

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu)

ve znění účinném od 1. července 2018

● komentáře

● obrázky a foto

● judikatura

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (o silničním provozu), byl od roku 2001, kdy nabyl účinnosti, novelizován těmito zákony:

- č. 60/2001 Sb., účinnost od 19.02.2001
- č. 478/2001 Sb., účinnost od 05.01.2002
- č. 62/2002 Sb., účinnost od 01.04.2002
- č. 311/2002 Sb., účinnost od 01.01.2003
- č. 320/2002 Sb., účinnost od 01.01.2003
- č. 436/2003 Sb., účinnost od 01.01.2004
- č. 53/2004 Sb., účinnost od 01.04.2004
- č. 229/2005 Sb., účinnost od 01.07.2005
- č. 411/2005 Sb., účinnost od 01.07.2006
- č. 76/2006 Sb., účinnost od 15.03.2006
- č. 226/2006 Sb., účinnost od 01.07.2006, resp. 01.07.2007
- č. 264/2006 Sb., účinnost od 01.01.2007
- č. 342/2006 Sb., účinnost od 03.07.2006
- č. 170/2007 Sb., účinnost od 01.09.2007
- č. 215/2007 Sb., účinnost od 22.08.2007
- č. 374/2007 Sb., účinnost od 01.04.2008, resp. 01.09.2008
- č. 124/2008 Sb., účinnost od 01.07.2008
- č. 274/2008 Sb., účinnost od 01.09.2008, resp. 01.01.2009
- č. 480/2008 Sb., účinnost od 01.01.2009
- č. 227/2009 Sb., účinnost od 01.07.2010
- č. 281/2009 Sb., účinnost od 01.01.2011
- č. 424/2010 Sb., účinnost od 30.12.2010
- č. 133/2011 Sb., účinnost od 01.08.2011, resp. 01.11.2011, resp. 25.05.2011
- č. 297/2011 Sb., účinnost od 01.01.2012, resp. 19.01.2013
- č. 329/2011 Sb., účinnost od 01.01.2012
- č. 341/2011 Sb., účinnost od 01.01.2012
- č. 375/2011 Sb., účinnost od 01.04.2012
- č. 18/2012 Sb., účinnost od 01.01.2013
- č. 119/2012 Sb., účinnost od 11.04.2012, resp. 01.06.2012
- č. 193/2012 Sb., účinnost od 01.09.2012
- č. 197/2012 Sb., účinnost od 13.06.2012
- č. 390/2012 Sb., účinnost od 01.10.2012
- č. 396/2012 Sb., účinnost od 01.01.2013
- č. 101/2013 Sb., účinnost od 01.07.2013
- č. 233/2013 Sb., účinnost od 17.08.2013
- č. 300/2013 Sb., účinnost od 01.10.2013
- č. 64/2014 Sb., účinnost od 01.05.2014
- č. 239/2013 Sb., účinnost od 01.01.2015
- č. 230/2014 Sb., účinnost od 07.11.2014
- č. 249/2014 Sb., účinnost od 01.01.2015
- č. 268/2015 Sb., účinnost od 31.12.2015
- č. 48/2016 Sb., účinnost od 20.02.2016
- č. 298/2016 Sb., účinnost od 19.09.2016
- č. 250/2016 Sb., účinnost od 01.07.2017
- č. 183/2017 Sb., účinnost od 01.07.2017
- č. 199/2017 Sb., účinnost od 01.07.2018

Vážení kolegové,

toto zpracování zákona o silničním provozu s komentářem, ilustračními obrázky a fotografiemi je ve znění účinném od 1. července 2018.

- Text jsme pro lepší orientaci opatřili jednoduchým obsahem.
- Komentáře k jednotlivým ustanovením jsou v převážné většině převzaty z nejnovější publikace:
BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu (ve znění 42 novel) s komentářem*. Praha: 2016. ISBN 978-80-906024-1-0.

Komentáře jsou uváděny odlišným písmem na barevném podkladu.

- Více pozornosti je věnováno problematice řidičských oprávnění a řidičských průkazů.
- K objasnění některých ustanovení je použito i poznámek z judikatury,
rovněž na odlišném barevném podkladu.
- Související právní normy jsou zařazeny do textu a
barevně odlišeny.
- Bodové hodnocení je uváděno přímo v textu (celkový seznam bodovaných přestupků je souhrnně uveden v příloze zákona).
- Závěrem uvádíme povinnou výbavu vozidel (vyhláška č. 341/2014 Sb.) a technickou nezpůsobilost vozidel (zákon č. 56/2001 Sb., a vyhláška č. 341/2014 Sb.).

Obsah

§ 1 Předmět úpravy	10
§ 2 Vymezení základních pojmů	12
§ 3 Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích	21
§ 4 Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích.....	24
§ 5 Povinnosti řidiče.....	25
§ 6.....	33
§ 6a	36
§ 6b.....	37
§ 6c	39
§ 7.....	39
§ 8 Povinnosti řidiče tramvaje.....	41
§ 8a Povinnosti učitele autoškoly	41
§ 9 Povinnosti přepravované osoby	42
§ 10 Povinnosti provozovatele vozidla	44
§ 11 Směr a způsob jízdy	46
§ 12 Jízda v jízdních pruzích.....	47
Jízda ve zvláštních případech § 13	50
§ 14.....	50
§ 15.....	52
§ 16 Objíždění	52
§ 17 Předjíždění.....	53
§ 18 Rychlost jízdy.....	55
§ 19 Vzdálenost mezi vozidly	58
§ 20 Vyhýbání	59
§ 21 Odbočování	59
§ 22 Jízda křižovatkou.....	62
§ 23 Vjíždění na pozemní komunikaci.....	65
§ 24 Otáčení a couvání	67
Zastavení a stání § 25	68
§ 26.....	71
§ 27	71
Železniční přejezd § 28	74
§ 29.....	76

§ 30 Znamení o změně směru jízdy.....	76
§ 31 Výstražná znamení	78
Osvětlení vozidel § 32.....	78
§ 33.....	81
§ 34 Vlečení motorových vozidel	81
Provoz na dálnici § 35	82
§ 36.....	83
§ 37.....	84
§ 38.....	84
Provoz v obytné, pěší a cyklistické zóně § 39.....	85
§ 39a.....	86
§ 40.....	87
§ 40a Provoz vozidel v zimním období.....	87
Jízda vozidel s právem přednostní jízdy § 41	88
§ 42.....	92
§ 43 Omezení jízdy některých vozidel	92
§ 44 Čerpání pohonných hmot	95
§ 45 Překážka provozu na pozemních komunikacích	95
§ 46 Zastavení vozidla v tunelu.....	97
§ 47 Dopravní nehoda	97
§ 47a Zákaz účasti na některých akcích v provozu na pozemních komunikacích.....	100
§ 48 Přeprava osob	100
§ 49 Přeprava osob vozidlem hromadné dopravy osob.....	101
§ 50 Přeprava osob vozidlem taxislužby.....	101
§ 51 Přeprava osob v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru	102
§ 52 Přeprava nákladu	102
Chůze § 53.....	104
§ 54.....	105
§ 55.....	106
§ 56 Útvar chodců	107
Jízda na jízdním kole § 57.....	109
§ 58.....	110
§ 59 Jízda potahovými vozidly a ručními vozíky	112
§ 60 Jízda na zvířatech a vedení a hnaní zvířat	112
§ 60a Užívání osobního přepravníku	113
§ 61 Obecná, místní a přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích	115

§ 62 Dopravní značky	116
§ 63 Svislé dopravní značky.....	118
§ 64 Vodorovné dopravní značky	120
§ 65 Světelné, doprovodné akustické signály a výstražná světla	120
§ 66 Dopravní zařízení	121
§ 67 Speciální označení vozidel a osob.....	121
§ 68 Zařízení pro provozní informace	123
§ 69 Řízení provozu na pozemních komunikacích	123
Řízení provozu světelnými signály § 70	124
§ 71	125
§ 72.....	126
§ 73.....	126
§ 74.....	127
§ 75 Řízení provozu pokyny policisty.....	127
§ 76 Vztahy mezi obecnou, místní a přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích	130
§ 77 Místní a přechodná úprava provozu na dálnicích, silnicích, místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích	131
§ 77a Místní a přechodná úprava provozu na účelových komunikacích, které nejsou veřejně přístupné.....	132
§ 78 Užití dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a provozních informací	133
Zastavování vozidel § 79.....	134
§ 79a Měření rychlosti vozidel.....	136
Díl 1 Řidičské oprávnění.....	137
§ 80 Základní ustanovení	137
§ 80a Skupiny vozidel	137
§ 81 Rovnocennost řidičských oprávnění	140
§ 82 Podmínky udělení a držení řidičského oprávnění	141
§ 83 Věk	143
Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel § 84.....	145
§ 85.....	146
§ 86.....	146
Pravidelné lékařské prohlídky § 87	146
§ 87a Dopravně psychologické vyšetření.....	147
§ 87b.....	149
§ 87c	150
§ 88.....	151

§ 89	152
§ 89a	152
§ 90 Odborná způsobilost k řízení motorových vozidel	152
§ 91 Další podmínky k udělení řidičského oprávnění	153
§ 92 Udělení a rozšíření řidičského oprávnění	153
§ 93 Podmínění a omezení řidičského oprávnění	155
§ 94 Odnětí řidičského oprávnění a vzdání se řidičského oprávnění	156
§ 94a Pozbytí řidičského oprávnění	157
§ 95 Pozastavení řidičského oprávnění	158
§ 96 Přezkoumání zdravotní způsobilosti	159
§ 97 Přezkoušení z odborné způsobilosti	160
Zrušení podmínění nebo omezení řidičského oprávnění § 98.....	161
§ 99	161
Vrácení řidičského oprávnění § 100.....	162
§ 101	164
§ 102	164
Řidičský průkaz § 103	167
§ 104 Druhy řidičských průkazů	167
§ 105 Údaje zapisované do řidičského průkazu	168
Údaje zapisované do mezinárodního řidičského průkazu § 106	170
§ 107	171
§ 108 Změna údajů v řidičském průkazu nebo mezinárodním řidičském průkazu.....	171
Vydání řidičského průkazu § 109.....	172
§ 110	174
§ 110a	174
§ 111 Vydání mezinárodního řidičského průkazu.....	176
§ 113 Odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu.....	177
§ 114 Vrácení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu	177
§ 115 Ztráta, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu	178
§ 116 Výměna řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem	179
§ 117	180
§ 118 Neplatnost řidičských průkazů	180
Díl 3	181
Zabránění v jízdě a zadržení řidičského průkazu § 118a Zabránění v jízdě	181
Zadržení řidičského průkazu § 118b	183
§ 118c	184

HLAVA IV	185
REGISTR ŘIDIČŮ § 119	185
§ 120.....	187
§ 121 Výdej dat z registru řidičů.....	187
§ 122 Centrální registr řidičů	188
§ 122a	188
§ 122b.....	190
§ 122c Poskytování údajů z evidence paměťových karet řidiče a centrální evidence paměťových karet řidiče.....	192
§ 122d.....	192
§ 123 Evidence dopravních nehod	193
HLAVA V	194
BODOVÉ HODNOCENÍ PORUŠENÍ POVINNOSTÍ.....	194
STANOVENÝCH ZÁKONEM § 123a	194
Započítávání bodů § 123b	195
§ 123c	198
§ 123d Vrácení řidičského oprávnění.....	199
§ 123e Odečítání bodů.....	200
§ 123f.....	202
HLAVA VI.....	203
STÁTNÍ SPRÁVA § 124 Působnost	203
§ 124a Vybírání kauce.....	207
§ 124b Vrácení, započtení a propadnutí kauce	208
§ 124c Zajištění vozidla	208
§ 125b Státní odborný dozor a vrchní státní odborný dozor	209
Přestupky § 125c Přestupky fyzických osob.....	209
§ 125d Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob	218
§ 125e Společná ustanovení k přestupkům	218
§ 125f Přestupek provozovatele vozidla	219
§ 125g.....	219
§ 125h.....	220
§ 125i.....	220
§ 125j.....	221
HLAVA VII	221
SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ § 126.....	221
§ 127	221
§ 128.....	222

§ 128a	222
§ 129 Vztah ke správnímu řádu.....	222
§ 130 Pracovněprávní vztahy	222
§ 131 Předání agendy dopravním úřadům.....	223
§ 132	223
§ 133 Rozsah platnosti dosavadních řidičských oprávnění.....	223
§ 134 Výměna dosavadních řidičských průkazů.....	224
§ 135 Platnost dosavadních mezinárodních řidičských průkazů.....	225
§ 136 Platnost dosavadních speciálních označení	225
§ 137	225
ČÁST ŠESTÁ § 142	225
ČÁST SEDMÁ ÚČINNOST § 143	226
Příloha	229
Seznam odkazů.....	231
Povinná výbava motorových vozidel	235
Technická nezpůsobilost	239
Seznam použité literatury:.....	241

361

ZÁKON

ze dne 14. září 2000

o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

ZÁKON O PROVOZU NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

HLAVA I

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie⁴⁷⁾ a upravuje

a) práva a povinnosti účastníků provozu na pozemních komunikacích¹⁾,

1) Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

b) pravidla provozu na pozemních komunikacích,

c) úpravu a řízení provozu na pozemních komunikacích,

d) řidičská oprávnění a řidičské průkazy,

e) působnost a pravomoc orgánů státní správy a Policie České republiky (dále jen „policie“) ve věcech provozu na pozemních komunikacích.

47) Směrnice Rady 91/671/EHS ze dne 16. prosince 1991 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/20/ES ze dne 8. dubna 2003, kterou se mění směrnice Rady 91/671/EHS o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES ze dne 20. prosince 2006 o řidičských průkazech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/82/EU ze dne 25. října 2011 o usnadnění příhraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/59/ES ze dne 15. července 2003 o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu a o změně nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 a směrnice Rady 91/439/EHS a zrušení směrnice Rady 76/914/EHS.

Směrnice Komise 2014/85/EU ze dne 1. července 2014, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech.

Zákon o silničním provozu je také zákonem transpozičním, když se jím do českého právního řádu zapracovávají směrnice Evropské unie uvedené v poznámce pod čarou č. 47. Jedná se především o směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech, změněnou směrnicí Komise 2009/113/ES, 2011/94/EU, 2012/36/EU, 2014/85/EU a 2015/653/EU a směrnicí Rady 2013/22/EU, a dále o směrnici Rady 91/671/EHS o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny, podstatně změněnou směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/20/ES. Zejména v § 125j je pak transponována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/82/EU. Jako o každé směrnici také o těchto platí, že obsahují vždy pouze rámcovou úpravu, která je závazná pro členské státy co do výsledku, jehož má být dosaženo, a musí být proto zapracována do předpisů národního práva. Vůči jiným osobám (fyzickým či právnickým) směrnice závazná není, a to až do okamžiku, kdy ji členský stát závazně promítné do svého národního právního řádu.¹

Směrnice přístupné na: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>

***Poznámka:**

Pojem „pozemní komunikace“ vysvětluje zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, takto:

Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.

Pozemní komunikace se dělí na tyto kategorie:

- a) dálnice,
- b) silnice,
- c) místní komunikace,
- d) účelová komunikace

Vymezení pojmů podle zákona č. 13/1997 Sb.:

§ 4

(1) **Dálnice** je pozemní komunikace určená pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a která má směrově oddělené jízdní pásy.

§ 5

(1) **Silnice** je veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Silnice tvoří silniční síť.

§ 6

(1) **Místní komunikace** je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce.

§ 7

(1) **Účelová komunikace** je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí

¹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu (ve znění 42 novel) s komentářem*. Praha: 2016. ISBN 978-80-906024-1-0, s. 9.

s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad obecního úřadu obce s rozšířenou působností může na žádost vlastníka účelové komunikace a po projednání s Policií České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka. Úprava nebo omezení veřejného přístupu na účelové komunikace stanovené zvláštními právními předpisy²¹⁾ tím není dotčena.

(2) **Účelovou komunikací** je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu. V pochybnostech, zda z hlediska pozemní komunikace jde o uzavřený prostor nebo objekt, rozhoduje příslušný silniční správní úřad.

§ 2 Vymezení základních pojmů

Pro účely tohoto zákona

a) **účastník provozu na pozemních komunikacích** je každý, kdo se přímým způsobem účastní provozu na pozemních komunikacích,

Účastníkem provozu na pozemních komunikacích je tedy především osoba, která řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj, spoujezdce, chodec, jezdec na zvířeti, vozka, průvodce vedených nebo hnaných zvířat, osoba přibraná k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích apod.²

b) **provozovatel vozidla** je vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu^{38b)} nebo obdobné evidenci jiného státu,

38b) Zákon č. 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

S účinností od 1. ledna 2015 je definice pojmu provozovatel vozidla primárně založena na evidenčním principu, jde-li o vozidla, která evidenci podléhají. Platí to jak pro vozidla evidovaná (registrovaná) v České republice, tak i pro vozidla evidovaná (registrovaná) v zahraničí, ať už v členském státu Evropské unie, nebo v jiných státech. Tati úprava souvisí mj. i s objektivní odpovědností provozovatele vozidla, jež je upravena v § 125f až § 125h, a rovněž i se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/82/EU o usnadnění příhraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu, jež je transponována především v § 122d a § 125j.

K povinnostem provozovatele vozidla viz zejména § 10.

Dříve byl obsah pojmu provozovatel vozidla založen na faktickém soukromoprávním stavu, nikoliv na veřejnoprávním evidenčním principu, který v praxi nemusel odpovídat skutečnosti, což v praxi působilo nemalé aplikační a interpretační obtíže.³

Z judikatury:

Nejvyšší soud ČR (podle rozsudku ze dne 26. 9. 2013, sp. zn. 23 Cdo 1766/2012, č. 31/2014 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek): Nevyplývá-li z leasingové smlouvy něco jiného,

² Tamtéž, s. 12.

³ Tamtéž, s. 12

vzniká od předání silničního vozidla registrovaného v registru silničních vozidel České republiky, jež je předmětem leasingové smlouvy, leasingovým pronajímatelem leasingovému nájemci oprávnění leasingového nájemce k jeho provozování podle zákona č. 56/2001 Sb. a leasingový nájemce se stává jeho provozovatelem.

c) **průvodce vedených nebo hnaných zvířat** je účastník provozu na pozemních komunikacích, který doprovází zvířata jdoucí jednotlivě nebo ve stádech po pozemní komunikaci; průvodcem vedených nebo hnaných zvířat není chodec vedoucí psa,

Vedení a hnaní zvířat je upraveno zejména v § 60. Průvodcem smí být jen osoba starší 15 let. Zákon rozlišuje mezi vedením zvířat, kdy zvířata mohou být nejvýše dvě a musí být k sobě spřažena (§ 60 odst. 9) a jejich hnaním ve stádu, kdy počet zvířat není omezen, ale musí mu odpovídat počet průvodců (§ 60 odst. 8).⁴

d) **řidič** je účastník provozu na pozemních komunikacích, který řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj; řidičem je i jezdec na zvířeti,

e) **vozka** je řidič, který řídí potahové vozidlo,

f) **vozidlo** je motorové vozidlo, nemotorové vozidlo nebo tramvaj,

Silniční vozidla se rozdělují na tyto základní druhy:

- a) motocykly,
- b) osobní automobily,
- c) autobusy,
- d) nákladní automobily,
- e) speciální vozidla,
- f) přípojná vozidla,
- g) ostatní silniční vozidla.

Zvláštní vozidla se rozdělují na tyto základní druhy:

- a) zemědělské nebo lesnické traktory a jejich přípojná vozidla,
- b) pracovní stroje samojízdné,
- c) pracovní stroje přípojně,
- d) nemotorové pracovní stroje nebo nemotorová vozidla tažená nebo tlačena pěšky jdoucí osobou,
- e) vozíky pro invalidy s ručním nebo motorickým pohonem, pokud jejich šířka nebo délka nepřesahuje jeden metr, jejich konstrukční rychlost nepřevyšuje 6 km.h⁻¹ nebo jejich maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 450 kg.

Pro účely cit. zákona se zvláštním vozidlem rozumí i mobilní stroj, průmyslové zařízení schopné přepravy nebo vozidlo bez karosérie, ve kterých je zabudován spalovací motor.

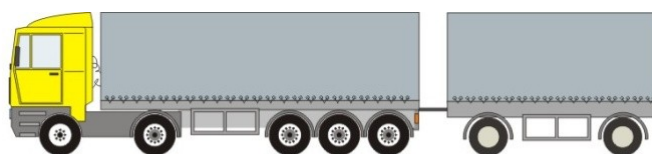
g) **motorové vozidlo** je nekolejové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou a trolejbus,

⁴ Tamtéž, s. 13.

h) **nemotorové vozidlo** je přípojně vozidlo a vozidlo pohybující se pomocí lidské nebo zvířecí síly, například jízdní kolo, ruční vozík nebo potahové vozidlo,

i) **jízdní souprava** je souprava složená z jednoho nebo více motorových vozidel a jednoho nebo více přípojných vozidel²⁾,

2) Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Souprava s návěsem a přívěsem

Souprava se dvěma přívěsy

j) **chodec** je i osoba, která tlačí nebo táhne sánky, dětský kočárek, vozík pro invalidy nebo ruční vozík o celkové šířce nepřevyšující 600 mm, pohybuje se na kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení anebo pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy, vede jízdní kolo, motocykl o objemu válců do 50 cm³, psa a podobně,

Motocykl o objemu válců do 50 cm³ je představován především jednostopým mopedem. Obdobným sportovním vybavením, či přesněji zařízením, jehož uživatel se považuje za chodce, může být například skateboard. Chodcem naopak po novele provedené zákonem č. 48/2016 Sb., účinné od 20. února 2016, díky speciální úpravě obsažené v § 60a již nebude uživatel osobního přepravníku typu Segway či obdobného vozítka.⁵

k) **vozidlo hromadné dopravy osob** je autobus, trolejbus nebo tramvaj,

l) **nesmět ohrozit** znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nevzniklo žádné nebezpečí,

m) **nesmět omezit** znamená povinnost počínat si tak, aby jinému účastníku provozu na pozemních komunikacích nebylo nijak překáženo,

n) **stát** znamená uvést vozidlo do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení,

⁵ Tamtéž, s. 13.

o) **zastavit** znamená uvést vozidlo do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodlenému nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodlenému naložení nebo složení nákladu,

p) **zastavit vozidlo** znamená přerušit jízdu z důvodu nezávislého na vůli řidiče,

q) **dát přednost v jízdě** znamená povinnost řidiče nezahájit jízdu nebo jízdní úkon nebo v nich nepokračovat, jestliže by řidič, který má přednost v jízdě, musel náhle změnit směr nebo rychlost jízdy,

Z judikatury:

Nejvyšší soud ČR (podle usnesení ze dne 25. 9. 2008, sp. zn. 11 Tdo 639/2008, www.nsoud.cz): Jak vyplývá z logického výkladu pravidel silničního provozu, řidič, který dává při jízdě křižovatkou přednost v jízdě vozidlům přijíždějícím po hlavní komunikaci, nemá povinnost dát přednost absolutně všem vozidlům, která v libovolné vzdálenosti od křižovatky vidí, ale pouze těm, která jsou již natolik blízko, že vjetí jím řízeného vozidla do křižovatky by u řidičů jedoucích po hlavní komunikaci vyvolalo nebezpečí nutnosti náhlé změny směru nebo rychlosti jízdy.

r) **dálnice** je pozemní komunikace označená dopravní značkou „Dálnice“,

s) **silnice pro motorová vozidla** je pozemní komunikace označená dopravní značkou „Silnice pro motorová vozidla“,

Jako silnici pro motorová vozidla lze označit silnici I. třídy, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy pro vjezd a výjezd a na níž není přímo připojena sousední nemovitost s výjimkou nemovitostí přímo připojených z odpočívek (§ 5 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Při splnění obdobných podmínek lze jako silnici pro motorová vozidla označit i místní komunikaci I. třídy (§ 6 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů).⁶

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

IZ 1a
Dálnice

IZ 1b
Konec dálnice

IZ 2a
Silnice pro
motorová vozidla

IZ 2b
Konec silnice pro
motorová vozidla

t) **jízdní pruh** je část vozovky dovolující jízdu vozidel v jednom jízdním proudu za sebou,

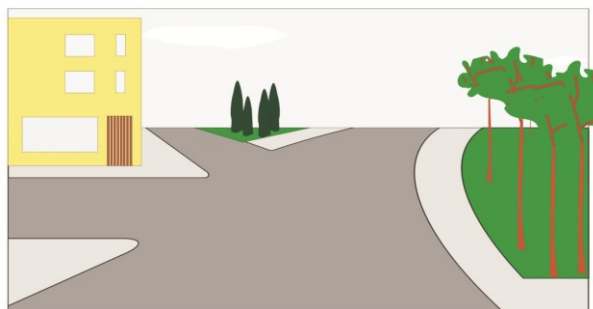
u) **připojovací pruh** je přídatný jízdní pruh určený pro zařazování vozidel do jízdního proudu průběžného pruhu,

⁶ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 14.

v) **krajnice** je část povrchu pozemní komunikace ležící mezi okrajem přilehlého jízdního pruhu a hranou koruny pozemní komunikace¹⁾, skládá se zpravidla ze zpevněné a nezpevněné části,

w) **křižovatka** je místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo spojují; za křižovatku se nepovažuje vyústění polní nebo lesní cesty nebo jiné účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci,

Pozemní komunikace se protínají nebo spojují:

Účelová komunikace je definována v zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v § 7. Z komentáře k ustanovení § 7:

Účelovou komunikací může být polní nebo lesní cesta, tovární nádvoří a podobně. Účelové komunikace jako jediné mohou být veřejné a neveřejné. Veřejně přístupné jsou všechny účelové komunikace kromě těch, které se nacházejí v uzavřených prostorách. Uzavřenost takové komunikace může být faktická (plot, zeď), nebo pouze právní – označení tabulí.

V místě připojení účelové komunikace se může použít směrový sloupek červené barvy.

Příjezd k továrně a pozemní komunikace uvnitř areálu jsou účelové komunikace:

x) **hranice křižovatky** je místo vyznačené vodorovnou dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ nebo „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“; kde taková dopravní značka není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatku začíná zakřivení okraje vozovky,

y) **křižovatka s řízeným provozem** je křižovatka, na které je provoz řízen světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo příslušníkem policie ve stejnokroji (dále

jen „policista“), příslušníkem Vojenské policie ve stejnokroji (dále jen „vojenský policista“) nebo usměrňován strážníkem obecní policie,

z) **průběžný pruh** je jízdní pruh probíhající v původním směru (bez odbočení) křižovatkou nebo v místě, kde se mění počet jízdních pruhů,

aa) **tramvajový pás** je část pozemní komunikace určená především pro provoz tramvají,

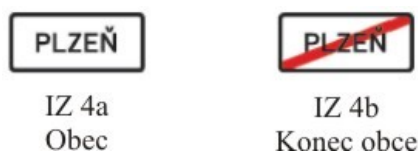
bb) **železniční přejezd** je místo, kde se úrovnově kříží pozemní komunikace se železníci, popřípadě s jinou dráhou ležící na samostatném tělese, a označené příslušnou dopravní značkou,

Dopravní značky vztahující se k železničním přejezdům; vyhláška č. 294/2015 Sb.:

cc) **obec** je zastavěné území, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují,

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

dd) **přechod pro chodce** je místo na pozemní komunikaci určené pro přecházení chodců, vyznačené příslušnou dopravní značkou,

ee) **překážka provozu na pozemních komunikacích** je vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost provozu na pozemních komunikacích, například náklad, materiál nebo jiné předměty, vozidlo ponechané na pozemní komunikaci nebo závady ve sjízdnosti pozemní komunikace,

Podle § 26 odst. 6 zákona č. 13/1997 Sb. se závadou ve sjízdnosti rozumí taková změna ve sjízdnosti dálnice, silnice nebo místní komunikace, kterou nemůže řidič vozidla předvídat při

pohybu vozidla přizpůsobenému stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu těchto pozemních komunikací a povětrnostním situacím a jejich důsledkům.⁷

ff) **snížená viditelnost** je situace, kdy účastníci provozu na pozemních komunikacích dostatečně zřetelně nerozeznají jiná vozidla, osoby, zvířata nebo předměty na pozemní komunikaci, například od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště nebo v tunelu,

gg) **doklad totožnosti** je doklad, kterým občan České republiky nebo cizinec prokazuje svoji totožnost podle zvláštního právního předpisu³⁾,

3) Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech.
Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech.
Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

hh) **obvyklé bydliště** na území České republiky je místo trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, nebo pokud fyzická osoba nemá na území České republiky trvalý pobyt, místo na území České republiky, kde fyzická osoba

1. pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů osobních vazeb, kterými se rozumí zejména soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti, a popřípadě zároveň i z důvodů podnikání, výkonu jiné samostatně výdělečné činnosti nebo závislé práce na území České republiky, nebo

2. pobývá z důvodu osobních vazeb a pravidelně se na toto místo vrací, ačkoliv podniká, vykonává jinou samostatně výdělečnou činnost nebo závislou práci v jiném státě, není-li výkon takovéto činnosti v jiném státě omezen na dobu určitou,

Pojem „obvyklé bydliště“ je primárně pojmem práva Evropské unie. Vymezuje jej článek 12 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech, na kterou zákonné vymezení tohoto pojmu bezprostředně navazuje. Obvyklým bydlištěm se pro účely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES rozumí místo, kde se určitá osoba obvykle zdržuje, tj. nejméně 185 dní v kalendářním roce z důvodů osobních a profesních vazeb nebo v případě osob bez profesních vazeb z důvodu osobních vazeb vyplývajících z úzkých vztahů mezi touto osobou a místem, kde bydlí. Za obvyklé bydliště osoby, jejíž profesní vazby jsou jinde než osobní vazby a která tedy střídavě pobývá na různých místech ve dvou nebo více členských státech, se však považuje místo jejích osobních vazeb, pokud se tam pravidelně vrací. Tato poslední podmínka se nepožaduje, pokud osoba pobývá v některém členském státě, aby zde vykonala časově omezený úkol. Navštěvování vysoké školy nebo školy neznamena přesun obvyklého bydliště.

Smyslem vymezení obvyklého bydliště v právu Evropské unie je vytvoření právního rámce proti obcházení represivních opatření členských států v oblasti odnímání řidičských oprávnění či řidičských průkazů, tj. proti takzvané „turistice za řidičskými průkazy“. Obvyklé bydliště podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES je tedy podstatné především pro určení příslušnosti konkrétního členského státu k provádění úkonů týkajících se řidičských oprávnění a řidičských průkazů, nikoliv však již pro určení místní příslušnosti konkrétního úřadu v rámci jednoho členského státu.

(...)

⁷ Tamtéž, s. 15.

Podle zákonné definice se obvyklým bydlištěm na území České republiky rozumí především trvalý pobyt, a to bez ohledu na to, zda se jedná o trvalý pobyt státního občana České republiky nebo trvalý pobyt cizince, popřípadě osoby bez státní příslušnosti.

(...)

U osob, které v České republice trvalý pobyt nemají, je naopak nutné zkoumat, zda jsou z věcného hlediska splněny podmínky jejich skutečných vazeb k území České republiky. Důležité je zde vždy hledisko materiální, nikoliv formální. Obvyklé bydliště tak v České republice bude mít především osoba, která zde pobývá alespoň 185 dnů v kalendářním roce z důvodů svých osobních vazeb. Definice příkladmo uvádí, co se takovými osobními vazbami typicky rozumí (soužití ve společné domácnosti, rodinné vazby, vlastnictví nebo nájem nemovitosti), důležité však vždy bude materiální hledisko, vycházející ze skutečné domácnosti fyzické osoby, třeba i jednočlenné. Osobní vazby tedy neznamenají, že by musela být dána vazba k jakékoliv jiné osobě, jinému člověku.

Vyjde-li posléze najevo, že osoba, jíž bylo uděleno řidičské oprávnění, podmínku obvyklého bydliště na území České republiky, případně podmínku studia na území České republiky, nesplňovala, je to důvodem pro odnětí řidičského oprávnění podle § 94 odst. 1 písm. c).⁸

Text směrnice 2006/126/ES dostupný na: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>

ii) **zádržný bezpečnostní systém** je zařízení schválené podle zvláštního právního předpisu²⁾ a určené k zajištění bezpečnosti přepravovaných osob; zádržným bezpečnostním systémem je bezpečnostní pás nebo dětský zádržný systém (dále jen „dětská autosedačka“),

jj) **dětská autosedačka** je zařízení schválené podle zvláštního právního předpisu²⁾ určené k zajištění bezpečnosti přepravovaných dětí, jejichž tělesná hmotnost nepřevyšuje 36 kg a tělesná výška nepřevyšuje 150 cm,

Zádržným bezpečnostním systémem je bezpečnostní pás nebo dětská autosedačka, které jsou schváleny podle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

Dělí se na těchto pět „hmotnostních skupin“:

- a) skupina 0: děti o hmotnosti 10 kg;
- b) skupina 0+: děti o hmotnosti 13 kg;
- c) skupina I: děti o hmotnosti od 9 kg do 18 kg;
- d) skupina II: děti o hmotnosti od 15 kg do 25 kg;
- e) skupina III: děti o hmotnosti od 22 kg do 36 kg;

Dětské zádržné systémy, respektive dětské autosedačky se dále dělí na tyto dvě třídy:

- a) integrální třída, která zahrnuje kombinaci popruhů nebo pružných součástí se zajišťovací přezkou, regulační zařízení, upevnění a v některých případech dodatečné sedadlo nebo nárazový štít, který lze ukotvit pomocí jeho vlastního integrálního popruhu nebo popruhů;
- b) neintegrovaná třída, která může zahrnovat částečný zádržný systém, který, je-li použit ve spojení s pásem pro dospělé osobu, obepíná tělo dítěte nebo zadržuje zařízení, v němž je dítě umístěno, představuje úplný dětský zádržný systém.⁹

⁸ Tamtéž, s. 16.

K dětským sedačkám informace na:

<http://www.ibesip.cz/cz/rodic/deti-v-aute>

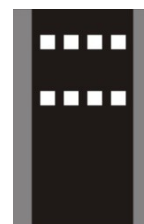
kk) **celostátní dopravní informační systém** je systém obsahující aktuální informace o situaci v provozu na pozemních komunikacích, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,

Vyhláška č. 3/2007 Sb., o celostátním dopravním informačním systému nabyla účinnosti dnem 1. března 2007. Informacemi, které mají vliv na bezpečnost a plynulost silničního provozu, jsou např.:

Dopravní nehoda, pokud tvoří překážku provozu, požár vozidel nebo jejich nákladu na pozemní komunikaci, uzavírky a objíždky, opravy a údržba pozemní komunikace, stav sjízdnosti, meteorologické a povětrnostní podmínky, poruchy součástí a příslušenství pozemních komunikací, jiné mimořádné situace apod.

ll) **přejezd pro cyklisty** je místo na pozemní komunikaci určené pro přejíždění cyklistů přes pozemní komunikaci vyznačené příslušnou dopravní značkou,

Ilustrační foto a dopravní značka „Přejezd pro cyklisty“; vyhláška č. 294/2015 Sb.:

Přejezd pro
cyklisty

mm) **kolonou vozidel** se rozumí souvislý proud více vozidel, u kterého nelze předjíždět každé vozidlo jednotlivě, rozestup mezi jednotlivými vozidly při předjíždění nebo objíždění neumožňuje bezpečné zařazení.

nn) **osobní technický prostředek** je osobní přepravník se samovyvažovacím zařízením, nebo obdobné zařízení.

Osobním přepravníkem se mají na mysli především vozítka typu Segway, nebo vozítka jim podobná, jako je například elektrická jednokolka TG-T3. Díky úpravě obsažené nově v § 60a se na jejich uživatele již nebude pohlížet jako na chodce. Sporné však v takovém případě je, zda takový technický prostředek je vozidlem, popřípadě pokud vozidlem je, zda je vozidlem motorovým. Podle důvodové zprávy „osoba užívající osobní přepravník není chodec, ale tvoří

⁹ Tamtéž, s. 17.

speciální kategorii“ (viz sněmovní tisk č. 471/0, Poslanecká sněmovna, VII. volební období, 2015, www.psp.cz), z čehož tedy lze usuzovat, že taková osoba není ani řidičem.¹⁰

HLAVA II

PROVOZ NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH

Díl 1

Účastníci provozu na pozemních komunikacích

§ 3

Základní podmínky účasti na provozu na pozemních komunikacích

(1) Provozu na pozemních komunikacích se nesmí účastnit osoba, která by vzhledem k věku nebo ke sníženým tělesným nebo duševním schopnostem mohla ohrozit bezpečnost tohoto provozu. To neplatí, pokud osoba sama nebo jiná osoba učinila taková opatření, aby k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nedošlo.

Jistou překážkou bezpečné účasti na provozu na pozemních komunikacích může být věk, a to zvláště u malých dětí a pak také u osob starých. Pokud nejsou tyto osoby ještě nebo již schopny odpovídajícím způsobem posoudit svoji účast v provozu na pozemních komunikacích, je třeba, aby za ně nesla odpovědnost jiná osoba, např. rodiče, ošetřovatel nemocného.

Není rozhodující, zda je tělesná nebo duševní indispozice přechodného nebo trvalého rázu. Takovou trvalou vadou může být např. slepota, slabý sluch a přechodnou vadou může být např. krytí oka po ošetření u očního lékaře, kdy se ztrácí tzv. periferní vidění.¹¹

(2) Řídit vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.

(3) Řídit motorové vozidlo může pouze

a) osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu⁴⁴),

44) Například Úmluva o silničním provozu (Viedeň 1968), Úmluva o silničním provozu (Ženeva 1949).

Přehled smluvních stran jednotlivých mezinárodních smluv je dostupný na oficiálních internetových stránkách Organizace spojených národů (<http://treaties.un.org/>).

¹⁰ Tamtéž, s. 18.

¹¹ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 30.

b) žadatel o řidičské oprávnění, který se pod dohledem učitele autoškoly⁴⁾ podrobuje výcviku v řízení motorového vozidla nebo skládá zkoušku z řízení motorového vozidla, nebo

c) osoba, která se pod dohledem učitele autoškoly⁴⁾ připravuje k přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel nebo skládá zkoušku v rámci tohoto přezkoušení^{4a)}.

4) Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů.

4a) § 45 zákona č. 247/2000 Sb.

Z judikatury:

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 22. 7. 2004, čj. 11 Tdo 594/2004, č. 26/2005 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek): V době výkonu trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel všech druhů nesmí pachatel řídit jakékoliv motorové vozidlo. Trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. se proto může dopustit porušením tohoto zákazu též v rámci praktického výcviku k získání řidičského oprávnění v autoškolě, a to i za situace, jestliže pachatel řídí motorové vozidlo pod dohledem instruktora. Samotná skutečnost, že zakázanou činnost (např. řízení motorového vozidla) vykonával pachatel pod kontrolou a pod vedením jiné osoby, byť specificky odborně připravené, nic nemění na tom, že porušil omezení stanovená mu uloženým trestem a že vykonával zakázanou činnost.

(4) Řídit motorové vozidlo zařazené do skupiny vozidel C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E může dále pouze osoba, která je profesně způsobilá k řízení těchto vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ nebo na základě rozhodnutí příslušného orgánu jiného členského státu nebo Švýcarské konfederace. Profesní způsobilost k řízení vozidla zařazeného do některé ze skupin C1, C1+E, C a C+E platí pro řízení vozidla zařazeného do kterékoliv z těchto skupin. Profesní způsobilost k řízení vozidla zařazeného do některé ze skupin D1, D1+E, D a D+E platí pro řízení vozidla zařazeného do kterékoliv z těchto skupin.

Ustanovení navazuje na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2003/59/ES o výchozí kvalifikaci a pravidelném školení řidičů některých silničních vozidel pro nákladní nebo osobní dopravu, která vytváří právní rámec pro harmonizaci zdokonalování odborné způsobilosti řidičů v jednotlivých členských státech Evropské unie s cílem zajistit minimální jednotnou úroveň profesní způsobilosti řidičů v rámci Evropské unie. Ustanovením není dotčena povinnost být držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel. Profesní způsobilost tedy řidičské oprávnění nenahrazuje, ale doplňuje.¹²

(5) Podmínka profesní způsobilosti podle odstavce 4 se nevztahuje na řidiče, který není občanem České republiky, Švýcarské konfederace nebo jiného členského státu a který nevykonává závislou práci pro zaměstnavatele usazeného na území některého z těchto států ani na tomto území nepodniká, a dále na řidiče

a) vozidel, jejichž nejvyšší povolená rychlost nepřesahuje 45 km.h⁻¹,

Nejvyšší povolená rychlost konkrétního vozidla je dána jeho konstrukčními vlastnostmi a je uvedena v registračních dokladech k vozidlu, včetně osvědčení o registraci vozidla, které je

¹² BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 22.

podle § 6 odst. 7 řidič motorového vozidla povinen mít při řízení u sebe. Naplnění podmínek pro uplatnění této výjimky je tedy přímo v provozu lehce ověřitelné.¹³

- b) vozidel používaných ozbrojenými silami České republiky, Policií České republiky, obecní policií, Vězeňskou službou České republiky, Celní správou České republiky, Generální inspekcí bezpečnostních sborů a zpravodajskými službami České republiky,
- c) vozidel Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany, poskytovatele zdravotnické záchranné služby a Správy státních hmotných rezerv,
- d) vozidel používaných při zabezpečování civilní ochrany a báňské záchranné služby,
- e) vozidel ve zkušebním provozu a při zkušební jízdě v souvislosti s jejich opravou a údržbou,
- f) vozidel používaných při výcviku a zkouškách při získávání a zdokonalování odborné způsobilosti řidičů motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴),
- g) vozidel používaných při přepravě věcí, které řidič využije při výkonu své závislé práce nebo podnikání, pokud řízení není hlavním předmětem výkonu závislé práce nebo podnikání řidiče,

Tato výjimka se vztahuje pouze na přepravu věcí, které budou při následné hlavní činnosti (závislé práci či podnikání) využity také samotným řidičem, nikoli tedy pouze jinými osobami. Vychází se z principu, že zdokonalování odborné způsobilosti se má vztahovat pouze na řidiče z povolání a naopak nemá dopadat na osoby, které sice v rámci výkonu závislé práce nebo podnikání řídí vozidlo, avšak toto řízení je pouze vedlejším předmětem jejich činnosti.
(...)

Závislou prací je výkon práce v pracovněprávním vztahu. Patří sem především pracovní poměr, ale i právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti). V případě podnikání půjde především o podnikání podle živnostenského zákona.¹⁴

- h) vozidel používaných pro vlastní potřeby, nebo

Jakkoli to na první pohled nemusí být patrné, je tato výjimka výkladově poměrně obtížná. Při její interpretaci je třeba zvážit, že podle odpovídajícího ustanovení směrnice 2003/59/ES platí výjimka pro řidiče vozidel používaných pro neobchodní přepravu cestujících nebo zboží pro vlastní potřebu. Kumulativně proto musí být splněno jednak to, že vozidlo je užito pro vlastní potřeby, a dále též podmínka nekomerčního užití vozidla. Vyloučeno z této výjimky proto nutně bude jakékoli užití vozidla, je-li jeho cílem dosažení zisku.¹⁵

- i) zemědělských a lesnických traktorů.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/59/ES dostupná na:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0059&rid=1>

¹³ Tamtéž, s. 23.

¹⁴ Tamtéž, s. 25.

¹⁵ Tamtéž, s. 25.

(6) Nikdo nesmí používat technické prostředky a zařízení, které znemožňují nebo ovlivňují funkci technických prostředků používaných při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích (dále jen „antiradar“).

Jedná se o všeobecný zákaz používání jakýchkoliv technických prostředků a zařízení, která i jen nepatrně ovlivňují funkci předmětných prostředků používaných při dohledu na bezpečnost provozu. Jejich výčet však může být značný. Jednání v rozporu s tímto ustanovením je přestupkem podle § 125c odst. 1 písm. j), nebo jiným správním deliktem podle § 125d odst. 1 písm. f). V § 125d odst. 1 písm. f) je uveden chybný odkaz, aplikaci uvedené úpravy by to však nemělo znemožňovat, neboť obsah slovního vymezení skutkové podstaty správního deliktu je tam dostatečně jasný a určitý a tudíž nezaměnitelný s jinými skutkovými podstatami. Technické prostředky, které neznemožňují ani neovlivňují funkci technických prostředků užívaných při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, zakázány nejsou (např. tzv. pasivní antiradary).¹⁶

Bodové hodnocení

4

Řízení motorového vozidla bez držení příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění.

***Poznámka:** Bodové hodnocení se týká řidičů motorových vozidel. Motorové vozidlo je nekolejové vozidlo poháněné vlastní pohonnou jednotkou a trolejbus.

§ 4

Povinnosti účastníka provozu na pozemních komunikacích

Při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen

a) chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní, aby nepoškozoval životní prostředí ani neohrožoval život zvířat, své chování je povinen přizpůsobit zejména stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace¹⁾, povětrnostním podmínkám, situaci v provozu na pozemních komunikacích, svým schopnostem a svému zdravotnímu stavu,

1) Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Schopnosti, kterým musí účastník silničního provozu přizpůsobit své chování, ovlivňují zkušenosti z účasti v provozu na pozemních komunikacích, délka praxe v řízení vozidla, jedná-li se o řidiče, tělesná a duševní schopnost, okamžitý zdravotní stav, věk apod.¹⁷

b) řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravenými tímto zákonem, pokyny policisty, pokyny osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5, 8 a 9 a zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 a pokyny osob, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis⁵⁾, vydanými k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,

¹⁶ Tamtéž, s. 25.

¹⁷ Tamtéž, s. 27.

5) Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

c) řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.

Provedení a význam světelných signálů, dopravních značek, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace upravuje vyhláška č. 294/2015 Sb., která s účinností od 1. ledna 2016 nahradila dřívější vyhlášku č. 30/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podle § 27 vyhlášky č. 294/2015 Sb. platí, že dopravní značky a dopravní zařízení umístěné před 1. lednem 2016, které svým provedením uvedené vyhlášce neodpovídají, pozbývají platnosti uplynutím dne 31. prosince 2025.¹⁸

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 8 As 68/2009-83, www.nsoud.cz):

I. Ze zákona o silničním provozu, prováděcích předpisů ani z jiných právních předpisů nelze dovodit, že by účastník provozu na pozemních komunikacích sám mohl činit soudy o zákonnosti dopravní značky a na základě svého hodnocení se rozhodnout, zda se zákazem vyjádřeným danou značkou bude či nebude řídit.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 As 97/2011 - 138, www.nsoud.cz): Formulace povinnosti řidiče chovat se ohleduplně a ukázněně je velmi obecná a může zahrnovat množství předem nepředvídatelných situací či jejich kombinací. Dodržování této povinnosti vyžaduje neustálou pozornost a plnou koncentraci řidiče, což je základní předpoklad pro bezpečnou jízdu. Řidič je odpovědný za to, že provádí při jízdě pouze takové úkony, při nichž dokáže mít situaci na vozovce, včetně okolních vozidel a dopravního značení, neustále pod kontrolou.

§ 5 Povinnosti řidiče

(1) Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen

a) užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem²⁾,

Stanoví se základní předpoklad užití vozidla řidičem v provozu na pozemních komunikacích. Podle § 36 zákona č. 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, lze na pozemních komunikacích provozovat pouze takové silniční vozidlo, které je technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích podle tohoto zákona.

Podle § 37 citovaného zákona technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích je silniční vozidlo, pokud

- a) pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- b) poškozuje životní prostředí nad míru stanovenou prováděcím právním předpisem,
- c) provozovatel vozidla neprokáže jeho technickou způsobilost k provozu na pozemních komunikacích způsobem stanoveným tímto zákonem,

¹⁸ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 27.

d) byly na vozidle provedeny neschválené změny anebo zásahy do identifikátorů vozidla, například VIN.¹⁹

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 3. 11. 2015, č. j. 10 As 159/2014-36, www.nsoud.cz):

Měřič propustnosti skel nepatří mezi tzv. stanovená měřidla, tj. měřidla podléhající povinnému ověřování (§ 3 odst. 3 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, a vyhláška č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu), ale je pracovním měřidlem (§3 odst. 4 zákona o metrologii). To nebrání tomu, aby výstup z měřiče, který byl řádně kalibrován, sloužil jako podklad pro rozhodnutí o přestupku.

b) věnovat se plně řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a sledovat situaci v provozu na pozemních komunikacích,

c) přizpůsobit jízdu technickým vlastnostem vozidla nebo fyzickým vlastnostem zvířete,

d) dbát zvýšené opatrnosti zejména vůči dětem, osobám s omezenou schopností pohybu a orientace⁶), osobám těžce zdravotně postiženým a zvířatům, brát ohled na vozidlo přepravující děti, řidiče začátečníka nebo osobu těžce zdravotně postiženou označené podle prováděcího právního předpisu a na výcvikové vozidlo označené podle zvláštního právního předpisu⁴),

6) Vyhláška č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

Vyhláška č. 174/1994 Sb., doposud uváděná v poznámce č. 6, byla zrušena. V současné době je problematika technických požadavků na stavby v souvislosti s jejich užíváním osobami s omezenou schopností pohybu a orientace (včetně staveb pozemních komunikací) upravena vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.²⁰

e) odstranit na místě závadu, zjistí-li během jízdy, že vozidlo nebo náklad nesplňuje stanovené podmínky uvedené v § 52; nemůže-li tak učinit, smí v jízdě pokračovat přiměřenou rychlostí jen do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit; přitom musí učinit takové opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nedošlo k poškození pozemní komunikace ani životního prostředí,

*** Poznámka:**

V § 52 tohoto zákona jsou stanoveny podmínky bezpečné přepravy nákladu.

f) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷) ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

¹⁹ Tamtéž, s. 29.

²⁰ Tamtéž, s. 29.

g) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou než alkoholem⁴⁶⁾ (dále jen „jiná návyková látka“),

7) Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

46) Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

V případě jiných návykových látek než alkoholu je obecně situace při prokazování ovlivnění řidiče značně složitější, což je mimo jiné dáno vysokým množstvím různých návykových látek, s nimiž se lze v praxi setkat. Stále se navíc objevují nové jiné návykové látky, typicky tzv. syntetické drogy. Rovněž praktické zkušenosti příslušných orgánů veřejné moci jsou v tomto směru stále výrazně menší než v případě alkoholu.²¹

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 11. 3. 2010, č. j. 5 As 24/2009-65, č. 2063): Ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve spojení s § 16 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, již striktně neváže povinnost řidiče podrobit se lékařskému vyšetření, zda není ovlivněn alkoholem, na pozitivní výsledek předchozí dechové zkoušky. Rozhodující podle této právní úpravy je výzva policista nebo strážníka obecní policie k podstoupení lékařského vyšetření. Taková výzva ovšem může být opodstatněná pouze v případě, kdy na základě orientační dechové zkoušky či na základě jiných indicií vznikne důvodné podezření, že kontrolovaná osoba řídí vozidlo pod vlivem alkoholu. Neuposlechnutím takové opodstatněné výzvy se řidič dopustí přestupku.

h) snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo před přechodem pro chodce, sníží-li rychlost jízdy nebo zastaví-li vozidlo před přechodem pro chodce i řidiči ostatních vozidel jedoucích stejným směrem,

i) zajistit bezpečnost přepravované osoby nebo zvířete⁸⁾ a bezpečnou přepravu nákladu,

8) Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

j) zabezpečit přepravované zvíře tak, aby neohrozilo řidiče a přepravované osoby,

k) zajistit, aby k jízdě byl přibrán potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob, jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,

Způsobilou a náležitě poučenou osobou se rozumí taková osoba, která svým věkem a rozumovou vyspělostí má dostatečné předpoklady pro to, aby s ohledem na konkrétní situaci řádně zabezpečila sledovaný cíl. Řidič musí přibranou osobu náležitě poučit, tzn. vysvětlit jí, co se od ní požaduje a jak má úkon nutný k zajištění bezpečnosti provozu uskutečnit. Současně by si měl ověřit, zda přibraná osoba požadavku řádně porozuměla. Držitelem řidičského oprávnění být přibraná osoba nemusí.

²¹ Tamtéž, s. 31.

Tato obecná povinnost je dále zdůrazněna ve vazbě na některé jízdní úkony a další povinnosti v ustanoveních v § 21 odst. 2 (odbočování), § 23 odst. 2 (vjíždění na pozemní komunikaci), § 24 odst. 3 (otáčení a couvání) a § 30 odst. 3 (znamení o změně směru jízdy).²²

l) mít na sobě oděvní doplňky s označením z retroreflexního materiálu stanovené prováděcím právním předpisem podle § 56 odst. 8, nachází-li se mimo vozidlo na pozemní komunikaci mimo obec v souvislosti s nouzovým stáním; to neplatí pro řidiče motocyklu, mopedu a nemotorového vozidla.

Oděvní doplňky s označením z retroreflexního materiálu upravuje § 19 vyhlásky č. 294/2015 Sb. Oděvní doplněk s označením z retroreflexního materiálu je součástí povinné výbavy motorových vozidel, s výjimkou motocyklů a mopedů, podle přílohy č. 12 části B bodu 10 vyhlášky č. 341/2014 Sb.²³

(2) Řidič nesmí

a) požití alkoholický nápoj ani jinou látku obsahující alkohol (dále jen „alkoholický nápoj“) nebo užití jinou návykovou látku během jízdy,

b) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; v případě jiných návykových látek uvedených v prováděcím právním předpise se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, pokud její množství v krevním vzorku řidiče dosáhne alespoň limitní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,

Ustanovení stanoví zákaz požívání alkoholického nápoje, jakož i alkoholu v jakékoliv jiné formě nebo užívání návykové látky řidičem jakéhokoliv vozidla během jízdy (v průběhu řízení) a před jízdou, pokud by mohl být při začátku řízení nebo jízdy na zvířeti pod jejich vlivem. Řidič nesmí řídit vozidlo nebo jet na zvířeti až do té doby, dokud se požitý alkohol nebo užitá návyková látka nevytloučí z jeho organismu. Alkoholickým nápojem je lihovina, víno nebo pivo; rozumí se jím i jiný nápoj, pokud obsahuje více než 0,5 objemového procenta alkoholu (§ 2 písm. k) zákona č. 379/2005 Sb.). Jelikož však stejného ovlivnění lze dosáhnout i jinak než požitím alkoholického nápoje coby potravinářského výrobku, zákon o silničním provozu tento pojem užívá jako legislativní zkratku i pro jiné látky obsahující alkohol, které primárně nejsou určeny k užití coby potravinářské výrobky.

Novelou provedenou zákonem č. 233/2013 Sb. s účinností od 17. srpna 2013 bylo do zákona doplněno zmocnění pro vládu, aby svým nařízením stanovila okruh jiných návykových látek, u nichž se uplatní tzv. analytický princip, a současně aby stanovila limitní hodnoty těchto návykových látek, při jejichž dosažení se již řidič jednoznačně považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou. Příslušné nařízení vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou, nabylo účinnosti dnem 2. dubna 2014.²⁴

c) řídit vozidlo nebo jet na zvířeti, jestliže je jeho schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,

²² Tamtéž, s. 36.

²³ Tamtéž, s. 36.

²⁴ Tamtéž, s. 37.

d) předat řízení vozidla nebo svěřit zvíře osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 2 a 3 nebo která je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo jejíž schopnost k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti je snížena v důsledku jejího zdravotního stavu,

e) vyhazovat předměty z vozidla,

f) ohrozit nebo omezit chodce, který přechází pozemní komunikaci po přechodu pro chodce nebo který zjevně hodlá přecházet pozemní komunikaci po přechodu pro chodce, v případě potřeby je řidič povinen i zastavit vozidlo před přechodem pro chodce; tyto povinnosti se nevztahují na řidiče tramvaje,

Kromě řidiče tramvaje se tato povinnost nevztahuje ani na řidiče vozidla s právem přednostní jízdy (§ 41 odst. 1).

Přehlédnuto by nemělo být, že chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku bezprostředně před blížícím se vozidlem, že musí dát přednost tramvaji a že nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku, přijíždějí-li vozidla s právem přednostní jízdy, a nachází-li se na přechodu pro chodce nebo na vozovce, musí neprodleně pro projetí vozidel s právem přednostní jízdy uvolnit prostor (§ 54 odst. 3).

Podle § 60a odst. 4 má řidič obdobnou povinnost i ve vztahu k osobě, která užívá či hodlá užít přechod pro chodce k jízdě na osobním přepravníku (např. vozítku typu Segway).²⁵

g) ohrozit chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, a dále nesmí ohrozit chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání,

Chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou řidič odbočuje, při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci a při otáčení nebo couvání, smí řidič v těchto případech omezit, pokud se na uvedených místech nejedná o přecházení pozemní komunikace po přechodu pro chodce.²⁶

h) ohrozit cyklistu přejíždějícího pozemní komunikaci na přejezdu pro cyklisty,

Řidič je povinen si počínat tak, aby cyklistovi přejíždějícímu pozemní komunikaci nevzniklo žádné nebezpečí. Podle § 60a odst. 4 má řidič obdobnou povinnost i ve vztahu k osobě, která užívá přejezd pro cyklisty na osobním přepravníku. Na druhé straně pak podle § 57 odst. 8 platí, že před vjezdem na přejezd pro cyklisty se cyklista musí přesvědčit, zda může vozovku přejet, aniž by ohrozil sebe či ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Cyklista smí přejíždět vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy přijíždějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Zákon tedy cyklistům nezakládá přednost v jízdě na přejezdu pro cyklisty před ostatními vozidly.²⁷

i) řídit vozidlo, na němž jsou nečistoty, námraza nebo sníh, které zabraňují výhledu z místa řidiče vpřed, vzad a do stran,

Pokud jde o výhled vzad, postačuje, bude-li zajištěn vnějšími zpětnými zrcátky. Může-li totiž být zadní sklo vozidla zatemněno nebo zcela neprůhledné, bylo by nelogické rozlišovat mezi tím, zda se tak děje pomocí fólie nebo v důsledku jeho znečištění. Totéž ostatně platí

²⁵ Tamtéž, s. 37

²⁶ Tamtéž, s. 37.

²⁷ Tamtéž, s. 37.

i pro zadní boční skla vozidla. Pro výhled do stran tedy postačuje, bude-li předními bočními skly.²⁸

j) řídit vozidlo, na němž nebo na jehož nákladu je led, který by při uvolnění mohl ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(3) Povinnost podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro řidiče soupravy, tvořené záchranným vozidlem Horské služby, které splňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem a je určeno především pro pohyb v jinak nepřístupném terénu (sněžný skútr, čtyřkolka), s přípojným podvozkem (vozidlem), určeným k odsunu zraněné osoby, nebo k přepravě záchrannářského vybavení, pokud je užití takové soupravy k řešení mimořádných událostí nebo jejich prevenci i na pozemní komunikaci nezbytné.

Jedná se o výjimku v povinnosti řidiče užít v provozu na pozemních komunikacích jen takové vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. Základní činnost Horské služby je vymezena v § 11a a 11b zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů.²⁹

Bodové hodnocení

5

Řízení vozidla, které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

7

Odmítnutí řidiče podrobit se vyšetření podle jiného právního předpisu ke zjištění zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

3

Nezastavení vozidla před přechodem pro chodce v případech, kdy je řidič povinen tak učinit.

7

Řízení vozidla bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po jeho požití, po kterou je řidič ještě pod vlivem alkoholu, je-li zjištěný obsah alkoholu u řidiče vyšší než 0,3 promile, nebo řízení vozidla bezprostředně po užití jiné návykové látky nebo v takové době po užití návykové látky, po kterou je řidič ještě pod jejím vlivem.

²⁸ Tamtéž, s. 38.

²⁹ Tamtéž, s. 38.

K odst. 1 písm. f) a g):

Podle § 16 odst. 1 zákona č. 379/2005 Sb., o ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, platí, že osoba, která vykonává činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek, nesmí požívat alkoholické nápoje nebo užívat jiné návykové látky při výkonu této činnosti nebo před jejím vykonáváním.

Orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu je povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti podle citovaného ustanovení pod vlivem alkoholu, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje. Spočívá-li orientační vyšetření zjišťující obsah alkoholu v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, splňujícím podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, odborné lékařské vyšetření se neprovede. V případě, že osoba tento způsob orientačního vyšetření odmítne, provede se odborné lékařské vyšetření.

Orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření zjišťujícímu obsah jiné návykové látky než alkoholu je povinna se podrobit osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že vykonává činnosti podle citovaného ustanovení pod vlivem jiné návykové látky, a dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s užitím jiné návykové látky.

Vyzvat osobu ke splnění povinnosti podrobit se uvedeným vyšetřením je oprávněn příslušník Policie ČR, příslušník Vojenské policie, příslušník Vězeňské služby ČR, zaměstnavatel, její ošetřující lékař, strážník obecní policie nebo osoby pověřené kontrolou osob, které vykonávají činnost, při níž by mohly ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek.

Orientačním vyšetřením se rozumí dechová zkouška, odběr slin nebo stěr z kůže nebo sliznic. Odborným lékařským vyšetřením se rozumí cílené klinické vyšetření lékařem a podle jeho ordinace provedení dechové zkoušky nebo odběru vzorků biologického materiálu.

Odběrem biologického materiálu se rozumí zejména odběr vzorku žilní krve, moči, slin, vlasů nebo stěru z kůže či sliznic.

Problematikou postupu při laboratorním stanovení alkoholu (etylalkoholu) v krvi se zabývá metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví, vydaný ve Věstníku MZ, ročník 2006, částka 7. Z tohoto pokynu vyplývají postupy podle pravidel zákona, jejichž dodržení je nezbytné pro přesný výsledek stanovení alkoholu v krvi. Vzorek krve musí být vyšetřen dvěma na sobě nezávislými laboratorními metodami, z nichž jednou musí být přísně specifická metoda plynové chromatografie. Jako druhé ověřovací metody může být použito jakékoliv jiné, sice nespecifické, nicméně však přesné metody (Widmarkova, enzymatická apod.). Plynovou chromatografií je nutné provést z téhož vzorku nejméně dvakrát, ověřovací zkoušku nejméně jedenkrát. Dosažené výsledky se uvádějí v hodnotě g/kg. Za pozitivní důkaz požití alkoholického nápoje se pokládá hladina etylalkoholu v krvi vyšší než 0,20 g/kg, stanovená metodou plynové chromatografie.

V souvislosti s ustanovením, podle kterého, spočívá-li orientační vyšetření zjišťující obsah alkoholu v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, který splňuje požadavky zvláštního právního předpisu, následné odborné lékařské vyšetření se neprovede, bylo nutné vyjasnit otázku přesnosti dechových analyzátorů a způsob přepočtu naměřených hodnot na objektivně prokázané množství alkoholu v krvi řidiče při uplatnění zásady in dubio pro reo (při pochybnostech rozhodnout ve prospěch obžalovaného). Východiskem je v praxi odborný posudek vypracovaný Českým metrologickým institutem (ČMI), podle kterého je metodika přepočtu následující:³⁰

³⁰ Tamtéž, s. 31.

Vyhodnocení získaného výsledku měření analyzátozem alkoholu v dechu (ve smyslu § 16 odst. 2 věty druhé zákona č. 379/2005 Sb., ve znění zákona č. 274/2008 Sb.)	
Naměřená hodnota koncentrace etanolu ve vydechovaném vzduchu po přepočtu na hmotnostní koncentraci alkoholu v krvi – odečet z displeje analyzátozem alkoholu v dechu (‰)	Vyhodnocení na limity stanovené právními předpisy (‰)
0,00 – 0,2	≤ 0,20 (negativní zkouška)
0,25 – 0,54	> 0,20 a ≤ 0,30
0,55 – 1,26	> 0,30 a < 1,00
1,27 a více	1,00 a více

41

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 26. února 2014

o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou

§ 1

Stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot

(1) Stanovují se tyto jiné návykové látky a jejich limitní hodnoty, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou:

Mezinárodní nechráněný název návykové látky v českém jazyce	Limitní hodnota návykové látky v krevním vzorku (ng/ml)
Delta-9-tetrahydrokanabinol (9-THC)	2
Methamfetamin	25
Amfetamin	25
3,4-Methylendioxyamfetamin (MDMA)	25
3,4-Methylendioxyamfetamin (MDA)	25
Benzoylekgonin	25
Kokain	25
Morfin	10

(2) Krevní vzorek se získává oddělením krevního séra z odebrané krve řidiče.

Účinnost
2. dubna 2014

§ 6

(1) Řidič motorového vozidla je kromě povinností uvedených v § 4 a 5 dále povinen

a) být za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾,

Bodové hodnocení

3

Porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu.

b) nepřpravovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾), které není vybaveno zádržným bezpečnostním systémem,

1. dítě mladší tří let,

2. dítě menší než 150 cm na sedadle vedle řidiče,

c) přepravovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾), které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, dítě, jehož tělesná hmotnost nepřevyšuje 36 kg a tělesná výška nepřevyšuje 150 cm, pouze za použití dětské autosedačky; při této přepravě

1. dítě musí být umístěno v dětské autosedačce, která odpovídá jeho hmotnosti a tělesným rozměrům,

2. na sedadle, které je vybaveno airbagem, který nebyl uveden mimo činnost, nebo pokud byl uveden mimo činnost automaticky, nesmí být dítě v dětské autosedačce přepravováno čelem proti směru jízdy,

d) umístit a upevnit dětskou autosedačku na sedadle a dítě do dětské autosedačky podle podmínek stanovených výrobcem dětské autosedačky v návodu k použití této dětské autosedačky,

e) přepravovat ve vozidle kategorie M1, N1, N2 nebo N3²⁾), které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, dítě, jehož tělesná hmotnost převyšuje 36 kg nebo tělesná výška převyšuje 150 cm, pouze je-li dítě za jízdy připoutáno bezpečnostním pásem,

f) přepravovat ve vozidle kategorie M1 a N1²⁾), které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem a ve kterém jsou na zadním sedadle již umístěny 2 dětské autosedačky a nedostatek prostoru neumožňuje umístit třetí dětskou autosedačku, třetí dítě starší 3 let a menší než 150 cm na zadním sedadle pouze, je-li toto dítě za jízdy připoutáno bezpečnostním pásem,

g) poučit osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející přepravované ve vozidle kategorie M2 a M3²⁾), které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, o povinnosti použít zádržný bezpečnostní systém, pokud tato informace není zajištěna jiným způsobem,

h) mít za jízdy na motocyklu nebo na mopedu na hlavě nasazenou a řádně připevněnou ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu²⁾ a chránit si za jízdy zrak vhodným způsobem, například brýlemi nebo štítem, pokud tím není snížena bezpečnost jízdy, například za deště nebo sněžení.

*** Poznámka:**

Příloha k zákonu č. 56/2001 Sb.
Rozdělení kategorií vozidel

L – motorová vozidla zpravidla s méně než čtyřmi koly

M – motorová vozidla, která mají nejméně čtyři kola a používají se pro dopravu osob

N – motorová vozidla, která mají nejméně čtyři kola a používají se pro dopravu nákladů

O – přípojná vozidla

T – traktory zemědělské nebo lesnické

S – pracovní stroje

R – ostatní vozidla, která nelze zařadit do výše uvedených kategorií

Kategorie vozidel M se člení na

M1 – vozidla, která mají **nejvýše osm** míst k přepravě osob, kromě místa řidiče, nebo víceúčelová vozidla,

M2 – vozidla, která mají **více než osm** míst k přepravě osob, kromě místa řidiče, a jejichž největší přípustná hmotnost **nepřevyšuje 5 000 kg**,

M3 – vozidla, která mají **více než osm** míst k přepravě osob, kromě místa řidiče, a jejichž největší přípustná hmotnost **převyšuje 5 000 kg**.

Kategorie vozidel N se člení na

N1 – vozidlo, jehož největší přípustná hmotnost **nepřevyšuje 3 500 kg**,

N2 – vozidlo, jehož největší přípustná hmotnost **převyšuje 3 500 kg**, avšak nepřevyšuje 12 000 kg,

N3 – vozidlo, jehož největší přípustná hmotnost **převyšuje 12 000 kg**.

(2) Ustanovení odstavce 1 písm. a) neplatí pro

a) řidiče při couvání vozidla,

b) řidiče, který nemůže užít bezpečnostní pás ze zdravotních důvodů,

c) řidiče vozidla bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla obecní policie při plnění úkolů obecní policie, řidiče vozidla jednotky požární ochrany a záchranného vozidla Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a}) a řidiče vozidla poskytovatele zdravotnické záchranné služby v případech, kdy použití bezpečnostního pásu brání v rychlém opuštění vozidla za účelem výkonu dalších povinností.

(3) Ustanovení odstavce 1 písm. c), e) a f) neplatí

a) pro řidiče, který přepravuje osobu, jejíž zdravotní stav neumožňuje použití zádržného bezpečnostního systému,

b) pro přepravu dítěte ve vozidle bezpečnostních sborů při plnění služebních povinností, ve vozidle obecní policie při plnění jejích povinností, ve vozidle jednotky požární ochrany při řešení mimořádných událostí^{8a)} a ve vozidle poskytovatele zdravotnické záchranné služby a Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)} nebo při poskytování zdravotních služeb přepravovanému dítěti,

Poskytovatelem zdravotnické záchranné služby je příspěvková organizace zřízená krajem, která má oprávnění k poskytování zdravotnické záchranné služby podle zákona o zdravotních službách.³¹

8a) - § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

c) do 1. května 2008 pro přepravu dětí ve vozidlech zabezpečujících svoz a rozvoz dětí do mateřských a základních škol nebo přepravu dětí na sportovní, kulturní nebo společenské akce za podmínky omezení rychlosti daného vozidla na maximálně 70 km/hod.

(4) Ustanovení odstavce 1 písm. c) neplatí pro přepravu dětí v obci ve vozidle taxislužby při provozování taxislužby; dítě uvedené v písmenu c) nesmí být přepravováno na sedadle vedle řidiče a musí být připoutáno bezpečnostním pásem. Je-li však při přepravě dítěte dětská autosedačka použita, musí být splněna podmínka uvedená v odstavci 1 písm. c) bodě 2.

(5) Ustanovení odstavce 1 písm. h) neplatí pro řidiče vozidla Horské služby v případech, kdy použití ochranné přilby by mohlo ztížit nebo znemožnit komunikaci se zachraňovanou osobou.

(6) Zdravotní důvody musejí být doloženy lékařským potvrzením, kromě případů, kdy aktuální zdravotní stav zřejmě vypovídá o nenadálých zdravotních potížích projevujících se v naplnění zdravotních důvodů podle odstavce 2 písm. b) a odstavce 3 písm. a). Toto potvrzení musí mít řidič nebo přepravované dítě nebo osoba doprovázející přepravované dítě za jízdy u sebe a na požádání policisty nebo strážníka obecní policie je musí předložit ke kontrole; v případech, kdy se nejedná o trvalý stav, musí být platnost lékařského potvrzení časově omezena nejdéle na dobu 1 roku. Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti a vzor lékařského potvrzení.

*** Poznámka:**

Prováděcím předpisem je vyhláška č. 277/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Bodové hodnocení

4

Porušení povinností použít dětskou autosedačku nebo bezpečnostní pás při přepravě dětí podle § 6.

³¹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 39.

(7) Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe

a) řidičský průkaz,

b) osvědčení o registraci vozidla podle zvláštního právního předpisu²⁾,

c) průkaz profesní způsobilosti řidiče nebo obdobný doklad vydaný jiným členským státem nebo Švýcarskou konfederací, vztahuje-li se na něj § 3 odst. 4; to neplatí, má-li záznam o profesní způsobilosti v řidičském průkazu,

* **Poznámka:** Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla ...

§ 17 odst. 1

(1) Při provozu vozidla na pozemní komunikaci je jeho řidič povinen mít u sebe zelenou kartu nebo doklad o hraničním pojištění a na požádání jej předložit příslušníku Policie České republiky. To neplatí pro řidiče vozidla s výjimkou z pojištění odpovědnosti a řidiče cizozemského vozidla, jehož pojištění odpovědnosti je zaručeno kanceláří pojistitelů cizího státu.

Bodové hodnocení

3

Řízení motorového vozidla bez držení platného osvědčení profesní způsobilosti řidiče.

d) doklad o zdravotní způsobilosti, pokud jde o řidiče podle § 87 odst. 3.

Povinnost mít u sebe při řízení doklad o zdravotní způsobilosti se netýká řidičů, kteří se podrobují pravidelným lékařským vyšetřením podle § 87 odst. 1, a to poněkud nelogicky ani v případě, kdy již dovršili věk 60 let.³²

(8) Řidič motorového vozidla je povinen předložit doklady podle odstavce 7 na výzvu policisty, vojenského policisty, strážníka obecní policie ve stejnokroji nebo celníka ve stejnokroji ke kontrole.

(9) Řidič motorového vozidla je povinen na výzvu policisty nebo celníka^{9d)} podrobit vozidlo kontrole největší přípustné hmotnosti na nápravu, největší přípustné hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy nebo technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy.

9d) Zákon č. 185/2004 Sb.

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 6a

(1) Při kontrole technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy podle § 6 odst. 9 je řidič povinen

³² Tamtéž, s. 42.

a) zajet k zařízení pro provedení kontroly technického stavu, pokud zajiždka, včetně cesty zpět na pozemní komunikaci, není delší než 8 kilometrů a

b) řídit se pokyny osoby obsluhující zařízení pro kontrolu technického stavu.

Úprava podle § 6a se týká všech kategorií motorových vozidel, resp. všech jízdních souprav. Na rozdíl od úpravy kontrolního vážení podle zákona č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, tato úprava není omezena jen na některé kategorie motorových vozidel, popř. jízdních souprav.

Technická silniční kontrola se vykonává za přítomnosti řidiče po dobu nezbytně nutnou pro účely zjištění skutečného technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy. Technická kontrola se provádí formou

a) vizuálního posouzení celkového stavu údržby vozidla nebo jízdní soupravy,

b) kontroly osvědčení o registraci vozidla nebo obdobného dokladu vydaného jiným státem nebo ověření výsledku poslední pravidelné technické kontroly, kterou vozidlo nebo jízdní souprava prošly, nebo ověření výsledku poslední technické silniční kontroly, nebo

c) jednotlivých kontrolních úkonů, jejichž rozsah se určí s přihlédnutím k celkovému stavu údržby vozidla nebo jízdní soupravy na základě kontroly dokladů k vozidlu nebo jízdní soupravě.³³

(2) O výsledku kontroly technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy vydá policie řidiči doklad. Zjistí-li se při kontrole technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy vážná nebo nebezpečná závada, zašle policie kopii dokladu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k zapisování údajů o vozidle do registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu^{38b}). Není-li takový obecní úřad obce s rozšířenou působností, zašle policie kopii dokladu Ministerstvu dopravy (dále jen „ministerstvo“).

38b) Zákon č. 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(3) Zjistí-li se při kontrole technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy vážná nebo nebezpečná závada²), je řidič vozidla nebo jízdní soupravy povinen uhradit náklady na provedení kontroly technického stavu.

(4) Způsob provádění kontroly technického stavu, způsob stanovení nákladů na provedení kontroly technického stavu, náležitosti dokladu o výsledku technické kontroly stanoví prováděcí právní předpis.

§ 6b

(1) Zjistí-li se při kontrole technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy nebo při objasňování dopravní nehody nebezpečná závada, která vzhledem ke své povaze nebo rozsahu významně zvyšuje ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo nepříznivé působení provozu vozidla nebo jízdní soupravy na životní prostředí, zadrží policista osvědčení o registraci vozidla vykazujícího takovou závadu a vydá o tom řidiči vozidla nebo jeho provozovateli, je-li přítomen, doklad. Doklad o zadržení osvědčení o registraci vozidla policista vydá, i pokud osvědčení nelze zadržet z důvodu, že je řidič nemá u sebe.

³³ Tamtéž, s. 44.

Osvědčení o registraci vozidla může zadržet pouze policista a pouze ve zde taxativně stanovených případech. O zadržení osvědčení o registraci vozidla policista vystavuje doklad, jehož obsah upravuje následující odstavec 2, a to i v případě, kdy k zadržení osvědčení fyzicky nedošlo typicky proto, že je řidič v rozporu s § 6 odst. 7 písm. b) neměl u sebe.

Institut zadržení osvědčení o registraci vozidla nesmí být zaměňován s institutem zajištění osvědčení o registraci vozidla podle § 124 odst. 1 písm. b).

Řízení vozidla, jehož osvědčení o registraci bylo zadrženo, je přestupkem podle § 125c odst. 1 písm. a) bodu 4, za který se ukládá pokuta od 10 000 do 20 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku.³⁴

(2) V dokladu o zadržení osvědčení o registraci vozidla podle odstavce 1 policista uvede

- a) identifikační údaje zadrženého osvědčení o registraci vozidla,
- b) zjištěné závady podle odstavce 1,
- c) údaj o tom, zda bylo osvědčení o registraci vozidla zadrženo při kontrole technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy nebo při objasňování dopravní nehody,
- d) úřad příslušný k vrácení zadrženého osvědčení o registraci vozidla,
- e) poučení o důsledcích zadržení osvědčení o registraci vozidla a podmínkách jeho vrácení, a
- f) v případě, že osvědčení o registraci vozidla nebylo možno zadržet z důvodu, že je řidič vozidla neměl u sebe, údaj o této skutečnosti.

(3) Zadržené osvědčení o registraci vozidla zašle policie spolu s kopií dokladu o jeho zadržení bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den po dni jeho zadržení, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k zapisování údajů o vozidle do registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu^{38b)} nebo ministerstvu, není-li takový úřad. Není-li doklad o zadržení osvědčení o registraci vozidla vydán podle odstavce 1 provozovateli vozidla, zašle policie ve stejné lhůtě kopii dokladu rovněž provozovateli vozidla.

(4) Nelze-li osvědčení o registraci vozidla zadržet, neboť při zjištění důvodu pro jeho zadržení je řidič vozidla nemá u sebe, je provozovatel vozidla povinen toto osvědčení odevzdat do 5 pracovních dnů ode dne vydání dokladu o jeho zadržení nebo od doručení kopie tohoto dokladu úřadu příslušnému podle odstavce 3. Policista při výkonu dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích zadrží osvědčení o registraci vozidla, které dosud nebylo odevzdáno, a zašle je nejpozději následující pracovní den příslušnému úřadu; osobě, která měla osvědčení u sebe, o tom vydá doklad. Je-li takové osvědčení o registraci vozidla předloženo ke kontrole strážníku obecní policie, je strážník povinen přivolat policii a řidič je povinen setrvat na místě do příchodu policie.

(5) Odstavec 1 se nevztahuje na vozidla základních složek integrovaného záchranného systému, vozidla ozbrojených sil, vozidla zpravodajských služeb a vozidla Horské služby.

(6) Nebezpečné závady, které vzhledem ke své povaze nebo rozsahu významně zvyšují ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích nebo nepříznivé působení provozu

³⁴ Tamtéž, s. 46.

vozidla nebo jízdní soupravy na životní prostředí, a vzory dokladů o zadržení osvědčení o registraci vozidla podle odstavců 1 a 4 vymezí prováděcí právní předpis.

§ 6c

(1) Úřad, kterému bylo zadržené osvědčení o registraci vozidla podle § 6b odst. 3 nebo 4 zasláno nebo odevzdáno, vrátí provozovateli vozidla zadržené osvědčení o registraci vozidla na jeho žádost, prokáže-li žadatel protokolem o technické prohlídce, že

a) nebezpečné závady zjištěné při kontrole technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy byly odstraněny, nebo

b) vozidlo je technicky způsobilé k provozu na pozemních komunikacích, jde-li o nebezpečné závady zjištěné při objasňování dopravní nehody.

(2) Neobdrží-li ministerstvo žádost podle odstavce 1 do 30 dnů ode dne doručení zadrženého osvědčení o registraci vozidla, zašle toto osvědčení příslušnému ústřednímu orgánu státu, který osvědčení o registraci vozidla vydal.

(3) Protokol o technické prohlídce prokazující odstranění závad, pro něž bylo osvědčení o registraci vozidla zadrženo, nahrazuje po dobu 5 pracovních dnů zadržené osvědčení o registraci vozidla.

§ 7

(1) Řidič nesmí

a) předat řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky § 3 odst. 3,

Řidič si musí být vědom toho, že osoba, které předává řízení motorového vozidla, je držitelem příslušného řidičského oprávnění, nejedná-li se o žadatele o řidičské oprávnění nebo o osobu, která se připravuje k přezkoušení nebo skládá zkoušku z odborné způsobilosti.³⁵

b) obtěžovat ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích ani jiné osoby zejména nadměrným hlukem, znečišťováním ovzduší, rozstřikováním kaluží, bláta nebo zbytečným ponecháním motoru stojícího vozidla v chodu,

Za zbytečné ponechání motoru stojícího vozidla v chodu se považuje ponechání motoru v chodu např. při déle trvajícím stání vozidla před železničním přejezdem, při čekání na přepravované osoby apod.

Za zbytečné ponechání motoru stojícího vozidla v chodu se nepovažuje chod motoru tehdy, je-li na něm závislá činnost určitého zařízení vozidla, např. nakládacího nebo sklápěcího mechanismu, nebo je-li to nutné k naplnění vzduchotlaké brzdové soustavy na potřebný provozní tlak apod.³⁶

c) při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.

³⁵ Tamtéž s. 48.

³⁶ Tamtéž, s. 48.

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 27. 5. 2011, č. j. 5 As 77/2010-156, www.nssoud.cz):

1. Pojem „záznamové zařízení“ není obecně v právním řádu České republiky definován. Proto je nutno při výkladu tohoto pojmu vycházet z jeho obecného chápání ve společnosti. „Záznamovým zařízením“ se pak obecně myslí produkt lidské činnosti (výrobek, zařízení), jímž je možno pořídit záznam, ať již zvukový, obrazový, písemný či jiný, a to bez ohledu na to, zda se jedná o záznam delšího děje (např. videozáznam) či záznam jednotlivého okamžiku (fotografie).

2. Ze smyslu a účelu § 22 odst. 1 písm. f) bodu 1 zákona o přestupcích (*pozn. autorů: s účinností od 1. srpna 2011 se jedná o § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu*) jednoznačně vyplývá požadavek na zamezení situace, kdy řidičova pozornost při řízení je snížena ovládnutím jiného technického prostředku („zařízení“) než vozidla samotného. Není pochyb, že „hovorovým zařízením“ podle tohoto ustanovení je produkt lidské činnosti (výrobek, zařízení), který může sloužit k hovoru (pravidelně mobilní telefon). Používá-li tedy ve stejné souvislosti zákonodárce pojem „záznamové zařízení“, je evidentní, že tím myslí právě produkt lidské činnosti (výrobek, zařízení), které může sloužit k pořízení záznamu (tedy i videokamera, diktafon, fotoaparát apod).

Bodové hodnocení

2

Držení telefonního přístroje nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení v ruce nebo jiným způsobem při řízení vozidla.

d) kouřit při jízdě na motocyklu, na mopedu a na jízdním kole,

e) na druhém sedadle motocyklu přepravovat osobu mladší 12 let.

(2) Řidič vozidla hromadné dopravy osob nesmí ve vozidle kouřit a za jízdy jíst a pít, bavit se s přepravovanými osobami a vpouštět je do prostoru vyhrazeného pro řidiče, rozjíždět se před uzavřením dveří a otevírat dveře před zastavením.

Podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 5 zákona č. 379/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je zakázáno kouřit ve všech dopravních prostředcích veřejné silniční a drážní dopravy a městské hromadné dopravy.³⁷

(3) Řidič vozidla taxislužby a příležitostné osobní silniční dopravy¹⁰⁾ nesmí při přepravě osob ve vozidle kouřit.

10) § 2 odst. 10 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 150/2000 Sb.

(4) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg, zvláštního vozidla nebo jízdní soupravy musí jet ze svahu se zařazeným rychlostním stupněm. Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg musí tak učinit, jestliže to vyžaduje bezpečnost jízdy.

³⁷ Tamtéž, s. 49.

(5) Ustanovení odstavce 1 písm. c) se nevztahuje na řidiče vozidla bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla obecní policie při plnění jejích povinností a řidiče vozidel jednotek požární ochrany a poskytovatele zdravotnické záchranné služby při řešení mimořádných událostí a Horské služby při řešení mimořádných událostí³⁸).

Jedná se o vymezení okruhu řidičů, kteří při jízdě mohou v ruce nebo i jiným způsobem držet telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení. Podle § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se mimořádnou událostí rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.³⁸

§ 8 Povinnosti řidiče tramvaje

(1) Pro řidiče tramvaje platí § 4, 5 a § 7 odst. 1 písm. a) a c).

(2) Řidič tramvaje je povinen mít při řízení tramvaje u sebe občanský průkaz a průkaz způsobilosti k řízení drážního vozidla podle zvláštního právního předpisu¹¹). Na výzvu policisty je řidič tramvaje povinen předložit tyto doklady policistovi ke kontrole.

11) Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

Požadovat předložení těchto dokladů může pouze policista. (...). Oprávnění vyžadovat zde uvedených dokladů po řidiči tramvaje nemá strážník obecní policie. Strážník obecní policie však může požadovat prokázání totožnosti v souladu s § 12 zákona č. 553/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Prokázáním totožnosti se pro účely cit. zákona rozumí zjištění jména, příjmení, data narození, rodného čísla a bydliště osoby.³⁹

§ 8a Povinnosti učitele autoškoly

(1) Učitel autoškoly při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podle § 3 odst. 3 písm. b) nebo c) nesmí

a) požití alkoholický nápoj nebo užít jinou návykovou látku během jízdy ve výcvikovém vozidle,

b) vykonávat činnost učitele autoškoly bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohl být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; pro posouzení ovlivnění učitele autoškoly jinou návykovou látkou se použije § 5 odst. 2 písm. b) obdobně,

c) vykonávat činnost učitele autoškoly, jestliže je jeho schopnost k výkonu této činnosti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu.

³⁸ Tamtéž, s. 49.

³⁹ Tamtéž, s. 50.

Ustanovení i po novele z roku 2013, která přinesla jeho výrazné zpřesnění, bohužel i nadále upravuje pouze velmi malý okruh povinností učitele autoškoly. Především je zde opomíjeno, že dohled učitele autoškoly nad řidičem, který řídí motorové vozidlo v rámci výcviku nebo skládání zkoušky z odborné způsobilosti nebo který se připravuje na přezkoušení z odborné způsobilosti či skládá zkoušku v rámci tohoto přezkoušení by měl směřovat k zajištění plnění veškerých povinností řidiče, resp. k zajištění potřebné úrovně bezpečnosti a podle povahy věci i plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Tuto povinnost, byť ji lze obecně považovat za samozřejmou, lze z textu zákona dovozovat pouze velmi složitým výkladem. *De lege ferenda* by proto jistě bylo vhodné vyjádřit povinnost učitele autoškoly ještě podstatně obecnějším způsobem, například ve vazbě na povinnosti řidiče. Podobnou úpravu obsahuje například slovenský *zákon o cestnej premávke* (zákon č. 8/2009 Z. z. v platném znění), který v § 7 stanoví, že instruktor autoškoly při vykonávání výcviku k řízení motorového vozidla a zkoušky z odborné způsobilosti má povinnosti řidiče motorového vozidla.⁴⁰

(2) Učitel autoškoly je při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podle § 3 odst. 3 písm. b) nebo c) povinen

a) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

b) podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou.

§ 9

Povinnosti přepravované osoby

(1) Přepravovaná osoba je povinna

a) být za jízdy připoutána na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾,

Pokud jde o povinnost přepravované osoby být za jízdy připoutána bezpečnostním pásem, je třeba připomenout též povinnost řidiče vozidla kategorie M2 a M3 (tj. autobusu) poučit přepravované osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející o povinnosti použít zádržný bezpečnostní systém, je-li jím vozidlo na daném sedadle vybaveno, s výjimkou případů, kdy je tato informace zajištěna jiným způsobem (pomocí piktogramu). Viz § 6 odst. 1 písm. g). Poučovací povinnost však na řidiče autobusu nepřenáší odpovědnost za to, že jím či pomocí piktogramu poučené přepravované osoby bezpečnostním pásem skutečně připoutány budou, neboť se i nadále jedná o jejich povinnost.

Řidičům vozidel jiných kategorií tato poučovací povinnost stanovena není, *a contrario* ji tedy nemají.⁴¹

⁴⁰ Tamtéž, s. 50.

⁴¹ Tamtéž, s. 51.

Z judikatury:

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 22. 5. 2012, sp. zn. 23 Cdo 1389/2010, www.nsoud.cz):

Povinnost připoutat se bezpečnostním pásem je zákonem primárně uložena přepravované osobě, která je odpovědná za svou bezpečnost. Ve výjimečných případech by bylo možné dospět k závěru, že řidič je povinen (ve smyslu zákonem uložené povinnosti zajistit bezpečnost přepravovaných osob podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 361/2000 Sb.) poučit ji o přepravovanou osobu o její povinnosti připoutat se bezpečnostním pásem, resp. poučit ji o způsobu použití bezpečnostních pásů, a to vzhledem ke zdravotnímu stavu této osoby, jejímu věku, či jiným jedinečným okolnostem. Pokud takové výjimečné okolnosti dány nejsou, řidič vozidla zásadně za porušení povinnosti přepravované osoby připoutat se za jízdy na sedadle bezpečnostním pásem neodpovídá.

- b) užívat za jízdy na motocyklu nebo mopedu ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu²⁾, kterou má nasazenou a řádně připevněnou na hlavě,
- c) neohrožovat svým chováním bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména neomezovat řidiče v bezpečném ovládání vozidla,
- d) dbát pokynů řidiče, zejména při nastupování do vozidla a vystupování z něj.

(2) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) neplatí pro osobu starší 18 let a menší než 150 cm a osobu, která tak nemůže učinit ze zdravotních důvodů na základě lékařského potvrzení. Lékařské potvrzení musí mít za jízdy u sebe; v případech, kdy se nejedná o stav trvalého rázu, musí být platnost lékařského potvrzení časově omezena nejdéle na dobu jednoho roku. Náležitosti lékařského potvrzení stanoví prováděcí právní předpis. Pokud je osoba pohybově postižená přepravovaná ve vozidle na vozíku pro invalidy, musí být vozík a osoba pohybově postižená připoutána speciálním zádržným systémem schváleného provedení²⁾.

Náležitosti a vzor lékařského potvrzení osvědčujícího důvody, pro něž se za jízdy nelze na sedadle motorového vozidla připoutat bezpečnostním pásem, stanoví vyhláška č. 277/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to v § 9 a v příloze č. 4.⁴²

(3) Povinnosti podle odstavce 1 písm. a) dále neplatí pro bezpečnostní sbory, ozbrojené síly a vojenské zpravodajství při plnění jejich služebních povinností, obecní policii při plnění úkolů podle zákona, hasiče ve vozidle požární ochrany a záchranáře v záchranném vozidle Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)}, kdy použití bezpečnostního pásu brání v rychlém opuštění vozidla, učitele jízdy při výcviku, jakož i pro zdravotnického pracovníka poskytovatele zdravotnické záchranné služby, záchranáře nebo zdravotnického pracovníka Horské služby, který v době přepravy poskytuje pacientovi zdravotní služby.

(4) Povinnost podle odstavce 1 písm. b) neplatí pro člena Horské služby v případech, kdy by použití ochranné přilby mohlo ztížit nebo znemožnit komunikaci se zachraňovaným nebo kdy použití ochranné přilby vylučuje zdravotní stav zachraňovaného.

(5) Přepravovaná osoba nesmí vyhazovat předměty z vozidla.

(6) Přepravovaná osoba při jízdě na motocyklu se musí nohama dotýkat stupaček a nesmí kouřit.

⁴² Tamtéž, s. 52.

(7) Boční sezení na motocyklu je zakázáno.

Díl 2

Provozovatel vozidla

§ 10

Povinnosti provozovatele vozidla

(1) Provozovatel vozidla nesmí

a) přikázat ani dovolit, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích užito vozidlo, které nesplňuje podmínky stanovené zvláštním právním předpisem²⁾, pokud nejde o přípojný podvozek (vozidlo) k záchrannému vozidlu Horské služby podle § 5 odst. 3,

b) svěřit řízení vozidla osobě, která nesplňuje podmínky § 3 odst. 2,

***Poznámka:**

Znění odstavců 2 a 3, § 3 tohoto zákona:

(2) Řídit vozidlo nebo jet na zvířeti může pouze osoba, která je dostatečně tělesně a duševně způsobilá k řízení vozidla nebo jízdě na zvířeti a v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla nebo jízdu na zvířeti a předpisy o provozu na pozemních komunikacích.

(3) Řídit motorové vozidlo může pouze

a) osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu^{4a)},

b) žadatel o řidičské oprávnění, který se pod dohledem učitele autoškoly podrobuje výcviku v řízení motorového vozidla nebo skládá zkoušku z řízení motorového vozidla nebo

c) osoba, která se pod dohledem učitele autoškoly⁴⁾ připravuje k přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel nebo skládá zkoušku v rámci tohoto přezkoušení^{4a)}.

c) svěřit řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 3,

d) přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. 3. 2011, čj. 1 As 21/2011-52, www.nssoud.cz):

I. Pro splnění povinnosti vyplývající z § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu nestačí znát jen okruh pravděpodobných řidičů, nýbrž je třeba vědět, které konkrétní osobě bylo přikázáno nebo svěřeno řízení vozidla, respektive komu bylo umožněno vozidlo řídit.

II. Neví-li provozovatel, komu svěřil nebo přikázal řízení vozidla, nemůže věrohodně tvrdit, že tímto řidičem byla osoba jemu blízká.

(2) Provozovatel vozidla je povinen zajistit, aby barevné provedení a označení vozidla nebylo zaměnitelné se zvláštním barevným provedením vozidel Vojenské policie podle zvláštního právního předpisu¹²⁾, policie podle zvláštního právního předpisu,¹³⁾ celní správy podle zvláštního právního předpisu,¹⁴⁾ obecní policie podle zvláštního právního předpisu,^{14a)} Vězeňské služby České republiky (dále jen „Vězeňská služba“) podle zvláštního právního předpisu^{14b)} a vozidel jednotek požární ochrany podle zvláštního právního předpisu.^{14c)}

12) Vyhláška č. 58/1996 Sb., kterou se stanoví zevní označení a služební průkaz vojenského policisty a barevné provedení a označení dopravních prostředků Vojenské policie.

***Poznámka:**

Vyhláška č. 58/1999 Sb., byla nahrazena vyhláškou č. 212/2003 Sb.

13) Vyhláška č. 25/1998 Sb., o vnějším označení policie a prokazování příslušnosti k policii, ve znění vyhlášky č. 246/2002 Sb.

14) Vyhláška č. 197/2001 Sb., o způsobu vnějšního označení a odznacích celní správy, vzorech služebních stejnokrojů a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel celní správy, ve znění vyhlášky č. 246/2002 Sb.

14a) Vyhláška č. 88/1996 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii.

14b) § 24b zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 436/2003 Sb.

14c) Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.

14d) §60 zákona č.200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

(4) Provozovatel vozidla a osoba, které provozovatel svěřil vozidlo, s výjimkou, kdy provozovatelem vozidla je zpravodajská služba, jsou povinni na výzvu policie, krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností sdělit skutečnosti potřebné k určení totožnosti řidiče vozidla podezřelého z porušení ustanovení tohoto zákona; tímto ustanovením není dotčeno ustanovení zvláštního právního předpisu upravující právo odeprít výpověď nebo podání vysvětlení.

(5) Provozovatel vozidla kategorie M2 a M3²⁾, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, je povinen zajistit, aby přepravované osoby starší 3 let nebo osoby je doprovázející byly poučeny o povinnosti použít tento zádržný bezpečnostní systém. Způsoby informování stanoví prováděcí právní předpis.

*** Poznámka:**

Způsoby informování jsou uvedeny ve vyhlášce č. 193/2006 Sb., kterou se s účinností od 1. července 2006 novelizuje vyhláška č. 30/2001 Sb., v § 27a. Tato vyhláška byla s účinností od 1. ledna 2016 nahrazena vyhláškou č. 294/2015 Sb., která toto ustanovení obsahuje v § 22:

§ 22

Označení sedadel vybavených zádržným systémem

(1) U vozidla kategorie M2 nebo M32) registrovaného v České republice, které je vybaveno zádržným bezpečnostním systémem, musí být viditelně pro každé sedadlo umístěn výrazně zobrazený piktogram, který může být v horní části doplněn textem „PŘIPOUTEJTE SE“.

(2) Základní plocha piktogramu je kruh modré barvy a symbol postavy, který je proveden barvou bílou. Průměr kruhu piktogramu nesmí být menší než 7,5 cm. Vzor piktogramu je uveden v příloze č. 13 k této vyhlášce.

Příloha č. 13 k vyhlášce č. 294/2015 Sb., vzor piktogramu upozorňujícího na povinnost používat zádržný bezpečnostní systém.

Díl 3

Pravidla provozu na pozemních komunikacích

Oddíl 1

Jízda vozidly

§ 11

Směr a způsob jízdy

(1) Na pozemní komunikaci se jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky, pokud není stanoveno jinak.

Vozovkou je část silnice určená především pro provoz motorových vozidel. Okraj vozovky se vyznačuje vodorovnou dopravní značkou „Vodící čára“. Mezi zvláštní okolnosti, které mohou bránit jízdě při pravém okraji vozovky, náleží také závady ve sjízdnosti při okraji vozovky apod.⁴³

(2) Na krajnici smí řidič motorového vozidla vjet jen při zastavení a stání nebo, jestliže je to nutné, při objíždění, vyhýbání, odbočování nebo otáčení; přitom musí dbát zvýšené opatrnosti.

Při vjíždění na krajnici musí řidič motorového vozidla přihlídnout k užívání krajnice jinými účastníky provozu na pozemních komunikacích (chodci, cyklisty, jezdci na zvířatech).⁴⁴

§ 12 Jízda v jízdních pruzích

(1) Mimo obec se na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy jezdí v pravém jízdním pruhu. V ostatních jízdních pruzích se smí jet, jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

(2) V obci na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič motorového vozidla užívat k jízdě kteréhokoliv jízdního pruhu; přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu. Pokud by vozidla jedoucí současně ve všech jízdních pruzích bránila v jízdě rychleji jedoucímu vozidlu, musí řidič jedoucí v levém krajním jízdním pruhu tento pruh co nejdříve uvolnit; to neplatí, užívá-li řidič levého krajního jízdního pruhu k odbočování, otáčení nebo při souběžné jízdě podle odstavce 3. Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla, motocyklu s nejvyšší povolenou rychlostí do 45 km.h⁻¹ a cyklista smí levý krajní jízdní pruh užít k jízdě, jen jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

Povinnost podle věty druhé sleduje zájem na zvýšení plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Smyslem této úpravy je zamezit bránění v jízdě rychleji jedoucímu vozidlu zejména vozidly pomalu jedoucími současně ve všech jízdních pruzích, nejde-li o souběžnou jízdu nebo o další situace v tomto ustanovení uvedené. Pokud tato vozidla pojedou nejvyšší dovolenou rychlostí, neměla by nastat situace, že by bránila v jízdě jinému vozidlu, pokud by nešlo o řidiče, který po právu nemusí dodržovat stanovenou nejvyšší dovolenou rychlost (viz § 18 odst. 9). Řidiči jedoucímu v levém jízdním pruhu však nepřísluší posuzovat, zda za ním jedoucí řidič smí jet rychleji či nikoliv.⁴⁵

(3) Je-li na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích v jednom směru jízdy taková hustota provozu, že se vytvoří souvislé proudy vozidel, v nichž řidič motorového vozidla může jet jen takovou rychlostí, která závisí na rychlosti vozidel jedoucích před ním, mohou jet motorová vozidla souběžně (dále jen „souběžná jízda“); přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu.

⁴³ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 59.

⁴⁴ Tamtéž, s. 59.

⁴⁵ Tamtéž, s. 60.

(4) Na pozemní komunikaci o třech nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla a motocyklu s nejvyšší povolenou rychlostí do 45 km.h⁻¹ užít k jízdě výhradně dvou jízdních pruhů nejbližších k pravému okraji vozovky; v ostatních jízdních pruzích smí jet jen tehdy, jestliže je to nutné k objíždění, otáčení nebo odbočování.

Třetí a další jízdní pruh od pravého okraje vozovky tak uvedení řidiči nemohou užít pro účely předjíždění.⁴⁶

(5) Přejíždět z jednoho jízdního pruhu do druhého smí řidič jen tehdy, neohrozí-li a neomezí-li řidiče jedoucího v jízdním pruhu, do kterého přejíždí; přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy. Při souběžné jízdě umožní řidiči vozidel jedoucích v průběžném pruhu řidičům vozidel do tohoto pruhu přejíždějících z pruhu, který přestal být průběžným, vjet tak, aby se vozidla jedoucí v průběžném pruhu a vozidla do něho přejíždějící mohla řadit střídavě po jednom do jízdního proudu průběžného pruhu. Tam, kde se dva jízdní pruhové sbíhají v jeden, aniž by bylo zřejmé, který z nich je průběžný, nesmí řidič jedoucí v levém jízdním pruhu ohrozit řidiče jedoucího v pravém jízdním pruhu.

Vedle povinnosti řidiče přejíždějícího z jednoho jízdního pruhu do druhého neohrozit řidiče jedoucího v jízdním pruhu, do kterého přejíždí, platí i povinnost jej neomezit, to znamená mu nijak nepřekážet. Ustanovení věty druhé zakotvuje tzv. pravidlo zipu, tj. pravidlo chování pro případy, kdy při souběžné jízdě jeden z jízdních pruhů přestane být průběžným. Zákonná formulace je jednoznačným vyjádřením povinnosti řidičů jedoucích v průběžném jízdním pruhu. Platí to i přes skutečnost, že jiná ustanovení používají v této souvislosti „je povinen umožnit“, neboť normativně mají tyto formulace stejný obsah. Nejedná se tedy o žádnou proklamaci či doporučení, ale o jasné a právně závazné pravidlo chování pro zákonem přesně vymezené situace, v případě jehož porušení připadá do úvahy i právní odpovědnost, včetně případné odpovědnosti za způsobení dopravní nehody. Související dopravní značka č. IP 29 „Střídavé řazení“ je značkou toliko informativní, sloužící k označení (zdůraznění) povinnosti plynoucí již z obecné úpravy, a užita být nemusí.⁴⁷

(6) Na pozemní komunikaci o třech jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič přejíždět z levého jízdního pruhu do středního jízdního pruhu jen tehdy, neohrozí-li řidiče přejíždějícího do středního jízdního pruhu z pravého jízdního pruhu; obdobně se postupuje při přejíždění z levých jízdních pruhů do středních jízdních pruhů na pozemní komunikaci o čtyřech a více jízdních pruzích vyznačených na vozovce.

(7) Je-li pro zařazování do průběžného jízdního pruhu zřízen připojovací pruh, je řidič povinen před zařazením do průběžného pruhu užít připojovacího pruhu. Při zařazování z připojovacího pruhu do průběžného pruhu řidič nesmí ohrozit řidiče jedoucí v průběžném pruhu. Není-li připojovací pruh zřízen, je řidič povinen dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím v průběžném pruhu.

⁴⁶ Tamtéž, s. 60.

⁴⁷ Tamtéž, s. 60.

Na svém začátku je připojovací pruh oddělen od průběžného pruhu podélnou čarou souvislou. Řidič zde může dosáhnout postupně rychlost jízdy umožňující plynulé zařazení vozidla do proudu vozidel jedoucích v průběžném pruhu v úseku, kde jsou tyto pruhy již odděleny podélnou čarou přerušovanou. I při zařazování vozidla z připojovacího pruhu do průběžného pruhu nesmí být ohrožen řidič jedoucí v průběžném pruhu.⁴⁸

Ilustrační foto: končící připojovací pruh:

(8) Nejsou-li jízdní pruhy na vozovce vyznačeny, rozumí se pro účely odstavců 3 a 5 jízdním pruhem část vozovky dovolující jízdu vozidel jiných než dvoukolových (motocyklů) v jízdním proudu za sebou.

Bodové hodnocení

5

Ohrožení jiného řidiče při přejíždění s vozidlem z jednoho jízdního pruhu do druhého.

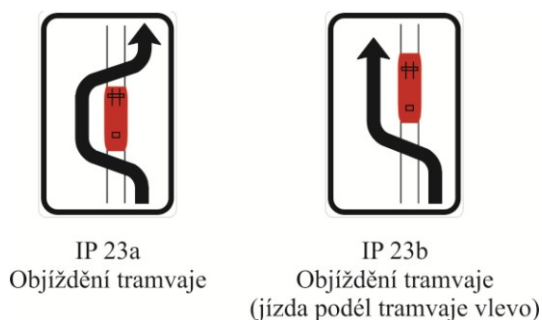
⁴⁸ Tamtéž, s. 61.

Jízda ve zvláštních případech

§ 13

(1) Podél nástupního nebo ochranného ostrůvku se jezdí vpravo; vlevo se smí jet jen tehdy, brání-li jízdě vpravo překážka nebo jestliže je to bezpečnější s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu. Při jízdě podél nástupního nebo ochranného ostrůvku je nutno dbát zvýšené opatrnosti. Podél tramvaje se jezdí vpravo, pokud není dopravní značkou „Objíždění tramvaje“ povolena jízda vlevo.

Dopravní značky „Objíždění tramvaje“, vyhláška č. 294/2015 Sb.:

(2) Na tramvajový pás v úrovni vozovky se smí v podélném směru vjet jen při objíždění, předjíždění, odbočování, otáčení, vjíždění na pozemní komunikaci, nebo vyžadují-li to zvláštní okolnosti, například není-li mezi tramvajovým pásem a okrajem vozovky dostatek místa; tramvajový pás zvýšený nad nebo snížený pod úroveň vozovky nebo od vozovky jinak oddělený například obrubníkem se smí přejíždět jen příčně, a to na místě k tomu přizpůsobeném. Při vjíždění na tramvajový pás nesmí řidič ohrozit ani omezit v jízdě tramvaj.

Pokud je nucen řidič vozidla vjet na tramvajový pás v úrovni vozovky, nesmí řidič vozidla tramvaji nijak překážet a musí dbát na to, aby tramvaji nevzniklo žádné nebezpečí, což znamená, že svým vjetím na tramvajové koleje nesmí řidiče tramvaje donutit ani ke snížení rychlosti jízdy.⁴⁹

§ 14

(1) Je-li vyznačen jízdní pruh dopravní značkou „Vyhrazený jízdní pruh“ (dále jen „vyhrazený jízdní pruh“) pro určitý druh vozidel, platí pro řidiče ostatních vozidel obdobně § 13 odst. 2, a je-li vyhrazený jízdní pruh vyznačen na tramvajovém pásu, též § 21 odst. 7. Jízdní pruh nelze vyhradit pro motocykly.

Přednost určitého vozidla, které při odbočování vpravo nebo vlevo nebo při jiné změně směru jízdy křížuje směr jízdy vozidla jedoucího po jeho pravé nebo levé straně, platí pouze tehdy, jede-li toto vozidlo po vyhrazeném jízdním pruhu vyznačeném na tramvajovém pásu.⁵⁰

⁴⁹ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 68.

⁵⁰ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 62.

Dopravní značky „Vyhrazený jízdní pruh“ a „Konec vyhrazeného jízdního pruhu“, vyhláška č. 294/2015 Sb.:

Ilustrační foto: vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty:

(2) Přejíždí-li řidič vozidla, pro které je vyhrazen jízdní pruh, z vyhrazeného jízdního pruhu do přilehlého jízdního pruhu, řidič vozidla jedoucí v tomto pruhu mu to musí umožnit snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla. Řidič vozidla ve vyhrazeném jízdním pruhu je povinen dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče ostatních vozidel.

(3) Jede-li vozidlo, pro které je vyhrazen jízdní pruh, ve vyhrazeném jízdním pruhu nebo tramvaj jinou rychlostí než ostatní vozidla jedoucí stejným směrem, nejde o vzájemné předjíždění.

(4) Je-li provoz ve vyhrazeném jízdním pruhu vyznačeném na tramvajovém pásu řízen světelnými signály pro tramvaje, řídí se řidič vozidla jedoucí v tomto jízdním pruhu těmito světelnými signály.

(5) Je-li vyznačen jízdní pruh vodorovnými dopravními značkami jako jízdní pruh pro cyklisty, použijí se pro cyklisty a řidiče jiných vozidel odstavce 1 až 3 obdobně. Na jízdní

pruh pro cyklisty smí řidič jiného vozidla vjet v podélném směru rovněž tehdy, není-li přilehlý jízdní pruh pro toto vozidlo dostatečně široký. Při vjíždění na jízdní pruh pro cyklisty nesmí řidič ohrozit cyklistu jedoucího v tomto pruhu.

§ 15

(1) Za vozidlem hromadné dopravy osob, které zastavilo v obci v zastávce bez nástupního ostrůvku nebo bez nástupiště na zvýšeném tramvajovém pásu, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo; je-li v zastávce více vozidel hromadné dopravy osob, musí zastavit za druhým z nich. V jízdě smí pokračovat teprve tehdy, neohrozí-li již cestující, kteří nastupují nebo vystupují. To neplatí, zastaví-li autobus nebo trolejbus u okraje vozovky.

Pro účely tohoto ustanovení se tramvajová souprava považuje za jedno vozidlo. U společných zastávek tramvají a autobusů nebo trolejbusů může jít o dvě vozidla různého druhu.⁵¹

Ilustrační foto: zastávka tramvaje bez nástupního ostrůvku:

(2) Za autobusem s označením „Označení autobusu přepravujícího děti“, který zastavil v označené zastávce, musí řidič jiného vozidla zastavit vozidlo. Pokračovat v jízdě může až po odjezdu autobusu ze zastávky. Řidiči protijedoucích vozidel musí přihlédnout k možnosti vběhnutí dětí do vozovky a jízdu přizpůsobit tak, aby děti nebyly ohroženy.

§ 16 Objíždění

Řidič, který při objíždění vozidla, jež zastavilo nebo stojí, nebo při objíždění překážky provozu na pozemních komunikacích anebo chodce vybočuje ze směru své jízdy, nesmí

⁵¹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 62.

ohrozit ani omezit protijedoucí řidiče a ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Přitom musí dávat znamení o změně směru jízdy.

Objíždí se vlevo i vpravo, a to i v případě, že se objíždí chodec přecházející silnici. Za předpokladu, že řidič neohrozí ani neomezí protijedoucího řidiče a neohrozí řidiče jedoucí za ním ani jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích, může objíždět i řadu vozidel, která zastavila z důvodů vyvolaných silničním provozem (před železničním přejezdem apod.), například za účelem následného odbočení na místo ležící mimo pozemní komunikaci.⁵²

§ 17 Předjíždění

(1) Předjíždí se vlevo. Vpravo se předjíždí vozidlo, které mění směr jízdy vlevo a není-li již pochybnosti o dalším směru jeho jízdy. Při jízdě v připojovacím nebo odbočovacím pruhu se smí vpravo předjíždět též vozidlo jedoucí v průběžném pruhu. Odbočovací pruh je přídatný jízdní pruh určený pro odbočování (vyřazování) vozidel z průběžného jízdního pruhu.

Za podmínek stanovených v § 57 odst. 4 smí vpravo předjíždět také cyklista. Jedná se o případy, kdy z pravé strany (po pravém okraji vozovky nebo krajnici) předjíždí vozidla, která se pohybují pomalu za sebou při pravém okraji vozovky, jestliže je vpravo od vozidel dostatek místa k jejich předjetí. Cyklista je přitom povinen dbát zvýšené opatrnosti.⁵³

***Poznámka:**

Znění odstavce 4, § 57 tohoto zákona:

(4) Pohybují-li se pomalu nebo stojí-li vozidla za sebou při pravém okraji vozovky, může cyklista jedoucí stejným směrem tato vozidla předjíždět nebo objíždět z pravé strany po pravém okraji vozovky nebo krajnici, pokud je vpravo od vozidel dostatek místa; přitom je povinen dbát zvýšené opatrnosti.

(2) Řidič, který při předjíždění vybočuje ze směru své jízdy, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním. Řidič musí dát znamení o změně směru jízdy při předjíždění cyklisty.

Povinnost dávat znamení o změně směru jízdy podle věty první, tedy v případě, kdy řidič při předjíždění vybočuje ze směru své jízdy, vyplývá již j § 30 odst. 1, podle kterého musí řidič dát znamení o změně směru jízdy při každém vybočení ze směru jízdy.

Naopak úprava podle věty druhé je úpravou speciální a vyplývá z ní povinnost řidiče dát znamení o změně směru jízdy při každém předjíždění cyklisty, tedy i v případě, že při tom ze směru své jízdy nevybočuje.⁵⁴

(3) Řidič, který se po předjetí zařazuje před vozidlo, které předjel, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ani omezit řidiče vozidla, které předjel.

(4) Řidič předjížděného vozidla nesmí zvyšovat rychlost jízdy ani jinak bránit předjíždění.

⁵² Tamtéž, s. 63.

⁵³ Tamtéž, s. 63.

⁵⁴ Tamtéž, s. 63.

Jiným bráněním předjíždění může být třeba kličkování, nedůvodná jízda jinde než při pravém okraji vozovky (§ 11 odst. 1) nebo jízda v nesprávném jízdním pruhu (§ 12).⁵⁵

(5) Řidič nesmí předjíždět

a) nemá-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, která je nutná k bezpečnému předjetí,

Zákaz předjíždění v těchto případech bude zpravidla uplatňován v nepřehledných úsecích pozemních komunikací, například před zatáčkou nebo v zatáčkách, před vrcholem stoupání apod. Nepřehledné místo je takové místo, které řidič nemůže celé přehlédnout před tím, než do něj vjede, nebo za které nevidí.

Zákaz předjíždění se však nebude vztahovat pouze na nepřehledná místa na pozemních komunikacích, ale může se jednat i o klimatické podmínky, kdy je např. za mlhy, hustého deště nebo sněžení podstatně snížena viditelnost a tím se zkracuje i rozhledová vzdálenost a předjíždění jiných vozidel by se tak stalo vysoce rizikovým úkonem pro všechny účastníky provozu na pozemních komunikacích.⁵⁶

b) jestliže by se nemohl bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá předjet,

c) jestliže by ohrozil nebo omezil protijedoucí řidiče nebo ohrozil jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích,

d) na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a bezprostředně před nimi,

e) dává-li řidič vpředu jedoucího vozidla znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné předjetí vpravo podle odstavce 1 nebo předjetí v dalším volném jízdním pruhu vyznačeném na vozovce v totéž směru jízdy,

f) na křižovatce a v těsné blízkosti před ní; tento zákaz neplatí

1. jde-li o předjíždění vpravo podle odstavce 1,

2. jde-li o předjíždění jízdních kol, mopedů a motocyklů bez postranního vozíku,

3. na hlavní pozemní komunikaci,

4. na křižovatce s řízeným provozem.

g) na železničním přejezdu a v těsné blízkosti před ním.

Pro výraz „těsná blízkost přejezdu“ není stanovena určitá vzdálenost. Bude však vyplývat z rychlosti předjížděného a předjíždějícího vozidla a z toho vyplývající délky úseku potřebného pro bezpečné předjetí. Posouzení všech faktorů potřebných pro bezpečné předjetí záleží na zkušenostech a správném odhadu řidiče. Zákaz předjíždění může být vyjádřen i místní úpravou provozu na pozemních komunikacích.⁵⁷

⁵⁵ Tamtéž, s. 63.

⁵⁶ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001, s. 74.

⁵⁷ Tamtéž, s. 75.

Bodové hodnocení

7

Předjíždění vozidla v případech, ve kterých je to zakázáno.

Z judikatury:

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 7. 11. 2012, sp. zn. 32 Cdo 4395/2010, www.nsoud.cz):

Jestliže podle zjištěného skutkového stavu řidič motocyklu v rychlosti 110 km/h (překračující nejvyšší povolenou rychlost o 20 km/h) předjížděl zleva osobní automobil, ačkoliv jeho řidič předtím, než zpomalil ze 40 km/h na 13 km/h a chystal se plynule odbočit vlevo, dával znamení o změně směru jízdy doleva, pak porušil zákaz předjíždění stanovený v § 17 odst. 5 písm. e) zákona o silničním provozu, a již sama tato skutečnost postačí pro závěr, že se dopustil protiprávního jednání, jež bylo v příčinné souvislosti s vzniklou škodou, aniž by bylo nutno ještě zkoumat, zda bylo předjíždění v onom místě vyloučeno vodorovnou dopravní značkou.

§ 18 Rychlost jízdy

(1) Rychlost jízdy musí řidič přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, předpokládanému stavebnímu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace, její kategorii a třídě, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které je možno předvídat; smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.

Především se uvádějí okolnosti, kterým musí řidič přizpůsobit rychlost jízdy. Výslovně se stanoví, že rychlost jízdy smí být jen taková, aby bylo možno vozidlo zastavit na tzv. dohlednou vzdálenost. Na řidiči se požaduje přizpůsobit rychlost jízdy takovým okolnostem, které může předvídat. To však neznamená, že řidič je povinen vozidlo zvládnout za absolutně všech okolností, tedy i nepředvídatelných. Řidič by neměl být právně odpovědný za nepřizpůsobení rychlosti jízdy takové okolnosti, kterou s ohledem na danou situaci předvídat nemohl. Naopak tomu bude v případě, kdy např. v blízkosti základní školy, ze které vycházejí děti, nepřihlédne při volbě rychlosti k tomu, že do vozovky může dítě z nerozvážnosti vběhnout. Při určování rychlosti s ohledem na tzv. dohlednou vzdálenost je nutné vycházet z požadavku, aby vzdálenost, na kterou lze vozidlo zastavit, nebyla větší, než na jakou je rozhled (viditelnost).⁵⁸

(2) Řidič nesmí

a) snížit náhle rychlost jízdy nebo náhle zastavit, pokud to nevyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,

⁵⁸ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 64.

b) omezovat plynulost provozu na pozemních komunikacích, zejména bezdůvodně pomalou jízdou a pomalým předjížděním.

Pomalé předjíždění je nebezpečné jak pro řidiče předjíždějícího vozidla, tak i pro řidiče protijedoucího vozidla, protože malý rozdíl mezi rychlostí předjížděného a předjíždějícího vozidla značně prodlužuje vzdálenost potřebnou k předjetí a tím i čas potřebný k předjetí.⁵⁹

(3) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km.h⁻¹; na silnici pro motorová vozidla rychlostí nejvýše 110 km.h⁻¹ a na dálnici rychlostí nejvýše 130 km.h⁻¹. Řidič jiného motorového vozidla smí jet rychlostí nejvýše 80 km.h⁻¹.

(4) V obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla, nejvýše 80 km.h⁻¹.

V tomto odstavci jsou stanoveny nejvyšší dovolené rychlosti pro jízdu v obci. Není však stanoveno, že vždy a za všech okolností musí řidič jet touto rychlostí. Volba přiměřené rychlosti bude vycházet z mnoha okolností, které musí řidič brát při jízdě na zřetel, např. zkušenost řidiče, technický stav vozidla, povětrnostní podmínky, hustota provozu na pozemní komunikaci, stavební a dopravně technický stav pozemní komunikace.⁶⁰

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle usnesení ze dne 20. 3. 2013, č.j. 1 As 183/2012-50, č. 2855 Sb. NSS):

Přijede-li řidič do obce po pozemní komunikaci, která není osazena dopravní značkou č. IS 12a „Obec“ (pozn. s účinností od 1. ledna 2016 jde o dopravní značku č. IZ 4a „Obec“ z vyhlášky č. 294/2015 Sb.), neznamená to, že by nebyl povinen dodržovat maximální povolenou rychlost v obci stanovenou v § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu.

(5) Řidič nesmí překročit nejvyšší povolenou rychlost vozidla²), a jde-li o jízdní soupravu, nejvyšší povolenou rychlost žádného z vozidel soupravy.

Nejvyšší dovolenou rychlostí podle místní úpravy provozu na pozemních komunikacích smí řidič jet jen tehdy, nepřekročí-li nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou pro konkrétní druh vozidla v odstavci 3 a nejvyšší povolenou (konstrukční) rychlost vozidla. Pokud pro řidiče vyplývají z ustanovení odstavců 3, 4 a 5 odlišné hranice nejvyšší dovolené, respektive povolené rychlosti, je řidič povinen dodržovat nejnižší z nich. Základní vodítko pro volbu rychlosti pak dává ustanovení odst. 1.⁶¹

(6) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavců 3 a 4 snížit. Jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla bez směrově oddělených jízdních pásů, sníží se nejvyšší dovolená rychlost na nejvýše 90 km.h⁻¹.

(7) Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích podle § 61 odst. 2 lze nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavce 4 zvýšit, maximálně však o 30 km.h⁻¹. Na silnici pro

⁵⁹ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001, s. 78.

⁶⁰ Tamtéž, s. 78.

⁶¹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 64.

motorová vozidla se směrově oddělenými jízdními pásy lze zvýšit i nejvyšší dovolenou rychlost podle odstavce 3, maximálně však o 20 km.h⁻¹.

Možnost zvýšení nejvyšší dovolené rychlosti jízdy v obci platí zejména pro případy, kdy to bezpečnost provozu na pozemních komunikacích umožňuje a současně tím nebude dotčen jiný veřejný zájem (např. ochrana před škodlivými vlivy hluku a vibrací). Zvýšení nejvyšší dovolené rychlosti jízdy v obci přechodnou úpravou je vyloučené.⁶²

(8) Při použití sněhových řetězů na vozidle smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹.

(9) Nejvyšší dovolená rychlost podle odstavců 3, 4 a 8 a nejvyšší dovolená rychlost stanovená místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích nepatří pro řidiče zpravodajských služeb¹⁵⁾, Generální inspekce bezpečnostních sborů⁴⁵⁾ a stanovených útvarů policie, Vojenské policie a celních orgánů, je-li to nezbytně nutné k plnění úkolů stanovených zvláštním právním předpisem,¹⁶⁾ je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost silničního provozu na pozemních komunikacích. Útvary policie stanoví ministr vnitra. Útvary Vojenské policie stanoví ministr obrany. Útvary celních orgánů stanoví ministr financí.

15) Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

45) Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.

16) Např. zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 67/1992 Sb., o Vojenském obranném zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zde stanovená vozidla nejsou vozidly s právem přednostní jízdy ve smyslu § 41. Výjimka se naopak může vztahovat i na vozidla, která nemají žádné zvláštní označení, ze kterého by plynula jejich příslušnost k uvedeným složkám, naopak z povahy věci mnohdy půjde o vozidla v „civilním“ provedení.⁶³

Z judikatury:

Krajský soud v Ostravě (podle usnesení ze dne 26. 2. 2010, č.j. 58 Ca 46/2009-37, č. 2080 Sb. NSS):

Výsledek měření rychlosti vozidla jedoucího rychlostí překračující nejvyšší dovolenou rychlost, který byl získán měřicím zařízením umístěným v policejním vozidle, které z důvodu změřením této rychlosti muselo jet také rychlostí překračující nejvyšší dovolenou rychlost, není nezákonně získaným důkazem. Překročení nejvyšší dovolené rychlosti je v takovém případě nezbytné k plnění úkolů Policie České republiky (§ 18 odst. 9 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu). Není přitom ani nezbytné, aby takové policejní vozidlo mělo zapnuta zvláštní výstražná světla modré barvy, neboť § 18 odst. 9 citovaného zákona je k § 41 odst. 1 téhož zákona, podle něhož se má výstražných světel užívat, v poměru specialisty.

Bodové hodnocení

5

Překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopravní značkou o 40 km.h⁻¹ a více v obci nebo 50 km.h⁻¹ a více mimo obec.

⁶² Tamtéž, s. 66.

⁶³ Tamtéž, s. 66.

3

Překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopravní značkou o 20 km.h⁻¹ a více v obci nebo o 30 km.h⁻¹ a více mimo obec.

2

Překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopravní značkou o více než 5 km.h⁻¹ a méně než o 20 km.h⁻¹ v obci nebo o více než 10 km.h⁻¹ a méně než 30 km.h⁻¹ mimo obec.

§ 19

Vzdálenost mezi vozidly

- (1) Řidič vozidla jedoucí za jiným vozidlem musí ponechat za ním dostatečnou bezpečnostní vzdálenost, aby se mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla, které jede před ním.
- (2) Řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 10 m, a zvláštního vozidla²⁾ musí mimo obec zachovávat za vozidlem jedoucím před ním takovou vzdálenost, aby se předjíždějící vozidlo mohlo před něj bezpečně zařadit; to neplatí, připravuje-li se k předjíždění, při předjíždění a při souběžné jízdě.
- (3) Řidič, který nehodlá nebo nemůže projet podél tramvaje vpravo, musí za ní jet v takové vzdálenosti, aby umožnil projetí podél tramvaje ostatním řidičům.

Z logiky věci vyplývá, že tato povinnost neplatí pro řidiče v místech, kde není možné podél tramvaje vpravo projet ani jinými vozidly, např. z důvodu umístění tramvajových kolejí těsně u okraje vozovky.⁶⁴

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. 8. 2012, č. j. 1 As 75/2012-76, www.nsoud.cz):

1. „Dostatečná bezpečná vzdálenost“ je podána zákonnou definicí účelově, a to tak, aby se řidič mohl vyhnout srážce v případě náhlého snížení rychlosti nebo náhlého zastavení vozidla jedoucího před ním. Lze tak předpokládat, že v obvyklých situacích bude srážka dvou za sebou jedoucích vozidel dána právě porušením povinnosti stanovené v § 19 odst. 1 zákona o silničním provozu.

2. Jde-li o situaci v provozu zcela běžnou, při které lze spravedlivě požadovat, aby na ni řidič zareagoval snížením rychlosti a tím pádem vytvořením dostatečné bezpečnostní vzdálenosti, bylo by zkoumání příčin zpomalení celé kolony jedoucích vozidel, pátrání po „viníkovi“ zbrzdění jedoucích aut, či příčinách údajné nehody (nehod), která způsobila zbrzdění jedoucích vozidel, naprosto nadbytečné.

⁶⁴ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 68.

§ 20 Vyhýbání

Řidiči protijedoucích vozidel se vyhýbají vpravo, včas a v dostatečné míře. Nemohou-li se bezpečně vyhnout, musí dát přednost v jízdě ten, na jehož straně jízdy je překážka nebo zúžená vozovka. Musí-li jeden z nich couvat, učiní tak ten, pro něhož je to snazší nebo méně nebezpečné. Není-li možno se vyhnout protijedoucí tramvaji vpravo, vyhýbá se jí vlevo.

Při povinnosti jednoho z řidičů couvat se vychází z rozměru a druhu vozidla, délky úseku, na kterém bude třeba couvat, ale i z rozhledu a celkové situace. Jestliže je to nutné, může při vyhýbání vjet na krajnici i řidič motorového vozidla. Přitom musí dbát zvýšené opatrnosti. Vztah protijedoucích vozidel může být upraven místní úpravou provozu na pozemních komunikacích.⁶⁵

§ 21 Odbočování

(1) Při odbočování na křižovatce nebo na místo ležící mimo pozemní komunikaci musí řidič dávat znamení o změně směru jízdy; při odbočování nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním a musí dbát zvýšené opatrnosti.

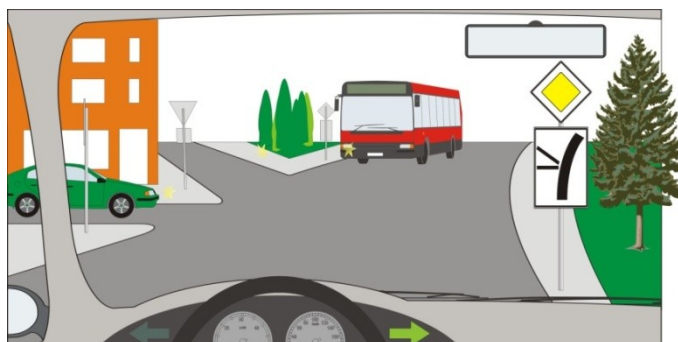
Pro povinnost dávat znamení o změně směru jízdy při odbočování je rozhodující, že řidič mění směr jízdy. Například na křižovatce, kde hlavní silnice mění směr a vedlejší silnice vede přímo, musí řidič pokračující v jízdě po hlavní silnici dávat znamení o změně směru jízdy. Na křižovatce tvaru „Y“ je nezbytné dávat znamení o změně směru jízdy především tam, kde není zcela patrné, která ze silnic vede přímo a která mění směr.

Dávat znamení o změně směru jízdy má za povinnost i řidič vozidla zařazeného před odbočováním do vyznačeného jízdního pruhu, stejně jako řidič, kterému odbočování (další směr jízdy) přikázáno dopravní značkou.

Při odbočování na účelovou pozemní komunikaci dává řidič znamení o změně směru jízdy podle § 30.

Znamení o změně směru jízdy v rámci kruhových objezdů upravuje § 30 odst. 5.⁶⁶

Ilustrační obrázek – i v tomto případě dává řidič z výhledu znamení o změně směru jízdy:

⁶⁵ Tamtéž, s. 69.

⁶⁶ Tamtéž, s. 69.

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 31. 7. 2012, č. j. 2 As 67/2011 - 95, www.nsoud.cz):

S ohledem na princip tzv. omezené důvěry je povinností řidiče odbočujícího vlevo patřičně se přesvědčit, zda není předjížděn jiným vozidlem, a to v rámci povinnosti dbát zvýšené opatrnosti, neboť to, že domněle splnil všechny iniciační povinnosti před zahájením samotného manévru odbočení (dal znamení o změně směru jízdy a snížil rychlost jízdy) neznamená, že neměl přiměřeně počítat s tím, že jiný účastník provozu může svou určitou povinnost porušit. Protiprávnost chování předjíždějícího řidiče nemůže být zhojen nedostatek rozumné obezřetnosti na straně odbočujícího řidiče.

(2) Vyžadují-li to okolnosti, například při přepravě dlouhého nákladu, musí řidič zajistit bezpečné odbočení pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

***Poznámka:**

Ke způsobilé a náležitě poučené osobě viz komentář k §5 odst. 1 písm. k).

(3) Před odbočováním vpravo se musí řidič zařadit co nejbližší k pravému okraji vozovky; musí-li přitom s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu vybočit ze směru své jízdy vlevo, dává vždy jen znamení o změně směru jízdy vpravo. Před odbočováním vlevo se musí zařadit co nejdále vlevo v části vozovky určené pro jeho směr jízdy s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu a šířku vozovky. Odbočují-li řidiči protijedoucích vozidel vlevo, vyhýbají se vlevo.

Ilustrační obrázek – odbočují-li řidiči protijedoucích vozidel vlevo, vyhýbají se vlevo:

(4) Řidič, který při odbočování opouští průběžný pruh, musí co nejdříve vjet na odbočovací pruh, je-li vyznačen.

Povinnost pro řidiče, aby co nejdříve opustil průběžný jízdní pruh a zařadil se do vyznačeného odbočovacího pruhu, je zde stanovena zejména s ohledem na zvýšení plynulosti provozu na pozemních komunikacích.⁶⁷

(5) Řidič odbočující vlevo musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců

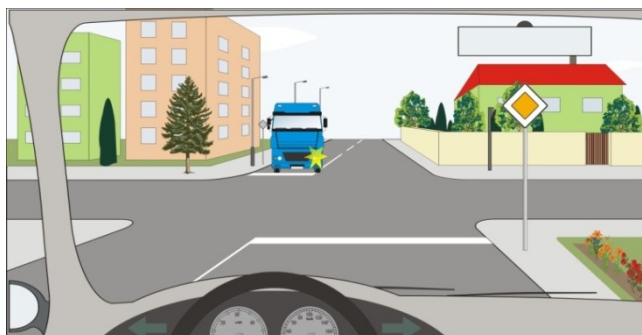
⁶⁷ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 84.

a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro nějž je tento jízdní pruh vyhrazen a cyklistům jedoucím v jízdním pruhu pro cyklisty.

Ilustrační obrázek – řidič vozidla z výhledu odbočuje vlevo, přednost v jízdě má protijedoucí červené vozidlo:

Ilustrační obrázek – řidič vozidla z výhledu má přednost v jízdě před protijedoucím modrým vozidlem, které odbočuje vlevo:

(6) Řidič odbočující vpravo musí dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro nějž je tento jízdní pruh vyhrazen a cyklistům jedoucím v jízdním pruhu pro cyklisty. Tam, kde je povolena jízda podél tramvaje vlevo, musí dát přednost v jízdě i tramvaji.

Povinnost řidiče, tedy i jezdce na zvířeti, dát při odbočování vpravo přednost v jízdě tramvaji připadá v úvahu zpravidla tam, kde je tramvajová pás (trat') zřízen při pravém okraji pozemní komunikace, přičemž je povolena jízda podél tramvaje dopravní značkou „Objíždění tramvaje“.

Povinnost dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu připadá v úvahu rovněž tehdy, když je zřízen při pravém okraji pozemní komunikace. Zpravidla se jedná o jízdní pruh vyhrazený pro autobusy nebo trolejbusy, cyklisty apod.⁶⁸

(7) Tramvaj, která při odbočování nebo jiné změně směru jízdy křížuje směr jízdy vozidla jedoucího po její pravé nebo levé straně a dává znamení o změně směru jízdy, má přednost v jízdě.

Tramvaj má tedy přednost v jízdě i při odbočování vlevo nebo jiné změně směru jízdy vlevo vůči vozidlům, kterým je povolena jízda podél tramvaje vlevo, a jimž křížuje směr jízdy, tj. především tam, kde je tramvajový pás (trať) veden od pravého okraje pozemní komunikace vlevo. Vedle přednosti při odbočování vpravo má tramvaj dále přednost v jízdě i při jiné změně směru jízdy vpravo, a to vůči vozidlům jedoucím po její pravé straně a jimž křížuje směr jízdy, například při vedení tramvajového pásu od středu pozemní komunikace k pravému okraji. Vždy samozřejmě za předpokladu, že dává znamení o změně směru jízdy.⁶⁹

§ 22 Jízda křižovatkou

(1) Řidič přijíždějící na křižovatku po vedlejší pozemní komunikaci označené dopravní značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí dát přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci.

Křižovatka označená dopravní značkou „Dej přednost v jízdě!“ a dopravní značkou „Stůj, dej přednost v jízdě!“:

Tímto ustanovením je výslovně stanoveno, že přednost v jízdě mají nejenom vozidla, ale i organizované skupiny chodců, mezi které se řadí např. pochodující útvar školní mládeže, jezdci na zvířeti a průvodci vedených a hnaných zvířat se zvířaty, které se pohybují na pozemní komunikaci, která je označena jako hlavní.

Má-li být některá z pozemních komunikací určena jako hlavní pozemní komunikace, musí být označena svislou dopravní značkou č. P 1 „Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací“, která upozorňuje na křižovatku s vedlejší pozemní komunikací **mimo obec**, nebo svislou dopravní značkou č. P 2 „Hlavní pozemní komunikace“, a to zejména **v obci**.⁷⁰

⁶⁸ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 70.

⁶⁹ Tamtéž, s. 70.

⁷⁰ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001, s. 86.

Dopravní značky „Křižovatka s vedlejší pozemní komunikací“ a „Hlavní pozemní komunikace“; vyhláška č. 294/2015 Sb.:

Jedná-li se o tvarově složitější křižovatka nebo pro zdůraznění průběhu hlavní pozemní komunikace křižovatkou, užívají se pro snadnější orientaci účastníků provozu na pozemní komunikaci dodatkové tabulky č. E 2a až č. E 2c „Tvar křižovatky“ nebo dodatkové tabulky č. E 2d „Tvar dvou křižovatek“.⁷¹

Dodatkové tabulky „Tvar křižovatky“ a „Tvar dvou křižovatek“; vyhláška č. 294/2015 Sb.:

(2) Nevyplyvá-li přednost v jízdě z ustanovení odstavce 1, musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím zprava nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím zprava.

Ustanovení platí zejména tam, kde jde o křižovatky pozemních komunikací nerozlišených dopravními značkami. Platí však i na křižovatkách pozemních komunikací hlavních s pozemními komunikacemi vedlejšími, kde hlavní nebo vedlejší pozemní komunikace mění svůj směr, pro vztah řidičů přijíždějících ke křižovatce po pozemních komunikacích rovnocenných.⁷²

(3) Řidič nesmí vjet do křižovatky, nedovoluje-li mu situace pokračovat v jízdě v křižovatce a za křižovatkou, takže by byl nucen zastavit vozidlo v křižovatce. To neplatí, pokud řidič zastavuje vozidlo v křižovatce za účelem plnění povinností podle § 5 odst. 1 písm. h) nebo při odbočení vlevo podle § 21 odst. 5.

⁷¹ Tamtéž, s. 86.

⁷² BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Zákon o silničním provozu s komentářem, Praha 2016, s. 72.

Ilustrační foto - řidiči vozidel stojících v koloně znemožňují průjezd křižovatkou:

(4) Na příkaz dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má do křižovatky náležitý rozhled.

Vzhledem k tomu, že předmětné značky se užívá, aby se řidiči uložila povinnost zastavit vozidlo zejména s ohledem na nedostatečný rozhled, místem k zastavení vozidla, odkud má do křižovatky náležitý rozhled, bude zpravidla místo, které může zaujmout pouze jediné (první) vozidlo.⁷³

(5) Řidič vjíždějící na kruhový objezd označený dopravními značkami „Kruhový objezd“ společně se značkou „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Kruhový objezd“ společně se značkou „Stůj, dej přednost v jízdě!“ musí dát přednost v jízdě vozidlům a jezdcům na zvířatech jedoucím po kruhovém objezdu a organizovanému útvaru chodců a průvodci vedených a hnaných zvířat se zvířaty jdoucimi po kruhovém objezdu.

Není-li před křižovatkou s kruhovým objezdem společně se značkou „Kruhový objezd“ dopravní značka „Dej přednost v jízdě!“ nebo „Stůj, dej přednost v jízdě!“, pak pro jízdu takovou křižovatkou platí ustanovení § 22 odst. 2. V této souvislosti je nutné připomenout, že vyhláška č. 294/2015 Sb. účinná od 1. ledna 2016 již, na rozdíl od dřívější úpravy § 10 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 30/2001 Sb. nevyžaduje, aby dopravní značka č. C 1 byla vždy doplněna dopravní značkou č. P 4 nebo č. P 6. I na kruhovém objezdu se tak od 1. ledna 2016 může legálně uplatňovat přednost vozidel přijíždějících zprava.⁷⁴

Bodové hodnocení

4

Nedání přednosti v případech, ve kterých je řidič povinen dát přednost v jízdě.

⁷³ Tamtéž, s. 73.

⁷⁴ Tamtéž, s. 73.

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 20.12.2012, č. j. 7 As 91/2012-62, č. 2820 Sb. (NSS):

Příčinou dopravní nehody spočívají v tom, že vozidlo jedoucí po hlavní silnici se střetne s vozidlem jedoucím po vedlejší silnici, která se s hlavní silnicí kříží, je zásadně to, že řidič vozidla jedoucího po vedlejší silnici nedá vozidlu jedoucímu po hlavní silnici přednost. Výjimečně může být příčinou dopravní nehody jednání řidiče vozidla jedoucího po hlavní silnici, a sice tehdy, pokud řidič vozidla jedoucího po hlavní silnici v extrémní míře poruší stanovený rychlostní limit a současně rychlost jízdy vozidla jedoucího po hlavní silnici řidiči vozidla přijíždějícího po vedlejší silnici fakticky znemožní splnění povinnosti dát přednost. Faktické znemožnění splnění povinnosti se musí posuzovat s ohledem na konkrétní poměry místa, v němž ke střetu došlo. Rozhodnými okolnostmi tedy bude zejména to, nakolik jde o místo pro řidiče přijíždějícího po vedlejší silnici přehledné a nakolik mu umožňuje s dostatečným předstihem vidět vozidla přijíždějící po hlavní silnici a zohlednit jejich (případně i výrazně nadlimitní) rychlost.

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 20. 10. 2004, sp. zn. 5 Tdo 1173/2004, č. 45/2005 Sb. NS):

Nelze po účastníkovi silničního provozu spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal možné porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky a aby tomu přizpůsobil své počínání. Naopak, není-li z okolností, které může účastník silničního provozu běžně vnímat či předvídat zřejmé, že jiný účastník téhož provozu porušil své povinnosti, je oprávněn očekávat od ostatních účastníků silničního provozu dodržování stanovených pravidel. Účastník silničního provozu, který porušil pravidla tohoto provozu, pak na druhé straně nemůže očekávat dodržení těchto pravidel od ostatních účastníků, jestliže jim to znemožnil s ohledem na charakter a závažnost svého porušení pravidel silničního provozu...

... Výrazné překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy motorového vozidla v uzavřené obci je nepochybně porušením důležité povinnosti uložené řidiči motorového vozidla právními předpisy..., protože takové porušení má zpravidla za následek velmi reálné nebezpečí pro lidský život a zdraví.

§ 23

Vjíždění na pozemní komunikaci

(1) Při vjíždění z místa ležícího mimo pozemní komunikaci na pozemní komunikaci musí dát řidič přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech jedoucím po pozemní komunikaci nebo organizovanému útvaru chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty jdoucím po pozemní komunikaci. To platí i při vjíždění z účelové pozemní komunikace nebo ze stezky pro cyklisty nebo z obytné nebo pěší zóny na jinou pozemní komunikaci.

Pojem „**místo ležící mimo pozemní komunikaci**“ není vymezen žádným právním předpisem. Lze tedy pouze dovozovat, že tímto místem může být např. pozemek, garáž, čerpací stanice, tovární, nádražní a letištní prostory, obřiště tramvaj apod., jak bylo uváděno v § 2 bod 11 zrušené vyhlášky č. 99/1989 Sb., o pravidlech provozu na pozemních komunikacích (pravidla silničního provozu).⁷⁵

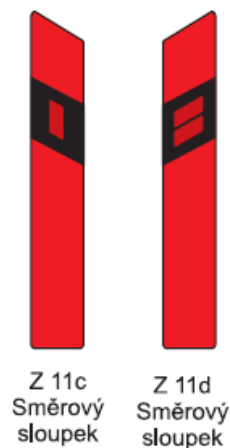
⁷⁵ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 88.

Při vyjíždění z obytné zóny musí dát řidič přednost v jízdě i tam, kde není umístěna dopravní značka „Dej přednost v jízdě“:

Závažným problémem takto stanovené povinnosti dát přednost v jízdě při vyjíždění z účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci je skutečnost, že snad s výjimkou klasické nezpevněné polní nebo lesní cesty řidič nepozná, že se nachází na účelové pozemní komunikaci, pokud nejsou v místě připojení účelové pozemní komunikace použity směrové sloupky č. Z 11c a Z 11d v červené barvě.⁷⁶

Směrové sloupky červené barvy označují připojení účelové komunikace:

(2) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné vjetí na pozemní komunikaci pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(3) Vozidla vyjíždějící na pozemní komunikaci musí být předem očištěna tak, aby neznečišťovala pozemní komunikaci.

⁷⁶ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 73.

Při znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace, které způsobí nebo může způsobit závady ve sjízdnosti nebo schůdnosti, musí ten, kdo znečištění způsobil, je bez průtahů odstranit a uvést tuto pozemní komunikaci do původního stavu. Nestane-li se tak, je povinen uhradit vlastníkově této pozemní komunikace náklady spojené s odstraněním znečištění a s uvedením pozemní komunikace do původního stavu (§ 28 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb.).⁷⁷

§ 24 Otáčení a couvání

(1) Při otáčení platí obdobně ustanovení o odbočování (§ 21) a při otáčení na křižovatce též ustanovení o jízdě křižovatkou (§ 22).

Při otáčení si řidič počíná obdobně jako při odbočování. To znamená, že se před otáčením zařadí co nejdále vlevo v části vozovky určené pro jeho směr jízdy, a to s ohledem na rozměry vozidla nebo nákladu a šířku vozovky, přičemž dává znamení o změně směru jízdy. Přitom musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu a nesmí ohrozit řidiče jedoucí za ním. Řidiči ostatních vozidel jej nesmějí předjíždět za předpokladu, že není možné předjetí vpravo podle § 17 odst. 1.

Otáčí-li se řidič na křižovatce pozemních komunikací nerozlišených dopravními značkami, musí dát přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím zprava nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím zprava.

Přijíždí-li řidič na křižovátku po hlavní pozemní komunikaci a hodlá zde otáčet, má přednost v jízdě před řidiči přijíždějícími na křižovátku po vedlejší pozemní komunikaci, kteří musí vyčkat, až otáčení dokončí. Přijíždí-li na křižovátku po vedlejší pozemní komunikaci, musí dát přednost v jízdě vozidlům nebo jezdcům na zvířatech přijíždějícím po hlavní pozemní komunikaci nebo organizované skupině chodců nebo průvodcům hnaných zvířat se zvířaty přicházejícím po hlavní pozemní komunikaci.⁷⁸

(2) Při couvání řidič nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

Při couvání se nevylučuje možnost omezit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, kteří však nesmějí být ohroženi.⁷⁹

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 29. 7. 2004, čj. 5 As 38/2003-38, č. 578 Sb., NSS):

Jízdu do křižovatky couváním je třeba posuzovat podle § 24 odstavce druhého až čtvrtého (otáčení a couvání) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, a nikoliv podle § 22 tohoto zákona (jíзда křižovatkou). Při couvání do křižovatky nemá řidič couvajícího vozidla přednost v jízdě, ale naopak nesmí ohrozit žádného z ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích.

⁷⁷ Tamtéž, s. 73.

⁷⁸ Tamtéž, s. 74.

⁷⁹ Tamtéž, s. 74.

(3) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, musí řidič zajistit bezpečné otáčení nebo couvání pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

Z judikatury:

Nejvyšší soud (podle usnesení ze dne 25. 3. 2015, sp. zn. 8 Tdo 125/2015, www.nsoud.cz):

V případě, že řidič započne s couváním z místa vyhrazeného pro parkování v obytné zóně, ač může předvídat, že se některá z osob v okamžicích, kdy mu postavení vozidla při couvání neumožňuje přehlédnout veškerý prostor za vozidlem přemístí do místa, které nemůže vidět nebo dostatečně sledovat, a přesto couvá bez výstražného signálu nebo pomoci jiné pověřené osoby, zásadně odpovídá za následek, který v této souvislosti způsobil.

(4) Řidič nesmí otáčet a couvat

a) na nepřehledných nebo jinak nebezpečných místech, například v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti, před nepřehledným vrcholem stoupání pozemní komunikace, na něm a za ním,

Za „**nepřehledné místo**“ lze označit místo, které řidič nemůže pohledem obsáhnout dříve, než do něj vjede.

„**Jinak nebezpečné místo**“ může být např. i úzká pozemní komunikace, na které musí řidič při otáčení opakovaně najíždět vpřed a couvat, než provede úkon otáčení.

„**Těsnou blízkostí**“ lze označit místo, kde může řidič s ohledem na nejvyšší dovolenou rychlost na příslušné pozemní komunikaci, povětrnostní podmínky apod. předvídat, že by v případě náhlého vyjetí protijedoucího vozidla došlo při otáčení nebo couvání k ohrožení nebo k omezení ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích.⁸⁰

b) na křižovatce s řízeným provozem a v její těsné blízkosti,

c) na přechodu pro chodce,

d) na přejezdu pro cyklisty,

e) na železničním přejezdu a v jeho těsné blízkosti,

f) v tunelu a v jeho těsné blízkosti,

g) na pozemní komunikaci s jednosměrným provozem; smí však couvat, jestliže je to nezbytně nutné, například k zajetí do řady stojících vozidel nebo vyjetí z ní.

Zastavení a stání

§ 25

(1) Řidič smí zastavit a stát jen

a) vpravo ve směru jízdy co nejblíže k okraji pozemní komunikace a na jednosměrné pozemní komunikaci vpravo i vlevo,

⁸⁰ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001, s. 90.

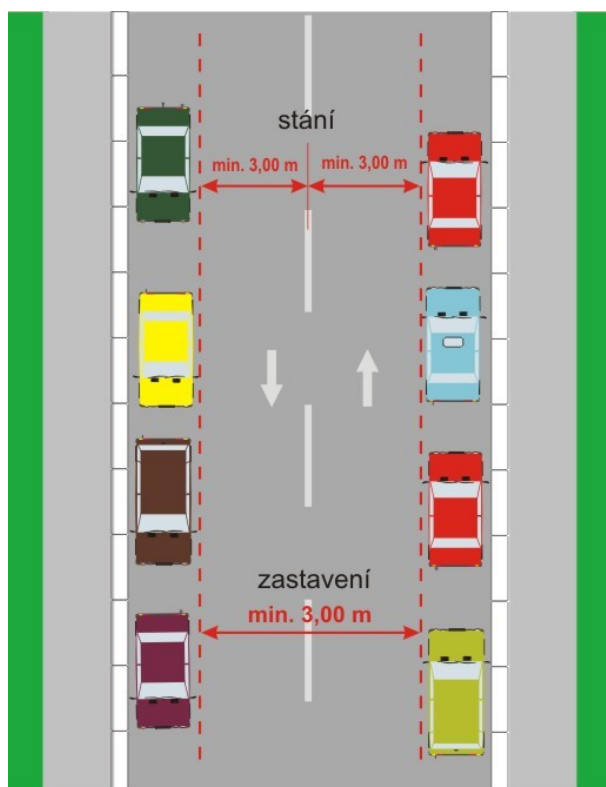
Zde jsou stanoveny podmínky, které musí být při zastavení a stání na pozemní komunikaci bezpodmínečně respektovány. Místní úpravou provozu na pozemních komunikacích mohou být v obci, ale i mimo obec vyznačeny dovolené způsoby stání, a při kolmém nebo šikmém stání též poloha vozidel.⁸¹

b) v jedné řadě a rovnoběžně s okrajem pozemní komunikace; nedojde-li k ohrožení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, smí v obci řidič vozidla o celkové hmotnosti nepřevyšující 3500 kg zastavit a stát kolmo, popřípadě šikmo k okraji pozemní komunikace nebo zastavit v druhé řadě.

(2) Ve druhé řadě smí při výkonu taxislužby zastavit řidič taxislužby, je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

(3) Při stání musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy.

Jednoznačně se zakazuje stát na obousměrné pozemní komunikaci, pokud nezůstane volná vozovka alespoň 6 metrů široká (jeden jízdní pruh o šířce nejméně 3 m pro každý směr jízdy).⁸²

(4) Při zastavení a stání nesmí řidič znemožnit ostatním řidičům vyjetí z řady stojících vozidel. Při zastavení a stání vedle vozidla s označením „Označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou“ musí ponechat boční odstup nejméně 1,2 m.

⁸¹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 75.

⁸² Tamtéž, s. 75.

***Poznámka:**

„Označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou“ bylo zrušeno vyhláškou č. 290/2011 Sb., a zdravotně postiženým osobám je vydáván „parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením“. Vyhláška č. 294/2015 Sb., příloha č. 13.

Parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou, přední a zadní strana:

Při zastavení a stání vedle vozidla s uvedeným označením je třeba mít na zřeteli, že těžce pohybově postižená osoba může být jak řidič vozidla, tak i spolujedoucí, přičemž mimo vozidlo zpravidla užívá vozík pro tělesně postižené osoby.

Problémem však je, že podle stávající úpravy žádné speciální „Označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou“ neexistuje a takto postiženým osobám je vydáván pouze „parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením“ ve smyslu § 67 odst. 1, z něhož však nelze poznat, zda jeho držitel je osobou postiženou pohybově či jinak. Okruh držitelů „parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením“ bude ve smyslu § 67 odst. 2 výrazně širší, než je okruh osob, k jejichž ochraně směřuje ustanovení § 25 odst. 4.⁸³

(5) Zajíždí-li řidič za účelem zastavení nebo stání k okraji pozemní komunikace nebo k chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy.

(6) Řidič vozidla, které zastavilo nebo stálo a opět vyjíždí od okraje pozemní komunikace nebo od chodníku, musí dávat znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Řidiči autobusu hromadné dopravy osob nebo trolejbusu musí v obci řidiči ostatních vozidel umožnit vyjetí ze zastávky nebo ze zastávkového pruhu, a to snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla; řidič autobusu nebo trolejbusu přitom nesmí ohrozit zejména řidiče vozidel jedoucích stejným směrem.

Řidič autobusu hromadné dopravy osob, dříve veřejné hromadné dopravy osob, nebo trolejbusu musí při vyjíždění ze zastávky nebo zastávkového pruhu brát v úvahu především vzdálenost a rychlost vozidel jedoucích stejným směrem.⁸⁴

⁸³ Tamtéž, s. 75.

⁸⁴ Tamtéž, s. 75.

§ 26

(1) Otevírat dveře nebo boční stěny vozidla, jakož i nastupovat do vozidla nebo vystupovat z něho se smí jen tehdy, není-li tím ohrožena bezpečnost nastupujících nebo vystupujících osob ani jiných účastníků provozu na pozemních komunikacích.

Při otvírání dveří nebo bočních stěn vozidla je nutné mít na zřeteli i možnost, že vozidlo může být předjížděno nebo objížděno cyklistou zprava a je třeba, aby se před otevřením nastupující nebo vystupující osoba přesvědčila, že tak může učinit, aniž by došlo k ohrožení jiných účastníků provozu na pozemních komunikacích, v tomto případě cyklistů.⁸⁵

(2) Řidič, který se hodlá vzdálit od vozidla tak, že nemůže v případě potřeby okamžitě zasáhnout, musí učinit taková opatření, aby vozidlo nemohlo ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nemohla je neoprávněně užít jiná osoba. Je-li vozidlo povinně vybaveno zařízením proti neoprávněnému použití²⁾ musí je řidič užít. Řidič motorového vozidla nebo jízdní soupravy povinně vybavených základacími klíny²⁾ jich musí užít, je-li třeba zajistit vozidlo nebo soupravu proti pohybu.

(3) Řidič motorového vozidla, které je povinně vybaveno přenosným výstražným trojúhelníkem²⁾, musí tohoto trojúhelníku užít po dobu nouzového stání, například při přerušení jízdy pro závalu na vozidle nebo nákladu, v důsledku dopravní nehody nebo pro náhlou nevolnost, jestliže takové vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích. Trojúhelník musí umístit na okraj vozovky tak, aby byl pro přijíždějící řidiče včas a zřetelně viditelný, a to ve vzdálenosti nejméně 50 m, na dálnici nejméně 100 m za vozidlem. V obci může být tato vzdálenost, vyžadují-li to okolnosti, kratší. Je-li motorové vozidlo vybaveno výstražným světelným zařízením²⁾, musí ho řidič užít nejméně po dobu, než výstražný trojúhelník umístí na vozovce.

Povinnost užít přenosného výstražného trojúhelníku se vztahuje jen na případy, když vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích [viz § 2 písm. ee)]. Výstražné světelné zařízení nenahrazuje použití přenosného výstražného trojúhelníku. Může být užíváno po celou dobu nouzového stání (což se doporučuje), nejméně však po dobu, než je výstražný trojúhelník umístěn na vozovce.⁸⁶

§ 27

(1) Řidič nesmí zastavit a stát

a) v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti,

b) před nepřehledným vrcholem stoupání pozemní komunikace, na něm a za ním,

c) na přechodu pro chodce nebo na přejezdu pro cyklisty a ve vzdálenosti kratší než 5 m před nimi,

d) na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní; tento zákaz neplatí v obci na křižovatce tvaru „T“ na protější straně vyústující pozemní komunikace,

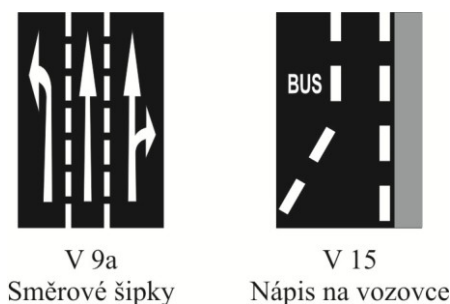
⁸⁵ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001, s. 92.

⁸⁶ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 76.

Křižovatkou tvaru „T“ se rozumí každá styková křižovatka, kde se na jednu pozemní komunikaci napojuje jiná pozemní komunikace. Přitom není rozhodující úhel takového napojení.⁸⁷

- e) v připojovacím nebo odbočovacím pruhu,
- f) u zastávky tramvaje, autobusu nebo trolejbusu bez nástupního ostrůvku v úseku, který začíná dopravní značkou „Zastávka autobusu“, „Zastávka tramvaje“ nebo „Zastávka trolejbusu“ a končí ve vzdálenosti 5 m za označníkem zastávky, a tam, kde taková dopravní značka není, ve vzdálenosti kratší než 30 m před a 5 m za označníkem zastávky; je-li prostor zastávky vyznačen vodorovnou dopravní značkou „Zastávka autobusu nebo trolejbusu“ nebo „Zastávka tramvaje“, platí tento zákaz jen pro vyznačený prostor,
- g) na železničním přejezdu, v podjezdu a v tunelu a ve vzdálenosti kratší než 15 m před nimi a za nimi,
- h) v místě, kde by vozidlo zakrývalo svislou dopravní značku nebo vodorovnou dopravní značku „Směrové šipky“ nebo „Nápis na vozovce“,

Dopravní značky vodorovné „Směrové šipky“ a „Nápis na vozovce“, vyhláška č. 294/2015 Sb.:

- i) ve vyhrazeném jízdním pruhu a jízdním pruhu pro cyklisty,
- j) v jízdních pruzích vyznačených na vozovce mimo pravého jízdního pruhu,
- k) ve vzdálenosti kratší než 5 m od začátku a konce vodorovné dopravní značky „Podélná čára souvislá“ nebo nástupního ostrůvku tam, kde by mezi touto dopravní značkou nebo nástupním ostrůvkem a vozidlem nezůstal volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m,
- l) na mostě,
- m) v tunelu; to neplatí v případě nouzového stání na místě označeném dopravní značkou „Nouzové stání“; v případě nouzového stání musí řidič vypnout motor,
- n) před vjezdem na pozemní komunikaci z polní nebo lesní cesty nebo z místa ležícího mimo pozemní komunikaci,

⁸⁷ Tamtéž, s. 77.

o) na vyhrazeném parkovišti, nejde-li o vozidlo, pro které je parkoviště vyhrazeno; to neplatí, jde-li o zastavení a stání, které nepřekročí dobu tří minut a které neohrozí ani neomezí ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, popřípadě neomezí řidiče vozidel, pro něž je parkoviště vyhrazeno,

p) na tramvajovém pásu,

r) na silniční vegetaci, pokud to není povoleno místní úpravou provozu na pozemní komunikaci,

Zákon nevymezuje, co se silniční vegetací rozumí. Pojem silniční vegetace je primárně obsažen v zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, přičemž ani zde se jeho přesné vymezení nepodává. Stanovuje pouze, že silniční vegetace je příslušenstvím dálnice, silnice a místní komunikace s výjimkou jejich průjezdního úseku (§ 13 písm. d) zákona č. 13/1997 Sb.). Dále platí, že silniční vegetace na silničních pomocných pozemcích a na jiných vhodných pozemcích tvořících součást dálnice, silnice nebo místní komunikace nesmí ohrožovat bezpečnost užití pozemní komunikace nebo neúměrně ztěžovat použití těchto pozemků k účelům údržby těchto komunikací nebo neúměrně ztěžovat obhospodařování sousedních pozemků.⁸⁸

s) na jiných místech, kde by tím byla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, zejména jízda ostatních vozidel.

(2) V době od 5.00 do 19.00 hodin je zakázáno stání tam, kde by nezůstal mezi vozidlem a nejbližší tramvajovou kolejnicí volný jízdní pruh široký nejméně 3,5 m.

(3) Na silnicích I. třídy a za snížené viditelnosti i na silnicích II. a III. třídy¹⁾ je mimo obec zakázáno zastavení a stání jinde než na místech označených dopravní značkou jako parkoviště.

(4) Na dopravním okruhu označeném dopravní značkou „Okruh“ nebo „Změna směru okruhu“ je zakázáno stání.

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

IP 1
Okruh

(5) O odstranění vozidla, které neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti, rozhodne policista nebo strážník obecní policie; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.

Rozhodnutí policisty či strážníka o odstranění vozidla není rozhodnutím ve smyslu správního řádu. Jedná se o bezprostřední zásah správního orgánu, který není rozhodnutím, nýbrž neformálním úkonem. Bezprostřední zásah spočívající v rozhodnutí o odstranění vozidla v tomto případě směřuje k ochraně zájmu společnosti, který spočívá jednak v organizování provozu na určité pozemní komunikaci, jednak k ochraně oprávněných uživatelů vyhrazeného parkoviště.

⁸⁸ Tamtéž, s. 78.

(...)

Možnost odstranit vozidlo z pozemní komunikace dále obsahuje zákon č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podle § 19a cit. zákona platí, že silniční správní úřad opatřením obecné povahy dočasně zakáže nebo omezí stání nebo zastavení silničních vozidel na místní komunikaci nebo průjezdním úseku silnice nebo na jejich části, je-li to nezbytné z důvodu zajištění bezpečnosti státu, veřejného pořádku, bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, stavebních prací nebo údržby nebo z důvodu přírodních katastrof nebo jiných mimořádných událostí a odstraňování jejich následků.⁸⁹

(6) Zákaz zastavení a stání podle odstavce 1 neplatí pro řidiče vozidel bezpečnostních sborů, ozbrojených sil a vojenského zpravodajství při plnění služebních povinností, řidiče vozidla obecní policie při výkonu její působnosti a řidiče vozidel jednotek požární ochrany, zdravotnické záchranné služby a Horské služby při řešení mimořádných událostí^{8a)}. Řidič tohoto vozidla je při zastavení a stání povinen učinit opatření nezbytná k tomu, aby neohrozil bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo aby takové ohrožení co nejvíce zmínil.

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle usnesení ze dne 19. 5. 2010, čj. 3 Aps 2/2010-88, www.nssoud.cz):

I. Okolnosti, za nichž došlo k odstavení vozidla na vyhrazeném parkovišti, jsou z hlediska postupu strážníka obecní policie podle ustanovení § 27 odst. 5 zákona o silničním provozu zcela nerozhodné. Pro závěr strážníka o tom, že vozidlo stálo na vyhrazeném parkovišti neoprávněně, je podstatné pouze to, že zde stálo déle než 3 minuty, bez uhrazené ceny požadované za parkování, a to v době, kdy byla povinnost uhradit poplatek stanovena. Přiměřenost zásahu je vyjádřena právě tím, že zde vozidlo stojí déle než 3 minuty.

II. Ustanovení § 27 odst. 5 a ustanovení § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu zcela nezávisle upravují dvě různé situace, kdy lze provést odstranění vozidla na náklad jeho provozovatele.

Železniční přejezd **§ 28**

(1) Před železničním přejezdem si musí řidič počínat zvlášť opatrně, zejména se přesvědčit, zda může železniční přejezd bezpečně přejet.

Tyto povinnosti se vztahují ke všem železničním přejezdům, tedy i k těm, u nichž svítí přerušované bílé světlo přejezdového zabezpečovacího zařízení. Ustanovení navazuje na § 6 odst. 3 zákona č. 266/1994 Sb., podle něhož při křížení železniční dráhy s pozemními komunikacemi v úrovni kolejí má drážní doprava přednost před provozem na pozemních komunikacích.

Přejezd tratí s traťovou rychlostí nižší nebo rovnou 60 km.h⁻¹, přejezd určený výlučně pro chůzi osob na tratích s traťovou rychlostí nižší nebo rovnou 100 km.h⁻¹, nejde-li o přejezd, jehož traťový moment přesáhne hodnotu 10 000, může být zabezpečen pouze výstražným křížem.

⁸⁹ Tamtéž, s. 79.

Ostatní, výše neuvedené přejezdy se zabezpečují světelným přejezdovým zabezpečovacím zařízením. Tímto zařízením se zabezpečují též přejezdy, u nichž to vyžadují rozhledové a místní poměry.⁹⁰

***Poznámka:**

Dopravní intenzita se na přejezdu vyjadřuje dopravním momentem přejezdu. Dopravní moment přejezdu se vypočítá jako součin intenzity silničního provozu na pozemní komunikaci vynásobené deseti hodinami a průměrné intenzity provozu na železniční trati za 24 hodin.

(2) Vozidla se před železničním přejezdem řadí za sebou v pořadí, ve kterém přijela. Nejede-li o souběžnou jízdu nebo o jízdu podle § 12 odst. 2, smějí vozidla přejíždět přes železniční přejezd jen v jednom jízdním proudu.

***Poznámka:**

Znění § 12, odst. 2:

(2) V obci na pozemní komunikaci o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič motorového vozidla užívat k jízdě kteréhokoliv jízdního pruhu; přitom se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu. Pokud by vozidla jedoucí současně ve všech jízdních pruzích bránila v jízdě rychleji jedoucímu vozidlu, musí řidič jedoucí v levém krajním jízdním pruhu tento pruh co nejdříve uvolnit; to neplatí, užívá-li řidič levého krajního jízdního pruhu k odbočování, otáčení nebo při souběžné jízdě podle odstavce 3. Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg, jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, zvláštního motorového vozidla a motocyklu s nejvyšší povolenou rychlostí do 45 km.h⁻¹ smí levý krajní jízdní pruh užít k jízdě, jen jestliže je to nutné k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

(3) Ve vzdálenosti 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění smí řidič jet rychlostí nejvýše 30 km.h⁻¹. Svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení, smí 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění jet rychlostí nejvýše 50 km.h⁻¹. Při přejíždění železničního přejezdu nesmí řidič zbytečně prodlužovat dobu jeho přejíždění.

Uvedenými nejvyššími dovolenými rychlostmi lze jet pouze za předpokladu, že to nebude na úkor bezpečné jízdy přes přejezd. V zájmu bezpečnosti drážního a silničního provozu se stanoví též povinnost řidiče zbytečně neprodlužovat dobu přejíždění přejezdu.⁹¹

Při přejíždění přejezdu také platí povinnost přizpůsobit rychlost okolnostem, uvedeným v § 18 odst. 1 tohoto zákona, především předpokládanému stavu přejezdu v souvislosti s vlastnostmi vozidla a nákladu.⁹²

(4) Dojde-li k zastavení vozidla na železničním přejezdu, musí jeho řidič odstranit vozidlo mimo železniční trať¹⁷⁾, a nemůže-li tak učinit, musí neprodleně učinit vše, aby řidiči kolejových vozidel byli před nebezpečím včas varováni.

17) § 9 vyhlášky č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah.

⁹⁰ Tamtéž, s. 81.

⁹¹ Tamtéž, s. 82.

⁹² LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 97.

(5) Před železničním přejezdem, u kterého je umístěna dopravní značka „Stůj, dej přednost v jízdě!“, musí řidič zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má náležitý rozhled na trať.

Při volbě místa k zastavení je nutno respektovat bezpečný odstup od nejbližší koleje, tj. nejméně 2,5 m od osy krajní (bližší) koleje.⁹³

§ 29

(1) Řidič nesmí vjíždět na železniční přejezd,

a) je-li dávana výstraha dvěma červenými střídavě přerušovanými světly signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,

b) je-li dávana výstraha přerušovaným zvukem houkačky nebo zvonku přejezdového zabezpečovacího zařízení,

c) sklápějí-li se, jsou-li sklopeny nebo zdvihají-li se závory,

d) je-li již vidět nebo slyšet přijíždějící vlak nebo jiné drážní vozidlo nebo je-li slyšet jeho houkání nebo pískání; toto neplatí, svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,

e) dává-li znamení k zastavení vozidla zaměstnanec dráhy kroužením červeným nebo žlutým praporkem a za snížené viditelnosti kroužením červeným světlem,

f) nedovoluje-li situace za železničním přejezdem jeho bezpečné přjetí a pokračování v jízdě.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 písm. a), b) a c) smí řidič vjíždět na železniční přejezd pouze tehdy, jestliže před železničním přejezdem dostal od pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy¹¹⁾ k jízdě přes železniční přejezd ústní souhlas. V tomto případě je řidič povinen řídit se při jízdě přes železniční přejezd pokyny pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy. Pověřený zaměstnanec provozovatele dráhy je povinen se na požádání řidiče prokázat platným pověřením provozovatele dráhy.

Bodové hodnocení

7

Vjíždění na železniční přejezd v případech, ve kterých je to zakázáno.

§ 30

Znamení o změně směru jízdy

(1) Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat kromě případů uvedených v jednotlivých ustanoveních také vždy při změně směru jízdy, vybočování z něho, nebo jestliže to vyžaduje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

⁹³ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 82.

Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat při:

- přejíždění z jednoho jízdního pruhu do druhého (§ 12 odst. 5),
- přejíždění vozidla z vyhrazeného jízdního pruhu do přilehlého jízdního pruhu (§ 14 odst. 2),
- předjíždění cyklisty (§ 17 odst. 2),
- zařazování se před předjeté vozidlo (§ 17 odst. 3),
- odbočování (§ 21 odst. 1),
- zajištění k okraji pozemní komunikace nebo k chodníku za účelem
- zastavení nebo stání (§ 25 odst. 5), a při opětovném vyjíždění (§ 25 odst. 6),
- vyjíždění z kruhového objezdu (§ 30 odst. 5).

Vybočuje-li řidič ze směru své jízdy, musí dávat znamení o změně směru jízdy při:

- objíždění (§ 16 odst. 1),
- předjíždění (§ 17 odst. 2),
- vyhybání,
- otáčení.⁹⁴

(2) Znamení o změně směru jízdy musí řidič dávat včas před započítím jízdního úkonu s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích, zejména na řidiče jedoucí za ním a na povahu jízdního úkonu.

Bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích může být ohrožena nejen pozdě daným znamením o změně směru jízdy, ale i předčasně dané znamení. Jedná se zvláště o jízdu v obci, kde na sebe navazuje řada křižovatek a předčasně dané znamení o změně směru jízdy může vést ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích k mylnému dojmu, že řidič bude odbočovat již na nejbližší křižovatce.⁹⁵

(3) Znamení o změně směru jízdy se dává směrovými světly. Není-li jimi vozidlo vybaveno nebo při jejich poruše, dává se znamení upažením. Paží ohnutou v lokti nahoru se dává znamení o změně směru jízdy na opačnou stranu. Vyžadují-li to okolnosti, zejména není-li znamení dávané směrovými světly nebo paží dostatečně viditelné například pro šířku nákladu nebo za snížené viditelnosti, musí se dávat znamení jiným zřetelným způsobem, například způsobilou a náležitě poučenou osobou. Jinak smí řidič provést zamýšlený jízdní úkon jen tehdy a takovým způsobem, aby nebyli ohroženi ani omezeni ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích.

Pravou paží ohnutou v lokti nahoru se dává znamení o změně směru jízdy vlevo, a naopak. Požadavek na dostatečně viditelné znamení o změně směru jízdy se vztahuje i na znamení dávané způsobilou a náležitě poučenou osobou. Aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, bude v některých situacích, např. při odbočování vlevo, nutné, aby řidič setrval u pravého okraje vozovky a umožnil ostatním řidičům bezpečné projetí po své levé straně.⁹⁶

(4) Znamení o změně směru jízdy dávané směrovými světly ponechá řidič jen do doby ukončení změny směru jízdy, vybočení z něho, nebo pokud vozidlo nezaujme místo v jízdním pruhu, do kterého přejíždí. Znamení o změně směru jízdy paží se dává jen před započítím jízdního úkonu.

⁹⁴ Tamtéž, s. 83.

⁹⁵ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001,

⁹⁶ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 83.

Například při předjíždění se nedává znamení o změně směru jízdy po jeho celou dobu, ale pouze při vybočování ze směru jízdy. Znamení o změně směru jízdy se tedy ponechá jen do té doby, než řidič zaujme na vozovce místo potřebné pro předjetí. Obdobně to platí i při objíždění souvislé řady stojících vozidel apod.⁹⁷

(5) Při vjíždění na kruhový objezd a jízdě po kruhovém objezdu, nepřejíždí-li z jednoho jízdního pruhu do druhého podle § 12 odst. 5, řidič nedává znamení o změně směru jízdy; při vyjíždění z kruhového objezdu řidič je povinen dát znamení o změně směru jízdy.

§ 31

Výstražná znamení

(1) Je-li to nutné k odvrácení hrozícího nebezpečí, dává řidič zvukové výstražné znamení. Mimo obec může řidič dávat zvukové výstražné znamení i tehdy, je-li to nutné k upozornění řidiče předjížděného vozidla.

Zvukové výstražné znamení v obci smí dávat řidič jen v případě bezprostředně hrozícího nebezpečí, které nemůže spolehlivě odvrátit jiným způsobem. Užívání zvukového výstražného znamení může být v některých úsecích zakázáno dopravní značkou.⁹⁸

Je tedy nesprávné, pokud se zvukové výstražné znamení užije např. k vyjádření nelibosti řidiče nad počínáním jiného účastníka provozu na pozemních komunikacích nebo k vynucování si průjezdu vozidla.⁹⁹

(2) Místo zvukového výstražného znamení smí řidič dávat světelné výstražné znamení krátkým přerušovaným rozsvícením dálkového světla nebo přepínáním potkávacích a dálkových světel; k upozornění řidiče předjížděného vozidla je smí dávat i v obci.

(3) Je-li nutné upozornit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích na hrozící nebezpečí, zejména v případech, kdy je nutné náhle snížit rychlost jízdy nebo zastavit vozidlo, dává řidič světelné výstražné znamení zapnutím výstražného světelného zařízení.

Z hlediska bezpečnosti provozu se jedná o velmi významnou povinnost.¹⁰⁰

(4) Výstražné znamení se užívá jen po dobu nezbytně nutnou.

Osvětlení vozidel

§ 32

(1) Motorové vozidlo musí mít za jízdy rozsvícena obrysová světla a potkávací světla nebo světla pro denní svícení, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu²⁾. Tramvaj musí mít rozsvícena potkávací světla nebo světla pro denní svícení.

⁹⁷ Tamtéž, s. 84.

⁹⁸ Tamtéž, s. 64.

⁹⁹ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. Praha: 2001,

¹⁰⁰ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: s. 84.

Ustanovení se vztahuje na osvětlení vozidel za nesnížené viditelnosti. Osvětlení vozidel za snížené viditelnosti upravuje následující odstavce 2. Použití světel pro denní svícení je tedy vyloučeno například od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště nebo v tunelu. Jejich užití vylučuje též dopravní značka č. C 13a „Rozsviř světla“, která ukládá řidiči povinnost rozsviř světla stanovená pro vozidla jedoucí za snížené viditelnosti.¹⁰¹

(2) Vozidlo musí mít za jízdy při snížené viditelnosti rozsvícena obrysová a potkávací nebo dálková světla, pokud je jimi vybaveno podle zvláštního právního předpisu²).

***Poznámka:** § 2 písm. ff) **snížená viditelnost** je situace, kdy účastníci provozu na pozemních komunikacích dostatečně zřetelně nerozeznají jiná vozidla, osoby, zvířata nebo předměty na pozemní komunikaci, například od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště nebo v tunelu.

(3) Řidič nesmí užít dálková světla, je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena nebo mohl-li by být oslněn řidič protijedoucího vozidla, řidič vozidla jedoucího před ním nebo jiný účastník provozu na pozemních komunikacích, strojvedoucí vlaku, řidič jiného drážního vozidla nebo řidič plavidla. Při zastavení vozidla před železničním přejezdem nesmí řidič užít ani potkávací světla, pokud by jimi mohl oslnit řidiče vozidla v protisměru.

Úprava podle odstavce 1 až 3 tak vylučuje užívání dálkových světel za nesnížené viditelnosti, s výjimkou dávání světelných výstražných znamení podle § 31. Řidič vpředu jedoucího vozidla může být oslněn především odrazem dálkových světel ve zpětném zrcátku. Jiným účastníkem provozu na pozemních komunikacích, který by mohl být oslněn, je i chodec jdoucí v protisměru po okraji pozemní komunikace.

Při jízdě s rozsvícenými potkávacími světly musí mít řidič na zřeteli i jiná ustanovení pravidel provozu na pozemních komunikacích, např. § 18 odst. 1, podle něhož je povinen přizpůsobit rychlost jízdy okolnostem, které je možno předvídat, a smí jet jen takovou rychlostí, aby byl schopen zastavit vozidlo na takovou vzdálenost, na kterou má rozhled.

Při zastavení vozidla před železničním přejezdem užije řidič jen obrysová světla především tehdy, pokud by v důsledku sklonu vozovky oslnil řidiče v protisměru.¹⁰²

(4) Přední světla do mlhy smí řidič užít jen za mlhy, sněžení nebo hustého deště. Zadní světla do mlhy musí řidič za mlhy, sněžení nebo hustého deště užít vždy.

Užití zadních světel do mlhy na vozidle, které jimi je vybaveno, je na rozdíl od dřívější právní úpravy při jízdě za mlhy, sněžení a hustého deště povinné. Přitom se nezohledňuje, nakolik je viditelnost snížena, případně jaká je skutečná dohledná vzdálenost. Není zohledněno ani to, že užití zadních světel do mlhy může být v některých případech nevhodné, když by mohlo dojít k oslnění ostatních účastníků provozu. Rovněž se nestanovuje zvláštní omezení nejvyšší dovolené rychlosti při jízdě s užitím světel do mlhy, jako to plyne například z německé právní úpravy. Je proto nutné vyjít z obecné právní úpravy, kde je v této souvislosti zvlášť významné ustanovení § 18 odst. 1.

Přední světla do mlhy lze užít pouze v případech, kdy je řidič povinen užít zadní světla do mlhy. Platí tedy, že svítil předními světly do mlhy je možné pouze v případě, že jsou současně užita také zadní světla do mlhy. Užití předních světel do mlhy však není povinné.¹⁰³

(5) Činná plocha světel nesmí být zakryta nebo nadměrně znečištěna.

¹⁰¹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 84.

¹⁰² Tamtéž, s. 85.

¹⁰³ Tamtéž, s. 85.

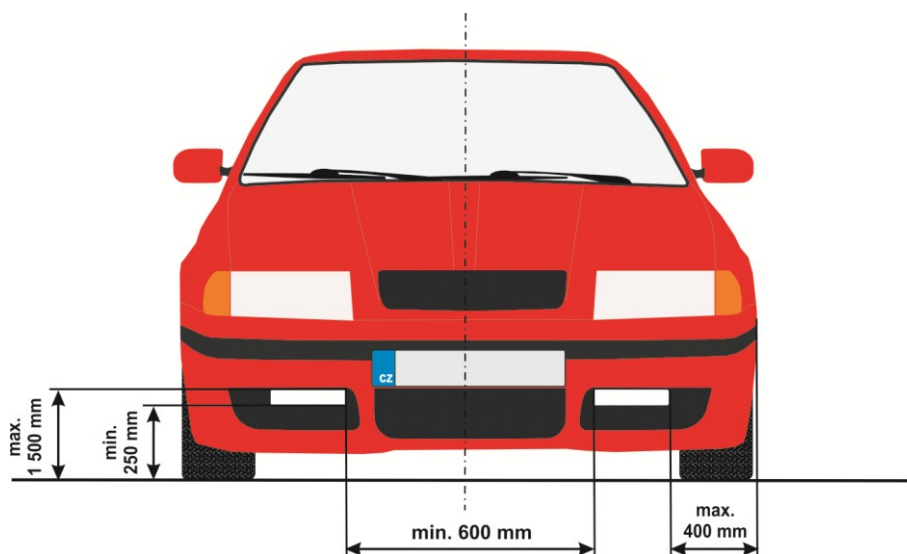
***Poznámka:** Provedení a umístění světel pro denní svícení je dáno homologačním předpisem EHK/OSN č. 48, který předepisuje vyhláška č. 341/2002 Sb. a jejich používání se řídí zákonem č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích pozměněným zákonem č. 411/2005 Sb. Samotná světla jsou homologována dle předpisu EHK/OSN č. 87.

Homologovaná LED světla pro denní svícení jsou osazena speciálními LED čipy s vysokým výkonem cca 1W/čip a mají pětinasobnou svítivost oproti běžným LED světlům. Dokladem opravňujícím k používání světel k dennímu svícení je **značka RL** vylisovaná na krycím skle světla nad homologační značkou. Pokud na světlech tato značka není, jedná se o podstatně levnější poziční světla. To jsou světelné sety osazené běžnými diodami, které se umísťují nejčastěji na autobusy a kamiony k zdůraznění rozměru vozidla.

Základní pravidla pro dodatečnou montáž světel pro denní svícení:

- na jedno vozidlo se montují dva kusy světel, svítících světlem ve spektru bílé barvy
- svítilny se umísťují ve vodorovné rovině ve výšce od 250 mm do 1500 mm na přední část vozidla
- vzdálenost svítílen od bočního obrysu je max. 400 mm a vzájemně mezi světly min. 600 mm (u vozidel s šířkou menší než 1300 mm je povolena vzájemná vzdálenost 400 mm)
- světla se rozsvěcejí automaticky po zapnutí zapalování (nastartování motoru) a zhasnou po jeho vypnutí, nebo při rozsvícení obrysových světel
- dodatečná montáž světel pro denní není přestavbou vozidla ani změnou technických údajů, proto jejich umístění na vozidlo nepodléhá žádnému schvalování ani zápisu do TP.

Pokud je vozidlo, které nesplňuje shora uvedené podmínky kontrolováno **policisty**, hrozí uživateli vozidla **pokuta**. Pokud jsou uvedené nedostatky zjištěny při technické prohlídce na **stanici technické kontroly**, je takovému vozidlu **omezena způsobilost k provozu na pozemních komunikacích** a provozovatel vozidla má 30 denní lhůtu na odstranění závad, v této lhůtě musí opětovně vozidlo přistavit k technické prohlídce.

§ 33

(1) Motorové vozidlo nebo jízdní souprava, jejichž rozměry nebo rozměry nákladu přesahují míry stanovené zvláštním právním předpisem¹⁰⁴), musí mít za jízdy rozsvícena obrysová a potkávací světla.

(2) Vozidlo stojící za snížené viditelnosti v obci na místě, kde tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, nebo na pozemní komunikaci mimo obec musí mít rozsvícena alespoň na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace obrysová nebo parkovací světla, popřípadě musí být osvětleno na straně přivrácené ke středu pozemní komunikace alespoň jedním bílým neoslňujícím světlem viditelným zepředu i zezadu. To neplatí na parkovišti.

Povinnost mít na vozidle stojícím za snížené viditelnosti v obci rozsvícena uvedená světla se vztahuje jen na místa, kde vozidlo tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích. Na pozemní komunikaci mimo obec se tato povinnost vztahuje na všechna vozidla. Se sníženou viditelností je podle okolností potřebné počítat již předem.¹⁰⁴

§ 34

Vlečení motorových vozidel

(1) Při vlečení motorového vozidla se smí jet rychlostí nejvýše 60 km.h⁻¹.

Jde o vlečení motorového vozidla, které se pro poruchu nebo z jiných důvodů nemůže pohybovat vlastní silou. Nelze jej tedy zaměňovat se spojováním vozidel do jízdní soupravy, které vymezuje § 2 písm. i). Vzhledem k vyšším nárokům na řidiče vlečeného i vlečného vozidla, odchylnou techniku jízdy a především v zájmu bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je pro vlečení limitována rychlost.¹⁰⁵

(2) Motorové vozidlo se smí vléci na laně jen tehdy, má-li bez závad řízení a účinné brzdy.

(3) Motorové vozidlo se smí vléci na tyči jen tehdy, má-li bez závad řízení. Nemá-li vlečené vozidlo účinné brzdy, nesmí jeho okamžitá hmotnost být vyšší než okamžitá hmotnost vlečného vozidla.

(4) Při vlečení motorového vozidla musí být délka spojnice taková, aby vzdálenost mezi vozidly nebyla větší než 6 m; užije-li se lana, nesmí být vzdálenost mezi vozidly menší než 2,5 m, a užije-li se tyče, nesmí být menší než 1 m. Spojnice musí být zřetelně označena (tyč příčnými červenými a bílými pruhy o šířce 75 mm, lano červeným praporkem nebo štítkem o rozměru nejméně 300 x 300 mm).

Při vlečení motorového vozidla je délka spojnice závislá na vzdálenosti mezi vozidly. Není tedy rozhodující délka lana nebo tyče, nýbrž skutečná vzdálenost mezi vozidly, která při užití lana nesmí být větší než 6 m a menší než 2,5 m a při užití tyče větší než 6 m a menší než 1 m. Spojnice musí být stanoveným způsobem zřetelně označena.¹⁰⁶

(5) Řidiči vlečného a vlečeného vozidla jsou povinni si předem dohodnout způsob dorozumívání během jízdy.

¹⁰⁴ Tamtéž, s. 85.

¹⁰⁵ Tamtéž, s. 86.

¹⁰⁶ Tamtéž, s. 86.

Dohodnutý způsob dorozumívání během jízdy je zpravidla pomocí světelného, výjimečně i zvukového výstražného znamení, popřípadě pokyny paží. Řidič vlečeného vozidla musí přiměřeně plnit všechny povinnosti řidiče, např. dávání znamení o změně směru jízdy.¹⁰⁷

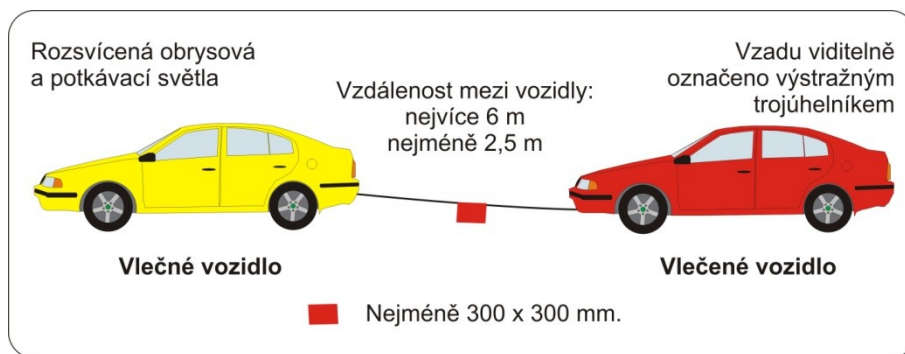
(6) Vlečení více než jednoho motorového vozidla nebo motorového vozidla s přívěsem je zakázáno. Smí se však vléci motorové vozidlo s návěsem. Za motorovým vozidlem s přívěsem se nesmí vléci jiné motorové vozidlo. Motocykl bez postranního vozíku a moped se nesmí vléci nebo užít jako vlečné vozidlo.

(7) Autobus nebo motorové vozidlo vlečené pomocí zvláštního zařízení se smí vléci jen bez přepravovaných osob.

(8) U vlečeného vozidla musí být rozsvícena obrysová a potkávací světla. Vlečené vozidlo musí být zezadu viditelně označeno výstražným trojúhelníkem, například za sklem, na zadním čele korby.

(9) Za snížené viditelnosti musí být u vlečeného vozidla rozsvícena obrysová nebo potkávací světla. Při jejich poruše musí být vozidlo osvětleno na straně ke středu vozovky vpředu neoslňujícím bílým světlem a vzadu alespoň jedním červeným světlem; tato světla musí být dobře viditelná a nesmějí být umístěna dále než 400 mm od bočního obrysu vozidla.

Ilustrační obrázek – vlečení vozidel na laně:

Oddíl 2

Jízda vozidly ve zvláštních případech

Provoz na dálnici

§ 35

(1) Na dálnici je dovolen jen provoz motorových vozidel a jízdních souprav, jejichž nejvyšší dovolená rychlost²⁾ není nižší než 80 km.h⁻¹. V úseku dálnice procházejícím obcí je dovolen i provoz motorových vozidel a jízdních souprav pro veřejnou hromadnou dopravu, jejichž nejvyšší povolená rychlost²⁾ není nižší než 65 km.h⁻¹. Mimo obslužná zařízení dálnice je ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích zakázán vstup na dálnici, chůze a jízda po dálnici.

Zákazem vstupu na dálnici se zakazují veškeré formy vstupu, tedy nejen explicitně vyjádřená chůze, ale i běh osoby atd.

¹⁰⁷ Tamtéž, s. 86.

Podle § 20 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, užívání pozemní komunikace, kterou určí prováděcí právní předpis k zákonu o pozemních komunikacích, a která je označena dopravní značkou označující zpoplatnění stanoveným druhem motorového vozidla, podléhá zpoplatnění.¹⁰⁸

(2) Řidič smí na dálnici vyjíždět a z dálnice vyjíždět jen na místech k tomu určených.

Vyjíždět na dálnici nebo z ní vyjíždět na jiných místech, než na křižovatkách, je v rozporu s požadavkem na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích s ohledem na nejvyšší rychlost povolenou na dálnici, 130 km.h⁻¹.¹⁰⁹

(3) Zákaz provozu podle odstavců 1 a 2 neplatí pro vozidla správce komunikace oprávněně užitá při její správě a údržbě.

Zákon č. 13/1997 Sb., § 9

(3) Vlastník dálnice, silnice nebo místní komunikace je povinen vykonávat její správu zahrnující zejména její pravidelné a mimořádné prohlídky, údržbu a opravy. Výkon správy může vlastník dálnice, silnice nebo místní komunikace zajišťovat prostřednictvím správce, jímž je právnická osoba zřízená nebo založená vlastníkem dálnice, silnice nebo místní komunikace za podmínky, že je vůči ní vlastník po celou dobu výkonu správy ovládající osobou. Vlastník, popřípadě správce, mohou dílčími činnostmi v rámci správy dálnice, silnice nebo místní komunikace, zejména činnostmi souvisejícími s údržbou a opravami dotčené dálnice, silnice nebo místní komunikace, pověřit osobu vybranou postupem podle zvláštního právního předpisu^{2a}) nebo kraj u silnic I. třídy nacházejících se v jeho územním obvodu na základě veřejnoprávní smlouvy; tato osoba nebo kraj se nestávají správcem dotčené pozemní komunikace.

(znění účinné po novele zákonem č. 151/2017 Sb., účinné od 6. června 2017)

§ 36

(1) Řidiči je na dálnici zakázáno

a) zastavení a stání jinde než na místech označených jako parkoviště. Při nouzovém stání podle § 26 odst. 3 musí vozidlo stát na krajnici, a jen není-li to možné, na vozovce. Takové vozidlo musí řidič vždy označit jako překážku provozu na pozemních komunikacích; jde-li o motorové vozidlo povinně vybavené přenosným výstražným trojúhelníkem,²) musí řidič umístit trojúhelník podle § 26 odst. 3,

b) otáčení, couvání a vyjíždění na střední dělicí pás včetně míst, kde je pás přerušen.

Rozdílně od úpravy platné pro jiné druhy pozemních komunikací jsou stanovena přísnější omezení v zájmu bezpečnosti a plynulosti provozu na dálnici a silnici pro motorová vozidla. Při nouzovém stání, např. při přerušení jízdy pro závadu na vozidle nebo nákladu, zde vozidlo zpravidla tvoří překážku silničního provozu; povinnosti řidiče a možnost odstranění vozidla upravuje § 45. Výstražný trojúhelník se umísťuje ve vzdálenosti nejméně 100 m za vozidlem.

¹⁰⁸ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 87.

¹⁰⁹ LEITNER, M., LUKÁŠEK, V., KOPECKÝ, Z.: *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem*. Praha: 2001, s. 108.

Zákaz vjetí na místo přerušení dělicího pásu platí i v případě, že není vybaveno fyzickou překážkou (řetězy, lana apod.). Užití úseku přerušení středního dělicího pásu pro účely převedení provozu do protilehlého jízdního pásu se provádí místní úpravou provozu na pozemních komunikacích.¹¹⁰

(2) Dojde-li během jízdy na vozidle nebo nákladu k závadě, pro kterou nelze dosáhnout na rovině rychlosti nejméně 80 km.h-1, musí řidič dálnici opustit na nejbližším výjezdu.

(3) Vlečení motorového vozidla je dovoleno jen tehdy, jestliže je to nutné k jeho odstranění z dálnice. Vozidlo smí být vlečeno jen k nejbližšímu výjezdu, kde musí dálnici opustit.

Nejbližší výjezd z dálnice je na nejbližší křižovatce.¹¹¹

(4) Řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti převyšující 3 500 kg a řidič jízdní soupravy, jejíž celková délka přesahuje 7 m, nesmí předjíždět jiné vozidlo, pokud k jeho předjetí nemá dostatečnou rychlost, takže by omezil v jízdě ostatní vozidla svou výrazně nižší rychlostí jízdy.

Vedle úpravy předjíždění podle § 17 se tak stanoví další podmínky předjíždění. Navíc ustanovení § 18 odst. 2 písm. b) zakazuje řidiči omezovat plynulost provozu na všech pozemních komunikacích pomalým předjížděním.¹¹²

Bodové hodnocení

7

Při jízdě na dálnici nebo silnici pro motorová vozidla otáčení se nebo jízda v protisměru nebo couvání v místě, kde to není dovoleno

§ 37

Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz na dálnici ostatní ustanovení tohoto zákona.

§ 38

Ustanovení o provozu na dálnici platí i na silnici pro motorová vozidla.

Ustanovení o provozu na dálnici tak platí od místa, kde je umístěna dopravní značka č. IZ 1a „Dálnice“ nebo č. IZ 2a „Silnice pro motorová vozidla“. Ustanovení § 35 až 37 se na silnici pro motorová vozidla uplatní v plném rozsahu bez výjimky. Úprava platná pro dálnice tudíž dopadá i na všechny silnice pro motorová vozidla, tedy včetně těch bez směrově oddělených jízdních pásů.¹¹³

Dopravní značky ze zrušené vyhlášky č. 30/2001 Sb., které neodpovídají svým provedením vyhlášce č. 294/2015 Sb., pozbývají platnosti dnem 31. prosince 2025.

¹¹⁰ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 88.

¹¹¹ Tamtéž, s. 88.

¹¹² Tamtéž, s. 88.

¹¹³ Tamtéž, s. 88.

IP 14a
Dálnice

IP 14b
Konec dálnice

IP 15a
Silnice
pro motorová
vozidla

IP 15b
Konec silnice
pro motorová
vozidla

Provoz v obytné, pěší a cyklistické zóně § 39

(1) Obytná zóna je zastavěná oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Obytná zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec obytné zóny“.

(2) Pěší zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Pěší zóna“ a konec je označen dopravní značkou „Konec pěší zóny“.

Vyhláška č. 294/2015 Sb.:

IZ 5a
Obytná zóna

IZ 5b
Konec
obytné zóny

IZ 6a
Pěší zóna

IZ 6b
Konec
pěší zóny

(3) V obytné a pěší zóně smějí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 53. Hry dětí na pozemní komunikaci jsou dovoleny jen v obytné zóně.

*Poznámka:

§ 53 obsahuje povinnosti chodců na pozemních komunikacích, odlišné od provozu v obytné a pěší zóně, viz dále v textu.

Předpokládá se uspořádání pozemní komunikace v jedné úrovni zpevněné plochy. Chodci však smějí užívat celé šířky pozemní komunikace i v případě, že je dosud opatřena obrubníky výškově oddělovacími chodníky.¹¹⁴

(4) Do pěší zóny je povolen vjezd jen vozidlům vyznačeným ve spodní části dopravní značky podle odstavce 2.

Do obytné zóny není vjezd vozidel omezen. Zvláštní úprava, umožňující v jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, vjíždět do pěší zóny i vozidlům označeným parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením, je obsažena v § 67odst. 7.¹¹⁵

¹¹⁴ Tamtéž, s. 89.

(5) V obytné zóně a pěší zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 20 km.h⁻¹. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.

Nízká hranice nejvyšší dovolené rychlosti je předpokladem bezpečnosti provozu v zóně. Stanoveným podmínkám nejlépe vyhovuje rychlost jízdy odpovídající rychlosti chůze. Možnosti stání vozidel jsou omezeny jen na místa označená značkami pro parkoviště, zastavení není omezeno.¹¹⁶

(6) Za účelem organizování dopravy může obec v obecně závazné vyhlášce obce vydané v přenesené působnosti vymezit místní komunikace nebo jejich úseky v obytné zóně, které nelze užít ke stání nákladního vozidla²⁾ nebo jízdní soupravy.²⁾

Z judikatury:

Ústavní soud (podle usnesení ze dne 18. 11. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 14/08, www.usoud.cz):

V kontextu zavedení institutu opatření obecné povahy do právního řádu České republiky již nadále není udržitelný právní názor o normativním charakteru místního prostorového určení (konkrétního předmětu normy), když v souladu se setrvale uplatňovanou snahou o zvyšování standardu ochrany veřejných subjektivních práv, je na místě jeho posouzení jako opatření obecné povahy.

(7) V obytné zóně a pěší zóně musí chodci umožnit vozidlům jízdu. To platí i pro děti hrající si v obytné zóně.

I za situace preference pěšího provozu platí pro chodce povinnost umožnit provoz vozidel. Vzájemná ohleduplnost mezi chodci a řidiči je základním požadavkem a předpokladem dopravního zklidnění při respektování zájmů bezpečnosti a plynulosti provozu.¹¹⁷

§ 39a

(1) Cyklistická zóna je oblast, jejíž začátek je označen dopravní značkou „Zóna pro cyklisty“ a konec je označen dopravní značkou „Konec zóny pro cyklisty“.

(2) V cyklistické zóně smějí cyklisté užívat vozovku v celé její šířce, přičemž se na ně nevztahuje § 57 odst. 2 a 3.

(3) Jiným vozidlům než jízdním kolům je vjezd do cyklistické zóny povolen jen tehdy, jsou-li vyznačena ve spodní části dopravní značky podle odstavce 1.

Podle § 57 odst. 2 se jízdním kolem z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka. Zákaz vjezdu zahrnuje všechna ostatní vozidla, než jsou jízdní kola a koloběžky, bez ohledu na to, zda jde o vozidla motorová či nemotorová.¹¹⁸

¹¹⁵ Tamtéž, s. 89.

¹¹⁶ Tamtéž, s. 89.

¹¹⁷ Tamtéž, s. 90.

¹¹⁸ Tamtéž, s. 90.

(4) V cyklistické zóně smí řidič jet rychlostí nejvýše 30 km.h⁻¹. Přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči cyklistům, které nesmí ohrozit; v případě nutnosti musí zastavit vozidlo. Stání je dovoleno jen na místech označených jako parkoviště.

Omezení nejvyšší dovolené rychlosti na 30 km.h⁻¹ se vztahuje na všechny řidiče, tj. včetně samotných cyklistů. Totéž platí i pro povinnost dbát zvýšené ohleduplnosti vůči samotným cyklistům, která tedy zavazuje i cyklisty vůči sobě navzájem, včetně povinnosti v případě nutnosti zastavit vozidlo.¹¹⁹

(5) V cyklistické zóně musí cyklisté umožnit motorovým vozidlům jízdu.

§ 40

(1) Není-li v tomto oddílu stanoveno jinak, platí pro provoz v obytné, pěší a cyklistické zóně ostatní ustanovení tohoto zákona.

Při vyjíždění ze zóny na jinou pozemní komunikaci musí dát řidič přednost v jízdě (§ 23 odst. 1). Pokud zóna zahrnuje více pozemních komunikací, platí pro jízdu křižovatkou ustanovení § 22.¹²⁰

(2) Je-li povolen vjezd cyklistů na chodník nebo stezku pro chodce, použijí se pro jejich pohyb § 39 odst. 5 a 7 obdobně.

Cyklista smí při jízdě na chodníku nebo stezce pro chodce jet rychlostí nejvýše 20 km.h⁻¹, přitom musí dbát zvýšené ohleduplnosti vůči chodcům, které nesmí ohrozit, a v případě nutnosti musí své jízdni kolo nebo koloběžku zastavit.¹²¹

§ 40a

Provoz vozidel v zimním období

(1) V období od 1. listopadu do 31. března, pokud

a) se na pozemní komunikaci nachází souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza, nebo

b) lze vzhledem k povětrnostním podmínkám předpokládat, že se na pozemní komunikaci během jízdy může vyskytovat souvislá vrstva sněhu, led nebo námraza,

lze užít motorové vozidlo kategorie M nebo N²⁾ k jízdě v provozu na pozemních komunikacích pouze za podmínky použití zimních pneumatik^{18a)}, a to u motorových vozidel s maximální přípustnou hmotností nepřevyšující 3500 kg na všech kolech a u motorových vozidel s maximální přípustnou hmotností převyšující 3500 kg na všech kolech hnacích náprav s trvalým přenosem hnací síly. Zimní pneumatiky podle věty první musí mít hloubku dezénu hlavních dezénových drážek nebo zářezů nejméně 4 mm a u motorových vozidel o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3500 kg nejméně 6 mm.

¹¹⁹ Tamtéž, s. 90.

¹²⁰ Tamtéž, s. 90.

¹²¹ Tamtéž, s. 92.

18a) § 21 odst. 3 vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Podle přechodného ustanovení článku II bodu 3 zákona č. 133/2011 Sb. platí, že povinnost užít při jízdě v provozu na pozemních komunikacích vozidlo vybavené zimními pneumatikami se vztahuje na vozidla ozbrojených sil až od 1. listopadu 2016 a na vozidla jednotek požární ochrany p maximální přípustné hmotnosti nad 3 500 kg až od 1. listopadu 2021.¹²²

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije pro náhradní pneumatiku použitou v případě nouzového dojetí^{18a}).

Náhradní pneumatikou může i v zimním období (od 1. listopadu do 31. března) být i jiná než zimní pneumatika.¹²³

Dopravní značky „Zimní výbava“ a „Zimní výbava - konec“; vyhláška č. 294/2015 Sb.:

Jízda vozidel s právem přednostní jízdy § 41

(1) Řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré barvy²), případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení (dále jen „vozidlo s právem přednostní jízdy“), není povinen dodržovat § 4 písm. c), § 5 odst. 1 písm. f), g), h) a odst. 2 písm. f) a g), § 6 odst. 5 a 6, § 7 odst. 1 písm. b), § 11, § 12 odst. 1, 2, 4, 5 a 6, § 13 až 17, § 18 odst. 2, 3, 4 a 8, § 19 odst. 2 a 3, § 20, § 21 odst. 2, 3 a 4, § 22, 23, § 24 odst. 3 a 4, § 25 odst. 1, 2, 3, 4, 5, § 26 odst. 3, § 27, § 28 odst. 2, 3 a 5, § 31, § 32 odst. 6, § 35, § 36 odst. 1 a 2 a § 39 odst. 4 a 5; je však povinen dbát potřebné opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Vozidlo s právem přednostní jízdy tak nemusí se zvláštním výstražným **světlem** modré barvy vždy současně užívat zvláštní **zvukové** výstražné znamení. Oprávnění nerespektovat výslovně uvedená ustanovení zákona nezbavuje řidiče povinnosti neohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.¹²⁴

(2) Zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy²) mohou být vybavena vozidla

a) Ministerstva vnitra používaná policií a označená podle zvláštního právního předpisu¹³),

¹²² Tamtéž, s. 92.

¹²³ Tamtéž, s. 92.

¹²⁴ Tamtéž, s. 92.

b) Vězeňské služby,

c) vojenské policie označená podle zvláštního právního předpisu¹²⁾,

12) Vyhláška č. 58/1996 Sb., kterou se stanoví zevní označení a služební průkaz vojenského policisty a barevné provedení a označení dopravních prostředků Vojenské policie.

13) Vyhláška č. 25/1998 Sb., o vnějším označení policie a prokazování příslušnosti k policii, ve znění vyhlášky č. 246/2002 Sb.

d) obecní policie⁵⁾, která určí obec,

5) Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

e) používaná Hasičským záchranným sborem České republiky nebo jednotkami požární ochrany, které nejsou součástí Hasičského záchranného sboru České republiky,

f) důlní záchranné služby,

g) poruchové služby plynárenských zařízení,

h) poskytovatele zdravotnické záchranné služby, poskytovatele zdravotnické dopravní služby a poskytovatele přepravy pacientů neodkladné péče,

i) ozbrojených sil používaná u vojenských záchranných útvarů pro plnění humanitárních úkolů civilní ochrany.

j) celní správy označená podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾,

14) Vyhláška č. 197/2001 Sb., o způsobu vnějšího označení a odznacích celní správy, vzorech služebních stejnokrojů a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel celní správy, ve znění vyhlášky č. 246/2002 Sb.

k) Generální inspekce bezpečnostních sborů označená podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾.

45) Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.

(3) Vláda může stanovit nařízením další vozidla, která pro plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností mohou být vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy.

Nařízení vlády č. 110/2001 Sb., ve znění nařízení vlády č. 144/2013 Sb.:

110

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 17. ledna 2001,

kterým se stanoví další vozidla, která mohou být vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy

Vláda nařizuje podle § 137 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, (dále jen „zákon“) k provedení § 41 odst. 3 zákona:

§ 1

(1) Pro plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností mohou být, kromě vozidel uvedených v § 41 odst. 2 zákona, vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy¹⁾ vozidla

- a) prezidenta republiky,
- b) předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky,
- c) předsedy Senátu Parlamentu České republiky,
- d) členů vlády,
- e) náčelníka Generálního štábu Armády České republiky,
- f) velitele vzdušných sil Armády České republiky,
- g) velitele pozemních sil územní obrany Armády České republiky,
- h) velitele logistiky Armády České republiky,
- i) náměstka ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost.

(2) Zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy mohou být pro každou osobu uvedenou v odstavci 1 písm. a), b), c) a d) vybavena nejvýše 2 vozidla a pro každou osobu uvedenou v odstavci 1 písm. e) až i) pouze 1 vozidlo.

§ 2

(1) Pro plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností mohou být zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy vybavena dále vozidla

- a) jednotek požární ochrany,
 - b) vojenských hasičských jednotek,
 - c) horské služby,
 - d) celní správy,
 - e) poruchové služby energetických zařízení,
 - f) speciální motocyklové jednotky Hradní stráže,
 - g) Státní plavební správy,
 - h) Dopravního podniku hl. m. Prahy, a. s.,
 - i) Dopravního podniku města Hradec Králové, a. s.,
 - j) Dopravního podniku města Liberec, a. s.,
 - k) Dopravního podniku Ostrava, a. s.,
 - l) Plzeňských dopravních podniků, a. s.,
 - m) právnických osob neuvedených v písmenech h) až l) provozujících dráhu tramvajovou nebo dráhu trolejbusovou,
 - n) Svazu záchranných brigád kynologů České republiky, Žatec.
- (2) Zvláštním zvukovým výstražným zařízením doplněným zvláštním výstražným světlem modré barvy může být pro každou právnickou osobu uvedenou v odstavci 1 písm. g), i), j), l), m) a n) vybaveno pouze 1 vozidlo, pro právnickou osobu uvedenou v odstavci 1 písm. h) nejvýše 20 vozidel a pro právnickou osobu uvedenou v odstavci 1 písm. k) nejvýše 3 vozidla.

(4) Řidičem vozidla s právem přednostní jízdy smí být osoba starší 21 let, která musí splňovat podmínky stanovené tímto zákonem.

Stanovením minimálního věku pro řízení vozidla s právem přednostní jízdy není dotčen požadavek minimálního věku pro udělení řidičského oprávnění pro jednotlivé skupiny vozidel podle § 83.¹²⁵

(5) Řidič vozidla s právem přednostní jízdy nesmí za jízdy jíst, pít a kouřit.

(6) Odstavce 1 a 4 platí obdobně i pro řidiče vozidel doprovázených vpředu, a jde-li o více než tři vozidla, i vzadu vozidly ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů s právem přednostní jízdy. Doprovázená vozidla musí mít rozsvícena obrysová a potkávací světla.

Řidiči vozidel doprovázených vozidly ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů s právem přednostní jízdy rovněž nemusí dodržovat ustanovení uvedená v odstavci 1, podobně jako řidiči doprovodných vozidel. Povinnosti dbát potřebné opatrnosti rovněž nejsou zproštěny. Na rozdíl od řidičů vozidel s právem přednostní jízdy se jim ale výslovně nezakazuje za jízdy jíst, pít a kouřit (viz odstavec 5).¹²⁶

(7) Řidiči ostatních vozidel musí vozidlům s právem přednostní jízdy a vozidlům jimi doprovázeným umožnit bezpečný a plynulý průjezd, a jestliže je to nutné, i zastavit vozidla na takovém místě, aby jim nepřekážela. Do skupiny tvořené vozidly s právem přednostní jízdy a vozidly jimi doprovázenými se řidiči ostatních vozidel nesmějí zařazovat.

Kromě základních povinností řidičů ostatních vozidel ve vztahu k vozidlům s právem přednostní jízdy, popřípadě vozidlům jimi doprovázeným, je stanoven zákaz zařazovat se do skupiny tvořené těmito vozidly. Na tento zákaz musí řidič dbát např. již před předjížděním takové skupiny vozidel; musí mít jistotu, že se bude moci bezpečně zařadit před všechna vozidla skupiny, kterou hodlá předjet.

Srov. též § 54 odst. 3, který chodcům zakazuje vstupovat na přechod pro chodce nebo vozovku, přijíždí-li vozidlo s právem přednostní jízdy, resp. jim ukládá povinnost neprodleně tomuto vozidlu uvolnit prostor pro projetí¹²⁷

(8) Pokud hustota provozu na dálnici nebo silnici pro motorová vozidla o dvou jízdních pružích v jednom směru jízdy vyvolá vznik kolony stojících vozidel, jsou řidiči souběžně jedoucích vozidel povinni před zastavením vozidla vytvořit mezi sebou jeden průjezdný jízdní pruh široký nejméně 3,0 m pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy; je-li v jednom směru jízdy tři a více jízdních pruhů, sníží vzájemný boční odstup řidiči vozidel v levém a středním jízdním pruhu nebo středních jízdních pružích. Řidiči jedoucí v krajních jízdních pružích v jednom směru jízdy mohou při vytváření průjezdného jízdního pruhu vjet na krajnici nebo na střední dělicí pás. Řidičům ostatních vozidel je vjezd do pruhu pro průjezd vozidel s právem přednostní jízdy a jízda v tomto pruhu zakázána; toto neplatí pro vozidla vlastníka pozemní komunikace a vozidla technické pomoci.

Vytvořit průjezdný jízdní pruh je nezbytné i po zastavení vozidla v koloně vozidel, je-li to v zájmu bezpečného a plynulého průjezdu vozidel s právem přednostní jízdy a vozidel jimi doprovázených, a to na všech pozemních komunikacích.¹²⁸

¹²⁵ Tamtéž, s. 94.

¹²⁶ Tamtéž, s. 94.

¹²⁷ Tamtéž, s. 94.

(9) Svítí-li zvláštní výstražné světlo modré barvy na stojícím vozidle, musí řidiči ostatních vozidel podle okolností snížit rychlost jízdy a popřípadě i zastavit vozidlo.

(10) V provozu na pozemních komunikacích je zakázáno neoprávněně užívat zvláštních výstražných světel a zvláštního zvukového výstražného znamení, které užívá vozidlo s právem přednostní jízdy, nebo je napodobovat.

§ 42

(1) Řidič vozidla vybaveného zvláštním výstražným světlem oranžové barvy²⁾ smí tohoto světla užívat jen tehdy, mohla-li by být jeho jízdou nebo pracovní činností ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Jestliže to vyžaduje pracovní činnost tohoto vozidla, není jeho řidič povinen dodržovat ustanovení pravidel provozu na pozemních komunikacích uvedených v § 4 písm. c), § 7 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 2, § 12 odst. 1, 2 a 4, § 13, § 14 odst. 1 a 2, § 18 odst. 2 písm. b), § 22 odst. 3, § 24 odst. 4 písm. a), c), d), e), f) a g), § 25 odst. 1, 2 a 3, § 26 odst. 3, § 27, § 28 odst. 2, § 30, 36, 37 a § 39 odst. 4 a 5; je však povinen dbát zvýšené opatrnosti, aby neohrozil bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Výčet výjimek je taxativní. Zvláštní výstražné světlo oranžové barvy však nezakládá řidiči právo přednostní jízdy.¹²⁹

(2) Řidiči ostatních vozidel musí vozidlu podle odstavce 1 umožnit jízdu nebo pracovní činnost a podle okolností snížit rychlost jízdy, popřípadě i zastavit vozidlo.

Na rozdíl od vozidel s právem přednostní jízdy nemusejí ostatní řidiči vozidlům užívajícím zvláštní výstražné světlo oranžové barvy umožnit bezpečný a plynulý průjezd. Řidiči vozidel užívajících zvláštní výstražné světlo oranžové barvy si nemohou přednostní jízdu vynucovat.¹³⁰

(3) Skupiny (kolony) vozidel ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů je možno doprovázet vpředu i vzadu vozidly užívajícími zvláštního výstražného světla oranžové barvy²⁾. Doprovázená vozidla musí mít rozsvícena obrysová a potkávací světla.

Oddíl 3

Zvláštní ustanovení pro provoz vozidel

§ 43

Omezení jízdy některých vozidel

(1) Na dálnici a na silnici I. třídy je zakázána jízda nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům²⁾ o maximální přípustné hmotnosti převyšující 7 500 kg a nákladním a speciálním automobilům a zvláštním vozidlům²⁾ o maximální přípustné hmotnosti převyšující 3500 kg s připojeným přípojným vozidlem

¹²⁸ Tamtéž, s. 95.

¹²⁹ Tamtéž, s. 95.

¹³⁰ Tamtéž, s. 95.

- a) v neděli a ostatních dnech pracovního klidu podle zvláštního právního předpisu¹⁹⁾ (dále jen „den pracovního klidu“) v době od 13.00 do 22.00 hodin,
- b) v sobotu v období od 1. července do 31. srpna v době od 7.00 do 13.00 hodin.
- c) v pátek v období od 1. července do 31. srpna v době od 17.00 do 21.00 hodin.

19) Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů

Pokud to bude vyžadovat plynulost provozu, např. v rekreačním nebo zimním provozu, může být zakázána jízda i na určitých pozemních komunikacích nebo jejich úsecích pro vozidla určeného druhu a na stanovenou dobu místní úpravou provozu na pozemních komunikacích.

Silnice I. třídy je pozemní komunikace určená zejména pro dálkovou a mezistátní dopravu. Označena je informativní dopravní značkou „Silnice I. třídy“ (č. IS 16b a č. IS 16c).

Podle zákona č. 245/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, mezi ostatní dny pracovního klidu patří:

1. leden – Den obnovy samostatného českého státu; Velikonoční pondělí; 1. květen – Svátek práce; 8. květen – Den vítězství; 5. červenec – Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje; 6. červenec – Den upálení mistra Jana Husa; 28. září – Den české státnosti; 28. říjen – Den vzniku samostatného československého státu; 17. listopad – Den boje za svobodu a demokracii; 24. prosinec – Štědrý den; 25. prosinec – 1. svátek vánoční a 26. prosinec – 2. svátek vánoční.¹³¹

***Poznámka:** zákon č. 245/2000 Sb. byl změněn zákonem č. 359/2015 Sb. a s účinností od 21. prosince 2015 byl mezi ostatní svátky zařazen Velký pátek.

(2) Na silnici I. třídy mimo obec je v období od 15. dubna do 30. září zakázána jízda zvláštním vozidlům²⁾, potahovým vozidlům²⁾ a ručním vozíčkům²⁾ o celkové šířce větší než 600 mm

- a) v poslední pracovní den před sobotou nebo dnem pracovního klidu v době od 15.00 do 21.00 hodin,
- b) v první den pracovního klidu a v sobotu, pokud následuje po pracovním dnu, v době od 7.00 do 11.00 hodin,
- c) v poslední den pracovního klidu v době od 15.00 do 21.00 hodin.

***Poznámka:**

„Zvláštním vozidlem“ je podle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, § 2 odst. 2: vozidlo, vyrobené k jiným účelům než k provozu na pozemních komunikacích, které může být při splnění podmínek stanovených tímto zákonem k provozu na pozemních komunikacích schváleno. (Např. zemědělské a lesnické traktory).

(3) Zákaz jízdy podle odstavců 1 a 2 neplatí pro vozidla užitá při

¹³¹ Tamtéž, s. 96.

- a) kombinované přepravě zboží po železnici nebo po vnitrozemské vodní cestě a pozemní komunikaci od zasilatele až k nejbližšímu překladišti kombinované dopravy nebo z nejbližšího překladiště kombinované dopravy k příjemci,
- b) nezbytné zemědělské sezonní přepravě,
- c) činnostech bezprostředně spojených s prováděnou údržbou, opravami a výstavbou pozemních komunikací,
- d) přepravě zboží podléhajícího rychlé zkáze²⁰⁾, pokud toto zboží zabírá nebo v průběhu přepravy zabíralo nejméně jednu polovinu objemu nákladového prostoru vozidla nebo jízdní soupravy,

20) Vyhláška č. 61/1983 Sb., o Dohodě o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy (ATP), ve znění pozdějších předpisů.

- e) přepravě živých zvířat,
- f) přepravě pohonných hmot určených k plynulému zásobování čerpacích stanic pohonných hmot,
- g) nakládky a vykládky letadel, lodí nebo železničních vagónů na vzdálenost nepřesahující 100 km,

Vzdáleností nepřesahující 100 km se rozumí vzdálenost, kterou je v souvislosti s nakládkou nebo vykládkou letadel, lodí nebo železničních vagónů nutné v každém jednotlivém případě skutečně ujet, a to v jednom směru. Platí tedy samostatný limit 100 km jízdy pro nakládku a 100 km pro vykládku. Vzdálenost je nutno měřit podle skutečné vzdálenosti při užití pozemních komunikací, nikoliv vzdušnou čarou.¹³²

- h) přepravě poštovních zásilek,
- i) jízdě bez nákladu, která je v souvislosti s jízdou podle písmen a) až h),
- j) živelní pohromě,
- k) jízdě vozidel ozbrojených sil, ozbrojených sborů a hasičských záchranných sborů,
- l) přepravě chemických látek podléhajících teplotním změnám nebo krystalizaci,
- m) výcviku řidičů,
- n) odstranění havárií vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu.

Zde uvedený výčet výjimek je výčtem taxativním. Pro uplatnění výjimky není podstatné, ve kterém státě je dané vozidlo registrováno. Výjimky pro uvedená vozidla platí přímo ze zákona a o jejich existenci se nevydává žádný zvláštní správní akt. K možnosti udělení individuální výjimky ze zákazu jízdy pro vozidla, na které tento výčet nedopadá, viz § 43 odst. 5.¹³³

¹³² Tamtéž, s. 97.

¹³³ Tamtéž, s. 97.

(4) Odstavce 1 a 2 neplatí pro vozidla vybavená zvláštním světelným zařízením modré barvy a zvláštním zvukovým výstražným znamením.

Podmínkou pro uplatnění této výjimky není, aby byla uvedená zařízení v činnosti, postačuje tedy, je-li jimi vozidlo v souladu s právními předpisy vybaveno. K podrobnostem viz § 41. Je patrné, že tato výjimka bude v řadě případů, nikoliv však vždy pokryta již ustanovením § 43 odst. 3 písm. k).¹³⁴

(5) Ze zákazu jízdy podle odstavců 1 a 2 může místně příslušný krajský úřad z důvodu hodného zvláštního zřetele povolit výjimku. Výjimky přesahující působnost kraje povoluje ministerstvo. Povolení musí být časově omezeno, nejdéle však na dobu jednoho roku.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví náležitosti žádosti o povolení výjimky podle odstavce 5.

§ 44

Čerpání pohonných hmot

(1) V prostoru čerpací stanice pohonných hmot je řidiči i přepravované osobě zakázáno kouřit, zacházet s otevřeným ohněm a seřizovat nebo opravovat motor vozidla. Před čerpáním pohonných hmot musí řidič zastavit motor a vypnout zapalování. Pokud je k vytápění vozidla použito nezávislého topení, musí je řidič vypnout již před příjezdem k čerpací stanici pohonných hmot.

(2) Řidiči vozidel s právem přednostní jízdy mají při čerpání pohonných hmot přednost. Přitom nepoužívají zvláštních výstražných znamení.

§ 45

Překážka provozu na pozemních komunikacích

(1) Kdo způsobil překážku provozu na pozemních komunikacích, musí ji neprodleně odstranit; neučiní-li tak, odstraní ji na jeho náklad vlastník pozemní komunikace¹⁾.

Co se rozumí překážkou silničního provozu na pozemních komunikacích, upravuje § 2 písm. ee).

Při znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace, které způsobí nebo může způsobit závady ve sjízdnosti nebo schůdnosti, musí ten, kdo znečištění způsobil, je bez průtahů odstranit a uvést tuto pozemní komunikaci do původního stavu. Nestane-li se tak, je povinen uhradit vlastníkově této pozemní komunikace náklady spojené s odstraněním znečištění a s uvedením pozemní komunikace do původního stavu – viz § 28 zákona č. 13/1997 Sb.).¹³⁵

(2) Není-li možno překážku provozu na pozemních komunikacích neprodleně odstranit, musí ji její původce označit a ohlásit policii.

(3) Překážka provozu na pozemních komunikacích musí být označena tak, aby ji jiný účastník provozu na pozemních komunikacích mohl včas a z dostatečné vzdálenosti zpozorovat,

¹³⁴ Tamtéž, s. 99.

¹³⁵ Tamtéž, s. 100.

například červeným praporkem, dopravním zařízením „Zábrana pro označení uzavírky“, „Směrovací deska“, „Pojízdná uzavírková tabule“ nebo vozidlem vybaveným zvláštním výstražným světlem oranžové nebo modré barvy. Za snížené viditelnosti musí být dopravní zařízení doplněno výstražným světlem žluté barvy. Pro označení motorového vozidla, které je povinně vybaveno přenosným výstražným trojúhelníkem²⁾, platí § 26 odst. 3 a pro označení vozidla za snížené viditelnosti též § 33 odst. 2.

Pro označení motorového vozidla, které vytvořilo překážku provozu na pozemních komunikacích, se způsobem upraveným v § 26 odst. 3 užije výstražný trojúhelník a za snížené viditelnosti se rozsvítí osvětlení podle § 33 odst. 2.¹³⁶

(4) Je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci vozidlo, rozhoduje o jeho odstranění policista nebo strážník obecní policie, přičemž jde-li o dálnici, zajistí odstranění vozidla na výzvu policisty některá z osob uvedených v odstavci 1; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele.

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 15. 11. 2005, čj. 8 Aps 1/2005-82, č. 932 Sb. NSS):

Odstranění vozidla na náklad provozovatele (odtažení) k pokynu strážníka obecní policie (podle § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu) za situace, kdy vozidlo netvořilo překážku provozu na pozemních komunikacích, je nezákonným zásahem.

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 26. 1. 2011, sp. zn. 25 Cdo 4706/2009, www.nsoud.cz): Je-li odtažení vozidla spojeno s jeho uskladněním, jsou i náklady s tím spojené nákladem na odstranění vozidla ve smyslu § 45 odst. 4 zákona o silničním provozu.

(5) Je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci závada ve sjízdnosti, kdy technický stav komunikace nedovoluje další bezpečnou jízdu, je policista oprávněn do doby odstranění této závady zakázat vozidlům další jízdu a ostatním vozidlům na tuto komunikaci nebo její úsek zakázat vjezd.

(6) Podrobnosti o označení překážky provozu na pozemních komunikacích upraví prováděcí právní předpis.

***Poznámka:**

Prováděcím předpisem je zde vyhláška č. 294/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Bodové hodnocení

2

Neoznačení překážky provozu na pozemních komunikacích, kterou řidič způsobil.

¹³⁶ Tamtéž, s. 100.

§ 46

Zastavení vozidla v tunelu

(1) Dojde-li při jízdě vozidla v tunelu k poruše vozidla, pro kterou se toto vozidlo stalo nepojízdným, nebo dojde-li k dopravní nehodě, je řidič povinen neprodleně

a) vypnout motor, a je-li k vytápění vozidla použito nezávislého topení, vypnout i toto topení,

b) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v tunelu; vyžadují-li to okolnosti, je oprávněn zastavovat jiná vozidla,

c) oznámit zastavení vozidla nebo stání vozidla policii nebo osobě vykonávající dohled nad provozem tunelu.

(2) V případech uvedených v odstavci 1 nesmí řidič ani přepravovaná osoba kouřit nebo zacházet s otevřeným ohněm.

(3) Přepravované osoby ve vozidle jsou v případech uvedených v odstavci 1 povinny vozidlo opustit a soustředit se do míst k tomu určených, popřípadě opustit tunel.

§ 47

Dopravní nehoda

(1) Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.

Z judikatury:

Ústavní soud (podle usnesení ze dne 19. 3. 2008, sp. zn. II. ÚS 2221/07, www.nsoud.cz):
Je-li za škodu považována újma, která nastala v majetkové sféře poškozeného, a její výše je dána rozdílem mezi majetkovým stavem poškozeného před a po poškození, musí i rozsah náhrady škody zohlednit výši všech nutných prostředků, které byl poškozený nucen vynaložit k obnovení původního majetkového stavu, v daném případě k opravě vozidla tak, aby bylo z technického hlediska stejně provozuschopné jako před škodnou událostí. Pokud obnovení původního majetkového stavu není možné jinak než za použití nových náhradních dílů, oprava byla provedena účelně a směřovala jen k odstranění následků škodné události, nelze přenášet povinnost k úhradě nákladů na uvedení věci do původního stavu na poškozeného a neodůvodněně jej znevýhodňovat oproti škudci. Je třeba přihlídnout i k tomu, že v případě havarovaného vozidla, byť opraveného novými díly, je jeho skutečná hodnota vždy nižší než původní hodnota použitého vozidla.

(2) Řidič, který měl účast na dopravní nehodě, je povinen

a) neprodleně zastavit vozidlo,

b) zdržet se požití alkoholického nápoje a užití jiné návykové látky po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo užil jinou návykovou látku, vždy však do doby příjezdu policisty v případě, že jsou účastníci nehody povinni ohlásit nehodu policistovi podle odstavců 4 a 5,

- c) učinit opatření k zabránění vzniku škody osobám nebo věcem, pokud tato hrozí v důsledku dopravní nehody, a
- d) spolupracovat při zjišťování skutkového stavu.

Účast na dopravní nehodě může mít především řidič vozidla, které se střetlo s jiným vozidlem nebo účastníkem provozu na pozemních komunikacích, které havarovalo nebo bylo poškozeno. Může ji mít i řidič vozidla, který způsobil situaci, ze které nehoda vznikla, např. nedal přednost v jízdě, v důsledku čehož další řidič havaroval. Neprodleným zastavením vozidla se rozumí takové zastavení, při kterém nedojde k dalšímu ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.¹³⁷

(3) Účastníci dopravní nehody jsou povinni

- a) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v místě dopravní nehody; vyžadují-li to okolnosti, jsou oprávněni zastavovat jiná vozidla,
- b) oznámit, v případech stanovených tímto zákonem, nehodu policii; došlo-li k zranění, poskytnout podle svých schopností první pomoc a k zraněné osobě přivolat poskytovatele zdravotnické záchranné služby,

Z judikatury:

Nejvyšší soud (podle rozsudku ze dne 7. 11. 2012, sp. zn. 25 Cdo 4309/2010, www.nsoud.cz):

Jestliže dopravní nehoda, jež měla být příčinou pojistné události, nebyla šetřena policií, neboť jí nebyla ohlášena, a jestliže pojistník ohlásil pojistiteli, že nastala pojistná událost, s téměř dvouměsíční prodlevou, pak závěr o tom, že porušení příslušných, tímto jednáním dotčených povinností pojistníka mělo podstatný vliv na zjištění, popř. na určení výše pojistného plnění, lze spolehlivě dovodit cestou logické úvahy, aniž bylo třeba dalších skutkových zjištění.

- c) označit místo dopravní nehody,
- d) umožnit obnovení provozu na pozemních komunikacích, zejména provozu vozidel hromadné dopravy osob,
- e) neprodleně ohlásit policii poškození pozemní komunikace, obecně prospěšného zařízení nebo životního prostředí, pokud k němu při dopravní nehodě došlo,
- f) prokázat si na požádání navzájem svou totožnost a sdělit údaje o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě,
- g) v případech, kdy nevznikne povinnost oznámit nehodu policii, sepsat společný záznam o dopravní nehodě, který podepíší a neprodleně předají pojistiteli; tento záznam musí obsahovat identifikaci místa a času dopravní nehody, jejích účastníků a vozidel, její příčiny, průběhu a následků.

¹³⁷ Tamtéž, s. 103.

(4) Dojde-li při dopravní nehodě k usmrcení nebo zranění osoby nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí částku 100 000 Kč, jsou účastníci dopravní nehody povinni

- a) neprodleně ohlásit dopravní nehodu policistovi,
- b) zdržet se jednání, které by bylo na újmu řádného vyšetření dopravní nehody, zejména přemístění vozidel; musí-li se však situace vzniklá dopravní nehodou změnit, zejména je-li to nutné k vyproštění nebo ošetření zraněné osoby nebo k obnovení provozu na pozemních komunikacích, především provozu vozidel hromadné dopravy osob, vyznačit situaci a stopy,
- c) setrvat na místě dopravní nehody až do příchodu policisty nebo se na toto místo neprodleně vrátit po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo ohlášení dopravní nehody.

Ohlašovací povinnost účastníků dopravní nehody, při níž dojde jen ke hmotné škodě, vzniká až v případě, když při dopravní nehodě vzniklá hmotná škoda na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí zřejmě převyšuje částku 100 000 Kč. Při vyznačování situace a stop se vyznačuje konečné postavení vozidel, úlomky laku nebo skla, opadané bláto a stopy po brzdění. K vyznačení lze použít křidu, písek, štěrk apod.¹³⁸

(5) Povinnost podle odstavce 4 platí i v případě, kdy při dopravní nehodě

- a) dojde ke hmotné škodě na majetku třetí osoby, s výjimkou škody na vozidle, jehož řidič má účast na dopravní nehodě nebo škody na věci přepravované v tomto vozidle,
- b) dojde k poškození nebo zničení součásti nebo příslušenství pozemní komunikace podle zákona o pozemních komunikacích^{20a}), nebo
- c) účastníci dopravní nehody nemohou sami bez vynaložení nepřiměřeného úsilí zabezpečit obnovení plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

20a) § 12 a § 13 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 102/2000 Sb. a zákona č. 80/2006 Sb.

Za majetek třetí osoby, na němž vznikla při dopravní nehodě hmotná škoda, lze považovat majetek jiné osoby, než účastníka dopravní nehody.¹³⁹

Bodové hodnocení

7

Způsobení dopravní nehody porušením povinnosti řidiče, při které došlo k usmrcení nebo k těžké újmě na zdraví jiné osoby.

7

Neprodlené nezastavení vozidla účastníka dopravní nehody nebo nedovolené opuštění místa dopravní nehody nebo neprodlené nevrácení se na místo dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci.

¹³⁸ Tamtéž, s. 106.

¹³⁹ Tamtéž, s. 107.

7

Neposkytnutí účinné pomoci (první pomoc a přivolání záchranných složek) účastníkem silničního provozu, který není účastníkem dopravní nehody při nehodě s evidentním poškozením zdraví nebo ohrožením života.

§ 47a

Zákaz účasti na některých akcích v provozu na pozemních komunikacích

Řidič nesmí na dálnici, silnici a místní komunikaci použít vozidlo k účasti na sportovních a podobných akcích, jestliže by jimi mohla být ohrožena bezpečnost silničního provozu, nejde-li o akce pořádané v souladu s rozhodnutím příslušného správního úřadu o zvláštním užívání pozemní komunikace podle jiného právního předpisu¹⁾).

Oddíl 4

Přeprava osob a nákladu

§ 48

Přeprava osob

(1) Řidič nesmí připustit, aby počet přepravovaných osob starších 12 let překročil počet povolených míst určených k přepravě osob (dále jen „povolené místo“).

Povolený počet přepravovaných osob (míst) se uvádí v technickém průkazu vozidla. Z uvedeného ustanovení vyplývá, a následující odstavce to dále potvrzují, že počet přepravovaných osob ve věku 12 let a mladších může překročit počet povolených míst, a to k dosažení přípustné užitečné hmotnosti vozidla.¹⁴⁰

(2) V motorovém nebo jeho přípojném vozidle, které je určeno pro přepravu osob²⁾ se smějí na povolených místech přepravovat osoby pouze do přípustné užitečné hmotnosti, počet osob starších 12 let však nesmí převyšovat počet povolených míst.

(3) Odstavec 2 platí i pro přepravu osob v kabině řidiče nákladního automobilu.

Ani při přepravě osob v kabině řidiče nákladního automobilu nesmí být překročena přípustná užitečná hmotnost vozidla. Z tohoto ustanovení dále vyplývá, že při přepravě osob v kabině řidiče nákladního automobilu nesmí počet přepravovaných osob starších 12 let překročit počet povolených míst.

A *contrario* by to znamenalo, že počet přepravovaných osob mladších 12 let v kabině řidiče nákladního automobilu může překročit počet povolených míst určených k přepravě osob. To by však bylo v přímém rozporu přinejmenším s ustanovením § 6 odst. 1 písm. b) a c).¹⁴¹

(4) Ve zvláštním motorovém vozidle nesmějí být přepravovány osoby mladší 15 let.

(5) V jiném přípojném vozidle, než které je určeno pro přepravu osob, je přeprava osob, s výjimkou případů podle § 51, zakázána.

¹⁴⁰Tamtéž, s. 108.

¹⁴¹Tamtéž, s. 108.

Předmětná výjimka se týká přepravy v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru příslušníků hasičských záchranných sborů, příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů při plnění jejich úkolů a jiných osob při plnění úkolů civilní ochrany a při živelní pohromě.¹⁴²

(6) Ustanovení odstavců 1 a 2 neplatí pro přepravu zraněné a jinak na zdraví ohrožené osoby v homologovaném mobilním záchranném prostředku, určeném pro odsun zraněných a jinak na zdraví ohrožených z exponovaného terénu, přepravovaném v záchranném vozidle Horské služby a nezbytnou přepravu záchranářů. Ustanovení odstavce 5 neplatí pro přípojné vozidlo Horské služby při přepravě zachraňované osoby.

§ 49

Přeprava osob vozidlem hromadné dopravy osob

(1) Osoba, která čeká na zastávce vozidla hromadné dopravy osob, nastupuje do tohoto vozidla, přepravuje se v něm nebo z něj vystupuje, se musí chovat tak, aby neohrožovala bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(2) Osoba, která čeká na zastávce vozidla hromadné dopravy osob, smí v zastávce bez nástupního ostrůvku vstoupit do vozovky až po zastavení vozidla hromadné dopravy osob v zastávce.

(3) V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 je osoba povinna uposlechnout pokynů dopravce.²¹⁾

21) Zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Podle zákona č. 111/1994 Sb. dopravcem je provozovatel silniční dopravy jako právnická nebo fyzická osoba, která provozuje silniční dopravu podle uvedeného zákona.¹⁴³

(4) Vyžadují-li provozní nebo jiné závažné důvody, aby osoby při vystupování z vozidla hromadné dopravy osob mimo zastávku nebo nastupování do něj mimo zastávku vstoupily do vozovky, je dopravce oprávněn zastavovat ostatní vozidla.

Doprovce je další osobou oprávněnou zastavovat vozidla v naznačených případech.¹⁴⁴

§ 50

Přeprava osob vozidlem taxislužby

(1) Oprávnění podle § 49 odst. 4 platí obdobně i pro řidiče vozidla taxislužby²¹⁾,

(2) Osoby nastupující do vozidla taxislužby a vystupující z něj jsou povinny řídit se pokyny řidiče tohoto vozidla.

Jednat se může především o pokyny v zájmu bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.¹⁴⁵

¹⁴² Tamtéž, s. 108.

¹⁴³ Tamtéž, s. 109.

¹⁴⁴ Tamtéž, s. 109.

¹⁴⁵ Tamtéž, s. 109.

§ 51

Přeprava osob v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru

- (1) Přepravovat osoby v ložném prostoru nákladního automobilu a v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru je zakázáno.
- (2) Odstavec 1 neplatí pro přepravu příslušníků hasičských záchranných sborů, příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů a strážníků obecních policíí při plnění jejich úkolů a jiných osob při plnění úkolů civilní ochrany a při živelní pohromě.
- (3) Osoby přepravované podle odstavce 2 musí sedět v ložném prostoru nákladního automobilu nebo v ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru na podlaze nebo na sedadlech pevně k podlaze připevněných. Přepravované osoby se nesmějí za jízdy vyklánět, nechat vyčnívat předměty z vozidla ani jinak ohrožovat bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.
- (4) Bočnice ložného prostoru nákladního automobilu a ložného prostoru nákladního přívěsu traktoru musí být dostatečně vysoké, aby přepravované osoby za jízdy nevypadly.
- (5) Řidičem nákladního automobilu nebo traktoru, v jehož ložném prostoru se přepravují osoby podle odstavce 2, smí být jen řidič starší 21 let, který má v řízení tohoto druhu vozidla nejméně dvouletou praxi. Tyto podmínky se nevztahují na řidiče vozidel ozbrojených sil.
- (6) Zákaz přepravy osob v ložném prostoru nákladního automobilu neplatí pro přepravu zraněné a jinak na zdraví ohrožené osoby v mobilním homologovaném transportním prostředku Horské služby, určeném pro odsun zraněných a jinak na zdraví ohrožených z exponovaného terénu, přepravovaném v prostoru pro náklad záchranného vozidla Horské služby a nezbytné přepravě záchranářů.

§ 52

Přeprava nákladu

- (1) Předměty umístěné ve vozidle musí být umístěny tak, aby neomezovaly a neohrožovaly řidiče nebo osoby přepravované ve vozidle a nebránily výhledu z místa řidiče.
- (2) Při přepravě nákladu nesmí být překročena maximální přípustná hmotnost vozidla a maximální přípustná hmotnost na nápravu vozidla. Náklad musí být na vozidle umístěn a upevněn tak, aby byla zajištěna stabilita a ovladatelnost vozidla a aby neohrožoval bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, neznečišťoval nebo nepoškozoval pozemní komunikaci, nezpůsobil nadměrný hluk, neznečišťoval ovzduší a nezakrýval stanovené osvětlení, odrazky a registrační značku, rozpoznávací značku státu a vyznačení nejvyšší povolené rychlosti; to platí i pro zařízení sloužící k upevnění a ochraně nákladu, jako jsou například plachta, řetězy nebo lana. Předměty, které lze snadno přehlédnout, jako jsou například jednotlivé tyče nebo roury, nesmějí po straně vyčnívat.
- (3) Přechnívá-li náklad vozidlo vpředu nebo vzadu více než o 1 m nebo přechnívá-li náklad z boku u motorového vozidla nebo jízdní soupravy vnější okraj obrysových světél více než o 400 mm a u nemotorového vozidla jeho okraj více než o 400 mm, musí být přechnívající konec nákladu označen červeným praporkem o rozměrech nejméně 300 x 300 mm, za snížené

viditelnosti vpředu neoslňujícím bílým světlem a bílou odrazkou a vzadu červeným světlem a červenou odrazkou. Odrazky nesmějí být trojúhelníkového tvaru a smějí být umístěny nejvýše 1,5 m nad rovinou vozovky.

(4) Při přepravě zemědělských produktů za nesnížené viditelnosti neplatí odstavec 2 o označení nákladu přečnávajícího vozidlo do strany; za snížené viditelnosti se užije světél, odrazek nebo odrazových desek²⁾).

(5) Při přepravě živých zvířat nesmí být ohrožena bezpečnost řidiče, přepravovaných osob ani zvířat a ani bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

(6) Při přepravě sypkých substrátů musí být náklad zajištěn tak, aby nedocházelo k jeho samovolnému odlétávání.

Z judikatury:

Ústavní soud (podle nálezu ze dne 18. 8. 2015, sp. zn. Pl. ÚS 1/15, vyhlášeného pod č. 213/2015 Sb.):

Obečně závaznou vyhláškou obce, která stanovuje další povinnosti provozovatele vozidla, konkrétně povinnost „provozovatele vozidla při přepravě po pozemních komunikacích v obci přepravovat sypký nebo obdobný materiál v uzavřeném nákladovém prostoru nebo jiným vhodným způsobem bránit úletům prachu nebo úsypům tuhých částí přepravovaného materiálu (zejména oplachtováním nákladového prostoru) z vozidla nebo přípojného vozidla, které s tímto vozidlem tvoří jízdní soupravu“, obec zasáhla do oblasti, jejíž úprava je vyhrazena pouze zákonu. Obec jejím vydáním překročila meze své věcně vymezené samostatné působnosti (čl. 104 odst. 3 Ústavy) a při aplikaci a interpretaci § 10 písm. c) zákona o obcích se neřídila čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

(7) Nakládání a skládání nákladu na pozemní komunikaci je dovoleno jen tehdy, nelze-li to provést mimo pozemní komunikaci. Náklad musí být složen a naložen co nejrychleji a tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Povinnost co nejrychlejšího naložení a složení nákladu se pochopitelně uplatní pouze v případě, že k jeho nakládání nebo skládání dochází na pozemní komunikaci.¹⁴⁶

(8) Odesílatel je povinen předat náklad k přepravě v takovém stavu a takovým způsobem, který umožňuje splnění požadavků na nakládání, umístění a upevnění nákladu podle odstavců 1, 2 a 7.

(9) Další podmínky přepravy nákladu včetně podmínek přepravy nebezpečných věcí stanoví zvláštní právní předpis²¹⁾).

¹⁴⁶ Tamtéž, s. 110.

Oddíl 5

Zvláštní ustanovení pro chůzi, jízdu nemotorových vozidel, jízdu na zvířeti a vedení a hnaní zvířat

Chůze

§ 53

(1) Chodec musí užívat především chodníku nebo stezky pro chodce. Chodec, který nese předmět, jímž by mohl ohrozit provoz na chodníku, užije pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

(2) Jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak.

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 11. 9. 2013, čj. 1 As 76/2013-29, www.nssoud.cz):

1. Definici pojmu „chodník“ český právní řád neobsahuje. Výraz chodník je nutné chápat shodně jako v běžném životě: chodníkem bude část ulice nebo silnice určená pro pěší zřetelně oddělená od ostatní komunikace (zpravidla zvýšeným obrubníkem), která často lemuje zástavbu, resp. oplocení pozemku, na straně jedné a ostatní komunikaci na straně druhé.

2. Řidič vzhledem k okolnostem případu (chodník byl oddělen od ostatní komunikace obrubníkem, struktura dlažby chodníku a ostatní komunikace byla odlišná a pouhým pohledem bylo zjevné odlišné funkční využití těchto ploch, přestože chodník nebyl nikterak vyvýšen) a svým osobním poměrům (jako řidiči s dlouholetou znalostí stavebně-technických charakteristik předmětného místa mu musí být známo, jaké plochy náměstí Zelný trh v Brně slouží k pohybu vozidel a jaké jsou určeny pro pěší) měl a mohl vědět, že parkuje na chodníku.

(3) Kde není chodník nebo je-li neschůdný, chodí se po levé krajnici, a kde není krajnice nebo je-li neschůdná, chodí se co nejbližší při levém okraji vozovky. Chodci smějí jít po krajnici nebo při okraji vozovky nejvýše dva vedle sebe. Při snížené viditelnosti, zvýšeném provozu na pozemních komunikacích nebo v nebezpečných a nepřehledných úsecích smějí jít chodci pouze za sebou.

(4) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí chodec ohrozit cyklistu jedoucího po stezce.

(5) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, na které je oddělen pruh pro chodce a pruh pro cyklisty, je chodec povinen užít pouze pruh vyznačený pro chodce. Pruh vyznačený pro cyklisty může chodec užít pouze při obcházení, vcházení a vycházení ze stezky pro chodce a cyklisty; přitom nesmí ohrozit cyklisty jedoucí v pruhu vyznačeném pro cyklisty.

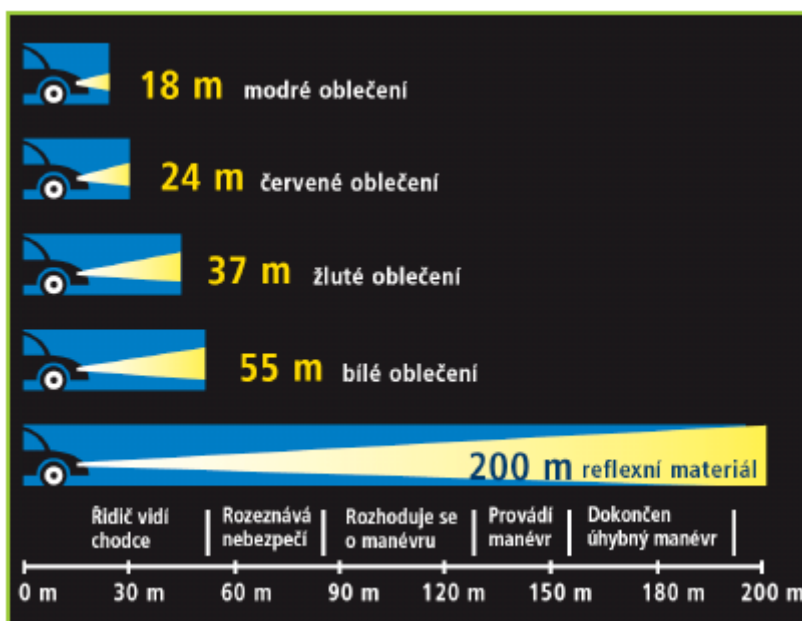
(6) Osoba pohybující se pomocí ručního nebo motorového vozíku pro invalidy nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce. Nemůže-li užít chodník, smí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

(7) Osoba vedoucí jízdní kolo nebo moped smí užít chodníku, jen neohrozí-li ostatní chodce; jinak musí užít pravé krajnice nebo pravého okraje vozovky.

(8) Osoba pohybující se na lyžích, kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení nesmí na chodníku nebo na stezce pro chodce ohrozit ostatní chodce.

(9) Pohybuje-li se chodec mimo obec za snížené viditelnosti po krajnici nebo po okraji vozovky v místě, které není osvětleno veřejným osvětlením, je povinen mít na sobě prvky z retroreflexního materiálu umístěné tak, aby byly viditelné pro ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích.

Povinnost chodce mít na sobě prvky z retroreflexního materiálu se nevztahuje na chůzi v obci, tedy v zastavěném území, jehož začátek a konec je s výjimkou účelových pozemních komunikací označen příslušnou dopravní značkou [viz § 2 písm. cc)]. Povinnost tedy platí pouze mimo obec, a to pouze za snížené viditelnosti a jen v místech, která nejsou osvětleny veřejným osvětlením. (...) Místa osvětlenými veřejným osvětlením je třeba rozumět pouze taková místa, kde je veřejné osvětlení skutečně řádně funkční. (...) Komentované ustanovení se nevztahuje na útvar chodců, jehož označení za snížené viditelnosti je upraveno v § 56 odst. 2.¹⁴⁷

Další informace na: <http://www.ibesip.cz/cz/chodec/bezpecny-pohyb/budte-videt-prezijete>

§ 54

(1) Je-li blíže než 50 m křižovatka s řízeným provozem, přechod pro chodce, místo pro přecházení vozovky, nadchod nebo podchod vyznačený dopravní značkou „Přechod pro chodce“, „Podchod nebo nadchod“, musí chodec přecházet jen na těchto místech. Na přechodu pro chodce se chodí vpravo

¹⁴⁷ Tamtéž, s. 113.

Vyhláška č. 294/2015 Sb. zavedla vodorovnou dopravní značku „Místo pro přecházení“:

(2) Mimo přechod pro chodce je dovoleno přecházet vozovku jen kolmo k její ose. Před vstupem na vozovku se chodec musí přesvědčit, zdali může vozovku přejít, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Chodec smí přecházet vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy příjezdějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy.

(3) Jakmile vstoupí chodec na přechod pro chodce nebo na vozovku, nesmí se tam bezdůvodně zastavovat nebo zdržovat. Nevidomý chodec signalizuje úmysl přejít vozovku mávnutím bílou slepeckou holí ve směru přecházení. Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku, příjezdějí-li vozidla s právem přednostní jízdy; nachází-li se na přechodu pro chodce nebo na vozovce, musí neprodleně uvolnit prostor pro projetí těchto vozidel. Chodec nesmí vstupovat na přechod pro chodce nebo na vozovku bezprostředně před blížícím se vozidlem. Chodec musí dát přednost tramvaji.

K jízdě vozidel s právem přednostní jízdy viz § 41.

Poslední větou se chodci stanoví povinnost chovat se tak, aby řidič tramvaje nemusel náhle změnit rychlost jízdy, což platí jak mimo přechod pro chodce, tak i na přechodu pro chodce.¹⁴⁸

(4) Chodec nesmí překonávat zábradlí nebo jiné zábrany na vozovce.

§ 55

(1) Před železničním přejezdem si musí chodec počínat zvlášť opatrně, zejména se musí přesvědčit, zda může železniční přejezd bezpečně přejít.

(2) Chodec nesmí vstoupit na železniční přejezd v případech stanovených v § 29 odst. 1 písm. a) až e).

¹⁴⁸ Tamtéž, s. 113.

***Poznámka:**

Znění § 29 odst. 1 písm. a) až e):

(1) Řidič nesmí vjíždět na železniční přejezd,

a) je-li dávana výstraha dvěma červenými střídavě přerušovanými světly signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,

b) je-li dávana výstraha přerušovaným zvukem houkačky nebo zvonku přejezdového zabezpečovacího zařízení,

c) sklápějí-li se, jsou-li sklopeny nebo zdvihají-li se závory,

d) je-li již vidět nebo slyšet přijíždějící vlak nebo jiné drážní vozidlo nebo je-li slyšet jeho houkání nebo pískání; toto neplatí, svítí-li přerušované bílé světlo signálu přejezdového zabezpečovacího zařízení,

e) dává-li znamení k zastavení vozidla zaměstnanec dráhy kroužením červeným nebo žlutým praporkem a za snížené viditelnosti kroužením červeným světlem.

(3) V případech uvedených v § 29 odst. 1 písm. a), b) a c) smí chodec přejít přes železniční přejezd pouze tehdy, jestliže před železničním přejezdem dostal od pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy¹¹⁾ ústní souhlas. V tomto případě je chodec povinen řídit se při přecházení železničního přejezdu pokyny pověřeného zaměstnance provozovatele dráhy. Pověřený zaměstnanec provozovatele dráhy je povinen se na požádání chodce prokázat platným pověřením provozovatele dráhy.

§ 56 **Útvar chodců**

(1) Pro organizovaný útvar chodců, například příslušníků ozbrojených sil, školní mládeže nebo průvod, platí přiměřeně povinnosti řidiče podle § 5 odst. 1 písm. b), § 11 odst. 1, § 12 až 16, § 20 až 24, § 25 odst. 1 a 2, § 27, § 28 odst. 1, 2 a 5, § 29 a 30.

Pro organizovaný útvar chodců tak přiměřeně platí:

- povinnost věnovat se plně účasti v provozu a sledovat situaci v něm (§ 5 odst. 1 písm. b),
- povinnost jít vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky, - pokud není stanoveno jinak (§ 11 odst. 1)
- povinnost dodržovat ustanovení o užití jízdních pruhů (§ 12),
- povinnost dodržovat ustanovení o chůzi podél nástupního či tramvajového ostrůvku a o chůzi podél tramvaje, o užití tramvajového pásu (§ 13),
- ustanovení o užití vyhrazeného jízdního pruhu a o vztahu k vozidlům, pro které je tento jízdní pruh vyhrazen (§ 14),
- ustanovení upravující povinnosti řidiče pro stanovené případy zastavení vozidla hromadné dopravy osob v zastávkách (§ 15),
- ustanovení o objíždění (§ 16),
- povinnosti plynoucí z ustanovení o vyhýbání (§ 20),
- povinnost dodržovat ustanovení o odbočování (§ 21),
- povinnosti vyplývající z ustanovení o jízdě křižovatkou (§ 22),
- povinnosti vyplývající z ustanovení o vjíždění na pozemní komunikaci (§ 23),
- povinnosti vyplývající z ustanovení o otáčení a couvání (§ 24),

- většina omezení pro zastavení a stání (§ 25 odst. 1 a 2, § 27),
- povinnosti pro překonávání železničního přejezdu (§ 28 odst. 1, 2 a 5, § 29),
- ustanovení o povinnosti dávat znamení o změně směru jízdy (§ 30).

Slovo „přiměřeně“ v právním předpise ve spojení s odkazem na jiné zákonné ustanovení vyjadřuje volnější vztah mezi tímto ustanovením a vymezenými právními vztahy. To znamená, že se vyjmenovaná ustanovení nepoužijí v celém rozsahu, ale pouze tam, kde z povahy věci na konkrétní situaci či právní vztah jeho použití padá do úvahy.

Zákon demonstrativně stanoví příklady organizovaných útvarů chodců. Odlišné úpravy podléhá organizovaná skupina dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce.¹⁴⁹

(2) Za snížené viditelnosti musí být organizovaný útvar chodců označen vpředu po obou stranách neoslňujícím bílým světlem a vzadu po obou stranách neoslňujícím červeným světlem. Označení světly může být nahrazeno oděvními doplňky s označením z retroreflexního materiálu.

Ustanovení upravuje označení organizovaného útvaru chodců za snížené viditelnosti [viz § 2 písm. ff)]. Za normální (nesnížené) viditelnosti tento útvar označen být nemusí. Tento odstavec se nevztahuje na případy, kdy organizovaný útvar jde po chodníku (viz odstavec 5).¹⁵⁰

(3) Organizovaný útvar chodců na mostě nesmí jít jednotným krokem.

(4) Za dodržování povinností podle odstavců 1 až 3 odpovídá vedoucí útvaru, jímž může být jen osoba starší 15 let, která je k tomu dostatečně způsobilá.

Za dodržování podmínek a pravidel pro organizovaný útvar chodců odpovídá vždy jeho vedoucí, který k tomu musí být dostatečně způsobilý a starší 15 let. Na to je třeba dbát především u útvaru školní mládeže.¹⁵¹

(5) Organizovaný útvar chodců jdoucí nejvýše ve dvojstupu smí jít po chodníku, a to vpravo; přitom nemusí být označen podle odstavce 2.

(6) Pro organizovanou skupinu dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, platí ustanovení pro chodce.

Organizovaná skupina dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, podléhá zvláštnímu právnímu režimu, odlišnému od ostatních útvarů chodců. Tato skupina dětí je tím vyňata z režimu § 56 a vztahují se na ni obecná ustanovení pro chodce, tj. zejména § 53 až § 55. Plyne z toho mimo jiné to, že musí užívat především chodníku či stezky pro chodce. Kde chodník není nebo je-li neschůdný, chodí tato organizovaná skupina dětí co nejvíce při levém okraji vozovky či po krajnici, přičemž vedle sebe mohou jít nejvýše dvě děti.¹⁵²

(7) Vedoucí organizovaného útvaru školní mládeže nebo organizované skupiny dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, je oprávněn při přecházení vozovky zastavovat vozidla.

¹⁴⁹ Tamtéž, s. 114.

¹⁵⁰ Tamtéž, s. 115.

¹⁵¹ Tamtéž, s. 115.

¹⁵² Tamtéž, s. 116.

(8) Vzor a způsob užití oděvních doplňků s označením z retroreflexního materiálu stanoví prováděcí právní předpis.

***Poznámka:**

Prováděcím právním předpisem je vyhláška č. 294/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Jízda na jízdním kole
§ 57

(1) Je-li zřízen jízdní pruh pro cyklisty, vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty stezka pro cyklisty nebo je-li na křižovatce s řízeným provozem zřízen pruh pro cyklisty a vymezený prostor pro cyklisty, je cyklista povinen jich užít.

(2) Na pozemní komunikaci se na jízdním kole jezdí při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezováni chodci, smí se jet po pravé krajnici. Jízdám kolem se z hlediska provozu na pozemních komunikacích rozumí i koloběžka.

(3) Cyklisté smějí jet jen jednotlivě za sebou.

Uvedené omezení se neuplatní při předjíždění (§ 17). Ustanovení se dále neuplatní na jízdu cyklistů v cyklistické zóně, kde cyklisté smějí užívat vozovku v celé její šíři (§ 39a odst. 2).¹⁵³

(4) Pohybují-li se pomalu nebo stojí-li vozidla za sebou při pravém okraji vozovky, může cyklista jedoucí stejným směrem tato vozidla předjíždět nebo objíždět z pravé strany po pravém okraji vozovky nebo krajnici, pokud je vpravo od vozidel dostatek místa; přitom je povinen dbát zvýšené opatrnosti. To neplatí, odbočuje-li vozidlo vpravo a dává-li znamení o změně směru jízdy.

Toto právo cyklistů si musí řidiči pomalu jedoucích nebo stojících vozidel výrazně uvědomovat zejména při změně směru jízdy vpravo, stejně jako osoby otevírající pravé dveře těchto vozidel, aby nebyla ohrožena bezpečnost cyklistů – viz § 21 odst. 1 a § 26 odst. 1.¹⁵⁴

(5) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, nesmí cyklista ohrozit chodce jdoucí po stezce. Je-li v místě křížení stezky pro chodce a cyklisty s jinou pozemní komunikací zřízen sdružený přechod pro chodce a přejezd pro cyklisty, použijí se ve vztahu k tomuto sdruženému přechodu pro chodce a přejezdu pro cyklisty pro jednotlivé účastníky provozu na pozemních komunikacích obdobně ustanovení upravující chování těchto účastníků provozu na přechodu pro chodce a na přejezdu pro cyklisty.

(6) Je-li zřízena stezka pro chodce a cyklisty označená dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty“, na které je oddělen pruh pro chodce a pruh pro cyklisty, je cyklista povinen užít pouze pruh vyznačený pro cyklisty. Pruh vyznačený pro chodce může cyklista užít pouze při objíždění, předjíždění, otáčení, odbočování a vjíždění na stezku pro chodce a cyklisty; přitom nesmí ohrozit chodce jdoucí v pruhu vyznačeném pro chodce.

(7) Vyhrazený jízdní pruh pro cyklisty nebo stezku pro cyklisty může užít i osoba pohybující se na lyžích nebo kolečkových bruslích nebo obdobném sportovním vybavení. Přitom je tato osoba povinna řídit se pravidly podle odstavců 2, 3, 5 a 6 a světelnými signály podle § 73.

¹⁵³ Tamtéž, s. 116.

¹⁵⁴ Tamtéž, s. 116.

Jedná se o zvláštní případ, kdy jízdní pruh pro cyklisty nebo stezku pro cyklisty mohou užít některé z osob, které se na základě § 2 písm. j) považují za chodce.¹⁵⁵

(8) Před vjezdem na přejezd pro cyklisty se cyklista musí přesvědčit, zda-li může vozovku přejet, aniž by ohrozil sebe i ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, cyklista smí přejíždět vozovku, jen pokud s ohledem na vzdálenost a rychlost jízdy přijíždějících vozidel nedonutí jejich řidiče k náhlé změně směru nebo rychlosti jízdy. Na přejezdu pro cyklisty se jezdí vpravo.

§ 58

(1) Cyklista mladší 18 let je povinen za jízdy použít ochrannou přilbu schváleného typu podle zvláštního právního předpisu a mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě.

(2) Dítě mladší 10 let smí na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci¹) jet na jízdním kole jen pod dohledem osoby starší 15 let; to neplatí pro jízdu na chodníku, cyklistické stezce a v obytné a pěší zóně.

(3) Na jednomístném jízdním kole není dovoleno jezdit ve dvou; je-li však jízdní kolo vybaveno pomocným sedadlem pro přepravu dítěte a pevnými opěrami pro nohy, smí osoba starší 15 let vézt osobu mladší 7 let. Osoba starší 18 let může vézt nejvýše dvě děti mladší 10 let v přívěsném vozíku určeném pro přepravu dětí, který splňuje technické podmínky stanovené zvláštním předpisem²), nebo dítě na dětském kole připojeném k jízdnímu kolu spojovací tyčí.

Na jednomístném kole nejen že nelze jezdit ve dvou, ale *minori ad maius* ani ve více osobách. Je-li jízdní kolo vybaveno pomocným sedadlem pro přepravu dítěte, musí být toto sedadlo pevně připevněno a opatřeno pevnými podpěrami pro nohy dítěte.¹⁵⁶

(4) Cyklista nesmí jet bez držení řídicích, držet se jiného vozidla, vést za jízdy druhé jízdní kolo, ruční vozík, psa nebo jiné zvíře a vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení jízdního kola nebo ohrožovaly jiné účastníky provozu na pozemních komunikacích. Při jízdě musí mít cyklista nohy na šlapadlech.

(5) Cyklista je povinen za snížené viditelnosti mít za jízdy rozsvícen světlomet s bílým světlem svítícím dopředu²) a zadní svítílnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy. Je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, může cyklista použít náhradou za světlomet svítílnu bílé barvy s přerušovaným světlem.

Zadní svítílnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy musí mít cyklista při jízdě za snížené viditelnosti rozsvícenu vždy.¹⁵⁷

(6) K jízdnímu kolu se smí připojit přívěsný vozík, který není širší než 900 mm, má na zádi dvě červené odrazky netrojúhelníkového tvaru umístěné co nejbližší k bočním obrysům vozíku a je spojen s jízdním kolem pevným spojovacím zařízením. Zakrývá-li přívěsný vozík nebo jeho náklad za snížené viditelnosti zadní obrysové červené světlo jízdního kola, musí být přívěsný vozík opatřen vlevo na zádi červeným neoslňujícím světlem. Jsou-li v přívěsném vozíku přepravovány děti, musí být přívěsný vozík označen žlutým nebo oranžovým

¹⁵⁵ Tamtéž, s. 117.

¹⁵⁶ Tamtéž, s. 118.

¹⁵⁷ Tamtéž, s. 118.

praporkem nebo štítkem o rozměru 300 x 300 mm vztyčeným ve výšce 1200 - 1600 mm nad úrovní vozovky.

Povinná výbava jízdního kola je uvedena v příloze č. 13 vyhlášky č. 341/2014 Sb. Schematický obrázek použit z <http://www.ibesip.cz/cz/cyklista/bezpecne-jizdni-kolo/povinna-vybava-jizdniho-kola>

§ 59

Jízda potahovými vozidly a ručními vozíky

- (1) Vozkou smí být jen osoba starší 15 let.
- (2) Nejede-li vozka na potahovém vozidle, musí za jízdy potahového vozidla jít po jeho pravé straně. Před opuštěním potahového vozidla musí vozka vozidlo zabrzdít, uvolnit vnitřní postraňky a na svahu založit kola.
- (3) V období od 1. listopadu do 31. března a za snížené viditelnosti v období od 1. dubna do 31. října musí být potahové vozidlo označeno vpředu nejméně jedním neoslňujícím bílým světlem na levé straně a vzadu nejméně jedním neoslňujícím červeným světlem na levé straně.
- (4) Osoba, která táhne nebo tlačí ruční vozík o celkové šířce větší než 600 mm, musí jít při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezováni chodci, smí jít po pravé krajnici. Za snížené viditelnosti musí být tato osoba nebo vozík označeny na levé straně neoslňujícím bílým světlem.
- (5) Na silnicích I. a II. třídy¹⁾ je v době od 23.00 do 4.00 hodin zakázána jízda s potahovými vozidly a s ručními vozíky uvedenými v odstavci 4.

§ 60

Jízda na zvířatech a vedení a hnaní zvířat

- (1) Pro jezdce na zvířeti a pro průvodce vedených a hnaných zvířat platí přiměřeně povinnosti řidiče podle § 5 odst. 1 písm. b), d), f) a g), § 11 odst. 1, § 12 až 17, § 20 až 24, § 25 odst. 1 a 2, § 27, § 28 odst. 1, 2, 4 a 5, § 29, 30, § 41 odst. 7 a § 42 odst. 2.
- (2) Je-li zřízen jízdní pruh pro jezdce na zvířatech nebo stezka pro jezdce na zvířatech označené dopravní značkou „Stezka pro jezdce na zvířeti“, musí jezdec na zvířeti užít tento pruh nebo stezku.

Dopravní značky „Stezka pro jezdce na zvířeti“ a „Konec stezky pro jezdce na zvířeti“; Vyhláška č.294/2015 Sb.:

C 11a
Stezka
pro jezdce
na zvířeti

C 11b
Konec stezky
pro jezdce
na zvířeti

- (3) Jiní účastníci silničního provozu nesmějí pruh pro jezdce na zvířatech nebo stezku pro jezdce na zvířatech užít.
- (4) Na vozovce musí jezdec na zvířeti jet při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni nebo omezováni chodci, smí jet po pravé krajnici.

(5) Na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci smí jet na zvířeti jen jezdec starší 15 let. Osoba starší 12 let smí jet na zvířeti na silnici, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci jen pod dohledem osoby starší 15 let. Jezdci na zvířatech smějí jet jen jednotlivě za sebou. Jezdec smí vést jen jedno zvíře.

(6) Průvodce vedených nebo hnaných zvířat musí být osoba starší 15 let. Vyžaduje-li to bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, je průvodce vedených nebo hnaných zvířat při doprovodu zvířat oprávněn zastavovat vozidla.

(7) Zvířata se smějí vést nebo hnát rychlostí chůze a jen tak, aby provoz na pozemní komunikaci nebyl ohrožován a aby byl co nejméně omezován.

(8) Hnaná zvířata ve stádu musí být doprovázena potřebným počtem průvodců hnaných zvířat a musí být rozdělena na vhodně dlouhé skupiny oddělené od sebe dostatečně velkými mezerami.

(9) Průvodce vedených zvířat smí vést nejvýše dvě zvířata, která musí být k sobě spřažena.

(10) Za snížené viditelnosti musí být jezdec na zvířeti označen na levé straně neoslňujícím bílým světlem viditelným zepředu a červeným neoslňujícím světlem viditelným zezadu. Průvodce vedených a hnaných zvířat musí být za snížené viditelnosti označen neoslňujícím bílým světlem. Od soumraku do svítání je zakázáno užívat k jízdě na zvířatech a k vedení zvířat silnice I. nebo II. třídy¹⁾).

(11) Vlastník nebo držitel domácích zvířat je povinen zabránit pobíhání těchto zvířat po pozemní komunikaci.

Pobíháním je třeba rozumět jakýkoliv nekontrolovaný volný pohyb či výskyt domácího zvířete na pozemní komunikaci. Nepůjde tedy jen o případy, kdy se zvíře bude po pozemní komunikaci pohybovat samo, například když uteče, ale i o případy, kdy se kontrole vymkne. Jakkoliv pojem pobíhání evokuje rychlý pohyb, ustanovení beze sporu dopadá i na situace, kdy se domácí zvíře na pozemní komunikaci dostane pohybem pomalým, a zákaz zcela jistě pokrývá i případy, kdy domácí zvíře na pozemní komunikaci prostě jen stojí. Odpovědnost za škodu způsobenou zvířetem je upravena v § 2933 a násl. nového občanského zákoníku. Způsobí-li škodu zvíře, nahradí ji jeho vlastník, ať již bylo pod jeho dohledem nebo pod dohledem osoby, které vlastník zvíře svěřil, anebo se zatoulalo nebo uprchlo. Osoba, které zvíře bylo svěřeno nebo která zvíře chová nebo jinak používá, nahradí škodu způsobenou zvířetem společně a nerozdílně s vlastníkem. Slouží-li domácí zvíře vlastníku k výkonu povolání či k jiné výdělečné činnosti nebo k obživě, anebo slouží-li jako pomocník pro osobu se zdravotním postižením, zprostí se vlastník povinnosti k náhradě, prokáže-li, že při dozoru nad zvířetem nezanedbal potřebnou pečlivost, anebo že by škoda vznikla i při vynaložení potřebné pečlivosti.¹⁵⁸

§ 60a

Užívání osobního přepravníku

(1) Na osobním přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo obdobném technickém zařízení (dále jen „osobní přepravník“) se lze na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty nebo na odděleném pruhu pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty nebo

¹⁵⁸ Tamtéž, s. 120.

na pěších a obytných zónách pohybovat nejvýše rychlostí srovnatelnou s rychlostí chůze. Pro přejíždění vozovky na osobním přepravníku se § 54 odst. 2 až 4 použijí obdobně. Je-li blíže než 50 m křižovatka s řízeným provozem nebo přechod pro chodce, smí osoba na osobním přepravníku přejíždět vozovku jen na těchto místech. Pro přejíždění železničního přejezdu na osobním přepravníku se § 55 použije obdobně.

Díky úpravě obsažené v § 60a nelze již na osobu jedoucí na přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo na obdobném technickém zařízení (typicky vozítko Segeay), pro jehož označení se zavádí legislativní zkratka osobní přepravník, považovat za chodce. Podle důvodové zprávy se však na takovou osobu nebude nahlížet ani jako na řidiče, neboť tvoří „speciální kategorii“ (viz sněmovní tisk č. 471/0, Poslanecká sněmovna, VII. volební období, 2015, www.psp.cz), byť je nepochybné, že samotný osobní přepravník alespoň materiálně je vozidlem, a to dokonce poháněným vlastní pohonnou jednotkou.(...) Pohyb na vozovce se zde osobě na osobním přepravníku explicitně nezakazuje, což je rozdíl oproti obdobné úpravě obsažené ve vztahu k chodcům v § 53 odst. 1 nebo pro cyklisty v § 57 odst. 1. Ustanovení tedy pouze vymezuje podmínka, které musí jezdec na osobním přepravníku dodržet, užívá-li ke svému pohybu chodník, stezku pro chodce, stezku pro chodce a cyklisty nebo oddělený pruh pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty, nebo jede-li v pěší či obytné zóně. Zákaz jízdy osobního přepravníku na vozovce lze nepřímou dovodit až z § 60a odst. 3 a to za použití argumentu *a contrario*.

Rychlost srovnatelná s rychlostí chůze bude taková rychlost, jež odpovídá rychlosti, kterou se za normálních okolností pohybují průměrní pěší, tedy řekněme nejvýše nějakých 6 km.h⁻¹. Za rychlost chůze už nelze považovat ani rychlost, k jejímuž dosažení chodcem je třeba běhu, ani rychlost sportovní chůze jako disciplíny, při které atleti dosahují rychlosti až 15 km.h⁻¹. V praxi však bude kritérium pro odhalení deliktu spíše srovnání rychlosti pohybu jezdce na osobním přepravníku s rychlostí pohybu chodců v daném místě a čase než exaktní měření stanoveným měřidlem.¹⁵⁹

(2) Pro užití jízdního pruhu vyhrazeného pro cyklisty, stezky pro cyklisty nebo odděleného pruhu pro cyklisty na stezce pro chodce a cyklisty osobou na osobním přepravníku se § 57 odst. 2, 3 a 8 a § 73 použijí obdobně.

(3) Kde není chodník, stezka pro chodce, stezka pro chodce a cyklisty, jízdní pruh vyhrazený pro cyklisty nebo stezka pro cyklisty nebo kde je chodník neschůdný, smí se osoba na osobním přepravníku pohybovat po levé krajnici nebo co nejbližší při levém okraji vozovky. Osoby na osobním přepravníku se v takovém případě smí pohybovat jen jednotlivě za sebou; § 53 odst. 9 se použije obdobně.

(4) Osoba na osobním přepravníku nesmí na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty, jízdním pruhu vyhrazeném pro cyklisty nebo stezce pro cyklisty nebo na pěších a obytných zónách ohrozit chodce nebo cyklisty. Při přejíždění vozovky na osobním přepravníku se § 5 odst. 2 písm. f) až h) použijí obdobně.

(5) Obec může nařízením vymezit na svém území místa, kde je provozování osobního přepravníku na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty, na odděleném pruhu pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty, na pěších a obytných zónách nebo vozovce zakázáno.

¹⁵⁹ Tamtéž, s. 121.

(6) V případě vymezení území místa, kde je provozování osobního přepravníku na chodníku, stezce pro chodce, stezce pro chodce a cyklisty, na odděleném pruhu pro chodce na stezce pro chodce a cyklisty, na pěších a obytných zónách nebo vozovce zakázáno, je obec povinna vyznačit území dopravní značkou.

(7) Zákaz provozování osobního přepravníku uložený nařízením obce se nevztahuje na Policii České republiky a obecní policii při plnění jejich povinností; osoba užívající osobní přepravník je však povinna neohrozit bezpečnost a plynulost na pozemních komunikacích.

Díl 4

Úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích

Oddíl 1

Úprava provozu na pozemních komunikacích

§ 61

Obecná, místní a přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích

(1) Obecná úprava provozu na pozemních komunikacích je stanovena tímto zákonem.

(2) Místní úprava provozu na pozemních komunikacích je úprava provozu na pozemních komunikacích provedená dopravními značkami, světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo dopravními zařízeními.

Příklady místní úpravy nejvyšší dovolené rychlosti.

(3) Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích je úprava provozu na pozemních komunikacích provedená přenosnými dopravními značkami svislými, přechodnými dopravními značkami vodorovnými, světelnými signály a dopravními zařízeními.

Přenosnou svislou dopravní značkou se rozumí dopravní značka umístěná na červenobíle pruhovaném sloupku (stojánku) nebo na vozidle (§ 62 odst. 2). Co se rozumí přechodnými dopravními značkami vodorovnými, kterými se stanoví přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích, zákon neupravuje. Podle § 11 odst. 2 vyhlášky č. 294/2015 Sb. přechodné vodorovné dopravní značky vyjadřující čáry nebo šipky nebo označující přechody pro chodce nebo jízdní pruhy pro cyklisty jsou vyznačeny žlutou nebo oranžovou barvou a mohou být provedeny také v podobě obrysu příslušné vodorovné dopravní značky.

Příklady přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích provedené přenosnými dopravními značkami svislými:

(4) Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace pro vybrané nebo opakované činnosti spojené se správou, údržbou, měřením, opravami nebo výstavbou pozemní komunikace nebo k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích může být stanovena obecnými schématy. Platnost obecného schématu musí být časově omezena, nejdéle však na dobu jednoho roku.

* Poznámka k dopravním značkám:

Vyhlášku č. 30/2001 Sb. nahradila vyhláška č. 294/2015 Sb. s účinností od 1. ledna 2016.

Nová vyhláška s komentářem a doplněním např. na

<http://www.cspsd.cz/454-dopravni-znacky-vyhlaska-c-294-2015-sb>

§ 62

Dopravní značky

(1) Rozlišují se dopravní značky svislé a vodorovné.

(2) Svislé dopravní značky jsou stálé, proměnné a přenosné. Proměnná svislá dopravní značka je dopravní značka, jejíž činná plocha se může měnit. Přenosnou svislou dopravní značkou se rozumí dopravní značka umístěná na červenobíle pruhovaném sloupku (stojánku) nebo na vozidle.

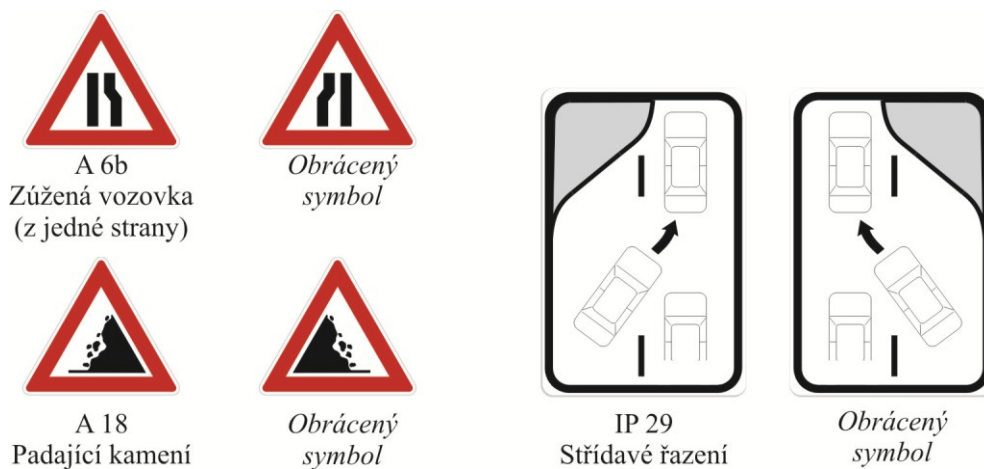
Dopravní značka proměnná:

(3) Vodorovné dopravní značky jsou stálé a přechodné. Vodorovné dopravní značky mohou být doplněny dopravními knoflíky.

(4) Tvary symbolů dopravních značek se nesmějí měnit; to neplatí pro dopravní značky se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory, a pro svislé dopravní značky proměnné.

Příklad dopravních značek se symboly, které mohou být obráceny:

(5) Prováděcí právní předpis stanoví význam, užití, provedení a tvary dopravních značek a jejich symbolů.

(6) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům²²⁾.

22) Například ČSN 01 8020 Dopravní značky na pozemních komunikacích, ČSN 36 560-1-1 Světelná signalizační zařízení, technické a funkční požadavky, ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení, umístění a použití návěstidel.

§ 63 Svislé dopravní značky

(1) Svislé dopravní značky jsou

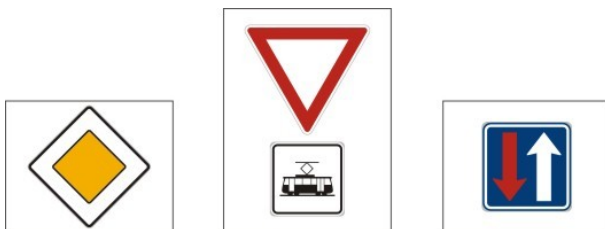
a) **výstražné značky**, které upozorňují na místa, kde účastníku provozu na pozemních komunikacích hrozí nebezpečí a kde musí dbát zvýšené opatrnosti,

Příloha č. 1 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad výstražných dopravních značek:

b) **značky upravující přednost**, které stanoví přednost v jízdě v provozu na pozemních komunikacích,

Příloha č. 2 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad značek upravujících přednost:

c) **zákazové značky**, které ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích zákazy nebo omezení,

Příloha č. 3 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad zákazových dopravních značek:

d) **příkazové značky**, které ukládají účastníku provozu na pozemních komunikacích příkazy,

Příloha č. 4 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad příkazových dopravních značek:

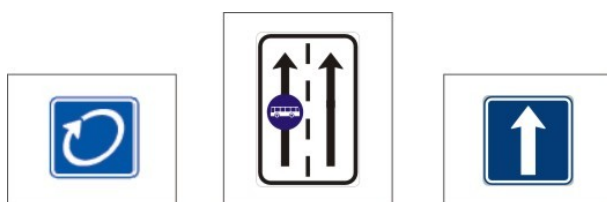
e) **informativní značky**, které poskytují účastníkovi provozu na pozemních komunikacích nutné informace, slouží k jeho orientaci nebo mu ukládají povinnosti stanovené tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem²³⁾,

Příloha č. 5 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad informativních dopravních značek:

Informativní značky zónové

Informativní značky provozní

Informativní značky směrové

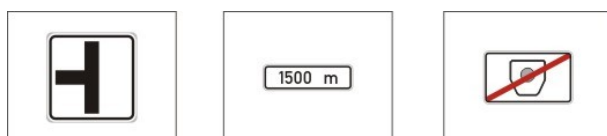

Informativní značky jiné

f) **dodatkové tabulky**, které zpřesňují, doplňují nebo omezují význam dopravní značky, pod kterou jsou umístěny.

Příloha č. 6 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad dodatkových tabulek:

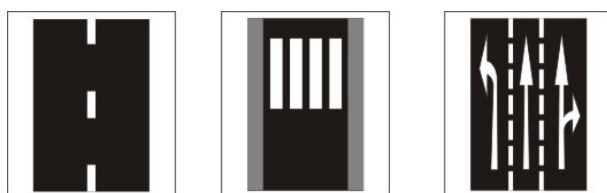
(2) Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti dělení informativních značek.

Dopravní značky upravující přednost, dopravní značky zákazové a dopravní značky příkazové jsou ve smyslu § 132 trestního zákoníku obecně prospěšným zařízením.¹⁶⁰

§ 64 Vodorovné dopravní značky

Vodorovné dopravní značky se užívají samostatně nebo ve spojení se svislými dopravními značkami, popřípadě s dopravními zařízeními, jejichž význam zdůrazňují nebo zpřesňují. Vodorovné dopravní značky jsou vyznačeny barvou nebo jiným srozumitelným způsobem; přechodná změna místní úpravy provozu na pozemních komunikacích je vyznačena žlutou nebo oranžovou barvou.

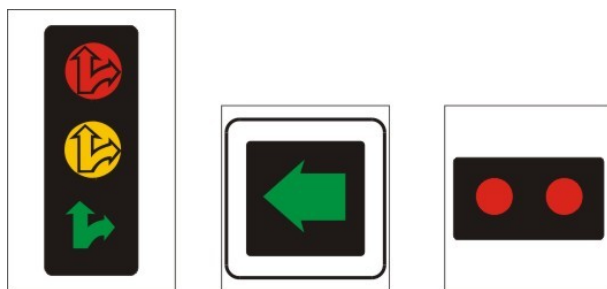
Příloha č. 8 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad vodorovných dopravních značek:*

§ 65 Světelné, doprovodné akustické signály a výstražná světla

(1) Světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály se řídí provoz na pozemních komunikacích nebo se jimi upozorňuje na nutnost dbát zvýšené opatrnosti.

Příloha č. 9 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad světelných signálů:

(2) Provedení a tvary symbolů světelných signálů a charakter akustických signálů provedených podle prováděcího právního předpisu se nesmějí měnit; to neplatí pro světelné signály se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory. Doprovodné akustické signály použité pro řízení provozu na pozemních komunikacích nesmějí být použity k jinému účelu.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, význam, užití, provedení a tvary symbolů světelných a akustických signálů.

¹⁶⁰ Tamtéž, s. 125.

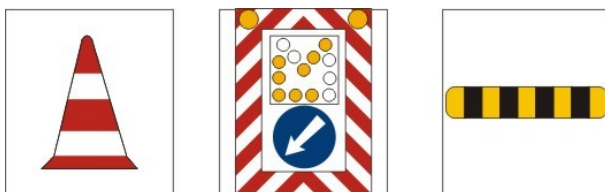
* Příloha č. 7 obsahuje Určené symboly.

(4) Světelné signály musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům²²).

§ 66 Dopravní zařízení

(1) Dopravní zařízení doplňuje dopravní značky a světelné a akustické signály, usměrňuje provoz na pozemních komunikacích a ochraňuje účastníky provozu na pozemních komunikacích.

Příloha č. 10 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad dopravních zařízení:

(2) Provedení a tvary symbolů dopravních zařízení provedených podle prováděcího právního předpisu se nesmějí měnit; to neplatí pro dopravní zařízení se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, které jsou uvedeny jen jako vzory.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, význam, užití, provedení a tvary dopravních zařízení.

(4) Dopravní zařízení musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům²²).

§ 67 Speciální označení vozidel a osob

(1) Parkovací průkaz označující vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou (dále jen „parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením“), označení vozidla řízeného osobou sluchově postiženou (dále jen „označení O 2“) nebo označení vozidla lékaře konajícího návštěvní službu stanovené prováděcím právním předpisem smějí užívat jen osoby, které toto označení obdrží od příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo od oprávněného orgánu v zahraničí.

(2) Parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností osobě, která je držitelem průkazu ZTP s výjimkou postižených úplnou nebo praktickou hluchotou nebo držitelem průkazu ZTP/P podle jiného právního předpisu²⁴).

(3) Označení O 2 vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností držiteli řidičského oprávnění, který je držitelem průkazu ZTP z důvodu postižení úplnou nebo praktickou hluchotou.

Parkovací průkaz
přední strana

Parkovací průkaz
zadní strana

(4) Vozidlo lze označit parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením pouze v případě, řídí-li vozidlo nebo je-li ve vozidle přepravována osoba, která je držitelem parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením podle odstavce 1. Přepravovaná osoba je povinna prokázat na výzvu policisty nebo strážníka obecní policie, že je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle jiného právního předpisu²⁴), který ji opravňuje k užívání vozidla označeného parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením.

(5) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, nemusí po dobu nezbytně potřebnou řidiči motorového vozidla označeného parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením a lékaři konající návštěvní službu podle odstavce 1, dodržovat zákaz stání a zákaz stání vyplývající z dopravní značky „zákaz stání“; přitom nesmí být ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.

(6) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, mohou vozidla označená parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením vjíždět i tam, kde je značka „Zákaz vjezdu“ omezena dodatkovými tabulkami „JEN ZÁSOBOVÁNÍ“, „MIMO ZÁSOBOVÁNÍ“, „JEN DOPRAVNÍ OBSLUHA“ a „MIMO DOPRAVNÍ OBSLUHU“.

*** Poznámka:** Novela zákonem č. 268/2015 Sb. odstranila pravopisnou chybu ve větě „MIMO DOPRAVNÍ OBSLUHY“. Stejná chyba se však objevuje i v tomto nápisu:

(7) V jednotlivých případech a je-li to naléhavě nutné, mohou vozidla označená parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením vjíždět i do oblasti označené dopravní značkou „Pěší zóna“.

(8) Na vyhrazeném parkovišti pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením je vozidlům bez tohoto označení zakázáno zastavení a stání.

(9) Silniční úřad může na základě žádosti osoby, které byl vydán parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením, vydat rozhodnutí o zřízení vyhrazeného parkoviště v místě bydliště

podle jiného právního předpisu²⁵). Silniční správní úřad vykonává podle jiného právního předpisu¹) dohled nad řádným užíváním vyhrazeného parkoviště.

(10) Ke svému označení jako účastníci provozu na pozemních komunikacích užívají osoby nevidomé bílé hole a osoby hluchoslepé červenobílé hole.

(11) Prováděcí právní předpis stanoví druhy, vzory a provedení speciálních označení vozidel a osob.

Příloha č. 13 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad speciálního označení vozidel:

§ 68

Zařízení pro provozní informace

(1) Zařízení pro provozní informace uvádí aktuální údaje, které jsou pro bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích významné, například nehoda, smog, doba jízdy k určenému cíli, orientace na záchytné parkoviště, teplota vozovky nebo vzduchu.

(2) Provedení a tvary symbolů zařízení pro provozní informace se mohou měnit; to neplatí, jsou-li na tabulích pro provozní informace užity symboly dopravních značek, světelných signálů nebo dopravních zařízení; ustanovení § 62 odst. 4 není tímto dotčeno.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví význam, užití, provedení a tvary symbolů určených pro užití na zařízení pro provozní informace.

(4) Zařízení pro provozní informace musí svými rozměry, barvami a technickými požadavky odpovídat zvláštním technickým předpisům²²).

Příloha č. 11 vyhlášky č. 294/2015 Sb., příklad zařízení pro provozní informace:

Oddíl 2

§ 69

Řízení provozu na pozemních komunikacích

Provoz na pozemních komunikacích se řídí světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály nebo pokyny policisty nebo osob oprávněných k řízení provozu na pozemních

komunikacích podle § 75 odst. 5 nebo pokyny strážníka obecní policie k usměrňování provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 8 nebo zvláštního právního předpisu²⁶).

Řízení provozu světelnými signály

§ 70

(1) Při řízení provozu na křižovatce se užívá zejména světelných signálů tříbarevné soustavy s plnými signály nebo se směrovými signály.

(2) Při řízení provozu na křižovatce znamená pro řidiče

a) signál s červeným světlem „Stůj!“ povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením,

b) signál se současně svítícím červeným a žlutým světlem „Pozor!“ povinnost připravit se k jízdě,

c) signál se zeleným plným kruhovým světlem „Volno“ možnost pokračovat v jízdě, a dodržel-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo, přičemž musí dát přednost chodcům přecházejícím ve volném směru po přechodu pro chodce a cyklistům přejíždějícím ve volném směru po přejezdu pro cyklisty. Svítí-li signál „Signál pro opuštění křižovatky“ umístěný v protilehlém rohu křižovatky, neplatí pro odbočování vlevo § 21 odst. 5,

***Poznámka:**

Znění § 21 odst. 5:

(5) Řidič odbočující vlevo musí dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům, jezdcům na zvířeti, protijedoucím organizovaným útvarům chodců a průvodcům hnaných zvířat se zvířaty, tramvajím jedoucím v obou směrech a vozidlům jedoucím ve vyhrazeném jízdním pruhu, pro nějž je tento jízdní pruh vyhrazen.

d) signál se žlutým světlem „Pozor!“ povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením; je-li však toto vozidlo při rozsvícení tohoto signálu již tak blízko, že by řidič nemohl vozidlo bezpečně zastavit, smí pokračovat v jízdě. Svítí-li světlo tohoto signálu přerušovaně, nejde o křižovatku s provozem řízeným světelnými signály,

e) signál se zelenou směrovou šipkou nebo šipkami (například „Signál pro přímý směr“, „Kombinovaný signál pro přímý směr a odbočování vpravo“) možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka nebo šipky ukazují. Směřuje-li zelená šipka vlevo, neplatí pro odbočování vlevo § 21 odst. 5,

f) signály „Signál žlutého světla ve tvaru chodce“, „Signál žlutého světla ve tvaru cyklisty“ nebo „Signál žlutého světla ve tvaru chodce a cyklisty“, jimiž je doplněn signál se zelenou šipkou směřující vpravo nebo vlevo, upozorňují řidiče, že při jízdě směrem, kterým tato šipka ukazuje, křížuje směr chůze přecházejících chodců, směr jízdy přejíždějících cyklistů nebo směr chůze přecházejících chodců a směr jízdy přejíždějících cyklistů,

g) signál „Doplňková zelená šipka“ svítí současně se signálem s červeným světlem „Stůj!“ nebo se žlutým světlem „Pozor“ možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šipka nebo šipky ukazují; přitom řidič musí dát přednost v jízdě vozidlům a jezdcům na zvířatech jedoucím ve volném směru a útvarům chodců jdoucím ve volném směru; přitom nesmí ohrozit ani omezit přecházející chodce.

Řidič vozidla z výhledu musí dát přednost v jízdě žlutému vozidlu, pak může odbočit vpravo:

(3) Při řízení provozu mimo křižovatku, například před přechodem pro chodce nebo před nepřehledným místem, platí obdobně odstavec 2.

Bodové hodnocení

5

Nezastavení vozidla na signál, který příkazuje řidiči zastavit vozidlo nebo nezastavení vozidla na pokyn „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou.

§ 71

(1) Užívá-li se signálu „Rychlostní signál s proměnným signálním znakem“ nebo „Rychlostní signál s více signálními znaky“, označuje rozsvícené číslo doporučenou rychlost v km.h^{-1} .

(2) Svítí-li nad jízdním pruhem signál „Zakázaný vjezd vozidel do jízdního pruhu“, nesmí řidič tento jízdni pruh užít. Svítí-li nad jízdním pruhem signál „Volný vjezd vozidel do jízdního pruhu“, smí řidič tento jízdni pruh užít.

Světelné signály „Zakázaný vjezd vozidel do jízdního pruhu“ a „Volný vjezd vozidel do jízdního pruhu“, vyhláška č. 294/2015 Sb.:

(3) Svítí-li signál „Světelná šipka vlevo“ nebo „Světelná šipka vpravo“, musí řidič opustit jízdní pruh nebo objet překážku ve vyznačeném směru.

(4) Při řízení provozu při uzavírkách pozemní komunikace, při práci na pozemní komunikaci nebo z jiných důvodů se užívá přenosných signalizačních zařízení tříbarevné nebo dvoubarevné soustavy s plnými kruhovými světly. Ustanovení § 70 odst. 2 platí obdobně.

(5) Ve zvláštních případech, například k zabezpečení vjezdu tramvaje na pozemní komunikaci se užívá signálu „Stůj!“, jemuž předchází signál „Pozor!“; řidič musí zastavit před dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ a „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“, a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením.

(6) Signál dvou vedle sebe umístěných střídavě přerušovaných červených světél znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před světelným signalizačním zařízením.

(7) Není-li světelné signalizační zařízení vybaveno signálem „Pozor!“, platí při rozsvícení signálu k zastavení vozidla obdobně § 70 odst. 2 písm. d) první věta.

(8) Signál „Přerušované žluté světlo“ užitý samostatně upozorňuje řidiče na nutnost dbát zvýšené opatrnosti.

(9) Signál „Přerušované žluté světlo“ užitý společně s dopravní značkou nebo dopravním zařízením zdůrazňuje význam dopravní značky nebo dopravního zařízení.

§ 72

Provoz tramvají se řídí světelným signalizačním zařízením se signály „Signály pro tramvaje“. Těchto signálů se může užit i na jízdních pruzích vyhrazených pro autobusy městské hromadné dopravy osob nebo trolejbusy.

§ 73

(1) Je-li na stezce pro cyklisty nebo cyklistickém pruhu zřízeno světelné signalizační zařízení se světelnými signály „Signál pro cyklisty se znamením Stůj!“, „Signál pro cyklisty se znamením Pozor!“, „Signál pro cyklisty se znamením Volno“, platí obdobně § 70 odst. 2 písm. a) až d). To platí i tehdy, je-li signál s plnými kruhovými světly doplněn bílou tabulkou s vyobrazením jízdního kola.

(2) Jsou-li signály pro cyklisty umístěny za pozemní komunikací, znamená signál

a) „Signál pro cyklisty se znamením Stůj!“, že cyklista nesmí vjíždět na vozovku,

b) „Signál pro cyklisty se znamením Stůj!“ spolu se signálem „Signál pro cyklisty se znamením Pozor!“, že cyklista je povinen připravit se k jízdě,

c) „Signál pro cyklisty se znamením Volno“, že cyklista může přejíždět vozovku; rozsvítí-li se poté signál „Signál pro cyklisty se znamením Pozor!“, smí dokončit přejetí k světelnému signalizačnímu zařízení s tímto signálem.

(3) Tam, kde jsou světelná signalizační zařízení pro cyklisty vybavena tlačítkem pro cyklisty, smí cyklista po stisknutí tlačítka vjet na vozovku teprve na znamení signálu „Signál pro cyklisty se znamením Volno“.

§ 74

(1) Pro chodce se užívá těchto signálů dvoubarevné soustavy, popřípadě i doprovodných akustických signálů, které znamenají

a) „Signál pro chodce se znamením Volno“, že chodec může přecházet vozovku; rozsvítí-li se poté signál „Signál pro chodce se znamením Stůj!“, smí chodec dokončit přecházení k světelnému signalizačnímu zařízení s tímto signálem,

b) „Signál pro chodce se znamením Stůj!“, že chodec nesmí vstupovat na vozovku.

Při vstupu na vozovku na „Signál pro chodce se znamením Volno“ a při následném rozsvícení „Signálu pro chodce se znamením Stůj!“ signální program umožňuje bezpečný přechod vozovky obvyklou rychlostí chůze. Při umístění světelného signalizačního zařízení na ochranném ostrůvku, na středním dělicím pásu apod. smí chodec po rozsvícení signálu „Stůj!“ dokončit přecházení jen k zařízení s tímto signálem a nikoli až na druhou stranu silnice.¹⁶¹

(2) Tam, kde jsou světelná signalizační zařízení pro chodce vybavena tlačítkem pro chodce, smí chodec po stisknutí tlačítka vstoupit na vozovku teprve na znamení signálu „Signál pro chodce se znamením Volno“.

§ 75

Řízení provozu pokyny policisty

(1) Policista řídí provoz na pozemních komunikacích změnou postoje a pokyny paží; přitom zpravidla používá směrovku, kterou drží v pravé ruce. Jeho pokyny znamenají pro řidiče i chodce

a) „Stůj!“ pro směr, ke kterému stojí policista čelem nebo zády; řidič je povinen zastavit vozidlo,

b) „Pozor!“, vztyčí-li policista paži nebo předloktí pravé paže se směrovkou; řidič jedoucí ze směru, pro který byl provoz předtím zastaven, je povinen se připravit k jízdě; řidič jedoucí ve směru předtím volném je povinen zastavit vozidlo; je-li však již tak blízko, že by nemohl bezpečně zastavit vozidlo, smí pokračovat v jízdě,

c) „Volno“ pro směr, ke kterému stojí policista bokem; řidič může pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo,

d) má-li policista pravou paži předpaženou a levou upaženou, znamená to „Stůj!“ pro řidiče příjezdějícího směrem k zadům a pravému boku policisty a „Volno“ pro řidiče příjezdějícího směrem k levému boku policisty; řidič příjezdějící směrem k zadům a pravému boku policisty je povinen zastavit vozidlo; řidič příjezdějící k levému boku policisty může pokračovat v jízdě, a dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo; řidič

¹⁶¹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 134.

přijíždějící směrem k čelu policisty smí odbočovat jen vpravo; chodci smějí přecházet vozovku jen za zády policisty.

Jedná se o pokyny, které při řízení provozu na pozemních komunikacích dává příslušník Policie České republiky ve stejnokroji.

Řízení provozu pokyny policisty, ale i vojenského policisty a příslušníka vojenské pořádkové služby, vyžaduje od účastníků provozu zvýšenou pozornost. Pokyny těchto osob a také strážníka obecní policie jsou nadřazeny světelným signálům, dopravním značkám a dopravním zařízení (§ 76 odst. 5).

Pokyn podle písmene d) v podstatě umožňuje bezkolizní jízdu křižovatkou pro řidiče přijíždějícího k levému boku policisty a řidiče přijíždějícího směrem k čelu policisty a odbočujícího vpravo.¹⁶²

(2) Zastavuje-li řidič při řízení provozu podle odstavce 1 písm. a), b) a d) na křižovatce, je povinen zastavit před hranicí křižovatky.

K pojmu hranice křižovatka viz § 2 písm. x):

x) hranice křižovatky je místo vyznačené vodorovnou dopravní značkou „Příčná čára souvislá“, „Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!“ nebo „Příčná čára souvislá s nápisem STOP“; kde taková dopravní značka není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatku začíná zakřivení okraje vozovky,

V tomto případě se z hlediska terminologie zákona nemá jednat o zastavení, ale o zastavení vozidla.¹⁶³

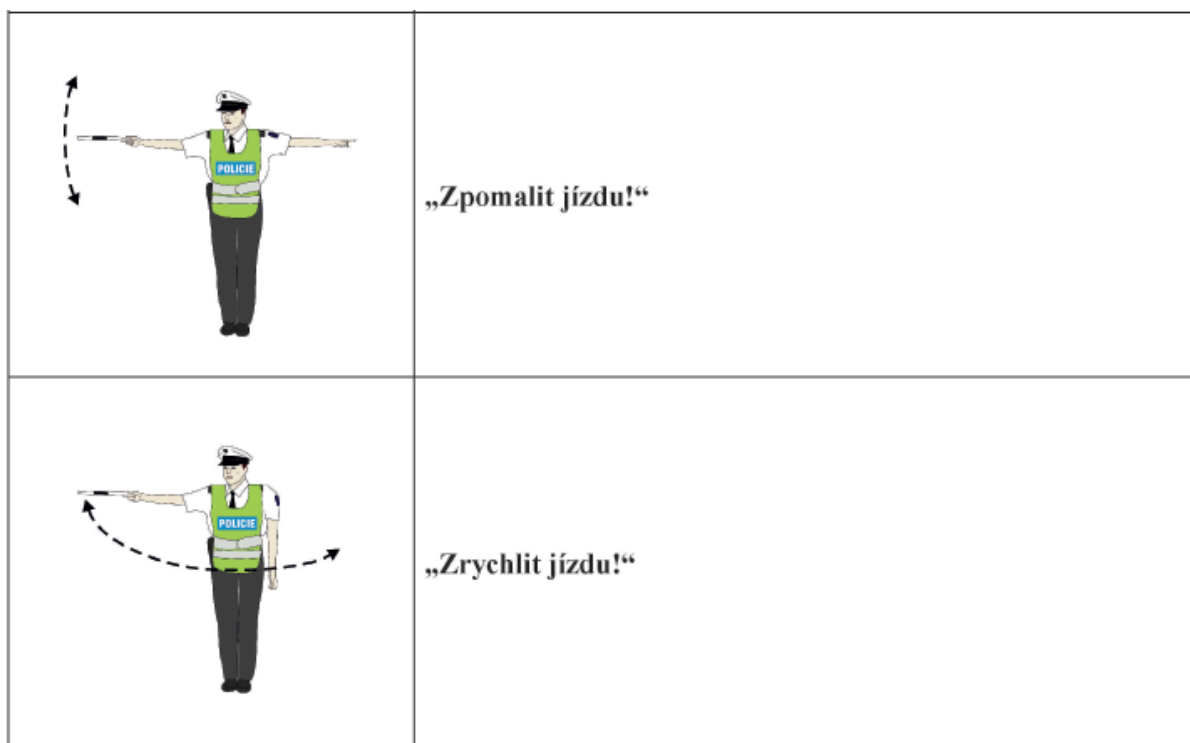
(3) Při pokynech „Stůj!“ a „Volno“ může policista upažit obě nebo jednu paži; obě paže může připažit, postačí-li k řízení provozu postoj. To neplatí pro pokyn uvedený v odstavci 1 písm. d).

(4) Policista může při řízení provozu dávat kromě pokynů uvedených v odstavci 1 i jiné pokyny, například „Zrychlit jízdu!“ vodorovným kýváním paže přes střed těla nebo „Zpomalit jízdu!“ kýváním paže nahoru a dolů. K zdůraznění svého pokynu může policista užít znamení píšťalkou.

¹⁶² Tamtéž, s. 134.

¹⁶³ Tamtéž, s. 134.

Vyhláška č. 294/2015 Sb. nově obsahuje vyobrazení pokynů „Zpomalit jízdu!“ a „Zrychlit jízdu!“:

(5) Odstavce 1 až 4 platí i pro řízení provozu na pozemních komunikacích vojenským policistou a příslušníkem vojenské pořádkové služby, který při řízení provozu na pozemních komunikacích užívá směrovku nebo zastavovací terč.

(6) Na požádání je příslušník vojenské pořádkové služby při řízení provozu na pozemních komunikacích povinen prokázat se policistovi nebo vojenskému policistovi platným pověřením k řízení provozu na pozemních komunikacích.

(7) Výstroj a označení příslušníka vojenské pořádkové služby při řízení provozu na pozemních komunikacích, vzor směrovky a zastavovacího terče, podobu a obsah pověření k řízení provozu na pozemních komunikacích podle odstavce 6 a vzor pokynů při řízení provozu na pozemních komunikacích podle odstavců 1 a 4 stanoví prováděcí právní předpis.

(8) Strážník obecní policie je oprávněn pokyny usměrňovat provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné pro obnovení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, a není-li řízení provozu zajištěno policií nebo v součinnosti s policií. Při usměrňování provozu používá strážník pokyny stanovené pro řízení provozu policisty.

(9) Příslušník Hasičského záchranného sboru ve služebním stejnokroji s označením příslušnosti k Hasičskému záchrannému sboru je oprávněn usměrňovat pokyny provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné v souvislosti s řešením mimořádné události, a není-li přítomen policista nebo strážník obecní policie. Při usměrňování provozu používá pokyny stanovené pro řízení provozu policisty. Obdobné oprávnění má člen nebo zaměstnanec jednotky požární ochrany při řešení mimořádných událostí.

Oddíl 3

Vztahy mezi úpravami provozu na pozemních komunikacích, jejich stanovení a užití dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a provozních informací

§ 76

Vztahy mezi obecnou, místní a přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích

(1) Místní úprava provozu na pozemních komunikacích je nadřazená obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích. Přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích je nadřazena místní i obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích.

Úprava provozu na pozemních komunikacích provedená dopravními značkami, světelnými, popřípadě i akustickými doprovodnými signály nebo dopravními zařízeními je tak nadřazená úpravě provozu stanovené tímto zákonem. Těmto úpravám je nadřazena přechodná úprava provozu na pozemních komunikacích, tj. úprava provedená přechodnými dopravními značkami svislými, přechodnými dopravními značkami vodorovnými, světelnými signály a dopravními zařízeními – viz § 61 odst. 1 až 3. Vztah nadřazenosti může připadat v úvahu především tehdy, jsou-li prvky tohoto vztahu vzájemně si odporující. To platí i o vztahu nadřazenosti podle následujících odstavců 2 až 7.¹⁶⁴

(2) Svislé stálé dopravní značky jsou nadřazeny vodorovným dopravním značkám.

(3) Přechodné vodorovné dopravní značky jsou nadřazeny stálým vodorovným dopravním značkám.

(4) Přenosné svislé dopravní značky jsou nadřazeny všem dopravním značkám.

(5) Pokyny policisty, strážníka obecní policie, vojenského policisty nebo příslušníka vojenské pořádkové služby jsou nadřazeny přechodné, místní i obecné úpravě provozu na pozemních komunikacích.

(6) Světelné signály jsou nadřazeny svislým dopravním značkám upravujícím přednost.

Jiným dopravním značkám než dopravním značkám upravujícím přednost tyto signály nadřazené nejsou. Jiné dopravní značky upravující přednost než svislé právní úprava nezná.¹⁶⁵

(7) Je-li užito vodorovné dopravní značky „Přechod pro chodce“, „Přejezd pro cyklisty“, „Zastávka autobusu nebo trolejbusu“, „Zákaz stání“, „Zákaz zastavení“ nebo „Šikmé rovnoběžné čáry“, je tato vodorovná dopravní značka v místě užití nadřazena svislé dopravní značce „Parkoviště“ nebo svislé dopravní značce „Zóna s dopravním omezením“ se symbolem upravujícím zastavení, stání nebo parkoviště.

¹⁶⁴ Tamtéž, s. 136.

¹⁶⁵ Tamtéž, s. 136.

§ 77

Místní a přechodná úprava provozu na dálnicích, silnicích, místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích

(1) Místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace stanoví

a) na dálnici ministerstvo,

Dálnice je pozemní komunikace určená pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a která má směrově oddělené jízdní pásy. Dálnice se podle svého určení nově, s účinností od 31. prosince 2015, dělí na dálnice I. třídy a dálnice II. třídy (§ 4 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Vlastníkem dálnice je vždy stát.

Kompetenci ke stanovení místní a přechodné úpravy provozu a užití zařízení pro provozní informace zákon svěřuje Ministerstvu dopravy jakožto ústřednímu správnímu úřadu ve věcech dopravy a provozu na pozemních komunikacích.¹⁶⁶

b) na silnici I. třídy krajský úřad,

c) na silnici II. a III. třídy, místní komunikaci a na veřejně přístupné účelové komunikaci obecní úřad obce s rozšířenou působností,

d) drážní správní úřad¹¹⁾, jde-li o užití dopravní značky „Výstražný kříž pro železniční přejezd jednokolejný“ a „Výstražný kříž pro železniční přejezd vícekolejný“, světelný signál „Signál pro zabezpečení železničního přejezdu“ a signálů pro tramvaje na pozemních komunikacích s výjimkou účelových komunikací, které nejsou veřejně přístupné.

Pouze výjimečně přísluší stanovení místní a přechodné úpravy provozu drážnímu správnímu úřadu, a to bez ohledu na kategorii pozemní komunikace, o niž se jedná. Výjimku představují pouze ty účelové komunikace, které nejsou veřejně přístupné (...).¹⁶⁷

(2) Dotčenými orgány při stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace jsou

a) Ministerstvo vnitra, jde-li o dálnice,

b) policie, jde-li o silnice, místní komunikace a veřejně přístupné účelové komunikace,

c) drážní správní úřad¹¹⁾, jde-li o užití dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ před železničním přejezdem a dopravní značky „Železniční přejezd se závorami“, „Železniční přejezd bez závor“, „Návěstní deska“, „Tramvaj“ a „Dej přednost v jízdě tramvaji!“,

d) krajský úřad, jde-li o stanovení podle odstavce 1 písm. d) na silnici I. třídy, a

e) obecní úřad obce s rozšířenou působností, jde-li o stanovení podle odstavce 1 písm. d) na silnici II. a III. třídy, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci.

¹⁶⁶ Tamtéž, s. 137.

¹⁶⁷ Tamtéž, s. 138.

(3) Návrh stanovení místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích nebo užití zařízení pro provozní informace podle odstavce 1 projedná příslušný správní orgán s dotčenými orgány. Nevyjádří-li se dotčený orgán do 30 dnů ode dne doručení návrhu stanovení, má se za to, že s návrhem stanovení souhlasí.

(4) Hrozí-li nebezpečí z prodlení, může příslušný správní orgán stanovit přechodnou úpravu provozu na dálnicích, silnicích, místních komunikacích nebo veřejně přístupných účelových komunikacích bez projednání s dotčenými orgány a bez předchozího řízení o návrhu opatření obecné povahy, nejdéle však na dobu 60 dnů.

(5) Místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích stanoví příslušný správní orgán opatřením obecné povahy, jde-li o světelné signály, příkazové a zákazové dopravní značky, dopravní značky upravující přednost a dodatkové tabulky k nim nebo jiné dopravní značky ukládající účastníkovi silničního provozu povinnosti odchylné od obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích. Opatření obecné povahy nebo jeho návrh zveřejní příslušný správní orgán na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodech se opatření obecné povahy týká, jen vztahuje-li se stanovení místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích k provozu v zastavěném území dotčené obce nebo může-li stanovením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích dojít ke zvýšení hustoty provozu v zastavěném území dotčené obce. Jde-li o stanovení přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, nedoručuje příslušný správní úřad návrh opatření obecné povahy a nevyzývá dotčené osoby k podávání připomínek nebo námitek; opatření obecné povahy nabývá účinnosti pátým dnem po vyvěšení.

(6) Na veřejně přístupné účelové komunikaci se místní nebo přechodná úprava provozu stanoví pouze na návrh nebo se souhlasem jejího vlastníka; to neplatí, jde-li o stanovení místní nebo přechodné úpravy opatřením obecné povahy.

(7) Výjimku z místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích povoluje na žádost správní orgán, který úpravu stanovil. Dotčeným orgánem v řízení je policie. Výjimku lze povolit, prokáže-li žadatel vážný zájem na jejím povolení a nedojde-li k ohrožení bezpečnosti nebo plynulosti silničního provozu. Na udělení výjimky není právní nárok. Z místní a přechodné úpravy, kterou je stanovena nejvyšší dovolená rychlost, nelze výjimku povolit.

§ 77a

Místní a přechodná úprava provozu na účelových komunikacích, které nejsou veřejně přístupné

(1) Místní a přechodnou úpravu provozu a zařízení pro provozní informace umísťuje na účelové komunikaci, která není veřejně přístupná, její vlastník. Vlastník pozemní komunikace oznámí umístění místní nebo přechodné úpravy provozu nebo zařízení pro provozní informace do 5 pracovních dnů obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností nařídí odstranění místní nebo přechodné úpravy provozu nebo zařízení pro provozní informace, není-li splněna podmínka bezpečnosti podle § 78 odst. 2. Pro účely posouzení zajištění bezpečnosti silničního provozu si obecní úřad obce s rozšířenou působností vyžádá stanovisko policie.

(3) Od místní a přechodné úpravy provozu na účelové komunikaci, která není veřejně přístupná, se účastník silničního provozu může odchýlit na základě předchozího souhlasu vlastníka účelové komunikace, není-li tím ohrožena bezpečnost silničního provozu.

§ 78

Užití dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a provozních informací

(1) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace musí tvořit ucelený systém.

(2) Dopravní značky, světelné a akustické signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace se smějí užívat jen v takovém rozsahu a takovým způsobem, jak to nezbytně vyžaduje bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo jiný důležitý veřejný zájem.

Ustanovení upravuje základní vodítko pro stanovování místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace příslušnými subjekty. Mezi důležitý veřejný zájem pro stanovení místní či přechodné úpravy lze zahrnout například i ochranu veřejného zdraví před škodlivými účinky hluku a vibrací z dopravy. Důležitým veřejným zájmem může být rovněž ochrana ovzduší (k tomu viz zejm. § 7a zákona o ochraně ovzduší, vymezující podmínky tzv. nízkoemisních zón).¹⁶⁸

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 7. 1. 2009, čj. Ao 3/2008-100, č. 1974 Sb. NSS): Smysl umístění dopravních značek nemůže být samoúčelná či dokonce šikanózní, nýbrž musí být racionální a opodstatněný některým z uvedených legitimních důvodů. Pokud takový důvod neexistuje, jedná se o dopravní značku umístěnou protizákonně.

(3) Přenosné svislé dopravní značky, přechodné vodorovné dopravní značky, světelné signály, dopravní zařízení a zařízení pro provozní informace smějí být užívány jen po nezbytně nutnou dobu a jen z důvodů uvedených v odstavci 2.

(4) Svislé dopravní značky proměnné se užívají zejména v systému řízení provozu na pozemních komunikacích, který reaguje na konkrétní situaci v provozu na pozemních komunikacích nebo povětrnostní podmínky.

(5) Prováděcí právní předpis stanoví způsob a rozsah užití přenosných svislých dopravních značek, přechodných vodorovných dopravních značek, světelných signálů, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace.

(6) V bezprostřední blízkosti pozemní komunikace v obci je zakázáno umísťovat cokoli, co by bylo možno zaměnit s dopravní značkou, světelným a akustickým signálem, dopravním zařízením nebo zařízením pro dopravní informace nebo co by mohlo snižovat jejich viditelnost, rozpoznatelnost nebo účinnost, oslňovat účastníky provozu na pozemních komunikacích nebo rozptylovat jejich pozornost způsobem ovlivňujícím bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

¹⁶⁸ Tamtéž, s. 148.

Oddíl 4

Zastavování vozidel

§ 79

(1) Zastavovat vozidla je oprávněn

- a) policista ve stejnokroji,
- b) vojenský policista ve stejnokroji,
- c) strážník obecní policie ve stejnokroji

1. před přechodem pro chodce k zajištění bezpečného přechodu osob, jestliže to situace na přechodu či stav přecházejících osob vyžaduje,

2. jestliže řidič vozidla nebo přepravovaná osoba je podezřelá ze spáchání přestupku týkajícího se bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,

Přestupkem týkajícím se bezpečnosti nebo plynulosti provozu na pozemních komunikacích bude především přestupek podle § 125c.¹⁶⁹

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 9. 8. 2012, čj. As 52/2012-32, www.nssoud.cz): Zákonnost či oprávněnost pokynu k zastavení si nemůže vyhodnocovat účastník silničního provozu na základě vlastního úsudku, avšak též nelze připustit, aby obecní strážník zastavoval vozidla bez zákonem uvedeného důvodu. Je-li zákonným předpokladem zastavení vozidla podezření z přestupku, pak i subjektivní úvaha zasahujícího strážníka o tomto podezření musí mít reálný základ. V opačném případě by docházelo ke svévolnému uplatňování veřejné moci bez zákonného podkladu, které by jen stěží mohlo být vynutitelné.

- d) zaměstnanec provozovatele dráhy v blízkosti železničního přejezdu,
- e) účastník dopravní nehody, vyžadují-li to okolnosti podle § 47,
- f) dopravce podle § 49 odst. 4,
- g) vedoucí organizovaného útvaru školní mládeže, vedoucí organizované skupiny dětí, které dosud nepodléhají povinné školní docházce, a průvodce zdravotně postižených osob při přecházení vozovky,
- h) průvodce vedených nebo hnaných zvířat podle § 60 odst. 6,
- i) zaměstnanec vykonávající práce spojené se správou, údržbou, měřením, opravami a výstavbou pozemní komunikace a k zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, označený podle prováděcího právního předpisu,
- j) osoba pověřená obecním úřadem obce s rozšířenou působností k zajištění bezpečného přechodu dětí a školní mládeže přes pozemní komunikaci v blízkosti školního zařízení (dále jen „pověřená osoba“); pověřená osoba je povinna při výkonu činnosti být označena podle prováděcího právního předpisu,

¹⁶⁹ Tamtéž, s. 151.

k) celník^{9b)} ve stejnokroji při výkonu činností v rozsahu oprávnění stanovených zvláštními právními předpisy^{12a)},

l) příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů s vnějším označením podle zvláštního právního předpisu⁴⁵⁾,

m) ten, kdo je uveden v povolení zvláštního užívání pozemní komunikace spočívajícího v pořádání sportovní, kulturní, náboženské, zábavní nebo obdobné akce podle zákona o pozemních komunikacích, dosáhl-li věku 18 let,

n) ten, kdo je uveden v povolení zvláštního užívání podle zákona o pozemních komunikacích jako doprovod při přepravě zvlášť těžkých nebo rozměrných předmětů.

(2) Vozidlo se zastavuje dáváním znamení k zastavení vozidla. Osoby uvedené v odstavci 1 dávají znamení k zastavení vozidla vztyčenou paží nebo zastavovacím terčem a za snížené viditelnosti červeným světlem, kterým pohybují v horním půlkruhu. Z jedoucího vozidla dávají toto znamení kýváním paže nahoru a dolů nebo vysunutým zastavovacím terčem. Policista, vojenský policista, celník nebo strážník obecní policie může z jedoucího vozidla zastavovat vozidla i rozsvícením nápisu „STOP“ podle zvláštního právního předpisu¹³⁾ ze směru jízdy zastavovaného vozidla, a to zepředu i zezadu.

(3) Znamení k zastavení vozidla se musí dávat včas a zřetelně s ohledem na okolnosti provozu na pozemních komunikacích tak, aby řidič mohl bezpečně zastavit vozidlo a aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

Jedná se o obecné požadavky platné pro všechny osoby oprávněné zastavovat vozidla. Při zastavování vozidla je třeba přihlížet především k jeho rychlosti a vzdálenosti, k situaci v silničním provozu, ale i k tomu, aby zastavované vozidlo mohlo zastavit na místě, kde nebude ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.¹⁷⁰

(4) Pověřenou osobou může být pouze osoba starší 18 let, která je k činnosti podle odstavce 1 písm. j) dostatečně způsobilá.

Ustanovení má především stanovit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností limity, koho může k zastavování vozidel pověřit. Dostatečná způsobilost k zastavování vozidel bude vyplývat z tělesných a duševních schopností konkrétní osoby, které musí být dostatečné k tomu, aby tato osoba při zastavování neohrožovala bezpečnost ani plynulost provozu na pozemních komunikacích.¹⁷¹

(5) Pověřená osoba musí mít při činnosti podle odstavce 1 písm. j) u sebe pověření vydané obecním úřadem obce s rozšířenou působností. Pověření musí být časově omezeno, nejdéle na dobu jednoho roku. Na požádání je pověřená osoba povinna prokázat se policistovi platným pověřením.

(6) Pověřená osoba může zastavovat vozidla pouze na přechodu pro chodce; kde přechod pro chodce není nebo je neschůdný, smí zastavovat vozidla i na jiném místě na vozovce.

(7) Pověřená osoba nesmí zastavovat vozidla v blízkosti křižovatky s řízeným provozem, a to ani na přechodu pro chodce.

¹⁷⁰ Tamtéž, s. 152.

¹⁷¹ Tamtéž, s. 153.

(8) Osoba podle odstavce 1 písm. m) a n) musí mít u sebe při výkonu oprávnění kopii povolení zvláštního užívání, ve kterém je uvedena jako osoba odpovědná za průběh zvláštního užívání pozemní komunikace nebo jako doprovod při přepravě zvlášť těžkých nebo rozměrných předmětů, a musí být viditelným způsobem označena. Na požádání je tato osoba povinna prokázat se policistovi kopií povolení zvláštního užívání.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví způsob označení osob podle odstavce 1 písm. i), j), m) a n) a vzor pověření podle odstavce 1 písm. j).

§ 79a **Měření rychlosti vozidel**

Za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií⁵).

Zákon zde svěřuje oprávnění k měření rychlosti na prvním místě Policii České republik. Současně stanoví, že měření rychlosti může provádět i policie obecní, respektive městská, a to za předpokladu, že postupuje v součinnosti s policií České republiky. Zákon nepřipouští, aby měření rychlosti v rámci dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích vykonávaly jiné subjekty, např. v rámci podnikání.¹⁷²

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 2. 4. 2008, čj. 1 As 12/2008-67, č. 1607 Sb. NSS): Měření rychlosti vozidel na pozemních komunikacích nelze jakožto součást působnosti policie a obecní policie při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích podle zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, přenést bez zákonného zmocnění na jiný subjekt.

Ústavní soud (podle usnesení ze dne 1. 6. 2011, sp. zn. IV. ÚS 868/11, www.ussoud.cz): Specifikace přístroje či metody měření rychlosti je otázka technická a nikoli právní. Pro účely právních vztahů je postačující stanovení povinnosti orgánům veřejné moci používat měřicí přístroje pracující s deklarovanými veličinami a jejich jednotkami, jak je upraveno v zákoně č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů. Úprava principu nebo způsob měření, případně dokonce typu či modelu měřicího přístroje v právním předpisu, by odporovala požadavku, aby právní normy upravovaly pouze právní vztahy adresátů právních předpisů.

¹⁷² Tamtéž, s. 154.

HLAVA III

ŘIDIČSKÉ OPRAVNĚNÍ A ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ

Díl 1

Řidičské oprávnění

§ 80

Základní ustanovení

Řidičské oprávnění opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do skupiny vozidel, pro kterou mu bylo řidičské oprávnění uděleno.

Skupiny vozidel pro účely vymezení rozsahu řidičského oprávnění jsou s účinností od 19. ledna 2013 vymezeny v § 80a. Vedle toho je významným ustanovením též ustanovení § 81, v němž je vymezena rovnocennost řidičských oprávnění, díky níž lze s řidičským oprávněním pro motorová vozidla určité skupiny ve stanovených případech řídit i motorová vozidla zařazená do jiné skupiny.¹⁷³

§ 80a

Skupiny vozidel

(1) Do skupiny

a) AM jsou zařazena motorová vozidla s konstrukční rychlostí nepřevyšující 45 km.h⁻¹

1. dvoukolová se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo s výkonem elektrického motoru do 4 kW,

2. tříkolová se zdvihovým objemem zážehového motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo u jiných motorů s výkonem nejvýše 4 kW,

3. čtyřkolová o hmotnosti v nenaloženém stavu nejvýše 350 kg se zdvihovým objemem zážehového motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo u jiných motorů s výkonem nejvýše 4 kW,

Skupina AM byla dříve tzv. národní skupinou, která opravňovala k řízení motorových vozidel pouze v tuzemsku. V souvislosti se směrnicí Evropské ho parlamentu a Rady 2006/126ES se tento stav změnil a skupina AM se účinností od 19. ledna 2013 stala harmonizovanou v rámci celé Evropské unie. V rámci rovnocennosti řidičských oprávnění platí, že vozidla zařazená do skupiny AM lze řídit i s jakýmkoli jiným řidičským oprávněním, s výjimkou řidičského oprávnění pro skupinu T (§ 81 odst. 2), která i nadále zůstává toliko národní, tj. neharmonizovanou skupinou. Takto stanovená rovnocennost odpovídá čl. 6 odst. 2 písm. d) směrnice a uplatní se v celé Evropské unii, byť Česká republika mohla u řidičských průkazů vydaných na svém území omezit rovnocennost u skupiny AM jen na skupiny A1, A2 a A, neboť podmínkou pro získání oprávnění pro skupinu AM je v České republice mj. i praktická zkouška.¹⁷⁴

¹⁷³ Tamtéž, s. 156.

¹⁷⁴ Tamtéž, s. 158.

b) A1 jsou zařazeny

1. lehké motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj o výkonu nejvýše 11 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,1 kW/kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 125 cm³,

2. tříkolová motorová vozidla o výkonu nejvýše 15 kW,

c) A2 jsou zařazeny motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj s výkonem motoru nejvýše 35 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,2 kW/kg, které nebyly upraveny z motocyklu s více než dvojnásobným výkonem,

Řidičské oprávnění pro skupinu A2 je nově zaváděno s účinností od 19. ledna 2013, a to jako harmonizovaná skupina, která má nahradit dřívější řidičské oprávnění skupiny A s omezením výkonu. V rámci rovnocennosti platí, že k řízení vozidel zařazených do skupiny A2 opravňuje i řidičské oprávnění pro skupinu A. Samotné řidičské oprávnění udělené pro skupinu A2 pak v rámci rovnocennosti opravňuje k řízení vozidel zařazených do skupiny A1 a AM.¹⁷⁵

d) A jsou zařazeny

1. motocykly s postranním vozíkem nebo bez něj,

2. tříkolová motorová vozidla s výkonem převyšujícím 15 kW,

Řidičské oprávnění pro skupinu A se v důsledku zavedení samostatné skupiny A2 již nadále nerozlišuje na oprávnění s omezením výkonu a bez něj.¹⁷⁶

e) B1 jsou zařazena čtyřkolová motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmeni a), jejichž výkon nepřevyšuje 15 kW a hmotnost v nenaloženém stavu nepřevyšuje 400 kg nebo 550 kg u vozidel určených k přepravě zboží,

Skupina B1 je jedinou harmonizovanou skupinou, jejíž zavedení v členských státech je podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES nepovinné. V členských státech, které nezavedou tuto skupinu řidičských průkazů, je k řízení těchto vozidel vyžadováno řidičské oprávnění pro skupinu B (...). Minimální věk je v případě skupiny B1 zákonem stanoven na 17 let, což je o rok víc, než je minimální věk podle obecné úpravy ve směrnici, která předpokládá minimální věk 16 let, avšak při možnosti jeho zvýšení jednotlivými členskými státy až na 18 let. V praxi znamená navýšení minimálního věku Českou republikou na 17 let, že Česká republika sice sama nemůže udělit řidičské oprávnění mladší osobě, avšak současně musí v provozu uznávat řidičské oprávnění pro skupinu B1 udělené jiným členským státem i osobě, jejíž věk je pouhých 16 let.¹⁷⁷

f) B jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmenech a) až e), jejichž největší povolená hmotnost nepřevyšuje 3500 kg, určená pro přepravu nejvýše 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti

1. nepřevyšující 750 kg,

¹⁷⁵ Tamtéž, s. 159.

¹⁷⁶ Tamtéž, s. 159.

¹⁷⁷ Tamtéž, s. 160.

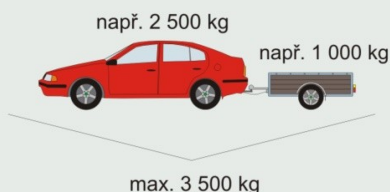
2. převyšující 750 kg, pokud největší povolená hmotnost této jízdní soupravy nepřevyšuje 3500 kg, nebo

3. převyšující 750 kg, pokud největší povolená hmotnost této jízdní soupravy převyšuje 3500 kg, ale nepřevyšuje 4250 kg, jedná-li se o řidičské oprávnění v rozšířeném rozsahu,

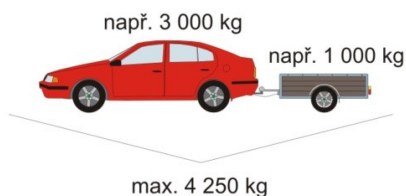
I. Největší povolená hmotnost přípojného vozidla **nepřesahuje 750 kg - skupina B**

II. Největší povolená hmotnost přípojného vozidla **přesahuje 750 kg**, přičemž největší povolená hmotnost jízdní soupravy nepřesahuje 3 500 kg - **skupina B**

III. Největší povolená hmotnost přípojného vozidla **přesahuje 750 kg**, přičemž největší povolená hmotnost jízdní soupravy přesahuje 3 500 kg, ale nepřesahuje 4 250 kg - **skupina B v rozšířeném rozsahu (harm. kód 96)**

IV. Největší povolená hmotnost jízdní soupravy přesahuje 4 250 kg a největší povolená hmotnost přípojného vozidla nepřesahuje 3 500 kg - **skupina B+E**

g) C1 jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou traktorů a vozidel uvedených v písmeni i), jejichž největší povolená hmotnost převyšuje 3500 kg, ale nepřevyšuje 7500 kg, určená pro přepravu nejvýše 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojné vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

h) C jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou traktorů a vozidel uvedených v písmenech g) a i), jejichž největší povolená hmotnost převyšuje 3500 kg, určená pro přepravu nejvýše 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojné vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

i) D1 jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmenech a) až f), určená pro přepravu osob, jejichž počet nepřesahuje 16 kromě řidiče a jejichž délka nepřesahuje 8 metrů, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

j) D jsou zařazena motorová vozidla s výjimkou vozidel uvedených v písmeni i), určená pro přepravu více než 8 osob kromě řidiče, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 750 kg,

k) B+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni f) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti nepřevyšující 3500 kg,

l) C1+E jsou zařazeny jízdní soupravy, jejichž největší povolená hmotnost nepřevyšuje 12000 kg, složené

1. z vozidla uvedeného v písmeni g) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg, nebo

2. z vozidla uvedeného v písmeni f) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 3500 kg,

m) C+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni h) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg,

n) D1+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni i) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg,

o) D+E jsou zařazeny jízdní soupravy složené z vozidla uvedeného v písmeni j) a přípojně vozidla o největší povolené hmotnosti vyšší než 750 kg.

(2) Do skupiny T jsou zařazeny traktory a pracovní stroje samojízdné, ke kterým smí být připojeno přípojně vozidlo.

§ 81

Rovnocennost řidičských oprávnění

(1) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu

a) A2 opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny A1,

b) A opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin A1 a A2,

c) B opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny A1 s automatickou převodovkou a vozidel zařazených do skupiny B1,

d) C opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny C1,

e) D opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny D1,

f) C+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin B+E a C1+E,

- g) D+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupin B+E a D1+E,
- h) C1+E nebo D1+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny B+E,
- i) C+E opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny D+E, pokud má držitel řidičské oprávnění pro skupinu D.

Úprava rovnocennosti řidičských oprávnění vychází z úpravy obsažené v čl. 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES. Úpravu rovnocennosti je přitom třeba chápat v kontextu dalších podmínek k udělení řidičského oprávnění podle § 91, která zase navazuje na principy „odstupňování“ skupin podle cit. směrnice. Ustanovení bylo novelizováno zákonem č. 48/2016 Sb. s účinností od 20. února 2016. Touto novelou bylo ze zákona vypuštěno ustanovení, podle kterého řidičské oprávnění pro skupinu B1 opravňovalo také k řízení tříkolových vozidel zařazených do skupiny A1. Důvodem byla skutečnost, že tato rovnocennost kolidovala se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES. Aby se však eliminovaly negativní důsledky této změny, obsahuje zákon č. 48/2016 Sb. přechodné ustanovení, podle kterého řidičské oprávnění pro skupinu B1 udělené přede dnem nabytí účinnosti uvedené novely opravňuje k řízení tříkolových vozidel zařazených do skupiny A1 ještě po dobu 1 roku ode dne nabytí účinnosti uvedené novely (tj. do 20. února 2017).¹⁷⁸

- (2) Řidičské oprávnění udělené pro kteroukoli skupinu s výjimkou skupiny T opravňuje také k řízení vozidel zařazených do skupiny AM.
- (3) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu B opravňuje držitele, který dosáhl věku 21 let, také k řízení tříkolových vozidel zařazených do skupiny A.
- (4) Řidičské oprávnění udělené pro skupinu A opravňuje také k řízení čtyřkolových vozidel o výkonu motoru do 15 kW a hmotnosti v nenaloženém stavu do 400 kg. Řidičské oprávnění udělené pro skupinu A1 opravňuje také k řízení čtyřkolových vozidel o výkonu motoru do 15 kW, s hmotností v nenaloženém stavu do 400 kg a se zdvihovým objemem spalovacího motoru do 125 cm³.

§ 82

Podmínky udělení a držení řidičského oprávnění

- (1) Řidičské oprávnění lze udělit pouze osobě, která
 - a) dosáhla věku stanoveného tímto zákonem,
 - b) je zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel,
 - c) je odborně způsobilá k řízení motorových vozidel,
 - d) má na území České republiky obvyklé bydliště nebo zde alespoň 6 měsíců studuje,
 - e) splnila další podmínky stanovené tímto zákonem,
 - f) není ve výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, není povinným v exekuci pozastavením řidičského oprávnění osobě,

¹⁷⁸ Tamtéž, s. 167.

kteřé nebylo uloženo v trestním řízení přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo osobě, která nemá v registru řidičů zaznamenáno 12 bodů,

K exekuci pozastavením řidičského oprávnění, která byla do právního řádu České republiky zavedena s účinností od 1. ledna 2013, viz zejména § 71a exekučního řádu. Podle cit. ustanovení platí, že exekutor může vydat exekuční příkaz k pozastavení řidičského oprávnění povinného pouze tehdy, jestliže je v exekuci vymáhán nedoplatek výživného na nezletilé dítě. Exekuční příkaz se doručí orgánu, který vede registr řidičů, oprávněnému a povinnému. Orgánu, který vede registr řidičů, nesmí být exekuční příkaz doručen dříve než povinnému. Dnem doručení exekučního příkazu povinnému se povinnému pozastavuje řidičské oprávnění. Po dobu pozastavení řidičského oprávnění nesmí jeho držitel řídit motorová vozidla. Exekuční příkaz se povinnému doručuje do vlastních rukou.

Exekutor zruší exekuční příkaz pozastavení řidičského oprávnění, pokud povinný:

a) prokáže, že k uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost, nezbytně potřebuje své řidičské oprávnění, nebo

b) zaplatí nedoplatek výživného na nezletilé dítě.¹⁷⁹

g) není držitelem platného řidičského oprávnění uděleného jiným členským státem,

h) není ve zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, pokud se zavázala zdržet se řízení motorových vozidel během této zkušební doby.

Ustanovení bylo do zákona doplněno novelou účinnou od 1. září 2012, a to v návaznosti na změny, k nimž ke stejnému datu došlo v trestním řádu. Překážkou pro udělení řidičského oprávnění se tak nově stala i skutečnost, že se osoba zavázala zdržet se řízení motorových vozidel a že tento její závazek byl podmínkou pro podmíněné odložení podání návrhu na potrestání (§ 179g odst. 2 trestního řádu), resp. pro podmíněné zastavení trestního stíhání (§ 307 odst. 2 trestního řádu). Tato překážka trvá v tomto případě po celou zkušební dobu stanovenou v rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo v rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání (...). Pokud by taková osoba přeci jen požádala o udělení řidičského oprávnění a příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností by nebyl vyrozuměn o tom, zda se tato osoba ve zkušební době osvědčila, byl by povinen o takové žádosti informovat orgán činný v trestním řízení, který o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání rozhodl.¹⁸⁰

Z judikatury:

Krajský soud v Plzni (podle rozsudku ze dne 31. 10. 2012, čj. 57 A 5/2011-55, č. 2794 Sb. NSS): Je-li rozhodováno po obnově řízení znovu o žádosti státního občana Spolkové republiky Německo o udělení řidičského oprávnění v České republice, je na žadateli, aby prokázal podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, že má nebo měl v době podání žádosti na území České republiky přechodný pobyt, který ve smyslu § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu trvá nebo v době podání žádosti trval alespoň 185 dnů.

¹⁷⁹ Tamtéž, s. 167.

¹⁸⁰ Tamtéž, s. 170.

(2) Řidičské oprávnění nelze udělit osobě, jejíž řidičské oprávnění bylo v jiném členském státě pozastaveno nebo odejmuto, nebo jí byl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, pokud neuplynula lhůta pro opětovné udělení řidičského oprávnění.

(3) Podmínky podle odstavce 1 písm. b), c) a e) musí splňovat držitel řidičského oprávnění po celou dobu držení řidičského oprávnění.

K pozbytí zdravotní nebo odborné způsobilosti nebo jiné podmínky k řízení motorových vozidel viz § 93 a následující.¹⁸¹

(4) Studium se rozumí základní vzdělávání, střední vzdělávání a vyšší odborné vzdělávání v denní formě v oborech vzdělání v základní škole, střední škole, konzervatoři nebo vyšší odborné škole, zapsané do rejstříku škol a školských zařízení, a prezenční studium v akreditovaných studijních programech na vysoké škole. Místem studia se rozumí adresa místa, kde probíhá výuka nebo její podstatná část.

(5) Za účelem zjištění, zda osoba uvedená v odstavci 1 splňuje podmínku bezúhonnosti podle odstavce 1 písm. f), si příslušný orgán uvedený v § 92 odst. 1 vyžádá podle zvláštního právního předpisu^{27a)} výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

27a) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 83 Věk

(1) Řidičské oprávnění lze udělit jen osobě, která dosáhla věku

- a) 15 let, jedná-li se o skupinu AM,
- b) 16 let, jedná-li se o skupinu A1,
- c) 17 let, jedná-li se o skupiny B1 a T,
- d) 18 let, jedná-li se o skupiny A2, B, B+E, C1 a C1+E,
- e) 21 let, jedná-li se o skupiny C, C+E, D1, D1+E,
- f) 24 let, jedná-li se o skupiny A, D a D+E.

(2) Řidičské oprávnění pro skupinu A lze udělit rovněž osobě, která dosáhla

- a) věku 21 let, pokud je řidičské oprávnění omezeno jen na tříkolová motorová vozidla, nebo
- b) věku 20 let, pokud je tato osoba nejméně 2 roky držitelem řidičského oprávnění pro skupinu A2.

¹⁸¹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 170.

(3) Osobě uvedené v odstavci 1 písm. a) až c) lze řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel udělit jen s písemným souhlasem jejího zákonného zástupce.

(4) Řidičské oprávnění pro skupinu A1, A2 nebo A lze udělit rovněž osobě, která nedosáhla věku stanoveného pro příslušnou skupinu vozidel stanoveného v odstavci 1 nebo 2, pokud je tato osoba držitelem výjimky z věku; výjimku z věku udělí ministerstvo osobě, která je držitelem licence motoristického sportovce, na základě její žádosti, popřípadě žádosti jejího zákonného zástupce. Toto řidičské oprávnění opravňuje do dosažení věku uvedeného pro příslušnou skupinu vozidel v odstavci 1 nebo 2 pouze k řízení v rámci sportovní soutěže.

Výjimku z věku uděluje Ministerstvo dopravy ve správním řízení na žádost a na její udělení je při splnění stanovených podmínek právní nárok.¹⁸²

(5) Řidičské oprávnění pro skupinu C lze udělit rovněž osobě, která dosáhla věku 18 let, a pro skupinu D osobě, která dosáhla věku 21 let. Tato řidičská oprávnění omezí obecní úřad obce s rozšířenou působností do dosažení věku stanoveného v odstavci 1 písm. e) a f) pouze k řízení vozidel

a) Ministerstva vnitra používaných policií,

b) Vězeňské služby České republiky,

c) ozbrojených sil České republiky,

d) obecní policie,

e) Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany,

f) celních orgánů,

g) při zkušební jízdě v souvislosti s jejich opravou nebo údržbou.

(6) Řidičské oprávnění pro skupiny C a C+E lze udělit rovněž osobě, která dosáhla věku 18 let, a pro skupiny D a D+E osobě, která dosáhla věku 21 let nebo 23 let. Toto řidičské oprávnění opravňuje do dosažení věku stanoveného v odstavci 1 písm. e) a f) jeho držitele k řízení

a) v rámci vstupního školení podle zvláštního právního předpisu^{9b)},

b) je-li profesně způsobilý a podrobil se vstupnímu školení podle zvláštního právního předpisu^{9b)}

1. v rozšířeném rozsahu, nebo

2. v základním rozsahu, jedná-li se o řidičské oprávnění pro skupiny D a D+E a jeho držitel dosáhl věku 23 let, nebo, řídí-li vozidlo linkové osobní dopravy a trasa linky nepřesahuje 50 km, 21 let.

¹⁸² Tamtéž, s. 171.

Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

§ 84

(1) Zdravotní způsobilostí k řízení motorových vozidel se rozumí tělesná a duševní schopnost k řízení motorových vozidel (dále jen „zdravotní způsobilost“).

Vedle tělesné a duševní schopnosti k řízení motorových vozidel, která dohromady tvoří zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel, zákon zná ještě psychickou způsobilost k řízení motorových vozidel, která se zjišťuje dopravně psychologickým vyšetřením podle § 87a až 87c.¹⁸³

(2) Zdravotní způsobilost posuzuje a posudek o zdravotní způsobilosti vydává posuzující lékař na základě prohlášení žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění, výsledku lékařské prohlídky a dalších potřebných odborných vyšetření.

(3) Zdravotně způsobilý k řízení motorového vozidla není ten, kdo má poruchy chování způsobené závislostí na alkoholu nebo jiných psychoaktivních látkách podle posudku o zdravotní způsobilosti.

Zdravotní nezpůsobilost je i tomto případě vázána na výsledek posouzení zdravotní způsobilosti posuzujícím lékařem. Posuzující lékař však osobu závislou na alkoholu nebo psychoaktivních látkách nesmí uznat za zdravotně způsobilou ani zdravotně způsobilou s podmínkou. Speciální oznamovací povinnost lékaře je upravena v § 89a.¹⁸⁴

(4) Posuzujícím lékařem se pro účely tohoto zákona rozumí

a) lékař se způsobilostí v oboru všeobecné praktické lékařství nebo v oboru praktický lékař pro děti a dorost registrujícího poskytovatele ambulantní zdravotní péče (dále jen „registrující poskytovatel“),

b) lékař poskytovatele pracovnělékařských služeb,

c) lékař uvedený v písmenu a) kteréhokoliv poskytovatele této ambulantní zdravotní péče, jde-li o posuzovanou osobu, která nemá registrujícího poskytovatele nebo poskytovatele pracovnělékařských služeb.

(5) Lékař registrujícího poskytovatele je povinen předat lékaři poskytovatele pracovnělékařských služeb na jeho vyžádání výpis ze zdravotnické dokumentace obsahující údaje podstatné pro zjištění zdravotní způsobilosti.

(6) U osoby, která nemá registrujícího poskytovatele, musí posuzující lékař vyloučit nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel.

(7) Prováděcí právní předpis upraví podmínky zdravotní způsobilosti, rozsah lékařské prohlídky a odborného vyšetření, obsah prohlášení žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění, nemoci, vady nebo stavy, které vylučují nebo podmiňují zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel.

¹⁸³ Tamtéž, s. 174.

¹⁸⁴ Tamtéž, s. 174.

§ 85

- (1) Posouzení zdravotní způsobilosti provádí posuzující lékař na žádost žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění. Náklady na posouzení zdravotní způsobilosti hradí žadatel.
- (2) Po provedení lékařské prohlídky, popřípadě odborného vyšetření vydá posuzující lékař žadateli posudek o zdravotní způsobilosti.
- (3) Posudek o zdravotní způsobilosti musí mít písemnou formu.
- (4) Posuzující lékař v posudku o zdravotní způsobilosti uvede zjištěný zdravotní stav z hlediska zdravotní způsobilosti žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění a hodnocení jeho zdravotní způsobilosti.
- (5) Žadatel o řidičské oprávnění nebo držitel řidičského oprávnění je
 - a) zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel,
 - b) zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou,
 - c) zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel.
- (6) V hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 5 písm. b) se uvede důvod a podmínka zdravotní způsobilosti a v hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 5 písm. c) se uvede důvod zdravotní nezpůsobilosti k řízení motorových vozidel.
- (7) Prováděcí právní předpis stanoví obsah a vzor posudku o zdravotní způsobilosti a upraví podrobnosti hodnocení zdravotní způsobilosti.

§ 86

Je-li žadatel o řidičské oprávnění nebo držitel řidičského oprávnění podle posouzení zdravotní způsobilosti zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel, oznámí posuzující lékař neprodleně tuto skutečnost obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle obvyklého bydliště nebo místa studia žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění a zašle mu kopii posudku o zdravotní způsobilosti.

Pravidelné lékařské prohlídky

§ 87

- (1) Pravidelným lékařským prohlídkám je povinen se podrobovat
 - a) řidič vozidla, který při plnění úkolů souvisejících s výkonem zvláštních povinností užívá zvláštního výstražného světla modré barvy²⁾, případně doplněného o zvláštní zvukové výstražné znamení,

- b) řidič, který řídí motorové vozidlo v pracovněprávním vztahu a u něhož je řízení motorového vozidla druhem práce sjednaným v pracovní smlouvě,
- c) řidič, u kterého je řízení motorového vozidla předmětem samostatné výdělečné činnosti prováděné podle zvláštního právního předpisu²⁸⁾).

28) Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- d) držitel řidičského oprávnění pro skupinu C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E, pokud řídí motorové vozidlo zařazené do některé z těchto skupin vozidel,
- e) držitel osvědčení pro učitele řidičů pro výcvik v řízení motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴⁾).

(2) Vstupní lékařské prohlídce je osoba uvedená v odstavci 1 povinna se podrobit před zahájením výkonu činnosti uvedené v odstavci 1, dalším pravidelným lékařským prohlídkám pak do dovršení 50 let věku každé dva roky a po dovršení 50 let věku každoročně.

(3) Držitel řidičského oprávnění, který není osobou uvedenou v odstavci 1, je povinen se podrobit pravidelné lékařské prohlídce nejdříve šest měsíců před dovršením 65 a 68 let věku a nejpozději v den dovršení stanoveného věku, po dovršení 68 let věku pak každé dva roky.

Pouze tyto osoby s sebou musí vozit doklad o zdravotní způsobilosti podle § 6 odst. 7 písm. d) a na výzvu ho předložit policistovi ke kontrole.¹⁸⁵

(4) Posuzující lékař může na základě výsledku pravidelné lékařské prohlídky v odůvodněných případech, zejména s přihlédnutím k aktuálnímu zdravotnímu stavu, určit osobě uvedené v odstavci 1 nebo 3 (dále jen „povinná osoba“) termín další pravidelné lékařské prohlídky kratší, než jsou lhůty uvedené v odstavci 2 nebo 3.

(5) Je-li to potřebné pro zjištění zdravotní způsobilosti povinné osoby, může posuzující lékař nařídít provedení odborného vyšetření.

(6) Náklady na pravidelnou lékařskou prohlídku osob uvedených v odstavci 1 hradí u osob v pracovněprávním vztahu zaměstnavatel. U osob uvedených v odstavci 1, které nejsou v pracovněprávním vztahu, a u osob uvedených v odstavci 3 hradí náklady na pravidelnou lékařskou prohlídku tyto osoby.

(7) Prováděcí právní předpis upraví rozsah pravidelné lékařské prohlídky.

§ 87a Dopravně psychologické vyšetření

(1) Dopravně psychologickému vyšetření je povinen se podrobovat

a) držitel řidičského oprávnění pro skupinu C1+E, C nebo C+E, pokud řídí nákladní automobil o největší povolené hmotnosti převyšující 7 500 kg nebo speciální automobil

¹⁸⁵ Tamtéž, s. 177.

o největší povolené hmotnosti převyšující 7 500 kg nebo jízdní soupravu, která je složena z nákladního automobilu a přípojného vozidla nebo ze speciálního automobilu a přípojného vozidla a jejíž největší povolená hmotnost převyšuje 7 500 kg,

b) držitel řidičského oprávnění pro skupinu D1+E, D nebo D+E, pokud řídí motorové vozidlo zařazené do některé z těchto skupin vozidel.

Dopravně psychologickým vyšetřením se zjišťuje psychická způsobilost k řízení motorových vozidel. Po novele obsažené v zákoně č. 48/2016 Sb. a účinné od 20. února 2016 posudek o výsledku dopravně psychologického vyšetření již není podkladem pro vydání posudku o zdravotní způsobilosti posuzujícím lékařem.¹⁸⁶

(2) Dopravně psychologickému vyšetření je držitel řidičského oprávnění uvedený v odstavci 1 povinen se podrobit před zahájením výkonu činnosti uvedené v odstavci 1, a dalšímu dopravně psychologickému vyšetření nejdříve šest měsíců před dovršením 50 let a nejpozději v den dovršení 50 let a dále pak každých pět let.

(3) Dopravně psychologickému vyšetření je povinna se podrobit osoba, která žádá o vrácení řidičského oprávnění, které pozbyla v důsledku

a) dosažení celkového počtu 12 bodů v bodovém hodnocení řidičů,

b) soudem uloženého trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel,

c) správním orgánem uložené uloženého správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, byl-li tento správní trest uložen na dobu nejméně 6 měsíců, nebo

d) podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, v průběhu jehož zkušební doby se zavázala zdržet se řízení motorových vozidel.

(4) Dopravně psychologické vyšetření provádí psycholog, kterému ministerstvo udělilo akreditaci.

(5) Ministerstvo udělí akreditaci k provádění dopravně psychologického vyšetření na žádost fyzické osobě, která

a) absolvovala akreditované magisterské studium v oboru psychologie,

b) absolvovala postgraduální studium v oboru dopravní psychologie akreditovaného studijního programu nebo programu celoživotního vzdělávání prováděného vysokou školou,

c) má alespoň 3 roky praxe v oblasti dopravní psychologie a

d) má k dispozici vybavení nezbytné pro řádné provádění dopravně psychologického vyšetření.

¹⁸⁶ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: Praha 2016, s. 178.

(6) Ministerstvo odejme akreditaci k provádění dopravně psychologického vyšetření, nesplňuje-li její držitel podmínku pro její udělení uvedenou v odstavci 5 písm. d) nebo porušil-li opakovaně nebo zvláště závažným způsobem svou povinnost podle tohoto zákona, která se vztahuje k činnosti držitele akreditace.

Novela obsažená v zákoně č. 48/2016 Sb. zakotvila do zákona kompetenci Ministerstva dopravy odejmout dopravnímu psychologovi akreditaci k provádění dopravně psychologických vyšetření. K odnětí akreditace dochází ve správním řízení zahajovaném z moci úřední.¹⁸⁷

(7) Náklady na dopravně psychologické vyšetření osob uvedených v odstavci 1 hradí u osob v pracovněprávním vztahu zaměstnavatel. U osob uvedených v odstavci 1, které nejsou v pracovněprávním vztahu, a u osob uvedených v odstavci 3 hradí náklady na dopravně psychologické vyšetření tyto osoby.

(8) Povinnost dopravně psychologického vyšetření podle odstavce 1 se netýká řidiče, který provádí silniční dopravu soukromé povahy, pokud není prováděna za úplatu, a dále řidičů vozidel požární ochrany, řidičů vozidel policie, Vězeňské služby České republiky, zpravodajských služeb a řidičů vozidel ozbrojených sil České republiky.

(9) Vybavení nezbytné pro řádné provádění dopravně psychologického vyšetření stanoví prováděcí právní předpis.

§ 87b

(1) Dopravně psychologickým vyšetřením se zjišťuje psychická způsobilost k řízení motorových vozidel (dále jen „psychická způsobilost“).

Vedle zdravotní a odborné způsobilosti zákon tedy zavádí ještě jeden předpoklad, a to psychickou způsobilost k řízení motorových vozidel. Ta však není, na rozdíl od odborné a zdravotní způsobilosti, podmínkou pro udělení řidičského oprávnění podle § 82 odst. 1. Pouze v některých případech je doložení psychické způsobilosti podkladem pro vrácení řidičského oprávnění – viz § 102 odst. 6 a § 123d.¹⁸⁸

(2) Osoba podrobující se dopravně psychologickému vyšetření podle § 87a odst. 3 předloží psychologovi provádějícímu vyšetření posudek o zdravotní způsobilosti, který není starší než 30 dní.

Posudek o zdravotní způsobilosti tedy dopravnímu psychologovi dokládají osoby, které se dopravně psychologickému vyšetření podrobují proto, že hodlají požádat o vrácení řidičského oprávnění, které předtím pozbyly – srov. § 102 odst. 6 a § 123d. Posudek tedy naopak dopravnímu psychologovi nedokládá osoba, která se dopravně psychologickému vyšetření podrobuje podle § 87a odst. 1.¹⁸⁹

(3) O výsledku provedeného dopravně psychologického vyšetření vydá psycholog posuzované osobě písemný posudek. Ze závěru posudku musí být zřejmé, zda je posuzovaná

¹⁸⁷ Tamtéž, s. 179.

¹⁸⁸ Tamtéž, s. 180.

¹⁸⁹ Tamtéž, s. 180.

osoba psychicky způsobilá k řízení motorových vozidel, psychicky způsobilá k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo psychicky nezpůsobilá k řízení motorových vozidel. Stejnopis posudku zašle psycholog do 5 pracovních dnů ode dne provedení vyšetření obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle obvyklého bydliště nebo místa studia posuzované osoby.

(4) Psycholog vede evidenci o provedených dopravně psychologických vyšetřeních, ve které eviduje alespoň jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu bydliště a rodné číslo posuzované osoby nebo datum narození, pokud jí rodné číslo nebylo přiděleno, datum a čas zahájení a ukončení dopravně psychologického vyšetření, doklady a záznamy o průběhu a výsledcích dopravně psychologického vyšetření, kopii vydaného posudku a případně údaje o zaslání kopie posudku obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Údaje, doklady a záznamy o dopravně psychologickém vyšetření se evidují po dobu alespoň 5 let ode dne jeho provedení.

(5) Rozsah, obsah a způsob provádění dopravně psychologického vyšetření a vzor posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření stanoví prováděcí právní předpis.

§ 87c

(1) Je-li posuzovaná osoba podle vydaného posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření psychicky způsobilá k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo psychicky nezpůsobilá k řízení motorových vozidel, nebere se zřetel na dopravně psychologické vyšetření provedené před uplynutím 3 měsíců ode dne jeho vydání, s výjimkou přezkumu vydaného posudku.

Ustanovení představuje pojistku proti tomu, aby vyšetřovaný v krátké době po sobě podstupoval více dopravně psychologických vyšetření, dokud u některého z nich neuspěje. V souvislosti s oznamovací povinností psychologa podle § 87b odst. 3 a s vedením záznamu o dopravně psychologickém vyšetření v registru řidičů podle § 119 odst. 2 písm. t) by zákon měl dávat dostatečné nástroje k tomu, aby se podobným praktikám předešlo. Pokud by obcházení uvedeného ustanovení vyšlo najevo až ex post, může to být důvodem k obnově řízení či k nezakumnému řízení.¹⁹⁰

(2) Nesouhlasí-li posuzovaná osoba se závěry posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření, může do 10 pracovních dnů ode dne jeho vydání podat návrh na jeho přezkoumání ministerstvu. Ministerstvo určí do 15 pracovních dnů od doručení návrhu na přezkoumání vydaného posudku komisi složenou ze 3 akreditovaných psychologů, která provedené dopravně psychologické vyšetření přezkoumá a jeho výsledky potvrdí nebo vydá nový posudek. Členem komise nesmí být psycholog, který vydal přezkoumávaný posudek.

(3) Psycholog, který přezkoumávaný posudek vydal, předloží na výzvu ministerstva komisi veškeré údaje, doklady a záznamy o provedeném dopravně psychologickém vyšetření do 5 pracovních dnů ode dne doručení výzvy. Komise provedené dopravně psychologické vyšetření přezkoumá do 10 pracovních dnů ode dne předání podkladů. Nelze-li na základě předaných podkladů zhodnotit psychickou způsobilost posuzované osoby, provede komise v nezbytném rozsahu nové dopravně psychologické vyšetření.

¹⁹⁰ Tamtéž, s. 182.

(4) Nebyla-li splněna povinnost předat podklady podle odstavce 3, provede komise v rámci přezkumu do 10 pracovních dnů ode dne uplynutí lhůty pro předání podkladů nové dopravně psychologické vyšetření.

(5) Náklady na přezkum posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření hradí posuzovaná osoba. Náklady na dopravně psychologické vyšetření podle odstavce 4 hradí psycholog, který přezkoumávaný posudek vydal.

Posuzovaná osoba tedy ponese náklady přezkumu posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření i tehdy, ukáže-li se její žádost o přezkum jako důvodná.¹⁹¹

Z publikace ŠUCHA, M., REHNOVÁ, V., KOŘÁN, M., ČERNOCHOVÁ, D.: *Dopravní psychologie pro praxi*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4113-0.

Dopravní psychologie se zabývá především zkoumáním psychických projevů při různých činnostech osob řídících dopravní prostředky a jiných účastníků dopravy, zjišťováním jejich závislosti na individuálních vlastnostech člověka, na metodách výuky, výcviku a výchovy, na dopravní technice (Štikar, Hoskovec, 1995). Vzhledem k tomu, že dopravní systém je založen na chování jedince přizpůsobeném ostatním účastníkům provozu, mělo by být do výchovy a výcviku řidičů zahrnuto i zlepšování interpersonální komunikace, zejména s ohledem na interakci s ostatními účastníky provozu a na snižování konfliktů (návlek tzv. defenzivní jízdy) a vylučování agresivních řidičů z dopravy.

Obecně je možno určit tři hlavní současné úlohy dopravní psychologie (Kořán, 2009):

1. Hodnocení a psychologická diagnostika řidičů (zjišťování psychické způsobilosti k řízení příslušných kategorií vozidel – policie, záchranáři, hasiči, přeprava osob, přeprava nebezpečného zboží).

2. Výzkum dopravní bezpečnosti z psychologického hlediska (nové technologie, ergonomika, vztah člověk – vozidlo, prostředí a jeho vliv na bezpečnost silničního provozu, ovlivnění způsobilosti řidiče k jízdě – informační přetížení, alkohol, drogy, léky, nemoci, možnosti efektivního dozoru v silničním provozu apod.).

3. Efektivní metody výcviku a zlepšování řidičských dovedností a poradenství (např. po nehodách, po odebrání řidičského oprávnění apod.).

§ 88

(1) Po provedení pravidelné lékařské prohlídky vydá posuzující lékař povinné osobě posudek o zdravotní způsobilosti. Posudek o zdravotní způsobilosti musí mít písemnou formu.

(2) Povinná osoba je

a) zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel,

¹⁹¹ Tamtéž, s. 182.

b) zdravotně způsobilá k řízení motorových vozidel s podmínkou,

c) zdravotně nezpůsobilá k řízení motorových vozidel.

(3) V hodnocení zdravotní způsobilosti podle odstavce 4 písm. b) se uvede podmínka zdravotní způsobilosti.

(4) Je-li povinná osoba podle výsledku pravidelné lékařské prohlídky zdravotně způsobilá s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilá, oznámí posuzující lékař tuto skutečnost obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle obvyklého bydliště nebo místa studia povinné osoby a u osob uvedených v § 87 odst. 1, které jsou v pracovněprávním vztahu, i zaměstnavateli.

(5) Povinná osoba se musí podrobit pravidelné lékařské prohlídce nejpozději den před dnem ukončení platnosti posudku o zdravotní způsobilosti.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví vzor posudku o zdravotní způsobilosti a upraví podrobnosti hodnocení zdravotní způsobilosti povinné osoby.

§ 89

Povinná osoba, která nemá platný posudek o zdravotní způsobilosti, je zdravotně nezpůsobilá k řízení motorových vozidel.

§ 89a

Lékař, který zjistí, že žadatel o řidičské oprávnění nebo držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo není zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel, je povinen o této skutečnosti neprodleně informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle obvyklého bydliště nebo místa studia žadatele o řidičské oprávnění nebo držitele řidičského oprávnění.

§ 90

Odborná způsobilost k řízení motorových vozidel

(1) Řidičské oprávnění může být uděleno pouze osobě, která získala odbornou způsobilost k řízení motorových vozidel podle zvláštního právního předpisu⁴ (dále jen „odborná způsobilost“).

(2) Absolvoval-li žadatel o řidičské oprávnění výcvik a zkoušku z praktické jízdy⁴⁾ s motorovým vozidlem vybaveným automatickou převodovkou, obecní úřad obce s rozšířenou působností omezí řidičské oprávnění pro příslušnou skupinu pouze na vozidla s tímto druhem převodovky. Vozidlem vybaveným automatickou převodovkou se rozumí vozidlo, ve kterém není pedál spojky, popřípadě u vozidel, k jejichž řízení opravňuje řidičské oprávnění pro skupinu A1, A2 nebo A, ruční páka spojky. Omezení řidičského oprávnění se neprovede, jde-li o řidičské oprávnění

a) pro skupinu AM, nebo

b) pro skupinu C, C+E, D nebo D+E, je-li žadatel již držitelem řidičského oprávnění uděleného pro řízení vozidel zařazených alespoň do jedné ze skupin B, B+E, C, C+E, C1, C1+E, D, D+E, D1 nebo D1+E, které není omezeno pouze na řízení vozidel vybavených automatickou převodovkou.

(3) Při řízení drážních vozidel¹¹⁾, která jsou používána v provozu na pozemních komunikacích, musí být řidič tohoto vozidla držitelem oprávnění k řízení drážního vozidla podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾. Řidič trolejbusu musí být držitelem řidičského oprávnění skupiny D.

§ 91

Další podmínky k udělení řidičského oprávnění

Řidičské oprávnění pro

- a) skupinu D nebo D1 lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu B,
- b) skupinu C nebo C1 lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu B,
- c) skupinu B+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu B,
- d) skupinu C+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu C,
- e) skupinu C1+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu C1,
- f) skupinu D+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu D,
- g) skupinu D1+E lze udělit jen žadateli, který je již držitelem řidičského oprávnění pro skupinu D1.

§ 92

Udělení a rozšíření řidičského oprávnění

(1) Řidičské oprávnění udělí žadateli o řidičské oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Na rozhodování o udělení a rozšíření řidičského oprávnění se vztahuje správní řád. Jestliže se žadateli o udělení řidičského oprávnění nebo o rozšíření řidičského oprávnění vyhoví v plném rozsahu, místo písemného vyhotovení rozhodnutí se žadateli vydá řidičský průkaz s uděleným nebo rozšířeným řidičským oprávněním – viz § 129 odst. 2. Tento postup je obligatorní. Podpůrně se použije ustanovení § 151 správního řádu.¹⁹²

¹⁹² Tamtéž, s. 186.

(2) Řidičské oprávnění se uděluje na základě žádosti o řidičské oprávnění, která musí mít písemnou formu.

(3) V žádosti o řidičské oprávnění musí být uvedeno

- a) jméno, popřípadě jména (dále jen „jméno“), a příjmení žadatele o řidičské oprávnění,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele o řidičské oprávnění na území České republiky, nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele o řidičské oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,
- d) skupina vozidel, pro kterou žadatel žádá o udělení řidičského oprávnění, a zda žádá o udělení výjimky podle § 83 odst. 5 nebo 6,
- e) předchozí obvyklá bydliště od dosažení věku stanoveného v § 83, pokud se nacházela mimo území České republiky, a současné obvyklé bydliště mimo území České republiky, pokud žadatel v České republice pouze studuje.

(4) K žádosti musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti,
- c) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny vozidel, který nesmí být starší než 6 měsíců,
- d) doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání, nebo potvrzení o studiu podle § 82 odst. 4; dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele je zejména
 1. potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky,
 2. výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti,
 3. nájemní smlouva k nemovitosti,
 4. potvrzení o zaměstnání,
 5. výpis z živnostenského rejstříku,
- e) čestné prohlášení žadatele, že
 1. není držitelem platného řidičského oprávnění uděleného jiným členským státem a
 2. jiným členským státem mu nebyl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo že jeho řidičské oprávnění nebylo pozastaveno nebo odejmuto, nebo že již uplynula doba, na kterou byl zákaz činnosti uložen, nebo doba pro opětovné udělení řidičského oprávnění,
- f) rozhodnutí o udělení výjimky podle § 83 odst. 4, byla-li udělena,

g) doklad o splnění dalších podmínek podle § 91.

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 18. 3. 2015, čj. 6 As 7/2015-26, www.nssoud.cz): Zákon v tomto ustanovení demonstrativně vyjmenovává typické důkazní prostředky, jejichž prostřednictvím může žadatel doložit splnění podmínky obvyklého bydliště. Daný výčet představuje určitý komfort pro adresáty právní normy, neboť příkladmo ilustruje, za pomoci jakých dokumentů lze obvyklé bydliště dokázat. Z výčtu typicky důkazních prostředků však v žádném případě nelze dovozovat, že předložením některého z nich je podmínka obvyklého bydliště na území České republiky automaticky dokázána.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 12. 2. 2015, čj. 7 As 287/2014-36, č. 3236 Sb. NSS): „Doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele“ ve smyslu § 92 odst. 4 písm. d) a § 109 odst. 8 písm. g) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, nemusí sám o sobě prokazovat obvyklé bydliště žadatele. Rozhodující je v souladu s § 2 písm. hh) téhož zákona skutečný fyzický pobyt, nikoliv pobyt formální.

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli. Má-li obecní úřad obce s rozšířenou působností pochybnost o pravdivosti údajů uvedených v čestném prohlášení podle odstavce 4, ověří si jejich pravdivost u příslušného úřadu státu, ve kterém měl žadatel předchozí obvyklé bydliště.

(6) Podle ustanovení odstavců 1 až 5 se postupuje i v případě rozšíření řidičského oprávnění pro další skupinu vozidel.

(7) Splňuje-li žadatel o řidičské oprávnění nebo o rozšíření řidičského oprávnění všechny podmínky podle § 82, má právní nárok na udělení řidičského oprávnění nebo na jeho rozšíření.

(8) Vzor žádosti o řidičské oprávnění stanoví prováděcí právní předpis.

§ 93

Podmínění a omezení řidičského oprávnění

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění podmíní, jestliže držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou.

(2) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění omezí, jestliže držitel řidičského oprávnění

a) pozbyl částečně odbornou způsobilost,

b) přestal splňovat některou z dalších podmínek podle § 91,

c) se vzdal řidičského oprávnění pro některou skupinu vozidel.

Odvolání proti rozhodnutí o omezení řidičského oprávnění nemá odkladný účinek (§ 129 odst. 3).¹⁹³

(3) Skutečnost podle odstavce 2 písm. c) musí držitel řidičského oprávnění písemně oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. V oznámení musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,
- b) adresa obvyklého bydliště držitele řidičského oprávnění,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,
- d) skupina vozidel, pro kterou se držitel řidičského oprávnění vzdává.

(4) K oznámení podle odstavce 3 musí být přiložen platný doklad totožnosti držitele řidičského oprávnění. Po podání oznámení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 2, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

V případě vzdání se některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění nebo vzdání se řidičského oprávnění podle § 94 odst. 2 je držitel řidičského průkazu povinen odevzdat příslušnému obecnímu úřadu též řidičský průkaz – viz § 113 odst. 3.¹⁹⁴

(5) V rozhodnutí o podmínění řidičského oprávnění podle odstavce 1 nebo o omezení řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. a) a b) příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností uvede rozsah podmínění nebo omezení řidičského oprávnění a popřípadě další podmiňující nebo omezující podmínky pro výkon řidičského oprávnění, které musí držitel řidičského oprávnění splňovat. Omezení řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. c) vezme příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě oznámení podle odstavce 3 na vědomí a nerozhoduje o omezení řidičského oprávnění.

§ 94

Odnětí řidičského oprávnění a vzdání se řidičského oprávnění

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičské oprávnění odejme, pokud jeho držitel

- a) pozbyl zcela zdravotní způsobilost,
- b) pozbyl zcela odbornou způsobilost, nebo
- c) nesplňoval při udělení řidičského oprávnění podmínky uvedené v § 82; v případě nesplnění podmínky uvedené v § 82 odst. 1 písm. d) se řidičské oprávnění neodejme, pokud v řízení vyjde najevo, že držitel řidičského oprávnění již tuto podmínku splňuje.

¹⁹³ Tamtéž, s. 189.

¹⁹⁴ Tamtéž, s. 190.

Ustanovení § 94 upravuje dva relativně nezávislé okruhy problémů, a to jednak odnětí řidičského oprávnění jako mocenský akt ze strany orgánu veřejné moci (odstavec 1), jednak vzdání se řidičského oprávnění jako svobodný projev vůle držitele řidičského oprávnění (odstavce 2 až 5). Na rozhodování o odnětí řidičského oprávnění podle odstavce 1 se vztahuje právní řád. Odvolání proti rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění nemá odkladný účinek.

K písm. c): Zatímco dříve mohlo být řidičské oprávnění odejmuto pouze pro úplnou ztrátu odborné či zdravotní způsobilosti, nově je jeho odnětí, ke kterému dochází ve správním řízení, možné i tehdy, vyjde-li dodatečně najevo, že žadatel při udělení řidičského oprávnění nesplňoval podmínky pro jeho udělení uvedené v § 82; v případě nesplnění podmínky obvyklého bydliště na území České republiky nebo alespoň šestiměsíčního studia v České republice se však řidičské oprávnění neodejme, pokud v řízení vyjde najevo, že držitel řidičského oprávnění již tuto podmínku splňuje.¹⁹⁵

(2) Držitel řidičského oprávnění se může vzdát řidičského oprávnění.

(3) Vzdání se řidičského oprávnění musí držitel řidičského oprávnění písemně oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. V oznámení musí být uvedeno

a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,

b) adresa obvyklého bydliště držitele řidičského oprávnění nebo místo studia,

c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,

d) datum udělení řidičského oprávnění.

(4) K oznámení podle odstavce 3 musí být přiložen platný doklad totožnosti držitele řidičského oprávnění. Po podání oznámení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

(5) Vzdání se řidičského oprávnění podle odstavce 2 vezme příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě oznámení podle odstavce 3 na vědomí a nerozhoduje o odnětí řidičského oprávnění.

§ 94a

Pozbytí řidičského oprávnění

(1) Držitel řidičského oprávnění pozbývá řidičské oprávnění dnem právní moci rozhodnutí, kterým mu byl soudem uložen trest nebo příslušným správním úřadem uložen správní trest zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, kterým bylo uloženo v trestním řízení přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel nebo kterým bylo rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, v průběhu jehož zkušební doby se držitel řidičského oprávnění zavázal zdržet se řízení motorových vozidel.

¹⁹⁵ Tamtéž, s. 190.

Zákon pozbytí řidičského oprávnění váže především na právní moc rozhodnutí, kterým byla držiteli řidičského oprávnění uložena sankce zákazu činnosti řízení motorových vozidel, a to buď jako trest v trestním řízení, nebo jako sankce v řízení o přestupku. Novelou účinnou od 1. září 2012 byl do zákona doplněn další důvod pro pozbytí řidičského oprávnění, a to nabytí právní moci rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, bylo-li takové rozhodnutí spojeno se závazkem držitele řidičského oprávnění zdržet se po stanovenou zkušební dobu řízení motorových vozidel. Další novelou, účinnou tentokrát od 8. prosince 2012, bylo jako další důvod pro pozbytí řidičského oprávnění doplněno uložení přiměřeného omezení zdržet se řízení motorových vozidel (viz zejména § 196a trestního zákoníku a § 359 trestního řádu).¹⁹⁶

(2) Řidičský průkaz je povinen odevzdat držitel řidičského průkazu příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí podle odstavce 1.

Neodevzdání řidičského průkazu je trvajícím deliktem, a to konkrétně přestupkem podle § 46 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.¹⁹⁷

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 30. 9. 2014, čj. 9 As 93/2014-27, www.nssoud.cz):

1. Ustanovení § 94a odst. 2 zákona silničním provozu směřuje k tomu, aby držitel řidičského průkazu odevzdal řidičský průkaz, který již neosvědčuje řidičské oprávnění, neboť ho držitel řidičského průkazu pozbyl v důsledku uložení sankce zákazu řízení motorových vozidel. Takový řidičský průkaz je podle § 118 odst. 1 písm. b) neplatný, neboť neosvědčuje řidičské oprávnění držitele (§ 103 odst. 1 zákona o silničním provozu).

2. U držitele řidičského průkazu, který neplatný průkaz neodevzdá, vzniká riziko, že bude tímto neplatným řidičským průkazem uvádět třetí osoby v omyl ohledně existence jeho řidičského oprávnění. Právě tomuto potenciálně škodlivému následku zákon předchází tím, že stanoví povinnost neplatný řidičský průkaz odevzdat. Tím, že stěžovatel neplatný řidičský průkaz neodevzdal, vyvolal protiprávní stav, který neplněním své povinnosti dále udržoval.

(3) Pro odevzdání řidičského průkazu platí obdobně § 113 odst. 5.

(4) Pokud řidičské oprávnění, které držitel pozbyl podle odstavce 1 nebo kterého se vzdal, podmiňuje udělení řidičského oprávnění pro jinou skupinu vozidel, pozbývá držitel současně i řidičské oprávnění pro tuto skupinu vozidel.

§ 95

Pozastavení řidičského oprávnění

(1) V rámci řízení o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění může příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodnout o pozastavení řidičského oprávnění jako o předběžném opatření podle zvláštního právního předpisu³¹).

¹⁹⁶ Tamtéž, s. 191.

¹⁹⁷ Tamtéž, s. 193.

31) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

K zabezpečení účelu institutů podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění se zavádí institut pozastavení řidičského oprávnění. I na rozhodování podle tohoto ustanovení se vztahuje správní řád. Pozastavení řidičského oprávnění je předběžným opatřením upraveným přímo v zákoně o silničním provozu (viz zejména § 61 správního řádu). Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností může pozastavit řidičské oprávnění účastníkovi některého z taxativně stanovených řízení, jestliže je třeba, aby bylo zatímně omezeno právo účastníka řízení, který je držitelem řidičského oprávnění, řídit motorová vozidla. K pozastavení řidičského oprávnění lze přistoupit pouze v případě, kdy to vyžaduje veřejný zájem na zatímním zajištění bezpečnosti provozu na pozemích komunikacích do doby vydání konečného rozhodnutí ve věci podmínění, omezení či odnětí řidičského oprávnění. V případě rozhodnutí podle tohoto ustanovení je držitel řidičského průkazu povinen odevzdat řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu do pěti pracovních dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci – viz § 113 odst. 2.¹⁹⁸

(2) Pozastavení řidičského oprávnění znamená, že držitel řidičského oprávnění nesmí po dobu platnosti tohoto pozastavení řídit motorová vozidla.

§ 96

Přezkoumání zdravotní způsobilosti

(1) Podmínění zdravotní způsobilosti podle § 93 odst. 1 nebo pozbytí zdravotní způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. a) se zjišťuje přezkoumáním zdravotní způsobilosti.

(2) Pro přezkoumání zdravotní způsobilosti platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v rámci řízení o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění nařídí držiteli řidičského oprávnění, aby se ve stanovené lhůtě podrobil přezkoumání zdravotní způsobilosti podle odstavce 2, vyjdou-li najevo skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že držitel řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilý k řízení motorových vozidel.

Jednou ze skutečností odůvodňujících podezření, že se držitel řidičského oprávnění stal zdravotně způsobilým k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo zdravotně nezpůsobilým k řízení motorových vozidel vůbec, bude posudek o zdravotní způsobilosti vydaný posuzujícím lékařem podle § 88 po provedení povinné pravidelné lékařské prohlídky podle § 87. Může jím být též informace poskytnutá kterýmkoliv lékařem podle § 89a.¹⁹⁹

(4) Držitel řidičského oprávnění je povinen podrobit se přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě. Nemůže-li se držitel řidičského oprávnění ze závažného důvodu podrobit přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě, oznámí tuto skutečnost neprodleně příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který mu stanoví lhůtu náhradní.

¹⁹⁸ Tamtéž, s. 196.

¹⁹⁹ Tamtéž, s. 196.

(5) Nepodrobí-li se držitel řidičského oprávnění bez závažného důvodu přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě ani ve lhůtě náhradní, považuje se za zdravotně nezpůsobilého k řízení motorových vozidel.

(6) Stanovená lhůta pro přezkoumání zdravotní způsobilosti podle odstavce 3 nesmí být kratší než 15 dní, náhradní lhůta podle odstavce 4 nesmí být kratší než 10 dní.

§ 97

Přezkoušení z odborné způsobilosti

(1) Pozbytí odborné způsobilosti podle § 93 odst. 2 písm. a) nebo § 94 odst. 1 písm. b) se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti. Přezkoušením z odborné způsobilosti se rovněž ověřuje trvání odborné způsobilosti žadatele o řidičské oprávnění, jehož doklad o odborné způsobilosti je starší než 6 měsíců.

(2) Přezkoušení z odborné způsobilosti se provádí podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v rámci řízení o omezení nebo odnětí řidičského oprávnění nařídí držiteli řidičského oprávnění, aby se ve stanovené lhůtě podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle odstavce 2, vyjdou-li najevo skutečnosti důvodně nasvědčující tomu, že držitel řidičského oprávnění pozbyl částečně nebo zcela odbornou způsobilost.

Podmínkou uplatnění tohoto významného zásahu do práva fyzické osoby je, že vyjde najevo skutečnost důvodně nasvědčující tomu, že držitel řidičského oprávnění pozbyl částečně nebo zcela odbornou způsobilost; pouhá domněnka nestačí.

Přezkoušení z odborné způsobilosti se provádí podle zákona č. 247/2000 Sb. Podle jeho § 45 odst. 1 přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel se provádí zkouškou podle zákona č. 247/2000 Sb.

Podle § 45 odst. 2 citovaného zákona platí, že neprospěje-li řidič při přezkoušení z odborné způsobilosti, může zkoušku opakovat pouze jednou. Opakovaná zkouška může být provedena nejdříve za pět pracovních dnů. Neuspěje-li řidič při opakované zkoušce, musí se podrobit nové výuce nebo výcviku z předmětu, ve kterém neprospěl. Opakovací dílčí zkoušky i zkoušky po ukončení nové výuky nebo výcviku z některého předmětu je řidič povinen složit ve lhůtě šesti měsíců ode dne konání první zkoušky při přezkoušení z odborné způsobilosti, jinak se musí podrobit nové výuce a výcviku v plném rozsahu.²⁰⁰

(4) Držitel řidičského oprávnění je povinen podrobit se přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě. Nemůže-li se držitel řidičského oprávnění ze závažného důvodu podrobit přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě, oznámí tuto skutečnost neprodleně příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který mu stanoví lhůtu náhradní.

(5) Nepodrobí-li se držitel řidičského oprávnění bez závažného důvodu přezkoušení z odborné způsobilosti ve stanovené lhůtě ani se nepodrobí přezkoušení z odborné způsobilosti ve lhůtě náhradní, považuje se za odborně nezpůsobilého k řízení motorových vozidel.

(6) Stanovená lhůta pro přezkoušení z odborné způsobilosti podle odstavce 3 nesmí být kratší než 30 dní, náhradní lhůta podle odstavce 4 nesmí být kratší než 15 dní.

²⁰⁰ Tamtéž, s. 197.

Zrušení podmínění nebo omezení řidičského oprávnění

§ 98

(1) Pokud pominuly důvody pro podmínění řidičského oprávnění podle § 93 odst. 1, rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o zrušení podmínění řidičského oprávnění.

(2) Žádost o zrušení podmínění řidičského oprávnění podává držitel řidičského oprávnění, kterému bylo řidičské oprávnění podmíněno, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum nabytí právní moci rozhodnutí o podmínění řidičského oprávnění,
- e) podmínění řidičského oprávnění, o jehož zrušení je žádáno.

Uvádí se výrok rozhodnutí obecního úřadu podle § 93 odst. 1, kterým bylo řidičské oprávnění podmíněno z důvodu, že držitel řidičského oprávnění byl zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel s podmínkou.²⁰¹

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti žadatele vydaný posuzujícím lékařem, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Pro zjištění, zda pominuly důvody pro podmínění řidičského oprávnění podle § 93 odst. 1, platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

§ 99

(1) Pokud pominuly důvody pro omezení řidičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti podle § 93 odst. 2 písm. b), rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o zrušení omezení řidičského oprávnění.

(2) Žádost o zrušení omezení řidičského oprávnění podává držitel řidičského oprávnění, kterému bylo řidičské oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti omezeno,

²⁰¹ Tamtéž, s. 198.

u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Žádost může podat nejdříve po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o omezení řidičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti se stalo vykonatelným nebo kdy se rozhodnutí o pozastavení řidičského oprávnění stalo vykonatelným.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum vykonatelnosti rozhodnutí o omezení řidičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti,
- e) skupina vozidel, pro kterou se žádá o vrácení řidičského oprávnění.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

Bohužel se nestanoví, kdo doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel vydává, stejně jako, co se vůbec rozumí dokladem o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel. Nestanoví to ani zákon č. 247/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, podle něhož se provádí přezkoušení z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel.²⁰²

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Pominutí důvodů pro omezení řidičského oprávnění pro částečnou ztrátu odborné způsobilosti se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴).

Vrácení řidičského oprávnění § 100

(1) Pokud zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. a), rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o vrácení řidičského oprávnění.

(2) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává osoba, které bylo řidičské oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti odňato, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

²⁰² Tamtéž, s. 199.

(3) Pokud od právní moci rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti uplynuly více než tři roky, musí žadatel podle odstavce 2 prokázat odbornou způsobilost.

Nestanoví se, jak se i pro účely tohoto ustanovení odborná způsobilost prokazuje. Daný problém nezhojí ani deklaratorní ustanovení odst. 8.²⁰³

(4) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti,
- e) skupina vozidel, pro kterou se žádá o vrácení řidičského oprávnění.

(5) K žádosti podle odstavců 2 a 4 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) posudek o zdravotní způsobilosti vydaný posuzujícím lékařem, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní,
- c) doklad o odborné způsobilosti žadatele, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní, je-li žádost podávána v době podle odstavce 3.

(6) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 4, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(7) Pro zjištění, zda zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní způsobilosti, platí obdobně ustanovení § 84 až 86.

(8) Odborná způsobilost podle odstavce 3 se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴).

(9) Pokud se zjištěním podle odstavce 7 nebo přezkoušením z odborné způsobilosti podle odstavce 8 prokáže, že žadatel o vrácení řidičského oprávnění je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel pouze s podmínkou nebo pouze zčásti odborně způsobilý k řízení motorových vozidel, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrácené řidičské oprávnění podmíní nebo omezí. Pro toto podmínění nebo omezení platí ustanovení § 93 odst. 5 obdobně.

²⁰³ Tamtéž, s. 199.

§ 101

(1) Pokud zcela nebo zčásti pominuly důvody pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti podle § 94 odst. 1 písm. b), rozhodne příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti o vrácení řidičského oprávnění.

(2) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává osoba, které bylo řidičské oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti odňato, u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Žádost může podat nejdříve po uplynutí šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti se stalo vykonatelným nebo kdy se rozhodnutí o pozastavení řidičského oprávnění stalo vykonatelným.

(3) Žádost podle odstavce 2 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno

a) jméno a příjmení žadatele,

b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,

c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,

d) datum vykonatelnosti rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti,

e) skupina vozidel, pro kterou se žádá o vrácení řidičského oprávnění.

(4) K žádosti podle odstavců 2 a 3 musí být přiložen

a) platný doklad totožnosti žadatele,

b) doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 30 dní.

(5) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(6) Plné nebo částečné pominutí důvodů pro odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu odborné způsobilosti se zjišťuje přezkoušením z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.⁴⁾

(7) Pokud se přezkoušením z odborné způsobilosti podle odstavce 6 prokáže, že žadatel o vrácení řidičského oprávnění je pouze zčásti odborně způsobilý k řízení motorových vozidel, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrácené řidičské oprávnění omezí. Pro toto omezení platí ustanovení § 93 odst. 5 obdobně.

§ 102

(1) Po výkonu trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebo po upuštění nebo podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel po výkonu trestu nebo po uplynutí zkušební doby podmíněného upuštění od potrestání s dohledem, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení

motorových vozidel, nebo po rozhodnutí o upuštění od tohoto přiměřeného omezení, nebo po rozhodnutí o osvědčení nebo neosvědčení ve zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, nebo poté, kdy se má za to, že v této době došlo k osvědčení, rozhodne o vrácení řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění podle § 94a.

Rozhodnout podle tohoto ustanovení lze jen na základě žádosti.

Podle § 14 odst. 3 zákona o přestupcích od výkonu zbytku zákazu činnosti lze po uplynutí poloviny doby výkonu této sankce upustit, jestliže pachatel přestupku způsobem svého života prokázal, že její další výkon není potřebný.

Podle § 90 trestního zákoníku může soud po výkonu poloviny trestu zákazu činnosti podmíněně upustit od výkonu jeho zbytku, jestliže odsouzený v době výkonu trestu způsobem svého života prokázal, že dalšího výkonu tohoto trestu není třeba, anebo jestliže soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného. Při podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti soud stanoví zkušební dobu až na pět let, nikoli však na dobu kratší než zbytek trestu; zkušební doba počíná právní mocí rozhodnutí o tomto upuštění.²⁰⁴

(2) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává osoba uvedená v odstavci 1 u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Žádost musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno:

- a) jméno a příjmení žadatele,
- b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
- c) datum, místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno,
- d) datum ukončení výkonu trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebo datum právní moci rozhodnutí o upuštění nebo usnesení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku tohoto správního trestu nebo trestu, datum ukončení výkonu trestu, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, datum nabytí právní moci rozhodnutí o upuštění od tohoto přiměřeného omezení, datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvědčení ve zkušební době podmíněného upuštění od potrestání s dohledem, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo datum, ke kterému se má za to, že v této době došlo k osvědčení, datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvědčení nebo neosvědčení ve zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání nebo datum, ke kterému se má za to, že v této době došlo k osvědčení,
- e) skupina vozidel, pro kterou se žádá o vrácení řidičského oprávnění.

(3) K žádosti podle odstavce 2 musí být přiložen

- a) platný doklad totožnosti žadatele,
- b) rozhodnutí, kterým byl žadateli uložen správní trest, nebo rozsudek, kterým byl žadateli uložen trest zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, trest, v jehož

²⁰⁴ Tamtéž, s. 201.

rámci bylo žadateli uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo jímž bylo upuštěno od potrestání s dohledem, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, popřípadě ověřená kopie rozhodnutí nebo usnesení, kterým bylo rozhodnuto o upuštění nebo o podmíněném upuštění od výkonu zbytku tohoto správního trestu nebo trestu nebo od přiměřeného omezení spočívajícího ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo rozhodnutí o osvědčení nebo neosvědčení ve zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, a v případě, že toto rozhodnutí nebylo vydáno, rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání,

c) v případě žádosti podle odstavce 5 doklad o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel zařazených do příslušné skupiny vozidel, který nesmí být ke dni podání žádosti starší než 60 dní.

Jedná se o případy, kdy ode dne právní moci rozhodnutí, jímž došlo k uložení zákazu činnosti řízení motorových vozidel, nebo rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, v průběhu jehož zkušební doby se zavázal zdržet se řízení motorových vozidel, uplynul více než jeden rok.²⁰⁵

(4) Po podání žádosti příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje žadatele a doklad totožnosti vrátí žadateli.

(5) Pokud ode dne právní moci rozsudku nebo rozhodnutí, jímž došlo k uložení trestu nebo správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, trestu, v jehož rámci bylo žadateli uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo jímž bylo upuštěno od potrestání s dohledem, v jehož rámci bylo uloženo přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel, nebo rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, v průběhu jehož zkušební doby se zavázal zdržet se řízení motorových vozidel, uplynul více než jeden rok, musí žadatel prokázat zdravotní a odbornou způsobilost.

V souladu se soudní judikaturou se do doby zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel nebude započítávat doba, po kterou byl výkon této sankce odložen.²⁰⁶

(6) Žadatel musí prokázat psychickou způsobilost, pokud žádá vrácení řidičského oprávnění, které pozbyl v důsledku

a) soudem uloženého trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel,

b) správním orgánem uloženého správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, byl-li tento správní trest uložen na dobu nejméně 6 měsíců, nebo

c) podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, v průběhu jehož zkušební doby se zavázal zdržet se řízení motorových vozidel.

²⁰⁵ Tamtéž, s. 203.

²⁰⁶ Tamtéž, s. 203.

Ustanovení přímo navazuje na související úpravu obsaženou v § 87a odst. 3 písm. b) až d), kde se stanoví povinnost zde vyjmenovaných žadatelů o vrácení řidičského oprávnění podrobit se dopravně psychologickému vyšetření.

Psychická způsobilost k řízení motorových vozidel se zjišťuje dopravně psychologickým vyšetřením a dokládá písemným posudkem (§ 87b odst. 1 a 3). Byla-li posuzovaná osoba podle posudku o výsledku dopravně psychologického vyšetření psychicky způsobilá k řízení motorových vozidel s podmínkou nebo psychicky nezpůsobilá k řízení motorových vozidel, nebere se zřetel na dopravně psychologické vyšetření provedené před uplynutím 3 měsíců ode dne jeho vydání, s výjimkou přezkumu vydaného posudku (§ 87c odst. 1)

K písm. b): Podstatná je délka uložené sankce, nikoliv, to, v jaké délce byla sankce vykonána. Pokud tedy dojde k situaci, že od výkonu zbytku sankce zákazu činnosti bude upuštěno a v důsledku toho skutečně vykonaná délka sankce bude kratší než 6 měsíců, nemá to na aplikaci předmětného ustanovení žádný vliv.²⁰⁷

Díl 2

Řidičský průkaz

§ 103

(1) Řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah a kterou držitel prokazuje své jméno, příjmení a podobu, jakož i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona.

(2) Řidičský průkaz nesmí být ponecháván a přijímán jako zástava a odebírán při vstupu do objektů nebo na pozemky.

§ 104

Druhy řidičských průkazů

(1) V České republice se vydává řidičský průkaz České republiky (dále jen „řidičský průkaz“) a mezinárodní řidičský průkaz vydaný Českou republikou (dále jen „mezinárodní řidičský průkaz“).

Řidičský průkaz je průkazem totožnosti podle § 36 odst. 4 správního řádu. Povaha veřejných listin spočívá především v tom, že jsou vydány státním orgánem nebo orgánem územní samosprávy a pravdivost jejich obsahu je právním řádem předpokládána, a to až do doby, kdyby se prokázal opak. Aby bylo zaručeno, že řidičský průkaz nebude v rozporu se skutečností, stanoví zákon v § 108 povinnost hlásit změnu údajů zapsaných v řidičském nebo mezinárodním řidičském průkazu příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nejpozději do pěti pracovních dnů. S nepravdivostí některých údajů v řidičském průkazu je podle § 118 navíc spojena neplatnost řidičského průkazu.

Jako každá veřejná listina požívá i řidičský průkaz zvýšenou právní ochranu., se kterou se u jiných, tzv. „soukromých“ listin nesetkáme. Tato ochrana je vyjádřena v trestním zákoníku ve skutkové podstatě trestného činu padělání a pozměnění veřejné listiny v § 348.²⁰⁸

(2) Řidičské oprávnění na území České republiky osvědčuje

²⁰⁷ Tamtéž, s. 204.

²⁰⁸ Tamtéž, s. 205.

- a) řidičský průkaz,
- b) řidičský průkaz vydaný jiným členským státem,
- c) řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen „řidičský průkaz vydaný cizím státem“),
- d) mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) (dále jen „mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem“),
- e) řidičský průkaz člena diplomatického personálu zastupitelského úřadu cizího státu, který požívá výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, případně jiných osob požívajících výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, jsou-li v době řízení motorového vozidla na území České republiky platné.

Z judikatury:

Soudní dvůr Evropské unie (rozsudek druhého senátu ze dne 26. 4. 2012, věc C-419/10 Úř. věst. C 174 z 16. 6. 2012):

Článek 2 odst. 1 a článek 11 odst. 4 druhý pododstavec směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech musí být vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát v období, kdy pro držitele průkazu vydaného jiným členským státem neplatil zákaz žádat o nový řidičský průkaz, a to i přesto, že podmínka obvyklého bydliště na území posledně uvedeného státu byla splněna, odmítl uznat platnost tohoto řidičského průkazu, pokud byl danému držiteli na území prvního členského státu předchozí řidičský průkaz odňat.

- (3) Mezinárodní řidičský průkaz neosvědčuje řidičské oprávnění na území České republiky.
- (4) Mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) platí pro řízení motorových vozidel na území České republiky po dobu tří let ode dne vydání, mezinárodní řidičský průkaz vydaný cizím státem podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949) platí pro řízení motorových vozidel na území České republiky po dobu jednoho roku ode dne vydání.
- (5) Prováděcí právní předpis stanoví vzor řidičského průkazu, mezinárodního řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem a náležitosti řidičského průkazu vydaného cizím státem.

§ 105

Údaje zapisované do řidičského průkazu

- (1) Řidičský průkaz obsahuje tyto údaje:
 - a) jméno a příjmení držitele,
 - b) datum a místo narození držitele,
 - c) rodné číslo držitele, pokud mu bylo přiděleno,
 - d) fotografii držitele,

- e) podpis držitele,
- f) skupiny vozidel, které je držitel oprávněn řídit, a datum vzniku řidičského oprávnění pro každou z těchto skupin vozidel,
- g) datum vydání řidičského průkazu,
- h) datum platnosti řidičského průkazu,

Doba platnosti řidičského průkazu bude zpravidla 10 let ode dne jeho vydání, jak to vyplývá z § 110 odst. 3. V případě řidičských průkazů vydaných po 19. lednu 2013, jimiž se osvědčuje řidičské oprávnění udělené pro skupinu C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E, však bude jejich platnost omezena pouze na 5let. Z důvodů zdravotního omezení může být platnost řidičského průkazu i kratší.²⁰⁹

- i) název a sídlo úřadu, který řidičský průkaz vydal,
- j) sérii a číslo řidičského průkazu,
- k) záznamy o podmínění, omezení nebo rozšíření rozsahu řidičského oprávnění nebo o profesní způsobilosti řidiče.

(2) Do řidičského průkazu je možno na žádost držitele řidičského oprávnění zapsat označení absolventa vyšší odborné školy (dále jen „označení“), akademický titul, stavovské označení, jiný titul absolventa vysoké školy (dále jen „titul“) nebo vědeckou hodnost.³²⁾ Získal-li občan více označení, titulů nebo vědeckých hodností, zapíše se na jeho návrh pouze jedno označení, jeden titul nebo jedna vědecká hodnost, kterou občan určí.

32) § 27 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 138/1995 Sb.

Jako nepovinný údaj, jež se do řidičského průkazu zapisuje pouze na žádost, zákon uvádí označení absolventa vyšší odborné školy, akademický titul, stavovské označení, jiný titul absolventa vysoké školy nebo vědeckou hodnost.²¹⁰

(3) Řidičský průkaz obsahuje místo pro datový čip, do kterého se zapisují strojově čitelné údaje o názvu dokladu, kódu České republiky jako vydávajícího státu, jménu a příjmení držitele, čísle a sérii řidičského průkazu, skupinách vozidel, které je držitel oprávněn řídit, a o podmínění, omezení nebo rozšíření rozsahu řidičského oprávnění nebo o profesní způsobilosti řidiče.

Samotný datový čip není povinnou součástí řidičského průkazu. Možnost zavedení do mikročipu do řidičských průkazů je předpokládána i ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES. Mikročipy jsou podle směrnice nepovinné a jejich zavedení bude záviset na rozhodnutí jednotlivých členských států. Zavedení mikročipů má být podle cit. směrnice možné, jakmile Komise stanoví požadavky na mikročip, včetně schválení typu EU, které lze udělit pouze tehdy, je-li prokázána odolnost proti pokusům manipulovat s údaji nebo je pozměňovat.²¹¹

²⁰⁹ Tamtéž, s. 210.

²¹⁰ Tamtéž, s. 211.

²¹¹ Tamtéž, s. 211.

(4) Prováděcí právní předpis upraví způsob zápisu údajů podle odstavců 1 a 2 v řidičském průkazu a podrobnosti o velikosti a umístění místa pro datový čip v řidičském průkazu.

Údaje zapisované do mezinárodního řidičského průkazu

§ 106

(1) Mezinárodní řidičský průkaz obsahuje tyto údaje:

- a) jméno a příjmení držitele,
- b) datum a místo narození držitele,
- c) fotografii držitele,
- d) obec obvyklého bydliště držitele na území České republiky,
- e) skupiny vozidel, která je držitel oprávněn řídit,
- f) datum vydání mezinárodního řidičského průkazu,
- g) datum platnosti mezinárodního řidičského průkazu,
- h) název, sídlo a otisk razítka úřadu, který mezinárodní řidičský průkaz vydal,
- i) sérii a číslo mezinárodního řidičského průkazu,
- j) sérii a číslo řidičského průkazu, na základě kterého byl mezinárodní řidičský průkaz vydán,
- k) záznamy o podmínění nebo omezení řidičského oprávnění.

(2) Do mezinárodního řidičského průkazu je možno na žádost držitele řidičského oprávnění zapsat označení, titul nebo vědeckou hodnost. Získal-li občan více označení, titulů nebo vědeckých hodností, запиše se na jeho návrh pouze jedno označení, jeden titul nebo jedna vědecká hodnost, kterou občan určí.

(3) Platnost mezinárodního řidičského průkazu se stanoví shodně s dobou platnosti řidičského průkazu, na jehož základě byl mezinárodní řidičský průkaz vydán, nejdéle však na dobu tří let ode dne vydání, jde-li o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968), a na dobu jednoho roku ode dne vydání, jde-li o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949).

Doba platnosti mezinárodních řidičských průkazů vydávaných Českou republikou je stanovena ve vazbě na mezinárodní úmluvy, které problematiku mezinárodních řidičských průkazů upravují. Ze zákona vyplývá, že platnost mezinárodního řidičského průkazu se stanoví shodně s platností národního řidičského průkazu České republiky, přičemž však nesmí přesáhnout dobu tří let, jde-li o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968), vyhlášené pod č. 83/2013 Sb. m. s., respektive jednoho roku, pokud jde

o mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949), vydané pod č. 82/2013 Sb. m. s.²¹²

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob zápisu údajů podle odstavců 1 a 2.

§ 107

(1) Byl-li držitel mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem uložen soudem nebo příslušným správním úřadem³⁰⁾ trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo bylo-li mu pravomocným rozhodnutím obecního úřadu obce s rozšířenou působností podmíněno nebo omezeno podle § 93 nebo odňato podle § 94 řidičské oprávnění, zapíše obecní úřad obce s rozšířenou působností tuto skutečnost do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem; obecní úřad obce s rozšířenou působností současně oznámí tuto skutečnost orgánu cizího státu, který mezinárodní řidičský průkaz vydal.

Ustanovení § 107 lze aplikovat pouze vůči osobám, které jsou držiteli mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem. V žádném případě ho nelze použít vůči národním řidičským průkazům vydaným cizím státem, stejně jako vůči českým průkazům.²¹³

(2) Obecním úřadem obce s rozšířenou působností příslušným k provedení zápisu a oznámení podle odstavce 1 je obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vydal rozhodnutí o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění nebo který uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel nebo v jehož územním obvodu je soud, který uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

(3) Prováděcí právní předpis upraví způsob zápisu trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel a zápisu o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem a formu a způsob oznámení podle odstavce 1.

Podrobnosti jsou stanoveny v § 6 vyhlášky č. 31/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Orgánu cizího státu, který mezinárodní řidičský průkaz vydal, se oznámení o provedení zápisu do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem učiní zasláním kopie příslušného pravomocného rozhodnutí, a to prostřednictvím Ministerstva dopravy.²¹⁴

§ 108

Změna údajů v řidičském průkazu nebo mezinárodním řidičském průkazu

(1) Změnu údajů, které jsou zaznamenávány v řidičském průkazu, je držitel řidičského průkazu povinen do pěti pracovních dnů ode dne, kdy ke změně došlo, oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Při změně údajů zaznamenávaných v řidičském průkazu vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností držiteli řidičského průkazu nový řidičský průkaz.

(3) Podle ustanovení odstavců 1 a 2 se postupuje i v případě změny údajů zaznamenávaných v mezinárodním řidičském průkazu.

²¹² Tamtéž, s. 213.

²¹³ Tamtéž, s. 213.

²¹⁴ Tamtéž, s. 214.

Vydání řidičského průkazu

§ 109

- (1) Řidičský průkaz se vydá osobě, které bylo uděleno řidičské oprávnění.
- (2) Řidičský průkaz se rovněž vydá držiteli řidičského oprávnění,
- a) kterému bylo rozšířeno řidičské oprávnění o další skupinu vozidel,
 - b) kterému bylo podmíněno nebo omezeno řidičské oprávnění nebo který se vzdal řidičského oprávnění pro některou skupinu vozidel,
 - c) kterému bylo zrušeno podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 98 nebo § 99,
 - d) kterému končí platnost řidičského průkazu nebo jehož řidičský průkaz je neplatný podle § 118,
 - e) který žádá o výměnu řidičského průkazu členského státu nebo řidičského průkazu vydaného cizím státem za řidičský průkaz,
 - f) který žádá o vydání řidičského průkazu z důvodu změny údajů uvedených v řidičském průkazu podle § 108.
 - g) který žádá o vydání řidičského průkazu náhradou za řidičský průkaz členského státu ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený.
- (3) Řidičský průkaz vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost držitele řidičského oprávnění.
- (4) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. b) je rozhodnutí, kterým bylo řidičské oprávnění podmíněno nebo omezeno.
- (5) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. c) je rozhodnutí o zrušení podmínění nebo omezení řidičského oprávnění podle § 98 a 99.
- (6) Podkladem pro vydání řidičského průkazu pro držitele řidičského oprávnění podle odstavce 2 písm. b) až g) je žádost o vydání řidičského průkazu.
- (7) Žádost o vydání řidičského průkazu podle odstavce 6 musí mít písemnou formu a musí v ní být uvedeno
- a) jméno a příjmení žadatele,
 - b) adresa obvyklého bydliště žadatele na území České republiky nebo místo studia,
 - c) datum a místo narození a rodné číslo žadatele, pokud mu bylo přiděleno.
- (8) K žádosti o vydání řidičského průkazu podle odstavců 6 a 7 musí být přiložen
- a) platný doklad totožnosti žadatele,
 - b) řidičský průkaz, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. d),

c) řidičský průkaz členského státu nebo řidičský průkaz vydaný cizím státem, o jehož výměnu je žádáno, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. e),

d) řidičský průkaz žadatele, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. f).

e) poškozený řidičský průkaz členského státu, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. g),

f) doklad prokazující obvyklé bydliště žadatele, který nemá na území České republiky trvalý pobyt, nebo návrh jiného důkazního prostředku k jeho prokázání; dokladem prokazujícím obvyklé bydliště žadatele je zejména

1. potvrzení o přechodném pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky,

2. výpis z katastru nemovitostí potvrzující vlastnická práva k nemovitosti,

3. nájemní smlouva k nemovitosti,

4. potvrzení zaměstnavatele o zaměstnání,

5. výpis z živnostenského rejstříku,

g) čestné prohlášení žadatele, že mu jiným členským státem nebyl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel a jeho řidičské oprávnění nebylo pozastaveno nebo odejmuto, nebo že již uplynula doba, na kterou byl zákaz činnosti uložen, nebo doba pro opětovné udělení řidičského oprávnění, jde-li o vydání řidičského průkazu podle odstavce 2 písm. e) a g); bylo-li řidičské oprávnění žadateli jiným členským státem omezeno nebo podmíněno, uvede tuto skutečnost a rozsah omezení nebo podmínění v čestném prohlášení.

(9) Po podání žádosti o vydání řidičského průkazu příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně

a) ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 7, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí žadateli,

b) zaznamená z přiloženého řidičského průkazu nebo řidičského průkazu členského státu nebo řidičského průkazu vydaného cizím státem údaje potřebné pro vydání řidičského průkazu a vrátí doklad žadateli.

Přiložený doklad totožnosti a řidičský průkaz, včetně cizozemského řidičského průkazu, si obecní úřad obce s rozšířenou působností nesmí ponechat, pouze z nich ověří stanovené údaje a bezprostředně je vrátí žadateli. Držitel řidičského oprávnění je ale povinen odevzdat svůj dosavadní řidičský průkaz, včetně průkazu cizozemského, zároveň s převzetím nového řidičského průkazu, což vyplývá z § 110 odst. 5.²¹⁵

(10) Prováděcí právní předpis stanoví obsah a vzor žádosti o vydání řidičského průkazu.

²¹⁵ Tamtéž, s. 219.

§ 110

- (1) Řidičský průkaz vydá držiteli řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- (2) Jsou-li splněny podmínky pro vydání řidičského průkazu, vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidičský průkaz nejpozději do 20 dnů ode dne podání žádosti o vydání řidičského průkazu.
- (3) Řidičský průkaz vydaný podle odstavce 2 platí pro řízení motorových vozidel po dobu
- a) 5 let ode dne jeho vydání, pokud osvědčuje i řidičské oprávnění udělené pro skupinu C1, C1+E, C, C+E, D1, D1+E, D nebo D+E,
- b) 10 let ode dne jeho vydání v ostatních případech.
- (4) Výměna řidičského průkazu v případě uplynutí jeho platnosti se provádí bezplatně. Žádá-li držitel řidičského oprávnění o vydání řidičského průkazu ve lhůtě kratší, než je lhůta uvedená v odstavci 2, lze mu vydat řidičský průkaz do 5 pracovních dnů.
- (5) Držitel řidičského oprávnění je povinen převzít řidičský průkaz osobně nebo prostřednictvím zmocněné osoby na základě ověřené plné moci u obecního úřadu obce s rozšířenou působností, u kterého podal žádost. Držitel řidičského oprávnění je povinen při převzetí řidičského průkazu odevzdat řidičský průkaz, řidičský průkaz členského státu nebo řidičský průkaz vydaný cizím státem, jehož je držitelem, pokud jej neodevzdal dříve nebo pokud neohlásil jeho ztrátu, odcizení nebo zničení.
- (6) Držitel řidičského oprávnění nesmí mít více než jeden platný řidičský průkaz řidičský průkaz členského státu nebo řidičský průkaz vydaný cizím státem.
- (7) Držitel řidičského průkazu ani jiná neoprávněná osoba nesmí v řidičském průkazu provádět žádné zápisy, změny, opravy nebo úpravy.

Řidičský průkaz je veřejná listina. Jakékoli neoprávněné zásahy do obsahu řidičského průkazu jsou zakázány. Neoprávněné zápisy, opravy nebo úpravy mají podle § 118 odst. 1 písm. c) za následek neplatnost takto pozměněného řidičského průkazu. Každý, kdo řidičský průkaz

padělá nebo podstatně změní jeho obsah v úmyslu, aby ho bylo užito jako pravého, nebo kdo úmyslně padělaný či pozměněný řidičský průkaz užije jako pravý, dopouští se trestného činu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 trestního zákoníku. Pokud by závažnost protiprávního zásahu do řidičského průkazu nedosáhla intenzity trestného činu, jednalo by se o přestupek podle § 46 zákona o přestupcích.²¹⁶

- (8) Prováděcí předpis upraví způsob nakládání s tiskopisy řidičských průkazů při vydávání řidičských průkazů.

§ 110a

- (1) Paměťovou kartu řidiče vydá na základě žádosti do 15 pracovních dnů od jejího doručení příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností řidiči

²¹⁶ Tamtéž, s. 221.

- a) vozidla silniční dopravy stanoveného přímo použitelným předpisem Evropské unie^{32a)},
- b) který je držitelem řidičského oprávnění pro tato vozidla a
- c) který řídí silniční motorové vozidlo vybavené podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{32b)} záznamovým zařízením.

Pokud při ověření podmínek pro vydání paměťové karty řidiče příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zjistí skutečnosti, které jsou v rozporu s podmínkami pro vydání paměťové karty řidiče, paměťovou kartu řidiče nevydává.

(2) Pokud žadatel o udělení nebo rozšíření řidičského oprávnění vozidla vybaveného podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{32b)} záznamovým zařízením nebo žadatel o vydání řidičského průkazu pro řízení vozidel silniční dopravy podle odstavce 1 písm. a) podá současně žádost o vydání paměťové karty řidiče, vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností po ověření podmínek pro vydání paměťové karty řidiče s řidičským průkazem žadateli současně paměťovou kartu řidiče.

(3) Vydání paměťové karty řidiče se považuje za vydání osvědčení podle části čtvrté správního řádu^{32c)}.

(4) Řidič je povinen převzít paměťovou kartu řidiče osobně na příslušném obecním úřadu obce s rozšířenou působností. Poškozenou nebo nefunkční paměťovou kartu řidiče je řidič povinen vrátit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Po předání paměťové karty řidiče příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností znehodnotí dosavadní paměťovou kartu řidiče.

(5) Pro vydávání paměťových karet řidiče a jejich evidenci využívá obecní úřad obce s rozšířenou působností údaje vedené v centrálním registru řidičů.

(6) Paměťová karta řidiče platí 5 let ode dne vydání. Jestliže platnost dokladu, na jehož podkladě byla paměťová karta řidiče vydána, skončí v kratší lhůtě, než je doba platnosti paměťové karty řidiče, omezuje se její platnost na dobu platnosti tohoto dokladu. Jestliže řidič přestal být držitelem řidičského oprávnění k řízení silničních motorových vozidel vybavených podle přímo použitelného předpisu Evropské unie^{32a)} záznamovým zařízením nebo jeho řidičské oprávnění k řízení těchto vozidel bylo pozastaveno, je držitel paměťové karty řidiče povinen odevzdat ji do 5 pracovních dnů od právní moci rozhodnutí o odnětí nebo pozastavení řidičského oprávnění nebo do 5 pracovních dnů od podání písemného oznámení o vzdání se řidičského oprávnění příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(7) Vzor paměťové karty řidiče stanoví v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie^{32b)} prováděcí právní předpis.

32a) Nařízení rady (EHS) č. 3820/85 o harmonizaci určitých sociálních právních předpisů v silniční dopravě.

32b) Nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

32c) Zákon č. 500/2004 Sb.

§ 111

Vydání mezinárodního řidičského průkazu

(1) Mezinárodní řidičský průkaz se vydává držiteli řidičského oprávnění na základě jeho žádosti.

(2) S žádostí o vydání mezinárodního řidičského průkazu musí držitel řidičského oprávnění předložit

a) platný doklad totožnosti žadatele,

b) platný řidičský průkaz žadatele nebo platný řidičský průkaz žadatele vydaný cizím státem,

c) jednu fotografii, která svým provedením odpovídá požadavkům zákona o občanských průkazech.

(3) Držitel řidičského oprávnění má při splnění podmínek podle odstavce 2 právní nárok na vydání mezinárodního řidičského průkazu osvědčujícího řidičské oprávnění k řízení motorových vozidel v rozsahu jeho řidičského oprávnění.

(4) Mezinárodní řidičský průkaz vydá držiteli řidičského oprávnění příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(5) Jsou-li splněny podmínky pro vydání mezinárodního řidičského průkazu, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá mezinárodní řidičský průkaz bezodkladně po podání žádosti o vydání mezinárodního řidičského průkazu.

Mezinárodní řidičský průkaz se vydává bezodkladně po podání žádosti. Postup při vyhotovování mezinárodního řidičského průkazu umožňuje, aby byl průkaz zpravidla vydán bezprostředně po podání žádosti, tedy na počkání.²¹⁷

(6) Žadatel o vydání mezinárodního řidičského průkazu je povinen převzít mezinárodní řidičský průkaz osobně u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Mezinárodní řidičský průkaz nelze převzít v zastoupení, vždy si ho musí vyzvednout osoba, na jejíž jméno je vystaven.²¹⁸

(7) Držitel řidičského oprávnění nesmí mít více než jeden platný mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Vídeň 1968) a více než jeden platný mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle Úmluvy o silničním provozu (Ženeva 1949).

(8) Držitel mezinárodního řidičského průkazu ani jiná neoprávněná osoba nesmí v mezinárodním řidičském průkazu provádět žádné zápisy, změny, opravy nebo úpravy.

(9) Prováděcí právní předpis upraví způsob nakládání s tiskopisy mezinárodních řidičských průkazů při vydávání mezinárodních řidičských průkazů.

²¹⁷ Tamtéž, s. 224.

²¹⁸ Tamtéž, s. 224.

§ 113

Odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Držitel řidičského oprávnění, kterému bylo řidičské oprávnění podmíněno, omezeno nebo odňato nebo pozastaveno podle § 95 nebo podle exekučního řádu, je povinen odevzdat řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o podmínění, omezení, odnětí nebo pozastavení řidičského oprávnění nebo kdy mu byl doručen exekuční příkaz.

(2) Neplatný řidičský průkaz je jeho držitel povinen bez zbytečného odkladu odevzdat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak.

(3) V případě vzdání se řidičského oprávnění pro některou skupinu vozidel nebo vzdání se řidičského oprávnění podle § 94 odst. 2 je držitel řidičského průkazu povinen odevzdat řidičský průkaz zároveň s oznámením o vzdání se řidičského oprávnění pro některou skupinu vozidel podle § 93 odst. 3 nebo s oznámením o vzdání se řidičského oprávnění podle § 94 odst. 3.

(4) Zemřel-li držitel řidičského oprávnění, jsou pozůstalí nebo osoba, která pozůstalost zemřelého vyřizuje, povinni odevzdat bez zbytečného odkladu řidičský průkaz zemřelého obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa posledního obvyklého bydliště zemřelého.

(5) Při odevzdání řidičského průkazu vydá příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností doklad o odevzdání řidičského průkazu. V dokladu musí být uvedeno

- a) jméno a příjmení držitele řidičského průkazu,
- b) obec obvyklého bydliště držitele na území České republiky,
- c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského průkazu,
- d) série, číslo a datum vydání odevzdaného řidičského průkazu,
- e) datum odevzdání řidičského průkazu.

(6) Odstavce 1 až 5 platí i pro odevzdání mezinárodního řidičského průkazu nebo pro odevzdání Potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu.

(7) Prováděcí právní předpis upraví postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností při odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu, nakládání s odevzdanými řidičskými průkazy a mezinárodními řidičskými průkazy a stanoví vzor dokladu o odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu.

§ 114

Vrácení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Bylo-li rozhodnuto o vrácení řidičského oprávnění podle § 100, 101, 102 nebo 123d, nebo bylo-li zrušeno nebo pozbylo-li účinnosti pozastavení řidičského oprávnění podle § 95 nebo zanikl-li účinek exekučního příkazu v exekuci pozastavením řidičského oprávnění, příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrátí držiteli řidičského oprávnění řidičský průkaz

odevzdaný podle § 113 odst. 1 nebo podle § 123c bezodkladně poté, co rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění nebo zrušení pozastavení řidičského oprávnění nabylo právní moci, po doručení oznámení o zrušení exekučního příkazu nebo o skončení exekuce pozastavením řidičského oprávnění nebo poté, co pozastavení řidičského oprávnění pozbylo účinnosti. Řidičský průkaz se nevrací, je-li neplatný.

(2) Odstavec 1 platí i pro vrácení mezinárodního řidičského průkazu.

§ 115

Ztráta, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu

(1) Ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu je držitel řidičského oprávnění povinen neprodleně ohlásit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

Ztrátu, poškození nebo zničení řidičského průkazu je jeho držitel povinen neprodleně poté, co se o tom dozví, oznámit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Zákon nestanovuje žádnou konkrétní lhůtu, vyjádřenou v počtu dní. Slovo neprodleně je třeba chápat s ohledem na okolnosti případu. Jiná bude situace například tehdy, pokud ke ztrátě či odcizení dokladu dojde v zahraničí.

Není povinností hlásit tyto skutečnosti Policii České republiky, a to ani v případě ztráty nebo krádeže řidičského průkazu. Z praktického hlediska ale lze takový postup doporučit, zejména tehdy, nelze-li ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu bezprostředně nahlásit příslušnému úřadu.

Ustanovení má návaznost na § 119 odst. 2 písm. k), která zase souvisí s požadavky kladenými na Schengenský informační systém (SIS).²¹⁹

(2) Zároveň s ohlášením podle odstavce 1 je držitel řidičského oprávnění povinen předložit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností platný doklad totožnosti a odevzdat řidičský průkaz, jde-li o ohlášení jeho poškození.

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá držiteli řidičského oprávnění bezodkladně po ohlášení podle odstavce 1 potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu. V potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu musí být uvedeno

a) jméno a příjmení držitele řidičského oprávnění,

b) obec obvyklého bydliště držitele řidičského oprávnění na území České republiky,

c) datum a místo narození a rodné číslo držitele řidičského oprávnění, pokud mu bylo přiděleno,

d) skupiny vozidel, které je držitel řidičského oprávnění oprávněn řídit, a datum vzniku řidičského oprávnění pro každou z těchto skupin vozidel,

²¹⁹ Tamtéž, s. 231.

e) datum ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu,

f) datum vydání potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu.

(4) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností v případě uvedeném v odstavci 3 bezodkladně ověří podle dokladu totožnosti údaje podle odstavce 3, které jsou v něm uvedeny, a doklad totožnosti vrátí držiteli řidičského oprávnění.

(5) Potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu platí 30 dní ode dne jeho vydání, po tuto dobu nahrazuje držiteli řidičského oprávnění řidičský průkaz.

Potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu nepředstavuje plnohodnotnou náhradu řidičského průkazu. Platí totiž pouze na území České republiky a nelze ho v žádném případě použít k řízení motorových vozidel v zahraničí, a to ani v rámci členských států Evropské unie.²²⁰

(6) Odstavce 1 a 2 platí i pro ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení mezinárodního řidičského průkazu.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví vzor potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu.

§ 116

Výměna řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem

(1) Držitel platného řidičského průkazu členského státu, který má na území České republiky obvyklé bydliště, může požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání řidičského průkazu výměnou za řidičský průkaz členského státu. Má-li obecní úřad obce s rozšířenou působností pochybnost o platnosti řidičského průkazu členského státu nebo o pravdivosti údajů uvedených v čestném prohlášení podle § 109 odst. 8 písm. h), ověří si u příslušného úřadu členského státu, který řidičský průkaz členského státu vydal, platnost tohoto řidičského průkazu a zda žadateli nebylo řidičské oprávnění pozastaveno nebo odejmuto.

(2) Držitel platného řidičského průkazu členského státu, který má na území České republiky obvyklé bydliště, může požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání řidičského průkazu náhradou za řidičský průkaz členského státu ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený. Žadatel o vydání řidičského průkazu náhradou za řidičský průkaz členského státu ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený poskytne příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností všechny údaje potřebné k vydání řidičského průkazu. Obecní úřad obce s rozšířenou působností ověří poskytnuté údaje u příslušného úřadu členského státu, který tento řidičský průkaz členského státu vydal, a oznámí mu ztrátu, odcizení, poškození nebo zničení tohoto řidičského průkazu.

(3) Držitel platného řidičského průkazu vydaného cizím státem, který má na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 1 rok podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky³³), je povinen požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností o vydání řidičského průkazu výměnou za řidičský průkaz vydaný

²²⁰ Tamtéž, s. 232.

cizím státem, a to do 3 měsíců ode dne návratu do České republiky, jde-li o občana České republiky, nebo ode dne, kdy mu byl povolen trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 1 rok³³⁾, jde-li o cizince. Má-li obecní úřad obce s rozšířenou působností pochybnost o platnosti řidičského průkazu vydaného cizím státem, ověří si jeho platnost na zastupitelském úřadu státu, který tento řidičský průkaz vydal.

(4) Při výměně řidičského průkazu podle odstavců 1 až 3 zapíše příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností do řidičského průkazu řidičské oprávnění pro skupiny vozidel, které je shodné se skupinami vozidel uvedenými v řidičském průkazu členského státu nebo v řidičském průkazu vydaném cizím státem. Neodpovídá-li skupina vozidel uvedená v řidičském průkazu členského státu nebo v řidičském průkazu vydaném cizím státem skupině vozidel podle tohoto zákona, obecní úřad obce s rozšířenou působností zapíše do řidičského průkazu řidičské oprávnění pro skupiny vozidel v rozsahu nejbližší vyšším s omezením. Pro vydání řidičského průkazu podle odstavců 1 až 4 se použije § 109 odst. 6 až 9 a § 110 obdobně. Prováděcí právní předpis stanoví skupiny vozidel, které odpovídají skupinám vozidel podle tohoto zákona.

(5) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vrátí řidičský průkaz členského státu nebo řidičský průkaz vydaný cizím státem, za který byl výměnou vydán řidičský průkaz, státu, který řidičský průkaz členského státu nebo řidičský průkaz vydaný cizím státem vydal. Na žádost držitele podle odstavce 3 příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností uschová řidičský průkaz vydaný cizím státem do doby jeho opětovné výměny za vydaný řidičský průkaz.

(6) Povinnost výměny řidičského průkazu vydaného cizím státem podle odstavce 3 se nevztahuje na člena diplomatického personálu zastupitelského úřadu cizího státu, který požívá výsad a imunit podle mezinárodního práva. Řidičský průkaz vydaný cizím státem, jehož držitelem je pracovník diplomatické mise a za který byl výměnou vydán řidičský průkaz, uschovává ministerstvo do doby jeho opětovné výměny za vydaný řidičský průkaz.

(7) Prováděcí právní předpis stanoví seznam států a skupin řidičských oprávnění a podmínky jejich uznávání.

§ 117

Žádosti a oznámení podle § 92 až 94, § 98 až 102, § 108 až 112, § 114 až 116, § 123d, 123e a 123f může podat žadatel nebo držitel řidičského oprávnění i poštou nebo elektronickou formou. V takovém případě musí být podpis žadatele nebo držitele řidičského oprávnění na žádosti nebo oznámení v listinné podobě úředně ověřen. Doklad totožnosti žadatel nebo držitel řidičského oprávnění nepřikládá.

§ 118

Neplatnost řidičských průkazů

(1) Řidičský průkaz nebo mezinárodní řidičský průkaz je neplatný, jestliže

- a) uplynula doba jeho platnosti,
- b) údaje o řidičském oprávnění v něm uvedené neodpovídají skutečnosti,
- c) jsou v něm neoprávněně provedeny zápisy, změny, opravy nebo úpravy,
- d) je poškozený tak, že záznamy v něm uvedené jsou nečitelné,

e) byla ohlášena jeho ztráta, odcizení, poškození nebo zničení.

(2) Řidičský průkaz vydaný cizím státem, jehož držitel má na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dlouhodobé vízum³³⁾ na dobu delší než 1 rok, neopravňuje k řízení motorového vozidla na území České republiky, jestliže tento držitel nepožádal o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem za řidičský průkaz podle § 116 odst. 2 nebo odst. 3; toto neplatí, jestliže se na držitele řidičského průkazu vydaného cizím státem vztahuje výjimka podle § 116 odst. 6.

33) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb.

Díl 3
Zabránění v jízdě a zadržení řidičského průkazu
§ 118a
Zabránění v jízdě

(1) Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích přikázat řidiči motorového vozidla jízdu na nejbližší, z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, vhodné místo k odstavení vozidla a zabránit mu v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla (dále jen „technický prostředek“) nebo odtahem vozidla, jestliže řidič

a) je podezřelý, že bezprostředně předtím zavinil dopravní nehodu, při které došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví,

b) ujel z místa dopravní nehody, na které měl bezprostředně předtím účast a kterou byl povinen oznámit policii podle § 47 odst. 3 písm. b),

c) je podezřelý, že požil alkoholický nápoj nebo užil jinou návykovou látku během jízdy,

d) je podezřelý, že řídil motorové vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy ještě byl pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

e) se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. f) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

f) se přes výzvu podle § 5 odst. 1 písm. g) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou,

g) řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu vozidel,

h) řídil motorové vozidlo, přestože mu byl soudem uložen trest nebo správním orgánem³⁰⁾ uložen správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

(2) Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích zabránit v jízdě motorovému vozidlu použitím technického prostředku nebo odtahem vozidla, jestliže,

- a) je důvodné podezření, že vozidlo bylo odcizeno,
- b) vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích^{34a}) tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích,

34a) § 37 zákona č. 56/2001 Sb.

Podle § 37 zákona č. 56/2001 Sb. je silniční vozidlo technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud:

- a) pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- b) poškozuje životní prostředí nad míru stanovenou prováděcím právním předpisem,
- c) provozovatel vozidla neprokáže jeho technickou způsobilost k provozu na pozemních komunikacích způsobem stanoveným tímto zákonem,
- d) je byly na vozidle provedeny neschválené změny nebo zásahy do identifikátorů vozidla, například VIN.²²¹

- c) vozidlo svými rozměry, rozměry jízdní soupravy nebo nákladu, nebo největší povolenou hmotností, nebo největší povolenou hmotností jízdní soupravy, nebo největší povolenou hmotností na nápravu vozidla, zjištěnými při kontrolním vážení podle zvláštního právního předpisu¹), překračuje hodnoty stanovené zvláštním právním předpisem, nebo

Obecné limity největší povolené hmotnosti silničních vozidel, zvláštních vozidel a jejich rozdělení na nápravy stanovuje § 37 vyhlášky č. 341/2014 Sb. Pro účely této vyhlášky se rozumí největší povolenou hmotností největší hmotnost, se kterou smí být vozidlo užíváno v provozu na pozemních komunikacích v České republice.²²²

- d) je důvodné podezření, že vozidlo bylo užito v rozporu s § 47a.

***Poznámka:**

§ 47a: Řidič nesmí na dálnici, silnici a místní komunikaci použít vozidlo k účasti na sportovních a podobných akcích, jestliže by jimi mohla být ohrožena bezpečnost silničního provozu, nejde-li o akce pořádané v souladu s rozhodnutím příslušného správního úřadu o zvláštním užívání pozemní komunikace podle jiného právního předpisu¹).

- (3) Policista může při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích zabránit v jízdě vozidlu autoškoly použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla nebo odtahem vozidla, jestliže učitel autoškoly

- a) požil alkoholický nápoj nebo užil jinou návykovou látku během jízdy nebo bezprostředně před jízdou anebo v takové době před zahájením jízdy, že by v době jízdy ještě mohl být pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,
- b) se přes výzvu podle § 8a odst. 2 písm. a) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷) ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

²²¹ Tamtéž, s. 240.

²²² Tamtéž, s. 240.

c) se přes výzvu podle § 8a odst. 2 písm. b) odmítl podrobit vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou.

(4) Strážník obecní policie je povinen v případech uvedených v odstavcích 1 a 2 přivolat policii a řidič je povinen setrvat na místě do příchodu policie.

Strážník obecní policie zabránit v jízdě podle odstavců 1 až 3 nemůže. Zákon zde však předpokládá jistou míru součinnosti strážníka obecní policie s Policií České republiky.²²³

(5) Policista zajistí zabránění v jízdě vozidla na náklady řidiče nebo provozovatele vozidla.

(6) Policie zajistí uvolnění vozidla, jestliže pominuly důvody pro zabránění v jízdě vozidla. Pokud důvody pro zabránění v jízdě byly na straně řidiče, může s vozidlem pokračovat v jízdě jiný způsobilý řidič. Došlo-li k zabránění v jízdě podle odstavce 2 písm. d), policie uvolní vozidlo teprve v okamžiku, kdy odpadne nebezpečí jeho dalšího užití v rozporu s § 47a, nejpozději však po uplynutí 48 hodin od zabránění v jízdě.

Omezení maximální doby zabránění v jízdě v případě podle slední věty na 48 hodin nebrání tomu, aby při dalším důvodném podezření z porušování § 47a byl institut zabránění využit opakovaně.²²⁴

(7) Technický prostředek k zabránění v jízdě nelze použít, pokud by vozidlo tvořilo překážku provozu na pozemních komunikacích.

(8) Při nesprávném postupu policisty může poškozený postupovat podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

Zadržení řidičského průkazu § 118b

(1) Policista je oprávněn z důvodů uvedených v § 118a odst. 1 písm. a) až h) zadržet řidičský průkaz. Po zadržení řidičského průkazu oznámí policista bez zbytečného odkladu zadržení řidičského průkazu registru řidičů, u zahraničních řidičů příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

Tímto ustanovením se opětovně zavádí institut zadržení řidičského průkazu policistou. Vedle toho se zavádí institut zadržení řidičského průkazu obecním úřadem obce s rozšířenou působností podle § 118c. Zadržení řidičského průkazu podle § 118a odst. 1 písm. g) a h) nebude připadat v úvahu, když řidič nebude řidičským průkazem disponovat. Zadržení řidičského průkazu policistou má, stejně jako zabránění v jízdě, povahu bezprostředního zásahu. Bezprostředně po tomto zásahu však zpravidla následuje správní řízení o zadržení řidičského průkazu podle § 118c, které však již nepovede policista, respektive Policie České republiky, ale obecní úřad obce s rozšířenou působností.²²⁵

²²³ Tamtéž, s. 241.

²²⁴ Tamtéž, s. 241.

²²⁵ Tamtéž, s. 242.

(2) Po dobu zadržení řidičského průkazu nesmí držitel řidičského oprávnění řídit motorové vozidlo.

Nejedná se o pozbytí řidičského oprávnění. Proto je nerespektování tohoto ustanovení pouze přestupkem, a to podle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 2.²²⁶

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 2. 12. 2015, čj. 6 As 289/2014-59, www.nnsoud.cz):

Zákaz řídit motorová vozidla v době zadržení řidičského průkazu dle § 118b odst. 2 zákona o silničním provozu platí pro držitele řidičského oprávnění i v rámci školení bezpečné jízdy na výcvikové ploše školicího střediska. Nedodržel-li tento zákaz, nemůže ze svého protiprávního jednání čerpat výhodu odečtu bodů z registru řidičů dle § 123e odst. 4 téhož zákona.

(3) Policista, který zadržel řidičský průkaz, poučí držitele řidičského průkazu o důsledku zadržení řidičského průkazu a vydá držiteli řidičského průkazu písemné potvrzení o zadržení řidičského průkazu.

(4) Policie písemně oznámí zadržení řidičského průkazu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu k zadržení řidičského průkazu došlo; oznámení odešle spolu se zadrženým řidičským průkazem bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den po dni zadržení řidičského průkazu. U řidiče, který nemá na území České republiky bydliště, trvalý pobyt nebo přechodný pobyt, zašle policie zadržený řidičský průkaz obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa spáchání přestupku, který jej neprodleně zašle příslušnému orgánu státu, který řidičský průkaz vydal.

(5) Je-li zadržen řidičský průkaz příslušníku zpravodajské služby, policie písemně oznámí zadržení řidičského průkazu příslušnému orgánu; oznámení odešle spolu se zadrženým řidičským průkazem bez zbytečného odkladu, nejpozději následující pracovní den ode dne zadržení řidičského průkazu.

(6) Vzor a náležitosti potvrzení o zadržení řidičského průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

Bodové hodnocení

7

Řízení motorového vozidla řidičem, kterému byl zadržen řidičský průkaz.

§ 118c

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností do 5 pracovních dnů ode dne doručení oznámení o zadržení řidičského průkazu podle § 118b zahájí řízení, na základě něhož lze rozhodnout o zadržení řidičského průkazu do doby pravomocného rozhodnutí o přestupku nebo o trestném činu; jde-li o podezření ze spáchání trestného činu, zahájí řízení po předchozím souhlasu státního zástupce. Rozhodl-li obecní úřad obce s rozšířenou působností

²²⁶ Tamtéž, s. 242.

o zadržení řidičského průkazu, oznámí to bez zbytečného odkladu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k vedení registru řidičů držitele řidičského oprávnění a postoupí mu zadržený řidičský průkaz k úschově.

Z judikatury:

Ústavní soud (podle usnesení ze dne 8. 3. 2000, věc C-419/10 sp. zn. II. ÚS 28/2000, www.usoud.cz):

Zadržení řidičského průkazu v důsledku trestné činnosti nelze chápat jako omezení práva na výkon hospodářské činnosti podle článku 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť osoba, již byl řidičský průkaz zadržen, je omezována pouze tím, že pro dočasnou ztrátu řidičského průkazu nemůže ke svým služebním cestám používat osobní vůz. Hospodářskou činnost může však vykonávat i nadále, samozřejmě s tou komplikací, že služební cesty absolvuje hromadnými dopravními prostředky.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vrátí zadržený řidičský průkaz bez zbytečného odkladu jeho držiteli, jestliže

a) nerozhodne o zadržení řidičského průkazu podle odstavce 1,

b) v pravomocně skončeném řízení o skutku, pro který byl řidičský průkaz zadržen, nebyl uložen trest nebo správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel.

(3) Doba zadržení řidičského průkazu se započítává do doby výkonu správního trestu nebo trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, pokud byl tento správní trest nebo trest řidiči uložen za skutek, za který mu byl zadržen řidičský průkaz.

HLAVA IV REGISTR ŘIDIČŮ § 119

(1) Evidence údajů o řidičích je vedena v registru řidičů, který je informačním systémem, jehož správcem je obecní úřad obce s rozšířenou působností. Registr řidičů je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona.^{34a)} Obecní úřad obce s rozšířenou působností je vkladatelem údajů do evidence vydaných, odcizených, ztracených a vadných paměťových karet řidiče^{32b)}.

34a) § 3 odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

32b) Nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Registr řidičů obsahuje

a) osobní údaje o řidiči uvedené v řidičském průkazu a v mezinárodním řidičském průkazu, včetně digitalizované fotografie a digitalizovaného podpisu řidiče,

b) evidenci vydaných řidičských průkazů,

c) evidenci skupin vozidel, pro které byla udělena řidičská oprávnění,

- d) evidenci vydaných mezinárodních řidičských průkazů,
- e) evidenci řidičských průkazů vydaných výměnou za řidičský průkaz vydaný cizím státem nebo řidičský průkaz členského státu,
- f) evidenci odevzdaných řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů,
- g) evidenci spáchaných přestupků podle tohoto zákona
- h) záznamy o počtu bodů dosažených řidičem v bodovém hodnocení a záznamy o odečtu bodů,
- i) údaje o odnětí řidičských oprávnění pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a jejich navrácení,
- j) údaje o zákazech činnosti spočívajících v zákazu řízení motorových vozidel uložených soudem za spáchané trestné činy nebo správním orgánem za spáchané přestupky, o přiměřených omezeních spočívajících ve zdržení se řízení motorových vozidel uložených v trestním řízení a údaje o zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, pokud se řidič zavázal zdržet se řízení motorových vozidel během této zkušební doby,
- k) evidenci ztracených, odcizených, poškozených a zničených řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů,
- l) evidenci vyrobených a nevydaných tiskopisů mezinárodních řidičských průkazů a vyrobených a nevydaných tiskopisů potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu,
- m) evidenci vydaných řidičských průkazů za průkazy ztracené, zničené nebo neupotřebitelné,
- n) údaje o pozbytí řidičského oprávnění a údaje o vrácení řidičského oprávnění,
- o) údaje o pozbytí práva k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku dosažením počtu 12 bodů v bodovém hodnocení, jedná-li se o řidiče, který je držitelem řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem,
- p) evidenci vydaných průkazů profesní způsobilosti řidiče podle zvláštního právního předpisu⁴),
- q) evidenci vydaných osvědčení pro učitele výuky a výcviku podle zvláštního právního předpisu⁴),
- r) záznamy o účasti na pravidelném školení řidičů,
- s) údaje o exekučním příkazu v exekuci pozastavením řidičského oprávnění doručeném správci registru řidičů,
- t) záznamy o provedených dopravně psychologických vyšetřeních.

§ 120

(1) V případě řidiče, který je držitelem řidičského průkazu, který nemá na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dlouhodobé vízum³³⁾ na dobu delší než jeden rok, vede registr řidičů obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu byl poprvé spáchán skutek, na základě kterého byl řidič zařazen do registru řidičů.

(2) Záznamy o spáchaných přestupcích proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, záznamy o odnětí řidičského oprávnění pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti a záznamy o zákazech činnosti spočívajících v zákazu řízení motorových vozidel uložených soudem nebo správním orgánem se do registru řidičů zapisují až po nabytí právní moci příslušných rozhodnutí. Příslušná rozhodnutí uvedená v předchozí větě jsou orgány, které je vydaly, povinny zaslat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa trvalého pobytu občana.

§ 121

Výdej dat z registru řidičů

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je oprávněn poskytnout údaje z registru řidičů na základě písemné žádosti pouze

- a) orgánům státní správy v rozsahu potřebném k plnění jejich úkolů,
- b) soudům všech stupňů, státním zastupitelstvím všech stupňů,
- c) orgánům a organizacím, které jsou pověřeny zvláštními předpisy k práci s těmito údaji, například pojišťovně ke zjištění údajů o řidiči, který byl účastníkem dopravní nehody nebo takovou nehodu zavinil,
- d) orgánům činným v trestním řízení,
- e) obcím v rozsahu potřebném pro jejich činnost,
- f) fyzickým osobám, pokud jde o údaje o nich vedené,
- g) jiným fyzickým nebo právnickým osobám na základě písemného souhlasu osoby, o jejíž údaje fyzická nebo právnická osoba žádá, ověřeného příslušným orgánem.

(2) Výpis údajů z registru řidičů se řídí, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak, zvláštním právním předpisem³⁵⁾.

35) § 12 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb.

Registr řidičů a údaje v něm uvedené nejsou veřejně přístupné. Obecně podléhají ochraně podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Proto je také výrazně omezen okruh subjektů, jimž lze údaje z registru řidičů poskytnout.²²⁷

²²⁷ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 251.

§ 122

Centrální registr řidičů

(1) Evidence údajů o řidičích, shromažďovaných z registru řidičů, je vedena v centrálním registru řidičů (dále jen „centrální registr“), který je informačním systémem, jehož správcem je ministerstvo. Centrální registr je informačním systémem veřejné správy podle zvláštního zákona.^{34a)} Ministerstvo je správcem centrální evidence paměťových karet řidiče.

(2) Ministerstvo v centrálním registru a v centrální evidenci paměťových karet řidiče zpracovává údaje předávané obecními úřady obcí s rozšířenou působností z registru řidičů a z evidence vydaných, odcizených, ztracených nebo vadných paměťových karet řidiče způsobem stanoveným zvláštním zákonem.^{35a)}

35a) Zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(3) Ministerstvo poskytuje údaje z centrálního registru na základě písemné žádosti pouze subjektům a za podmínek uvedených v § 121.

(4) Z centrálního registru poskytuje ministerstvo pouze ty osobní údaje řidiče, které jsou vedeny v řidičském průkazu, vyjma rodného čísla.

(5) Ministerstvo vnitra, Generální inspekce bezpečnostních sborů, policie, Vojenská policie, obecní policie a Bezpečnostní informační služba musí mít zajištěn přímý přístup do centrálního registru řidičů.

(6) Výpis z údajů z centrálního registru se řídí, pokud tento zákon nestanoví jinak, zvláštním právním předpisem³⁵⁾.

(7) Z centrálního registru se vydávají ověřené výstupy z informačního systému veřejné správy^{35b)}.

35b) Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 122a

(1) Ministerstvo vnitra nebo policie poskytuje ministerstvu pro výkon působnosti podle tohoto zákona

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
- d) údaje z evidence občanských průkazů a
- e) údaje z evidence cestovních dokladů.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) příjmení,
 - b) jméno, popřípadě jména,
 - c) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
 - d) adresa místa pobytu,
 - e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
 - f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.
- (3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou
- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
 - b) datum narození,
 - c) rodné číslo,
 - d) pohlaví,
 - e) státní občanství,
 - f) místo a okres narození, popřípadě místo a stát, pokud se státní občan České republiky narodil v cizině,
 - g) adresa místa trvalého pobytu,
 - h) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
 - i) datum, místo a okres úmrtí; popřípadě datum, místo úmrtí a stát, na jehož území k úmrtí došlo, jde-li o úmrtí mimo území České republiky,
 - j) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil.
- (4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou
- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
 - b) datum narození,
 - c) rodné číslo,
 - d) pohlaví,
 - e) státní občanství, popřípadě více státních občanství,

- f) místo a stát narození,
 - g) druh a adresa místa pobytu,
 - h) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,
 - i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
 - j) datum, místo a okres úmrtí, popřípadě datum úmrtí a stát, na jehož území k úmrtí došlo, jde-li o úmrtí mimo území České republiky,
 - k) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil.
- (5) Poskytovaným údajem podle odstavce 1 písm. c), d) a e) je digitalizovaná fotografie.
- (6) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.
- (7) Ministerstvo může jemu poskytnuté údaje podle odstavce 1 pro účely ověřování údajů vedených v evidenci řidičů podle tohoto zákona dále předávat, třídit nebo kombinovat, popřípadě je blokuje, zjistí-li, že poskytnuté údaje nejsou přesné; o zjištění nepřesného údaje Ministerstvo vnitra nebo policii neprodleně informuje.
- (8) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 122b

Prováděcí právní předpis stanoví technické prostředky a způsob zpracování údajů v registru řidičů a v centrálním registru a způsob předávání údajů z registru řidičů do centrálního registru.

Prováděcím právním předpisem je vyhláška č. 31/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
§ 17:

1) Registr řidičů obsahuje evidenční karty řidičů a spisy řidičů.

(2) Evidenční karta řidiče obsahuje

a) osobní údaje o řidiči uvedené v řidičském průkazu a v mezinárodním řidičském průkazu,

b) údaje o skupinách vozidel, které je řidič oprávněn řídit,

c) údaje o vydaných řidičských průkazech,

d) údaje o vydaných mezinárodních řidičských průkazech,

e) údaje o řidičských průkazech vydaných výměnou za řidičské průkazy vydané cizím státem nebo za řidičské průkazy vydané jinými členskými státy,

f) údaje o odevzdaných řidičských průkazech a mezinárodních řidičských průkazech,

g) údaje o spáchaných přestupcích proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích,

- h) údaje o podmínění, omezení, pozastavení nebo odnětí řidičských oprávnění pro ztrátu zdravotní nebo odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a jejich vrácení,
 - i) údaje o zrušení podmínění, omezení, pozastavení nebo odnětí řidičského oprávnění,
 - j) údaje o vzdání se řidičského oprávnění pro skupinu nebo skupiny vozidel,
 - k) údaje o zákazech činnosti spočívajících v zákazu řízení motorových vozidel uložených soudem za spáchané trestné činy nebo správním orgánem za spáchané přestupky,
 - l) údaje o vydaných řidičských průkazech za průkazy ztracené, zničené nebo neupotřebitelné,
 - m) údaje o vydaných řidičských průkazech za ztracené, odcizené, zničené nebo poškozené řidičské průkazy vydané jinými členskými státy,
 - n) údaje o dosažených bodech v bodovém hodnocení řidičů a o započtení a odečtení bodů,
 - o) údaje o pozbytí řidičského oprávnění a údaje o vrácení řidičského oprávnění,
 - p) údaje o pozbytí práva k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku dosažením počtu 12 bodů v bodovém hodnocení, jedná-li se o řidiče, který je držitelem řidičského průkazu vydaného jiným členským státem, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem,
 - q) údaj o udělené výjimce z věku držitele řidičského oprávnění,
 - r) záznamy o provedených dopravně psychologických vyšetřeních.
- (3) Ve spisu řidiče se zakládají
- a) žádost o řidičské oprávnění,
 - b) žádost o vydání řidičského průkazu,
 - c) žádost o vydání mezinárodního řidičského průkazu,
 - d) žádost o rozhodnutí o profesní způsobilosti řidiče,
 - e) žádost o výměnu řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo řidičského průkazu Evropských společenství za řidičský průkaz,
 - f) žádost o vydání duplikátu řidičského průkazu nebo duplikátu mezinárodního řidičského průkazu za řidičský průkaz nebo za mezinárodní řidičský průkaz ztracený, odcizený, poškozený nebo zničený a žádost o vydání řidičského průkazu za ztracený, odcizený, zničený nebo poškozený řidičský průkaz vydaný jiným členským státem,
 - g) rozhodnutí o podmínění, omezení nebo odnětí řidičského oprávnění,
 - h) oznámení o vzdání se některé skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění nebo řidičského oprávnění,
 - i) rozhodnutí o zrušení podmínění nebo omezení a o vrácení řidičského oprávnění,
 - j) rozhodnutí o přestupcích proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,
 - k) kopie nebo opisy rozsudků nebo rozhodnutí správních orgánů, kterými byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel,
 - l) oznámení o uložení pokuty za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích uložené v blokovém řízení příslušným orgánem,
 - m) pravomocné rozhodnutí o uložení sankce za přestupek, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení, nebo oznámení o nabytí právní moci takového rozhodnutí,
 - n) oznámení soudu o nabytí právní moci rozsudku, kterým byl uložen trest za trestný čin, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení,

- o) rozhodnutí orgánu příslušného k projednání přestupku podle jiného zákona než zákona o přestupcích, kterým byla vyslovena vina za přestupek, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení,
 - p) kopii písemnosti s uplatněnými námitkami řidiče proti záznamu bodů v bodovém hodnocení a stejnopis písemného vyrozměnění o provedené opravě záznamu bodů nebo stejnopis pravomocného rozhodnutí, jímž byly námitky zamítnuty a provedený záznam bodů potvrzen,
 - q) řidičský průkaz vydaný cizím státem uschovaný podle § 116 odst. 5 zákona,
 - r) zadržený řidičský průkaz podle § 118c odst. 1 zákona,
 - s) stejnopis potvrzení o převzetí kauce,
 - t) další úřední záznamy a písemnosti vztahující se k řidiči,
 - u) posudek o výsledku dopravně psychologického vyšetření.
- (4) Evidenční kartu řidiče lze vést prostředky výpočetní techniky za předpokladu, že program splňuje následující požadavky:
- a) zapsané údaje o řidiči jsou průkazné a vylučují možnost záměny těchto údajů mezi jednotlivými evidovanými řidiči navzájem,
 - b) zápisy o evidenci řidiče lze provádět průběžně,
 - c) jednotlivé údaje o řidiči je možno průběžně prohlížet, pořídit v tištěné podobě a uložit na přenosné paměťové médium v požadovaném časovém úseku,
 - d) tištěná podoba evidenční karty řidiče je označena názvem a adresou příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
 - e) zapsaná data jsou zabezpečena proti vymazání, přepisu a dalším neautorizovaným zásahům,
 - f) po celou dobu uchovávání musí program zajišťovat možnost vstupu a změn údajů v evidenční kartě řidiče a možnost tiskového výstupu za dodržení podmínek uvedených v písmenu e).
- (5) Spis řidiče a evidenční karta řidiče se vede ještě po dobu jednoho roku od jeho úmrtí.
- (6) Vzor evidenční karty řidiče je uveden v příloze č. 10.

§ 122c

Poskytování údajů z evidence paměťových karet řidiče a centrální evidence paměťových karet řidiče

Při poskytování údajů z evidence paměťových karet řidiče a z centrální evidence paměťových karet řidiče postupují obecní úřad obce s rozšířenou působností a ministerstvo obdobně jako obecní úřad obce s rozšířenou působností a ministerstvo při poskytování údajů z registru řidičů podle § 121 a 122.

§ 122d

(1) Ministerstvo zabezpečuje automatizovanou výměnu údajů o řidičích, řidičských oprávněních a řidičských průkazech způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup. Za tímto účelem ministerstvo zajistí

- a) výdej údajů podle § 119 odst. 2 písm. a), b), c), e), f), i), j), k), m), n), o) nebo s) z centrálního registru příslušnému orgánu jiného členského státu na základě jeho požadavku a

b) předání požadavku obecního úřadu obce s rozšířenou působností na poskytnutí údajů podle písmene a) z příslušného registru jiného členského státu příslušnému orgánu tohoto členského státu a předání poskytnutých údajů příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

Ustanovení je naplněním čl. 15 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech, upravující vzájemnou pomoc mezi členskými státy při výměně informací o držitelích řidičských oprávnění a řidičských průkazů. Členské státy si podle uvedeného ustanovení směrnice vzájemně pomáhají při jejím provádění a vyměňují si informace o řidičských průkazech, které vydaly, vyměnily, nahradily, prodloužily nebo zrušily,

přičemž k tomu využívají síť řidičských průkazů Evropské unie (RESPER), vytvořené pro tyto účely, a to od okamžiku jejího zprovoznění. Ke zprovoznění sítě RESPER došlo v průběhu roku 2013. Odpovědným národním orgánem za zajištění této výměny informací je v České republice Ministerstvo dopravy. Výměna informací je obousměrná, zahrnuje tedy jak informace z registru řidičů České republiky, tak i údajů z obdobných evidencí jiných členských států

Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru pro potřeby příslušných orgánů České republiky.²²⁸

(2) Údaje o řidičích, řidičských oprávněních a řidičských průkazech lze požadovat a vydat pouze pro účely výkonu kontroly a vedení správních řízení týkajících se řidičského oprávnění a řidičského průkazu.

§ 123

Evidence dopravních nehod

(1) Evidenci dopravních nehod vede policie.

Jelikož se opakovaně omezuje okruh dopravních nehod, které se podle § 47 povinně hlásí Policii ČR, klesá pochopitelně i vypovídací hodnota evidence dopravních nehod. V konečném důsledku to může negativně ovlivnit i výkon preventivní působnosti příslušnými vykonavateli státní správy podle § 124.

Evidence se vede v elektronické podobě. Bližší podmínky stanovuje vyhláška č. 32/2001 Sb., o evidenci dopravních nehod. Tato vyhláška upravuje způsob vedení záznamů v evidenci dopravních nehod a podrobnosti o údajích vedených v evidenci dopravních nehod.

Centrální evidence dopravních nehod, kterou vedlo Ministerstvo vnitra na základě podkladů, jež mu Policie České republiky průběžně předávala, byla novelou s účinností od 20. února 2016 zrušena.²²⁹

(2) Evidence dopravních nehod obsahuje

a) údaje o účastnících dopravní nehody,

b) údaje o vozidlech, která měla účast na dopravní nehodě,

²²⁸ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2016, s. 256.

²²⁹ Tamtéž, s. 257.

c) údaje o místě a době dopravní nehody,

d) údaje o příčinách dopravní nehody.

(3) Pro výdej údajů z evidence dopravních nehod platí obdobně ustanovení § 121.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví způsob vedení záznamů v evidenci dopravních nehod a podrobnosti o údajích vedených v evidenci dopravních nehod

HLAVA V

BODOVÉ HODNOCENÍ PORUŠENÍ POVINNOSTÍ

STANOVENÝCH ZÁKONEM

§ 123a

Bodovým hodnocením se zajišťuje sledování opakovaného páchání přestupků, jednání, které má znaky přestupku podle jiného právního předpisu³⁰⁾, nebo trestných činů, spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla nebo že se řidič porušování těchto povinností nedopouští. Přehled jednání spočívajícího v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání je stanoven v příloze k tomuto zákonu.

Hlava pátá s účinností od 1. července 2006 zakotvuje právní úpravu bodového hodnocení porušení povinností stanovených zákonem. Systém bodového hodnocení má za cíl evidovat opakované porušování vybraných povinností v provozu na pozemních komunikacích. Zákon s opakováním stanovených přestupků, popřípadě jiných jednání majících znaky přestupku podle zvláštních právních předpisů, či trestných činů spojuje určité důsledky, které spočívají především v možnosti pozbytí řidičského oprávnění. Body by neměly mít sankční povahu. Přesto však lze stěží tvrdit, že pozbytí řidičského oprávnění po dosažení dvanácti bodů je pouhým administrativním opatřením, bez jakýchkoli negativních dopadů na řidiče, což ostatně již potvrzuje soudní judikatura. Význam bodového hodnocení je přesto spíše preventivní, s cílem ochrany vybraných zájmů vyjádřených v příloze zákona o silničním provozu. tato příloha přesně vymezuje, jaká protiprávní jednání jsou předmětem bodového hodnocení, a stanovuje za ně příslušný počet bodů, od jednoho (respektive od dvou) do sedmi. Počet bodů je upraven pevným způsobem, při jejich započítávání příslušnými úřady se neuplatní žádné správní uvážení, s výjimkou podřazení skutku pod konkrétní položku bodového hodnocení podle přílohy zákona.

...

Způsob započítávání bodů, jejich evidence a důsledky dosažení stanoveného počtu 12 bodů upravuje § 123b a 123c. Důsledkem dosažení 12 bodů je u držitelů českého řidičského průkazu ztráta řidičského oprávnění, u držitelů cizozemského řidičského průkazu je pak důsledkem dosažení 12 bodů ztráta práva řídit motorové vozidlo na území České republiky po dobu 12 měsíců. V § 123d je upraveno vracení řidičského oprávnění osobám, které jako držitelé českého řidičského průkazu dosáhly dvanácti bodů. Ustanovení § 123e upravuje odečítání bodů v případě, že řidič po stanovenou dobu není pravomocně postižen za porušení

povinností zařazených do bodového hodnocení, popřípadě se z vlastního rozhodnutí zúčastní školení bezpečné jízdy. V § 123f je upravena možnost uplatnění námitek proti zaznamenanému počtu bodů a způsob jejich možného vyřízení.²³⁰

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 2. 8. 2012, 3 as 66/2012-35, www.nssoud.cz):

Názor na povahu tohoto opatření není jednotný. Část teorie i praxe se kloní k závěru, že se nejedná o další sankci, nýbrž administrativní opatření, vázané na určité protiprávní jednání, o němž musí být dříve rozhodnuto pravomocným rozhodnutím. Hovoří se rovněž o bodech jako o jisté formě trestu nebo jiného opatření „*sui generis*“, a to i v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (ESLP), viz například jeho rozsudek ve věci *Malige versus Francie* z roku 1998, ve kterém soud dospěl k závěru, že: „... odebrání bodů má v těchto případech nejen profylaktický, ale také kárný a odstrašující charakter a rovná se tak povahou fakticky vedlejšímu trestu“. (Poznámka aut.: Francouzský bodový systém je na rozdíl od českého založen na odečítacím principu, funguje ale na podobných principech). Nicméně ani ESLP koncept tohoto dvojího trestání nezpochybnil, zdůraznil však princip soudní kontroly tohoto postupu. Z hlediska posuzované věci je významné další konstatování ESLP, že příslušné námitky proti tomu, že vůbec došlo ke spáchání deliktu, může dotýčný podat pouze v průběhu příslušného řízení o přestupku.

Krajský soud v Plzni (podle rozsudku ze dne 31. 7. 2013, čj. 17 A 10/2012-37, č. 2947 Sb. NSS):

Okolnost, zda řidič má český řidičský průkaz nebo je držitelem řidičského průkazu vydaného cizím státem, je právně irelevantní ve fázi záznamu bodů v registru řidičů (pro obě kategorie řidičů platí stejný režim taxativního výčtu protiprávních jednání a počet bodů, které za tato jednání budou zaznamenány), nikoliv ve fázi zaznamenání celkových 12 bodů, v níž každá kategorie řidičů má vlastní, specifický režim právních důsledků. Řidič „český“ pozbývá řidičské oprávnění (§ 123 odst. 3), kdežto „cizí“ jen právo k řízení motorového vozidla na území České republiky (§ 123c odst. 7), odlišně je upravena právní skutečnost určující počátek lhůty pozbytí řidičského oprávnění, resp. práva k řízení motorových vozidel na území České republiky, způsob, kterým se vrací řidičské oprávnění (§ 123d odst. 1, 3 – správní řízení), resp. způsob, kterým se znovu nabývá práva k řízení motorového vozidla (§ 123c odst. 7, 8 – uplynutím lhůty jednoho roku *ex lege*).

Poznámka: „*sui genesis*“ – svého druhu; „*ex lege*“ – ze zákona, podle práva

Započítávání bodů **§ 123b**

(1) Řidiči motorového vozidla, kterému byl příslušným správním orgánem uložen správní trest za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, nebo mu byl uložen kázeňský trest za jednání mající znaky přestupku anebo mu byl soudem uložen trest za trestný čin, nebo jehož trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno nebo u něhož bylo rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání, a přestupek, jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, jednání mající znaky přestupku anebo trestný čin, za který mu byl uložen trest nebo pro nějž bylo trestní řízení

²³⁰ Tamtéž, s. 259.

vedeno, spáchal jednáním zařazeným do bodového hodnocení, se zaznamená v registru řidičů stanovený počet bodů.

O zaznamenání bodů se nevede správní řízení a nevzdává se o něm rozhodnutí. Rozhodnutí by bylo vydáno teprve v rámci řízení o námitkách (viz § 123f, zejména pak § 123f odst. 3).²³¹

(2) Záznam v registru řidičů provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností ke dni uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení sankce za přestupek, rozhodnutí o uložení sankce za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jednání mající znaky přestupku anebo rozhodnutí, kterým se ukládá trest za trestný čin, nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, a to nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno

a) oznámení o uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení,

b) rozhodnutí o uložení správního trestu za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise anebo rozhodnutí o uložení kázeňského trestu za jednání mající znaky přestupku, nebo

c) rozhodnutí, kterým byl uložen trest za trestný čin,

d) rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání.

Základním pravidlem fungování systému bodového hodnocení je, že body se řidičům zaznamenávají zpětně ke dni právní moci rozhodnutí, jímž byla za předmětné protiprávní jednání uložena sankce. Není tedy rozhodující, kdy bylo takové rozhodnutí příslušnému úřadu obce s rozšířenou působností oznámeno.²³²

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 24. 8. 2010, čj. 5 As 39/2010-76, č. 2145 Sb. NSS):

Oznámení policie, na základě kterých je prováděno hodnocení dosaženého počtu bodů poskytuje správnímu orgánu pouze určitou informaci o věci; nelze však z nich bez dalšího vycházet v případech, vyskytnou-li se v řízení pochybnosti o údajích zde zaznamenaných. K dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu je proto třeba v takovém případě vyžádat další důkazy prokazující skutečnosti zde uvedené, např. část pokutového bloku prokazující, že přestupek byl v blokovém řízení projednán. Tento záznam sám o sobě však nemůže být důkazem, na základě něhož by správní orgán bez dalšího vzal za prokázané, že se stěžovatel přestupku dopustil, že byl projednán v blokovém řízení a že existuje právní podklad pro provedení záznamu v registru řidičů.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 16. 6. 2013, čj. 9 As 159/2012-28, www.nssoud.cz):

Bodový záznam v registru řidičů podle § 123b odst. 2 zákona o silničním provozu provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Platná právní úprava neukládá

²³¹ Tamtéž, s. 261.

²³² Tamtéž, s. 263.

strážníkům městské policie ani příslušníkům Policie ČR poučovací povinnost ohledně počtu bodů, které za jednotlivé přestupky podle přílohy k zákonu o silničním provozu budou příslušným správním orgánem do evidenční karty řidiče zaznamenány.

(3) Oznámení nebo rozhodnutí uvedená v odstavci 2 příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doručí

a) policie nebo obecní policie, jde-li o oznámení uvedené v odstavci 2 písm. a), a to do 3 pracovních dnů ode dne uložení pokuty příkazem na místě,

b) orgán, který uložil správní trest za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise anebo trest za kázeňský přestupek v prvním stupni řízení, jde-li o rozhodnutí uvedená v odstavci 2 písm. b), a to do

1. 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, nabylo-li rozhodnutí právní moci v prvním stupni řízení, nebo

2. 5 pracovních dnů ode dne, kdy obdržel rozhodnutí opatřené doložkou právní moci od orgánu, který věc projednal ve druhém stupni řízení,

c) soud nebo státní zástupce, který rozhodl v prvním stupni řízení, jde-li o rozhodnutí uvedená v odstavci 2 písm. c) a d), a to do

1. 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, nabylo-li rozhodnutí právní moci v prvním stupni řízení, nebo

2. 5 pracovních dnů ode dne, kdy obdržel rozhodnutí opatřené doložkou právní moci od orgánu, který věc projednal ve druhém stupni řízení.

(4) Oznámení nebo rozhodnutí uvedená v odstavci 2 se považují za doručena dnem, kdy je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností obdrží. Není-li rozhodnutí opatřeno doložkou právní moci, považuje se za nedoručené. Místo rozhodnutí lze doručit oznámení o nabytí právní moci rozhodnutí, které má být doručeno. Neobsahuje-li oznámení podle věty třetí údaje potřebné k provedení záznamu do registru řidičů, obecní úřad obce s rozšířenou působností požádá o doručení rozhodnutí.

(5) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vydá na žádost řidiče výpis z registru řidičů o jeho záznamech bodového hodnocení.

(6) Kontaktní místo veřejné správy vydá na žádost řidiče ověřený výstup z registru řidičů o jeho záznamech bodového hodnocení podle zvláštního právního předpisu^{35g}).

Ustanovení upravuje vydávání dat prostřednictvím tzv. Czech Pointů, tedy kontaktních míst veřejné správy, jejichž seznam je stanoven vyhláškou č. 364/2009 Sb., o seznamu obecních úřadů a zastupitelských úřadů, které jsou kontaktními místy veřejné správy (vyhláška o kontaktních místech veřejné správy), ve znění pozdějších předpisů. Na kontaktním místě nelze získat úplný výpis z registru řidičů, nýbrž pouze tu jeho část, která se týká záznamů v bodovém hodnocení. Vydání výpisu podléhá správnímu poplatku.²³³

²³³ Tamtéž, s. 265.

(7) Jde-li o řidiče, který je příslušníkem zpravodajské služby, odstavce 1 až 4 se nepoužijí.

§ 123c

(1) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností zaznamenává řidičem dosažený počet bodů pouze do celkového počtu 12 bodů.

Bodový systém je založen na **sčítacím principu**. Každý řidič do něho zpočátku vstupuje s nulou bodů. Za pravomocně projednaná protiprávní jednání, na která se bodový systém podle přílohy zákona vztahuje, se mu zaznamenávají body. Nejvíce může být řidiči zaznamenáno 12 bodů. Řidič, který dosáhl tento celkový počet 12 bodů, pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo příslušným úřadem doručeno oznámení o dosažení tohoto počtu bodů.²³⁴

(2) Dopustil-li se řidič více přestupků nebo trestných činů, spáchaných jednáním zařazeným do bodového hodnocení a projednaných ve společném řízení, zaznamená příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností počet bodů stanovených pro nejzávažnější z nich.

Díky novele z roku 2011, obsažené v zákoně č. 133/2011 Sb., doznalo toto ustanovení zásadní koncepční změny. Dříve zákon předpokládal, že zatímco za jeden skutek, který naplnil více skutkových podstat zařazených v bodovém systému, budou body zaznamenány pouze v rozsahu nejzávažnějšího přestupku či trestného činu (tzv. jednočinný souběh), v případě více skutků (tzv. vícečinný souběh) zařazených do bodového hodnocení se body naopak vždy sčítaly, tedy i v případě přestupků a trestných činů projednávaných ve společném řízení. Tato zásada, která vycházela z toho, že body nejsou sankcí, nýbrž opatřením proti řidičům, kteří zákon porušují opakovaně, však byla uvedenou novelou s účinností od 1. srpna 2011 opuštěna.

Zákon v aktuální podobě předpokládá, že body za přestupky či trestné činy projednané ve společném řízení se nikdy sčítat nebudou a že budou zaznamenány v rozsahu, který odpovídá nejzávažnějšímu z přestupků či trestných činů, projednávaných v daném společném řízení.²³⁵

(3) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.

Příslušný úřad neprodleně písemně nebo elektronickou cestou, popřípadě i prostřednictvím datové schránky (což jsou ovšem tak jako tak písemné formy vyrozumění), oznámí dosažení dvanácti bodů řidiči a současně ho vyzve, aby nejpozději do pěti pracovních dnů odevzdal řidičský průkaz a pokud mu byl vydán, tak i mezinárodní řidičský průkaz.²³⁶

(4) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič, který je držitelem řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného

²³⁴ Tamtéž, s. 265.

²³⁵ Tamtéž, s. 266.

²³⁶ Tamtéž, s. 266.

cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně oznámí tuto skutečnost řidiči a ministerstvu.

(5) Řidič, který pozbyl odbornou způsobilost podle odstavce 3, je povinen výzvu podle odstavce 3 splnit.

(6) Pro odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu podle odstavce 3 platí obdobně § 113 odst. 5.

(7) Dosáhne-li řidič, který je držitelem řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem, mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, celkového počtu 12 bodů, pozbývá právo k řízení motorového vozidla na území České republiky po dobu jednoho roku. Ministerstvo sdělí, po obdržení podkladů zaslaných příslušným obecním úřadem obce s rozšířenou působností, tuto skutečnost orgánu, který řidičský průkaz vydal.

(8) Lhůta jednoho roku uvedená v odstavci 7 počíná běžet ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku nebo trestném činu, spáchaným jednáním zařazeným do bodového hodnocení, na jehož základě řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů.

Je zde upraveno, od kdy se počítá pozbytí práva řídit motorové vozidlo na území České republiky na dobu 12 měsíců u držitelů řidičského průkazu členského státu, řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, kteří dosáhli celkového počtu 12 bodů v bodovém hodnocení.

Zákon bohužel neřeší, co se po uplynutí jednoho roku stane s již zaznamenanými body, což lze považovat za výrazný nedostatek této právní úpravy. Ustanovení § 123d odst. 4 na tyto případy uplatnit nelze, byť by bylo logické, aby i k držitelům cizozemských řidičských průkazů bylo přistupováno stejným způsobem.²³⁷

§ 123d

Vrácení řidičského oprávnění

(1) Řidič, který podle § 123c odst. 3 pozbyl řidičské oprávnění, je oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne pozbytí řidičského oprávnění podle § 123c odst. 3.

(2) Byl-li řidiči za přestupek nebo trestný čin, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení, na základě kterého dosáhl celkového počtu 12 bodů, uložen trest nebo správní trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, je řidič oprávněn požádat o vrácení řidičského oprávnění nejdříve po vykonání trestu nebo správního trestu zákazu činnosti, pokud je uložena doba zákazu činnosti delší než doba podle odstavce 1.

Pravomocně uložený zákaz činnosti má přímo ze zákona, konkrétně podle § 94a, za následek pozbytí řidičského oprávnění.

Platí, že o vrácení řidičského oprávnění lze požádat až po odpadnutí obou důvodů pro pozbytí práva řídit. Pokud byl tedy zákaz činnosti uložen na dobu delší než jeden rok, lze o vrácení

²³⁷ Tamtéž, s. 269.

řidičského oprávnění požádat až po ukončení jeho výkonu (nebylo-li od něj ve zbytku upuštěno).²³⁸

(3) Žádost o vrácení řidičského oprávnění podává žadatel písemně u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Podmínkou vrácení řidičského oprávnění je prokázání, že se žadatel podrobil přezkoušení z odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ a dále prokázání zdravotní a psychické způsobilosti. Pro vrácení řidičského oprávnění platí přiměřeně § 101.

(4) Ode dne vrácení řidičského oprávnění podléhá řidič novému bodovému hodnocení; obecní úřad obce s rozšířenou působností ke dni vrácení řidičského oprávnění zaznamená v registru řidičů odečtení všech 12 bodů.

§ 123e Odečítání bodů

(1) Řidiči, kterému nebyl ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, na jehož základě mu byl v registru řidičů zaznamenán naposled stanovený počet bodů, pravomocně uložen správní trest za přestupek nebo za jednání vojáka označené za přestupek ve zvláštním právním předpise, kázeňský trest za jednání mající znaky přestupku nebo trest za trestný čin, spáchaný jednáním zařazeným do bodového hodnocení,

Jako výrazný prvek změkčení dopadů bodového systému a také jako prvek jeho výchovného působení na řidiče zákon stanovuje možnost odečítání bodů. Body se neodečítají do mínusu, ale pouze do nuly. Tomu odpovídá zákonná dikce, podle níž se odečítání týká výlučně „dosažených“ (tj. zaznamenaných) bodů.

Podmínkou odečítání bodů je, že řidič nebyl po stanovenou dobu pravomocně postižen za jednání, které podléhá bodovému hodnocení, bez ohledu na to, zda se případně ve sledované době takového protiprávního jednání objektivně dopustil. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností odečítá body z úřední povinnosti, aniž by o to ten, jehož se odečtení bodů týká, musí žádat.

Pokud by následně vyšlo najevo, že se řidič v rozhodné době některého z evidovaných protiprávních jednání dopustil, nemá to již na odečtení bodů žádný vliv, odečtené body nemohou být v takovém případě opětovně zaznamenány.

Odečítání bodů podle § 123e zpravidla nelze uplatnit, pokud řidič již dosáhl celkového počtu 12 bodů. V takovém případě totiž zákon obsahuje speciální úpravu v § 123d odst. 4, která předpokládá odečtení všech 12 bodů ke dni právní moci rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění.²³⁹

a) po dobu 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů,

b) po dobu 24 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů zbývajících po odečtení bodů podle písmene a),

c) po dobu 36 po sobě jdoucích kalendářních měsíců, se odečtou všechny zbývajíc body.

²³⁸ Tamtéž, s. 270.

²³⁹ Tamtéž, s. 272.

K tomuto dni provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností záznam v registru řidičů o odečtení bodů z dosaženého počtu stanovených bodů řidiči, a to nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne, kdy vznikl řidiči nárok na odečtení bodů.

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 3. 5. 2011, čj. 8 As 23/2010-89, www.nssoud.cz):

I. Dosáhne-li řidič 12 bodů, a to nezávisle na přerušení běhu lhůt daných v § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, nemůže se takto získaných bodů zbavit řádným chováním, s nímž počítá § 123e odst. 1, ale pouze způsobem stanoveným v § 123d odst. 1 a 3, která upravují, jakým způsobem musí řidič postupovat při dosažení 12 bodů.

II. Na důsledky dosažení 12 bodů nemá vliv odkladný účinek námitek stanovený v § 123f odst. 4 zákona, neboť skrze tento procesně právní institut je možné toliko oddálit následky dosažení 12 bodů (přerušením běhu lhůt uvedených v § 123c odst. 3), nikoliv jen zvrátit.

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 14. 3. 2014, čj. 4 As 151/2013-25, www.nssoud.cz):

Pokud řidič spáchal dne 20. 1. 2011 přestupek, za který mu byla uložena pokuta v blokovém řízení a zaznamenány 2 body, a následně dne 20. 1. 2012 spáchal další přestupek zařazený do bodového hodnocení, potom ke dni 20. 1. 2012 nesplnil podmínky pro odpočet bodů z registru řidičů, neboť doba po sobě jdoucích 12 kalendářních měsíců, po jejímž uplynutí se podle § 123e odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu odečtou 4 body z celkového počtu dosažených bodů, uplynula teprve posledním okamžikem dne, který se svým označením shoduje se dnem, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty, tedy dne 20. 1. 2012 ve 24:00 hodin.

(2) Řidiči se rovněž odečtou body, které mu byly zaznamenány na základě pravomocného rozhodnutí o

a) přestupku nebo trestném činu po pravomocném zrušení tohoto rozhodnutí, nebo

b) podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, pokud v trestním řízení, ve kterém se pokračovalo, nedošlo k odsouzení řidiče pro trestný čin, který spáchal jednáním zařazeným do bodového hodnocení.

(3) Po dobu výkonu trestu nebo správního trestu zákazu činnosti, spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, nebo ve zkušební době podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, během které se řidič zavázal zdržet se řízení motorových vozidel, neběží doba pro odečítání bodů podle odstavce 1.

(4) Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností rovněž provede záznam v registru řidičů o odečtení 3 bodů z dosaženého počtu bodů řidiči, který podal písemnou žádost o odečtení bodů a

a) doložil žádost potvrzením o ukončeném školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy podle zvláštního právního předpisu⁴), které není starší než 1 měsíc od podání žádosti, a

b) neměl ke dni ukončení školení bezpečné jízdy ve středisku bezpečné jízdy v registru řidičů zaznamenáno více než 10 bodů za porušení právních předpisů ohodnocená méně než 6 body.

Vedle odečtu bodů na základě plynutí času obsahuje zákon také možnost odečtení bodů na základě absolvování školení bezpečné jízdy. Školení bezpečné jízdy představuje jednu z forem zdokonalování odborné způsobilosti řidičů podle zákona č. 247/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a je založeno výlučně na principu dobrovolnosti.

(...)

Významné omezení pro možnost podrobit se školení bezpečné jízdy představuje počet bodů zaznamenaných v bodovém hodnocení a také povaha protiprávních jednání, za které tyto body byly zaznamenány. Školení bezpečné jízdy podle zákona č. 247/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se proto nemohou zúčastnit především ti řidiči, kteří mají zaznamenáno 11 nebo dokonce 12 bodů v bodovém hodnocení. Dále jde o řidiče, kterým byly body zaznamenány za protiprávní jednání, jež jsou (podle přílohy k zákonu o silničním provozu) hodnocena 6 či 7 body.²⁴⁰

(5) Příslušný úřad obce s rozšířenou působností provede záznam o odečtení bodů ke dni ukončení školení ve středisku bezpečné jízdy, a to nejpozději do 3 pracovních dnů od podání žádosti. Příslušný úřad obce s rozšířenou působností může provést záznam o odečtení bodů řidiči na základě potvrzení o ukončeném školení bezpečné jízdy pouze jednou za kalendářní rok.

(6) Odečtení všech 12 zaznamenaných bodů oznámí příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností písemně řidiči nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne, ke kterému byl záznam o odečtení bodů proveden v registru řidičů.

§ 123f

(1) Nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu.

O zaznamenávání bodů se nevede správní řízení a nevydává se o něm správní rozhodnutí. Ten, jehož se záznam týká, tedy nemá možnost se k záznamu vyjádřit ještě před jeho provedením. Vychází se z předpokladu, že možnost vyjádřit se již měl v předcházejícím soudním či správním řízení, jehož výsledek (pravomocné rozhodnutí) je pro zaznamenání bodů určující. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je při zaznamenávání bodů vázán přílohou k zákonu č. 361/2000 Sb., která při zaznamenávání bodů nepřipouští žádné správní uvážení. Zákon i přes to (či možná právě proto) upravuje možnost, jak se může řidič proti zaznamenaným bodům ohradit. Touto možností jsou písemné námitky, které se podávají u příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Při posuzování důvodnosti námitek správnímu orgánu nepřísluší přezkoumávat žádné z rozhodnutí podle § 123b odst. 1 (s výjimkou případů, kdy tento úřad sám rozhodoval v posledním stupni).

(...)

V rámci posouzení důvodnosti uplatněných námitek se může úřad zabývat pouze tím, zda body byly oprávněně zaznamenány konkrétní osobě a v konkrétní výši, přičemž je i nadále vázán pravomocným rozhodnutím, na jehož základě k započtení bodů došlo (viz § 123b odst. 2). Podle § 73 odst. 2 správního řádu zde totiž platí, že pravomocné rozhodnutí je závazné pro

²⁴⁰ Tamtéž, s. 274.

účastníky řízení, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno, a pro všechny správní orgány. Stejně tak je pro správní orgány závazné i pravomocné rozhodnutí soudu.

Příslušný úřad námítky posoudí a shledá-li je důvodnými, postupuje podle § 123f odst. 2 tak, že provede v registru řidičů opravu v zaznamenaných bodech. Nepovažuje-li námítky za důvodné, postupuje podle § 123f odst. 3.

Lhůta pro podání námitek není nijak omezena. Námítky lze podat i způsobem uvedeným v § 117, tedy jako elektronické podání se zaručeným elektronickým podpisem, podání prostřednictvím držitele poštovní licence, či prostřednictvím datové schránky. Naopak nepřipadá v úvahu jejich ústní podání do protokolu, protože u nich zákon jednoznačně vyžaduje písemnou formu.²⁴¹

(2) Shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností námítky oprávněné, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byly námítky doručeny, provede opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů a neprodleně písemně vyrozumí o provedené opravě záznamu řidiče.

(3) Shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námítky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím námítky zamítne a provedený záznam potvrdí.

(4) Podá-li řidič po dosažení celkového počtu 12 bodů námítky proti provedenému záznamu bodů běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 se přerušuje ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí podle odstavce 3 nabude právní moci.

Zvláštní ustanovení u počítání lhůt se týká případů, kdy řidič uplatnil námítky po dosažení celkového počtu 12 bodů. V takovém případě neběží lhůta stanovená pro pozbytí řidičské=ho oprávnění a odevzdání řidičského průkazu. Nebylo-li námitkám vyhověno, po právní moci rozhodnutí o nich podle § 123f odst. 3 lhůta dobíhá.

Toto ustanovení se neuplatní v případech, kdy jde o zaznamenání bodů držiteli cizozemského řidičského průkazu, neboť taková osoba ztrácí právo řídit motorové vozidlo na území České republiky již dnem právní moci rozhodnutí, na jehož podkladě dosáhne celkového počtu 12 bodů (viz § 123c odst. 7).²⁴²

HLAVA VI

STÁTNÍ SPRÁVA

§ 124

Působnost

(1) Státní správu ve věcech provozu na pozemních komunikacích vykonává ministerstvo, které je ústředním orgánem státní správy ve věcech provozu na pozemních komunikacích, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností, Ministerstvo vnitra a policie.

(2) Ministerstvo

a) povoluje výjimky podle § 43 odst. 5 a § 83 odst. 5,

b) stanoví po písemném vyjádření Ministerstva vnitra místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na dálnici a užití zařízení pro provozní informace na dálnici,

²⁴¹ Tamtéž, s. 276.

²⁴² Tamtéž, s. 276.

- c) schvaluje na žádost a náklady výrobce nebo výhradního dovozce provedení a používání dopravních značek, světelných a akustických signálů, dopravních zařízení a zařízení pro provozní informace,
- d) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu vydaného podle tohoto zákona,
- e) vede centrální registr řidičů,
- f) zabezpečuje výrobu a distribuci řidičských průkazů, mezinárodních řidičských průkazů a dalších dokladů stanovených tímto zákonem,
- g) zabezpečuje výrobu a na základě požadavků obecních úřadů obcí s rozšířenou působností i distribuci paměťových karet řidiče a vede jejich centrální evidenci,
- h) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,
- i) na žádost příslušného orgánu jiného členského státu ověřuje a sděluje údaje o platnosti a rozsahu řidičských oprávnění.

(3) Ministerstvo nebo jím pověřená osoba zajišťuje informovanost veřejnosti o situacích v provozu na pozemních komunikacích, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Za tím účelem jsou policie, obecní policie, silniční správní úřady, správci pozemních komunikací a Hasičský záchranný sbor povinni poskytovat ministerstvu aktuální informace, které mají vliv na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích. Prováděcí právní předpis stanoví druh informací, které mají vliv na bezpečnost a plynulost silničního provozu, způsob předávání informací, způsob sběru informací a způsob zveřejňování informací pro potřeby dopravní veřejnosti.

(4) Krajský úřad

- a) povoluje výjimky podle § 43 odst. 5,
- b) stanoví místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na silnici I. třídy a užití zařízení pro provozní informace na silnici I. třídy; místně příslušný je krajský úřad, v jehož územním obvodu se silnice I. třídy nachází,
- c) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) pověřuje osoby oprávněné k zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 písm. j),
- b) uděluje, podmiňuje, omezuje, odnímá a vrací řidičské oprávnění a zrušuje podmínění nebo omezení řidičského oprávnění,
- c) nařizuje přezkoumání zdravotní způsobilosti držitele řidičského oprávnění,
- d) nařizuje přezkoušení z odborné způsobilosti držitele řidičského oprávnění,
- e) vydává a vyměňuje řidičské průkazy a mezinárodní řidičské průkazy,
- f) vyměňuje řidičské průkazy členského státu, řidičské průkazy vydané cizím státem podle § 116,

g) zapisuje do mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem skutečnosti podle § 107 a oznamuje je orgánu cizího státu, který tento mezinárodní řidičský průkaz vydal,

h) vede registr řidičů a vydává data z registru řidičů,

i) vydává speciální označení vozidel podle § 67,

j) projednává přestupky podle tohoto zákona,

k) provádí v registru řidičů záznamy o počtech bodů dosažených řidiči v bodovém hodnocení a o odečtu bodů,

l) projednává námitky a rozhoduje ve věci záznamu o počtu řidičem dosažených bodů v bodovém hodnocení,

m) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,

n) informuje orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání,

1. o odevzdání řidičského průkazu držitelem řidičského průkazu, který se zavázal zdržet se řízení motorových vozidel během zkušební doby tohoto podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání,

2. o žádosti o řidičské oprávnění osoby, která se zavázala během zkušební doby tohoto podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání zdržet se řízení motorových vozidel, pokud nebyl příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností vyrozuměn o tom, zda se tato osoba ve zkušební době osvědčila, nebo o tom, že se má za to, že se osvědčila; zároveň obecní úřad obce s rozšířenou působností informuje orgán činný v trestním řízení o tom, zda žadatel doložil odbornou způsobilost.

(6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností stanoví místní a přechodnou úpravu provozu na pozemních komunikacích na silnici II. a III. třídy, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci a užití zařízení pro provozní informace na silnici II. a III. třídy, místní komunikaci a veřejně přístupné účelové komunikaci. Místně příslušný je obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu se pozemní komunikace nachází.

(7) Kterýkoli obecní úřad obce s rozšířenou působností je příslušný k

a) vedení řízení o

1. udělení nebo rozšíření řidičského oprávnění,

2. vydání řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu,

3. vydání paměťové karty řidiče,

4. výměně řidičského průkazu členského státu nebo řidičského průkazu vydaného cizím státem,

b) přijetí vzdání se řidičského oprávnění podle § 93 odst. 2 písm. c) nebo § 94 odst. 2, přijetí oznámení změny údajů v řidičském průkazu nebo mezinárodním řidičském průkazu, přijetí

vrácené nebo odevzdané paměťové karty řidiče, přijetí ohlášení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu nebo mezinárodního řidičského průkazu a k dalším souvisejícím úkonům,

c) poskytnutí údajů z registru řidičů nebo k vydání výpisu z registru řidičů o záznamech bodového hodnocení řidiče.

(8) Obecní úřad obce s rozšířenou působností, který vedl řízení nebo provedl úkon podle odstavce 7, zapíše související údaje do registru řidičů.

(9) K činnostem uvedeným v hlavě III, IV a V tohoto zákona, které vykonává obecní úřad obce s rozšířenou působností, s výjimkou činností uvedených v odstavci 7 nebo 8, je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu se nachází obvyklé bydliště žadatele o řidičské oprávnění, žadatele o vrácení řidičského oprávnění, držitele řidičského oprávnění nebo držitele řidičského průkazu nebo, jde-li o osoby bez obvyklého bydliště na území České republiky, místo studia.

(10) Ministerstvo vnitra spolupracuje s ministerstvem při provádění prevence v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(11) Policie vykonává dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích tím, že

a) kontroluje dodržování povinností účastníků a pravidel provozu na pozemních komunikacích a podílí se na jeho řízení,

b) objasňuje dopravní nehody,

c) vede evidenci dopravních nehod,

d) projednává příkazem na místě přestupky podle tohoto zákona,

e) provádí prevenci v oblasti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

(12) Při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jsou příslušníci Policie ve služebním stejnokroji oprávněni zejména

a) dávat pokyny k řízení provozu na pozemních komunikacích,

b) zastavovat vozidla,

c) zabránit v jízdě řidiči podle § 118a,

d) zadržet řidičský průkaz podle § 118b,

e) zakázat řidiči jízdu na nezbytně nutnou dobu nebo mu přikázat směr jízdy, vyžaduje-li to bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, popřípadě jiný veřejný zájem,

f) vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem,

g) vyzvat řidiče a učitele autoškoly k vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn jinou návykovou látkou,

- h) vyzvat řidiče motorového vozidla k předložení dokladů k řízení a provozu vozidla,
 - i) vyzvat řidiče motorového vozidla ke kontrole maximální přípustné hmotnosti na nápravu, maximální přípustné hmotnosti vozidla nebo jízdní soupravy nebo technického stavu vozidla nebo jízdní soupravy,
 - j) rozhodnout o odstranění vozidla, je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci, postupem dle § 45 odst. 4, nebo vozidla, které neoprávněně stojí na vyhrazeném parkovišti,
 - k) použít technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla podle zvláštního právního předpisu³⁷⁾.
 - l) vybírat kauce podle § 124a,
 - m) zadržet osvědčení o registraci vozidla podle § 6b,
 - n) zajistit vozidlo nebo osvědčení o registraci vozidla podle § 124c.
- (13) Příkazem na místě může obecní policie projednat přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodů 1, 3 až 6 a 8 až 10. Příkazem na místě může obecní policie dále projednat přestupek podle tohoto zákona spáchaný
- a) porušením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích,
 - b) nedovoleným zastavením nebo stáním vozidla na pozemní komunikaci, nebo
 - c) porušením pravidel pro chůzi, jízdu na jízdním kole, jízdu nemotorových vozidel, jízdu na zvířatech, vedení a hnaní zvířat nebo užívání osobního přepravníku.

§ 124a **Vybírání kauce**

- (1) Policista je při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích oprávněn vybrat kauci v rozmezí od 3 500 Kč do 50 000 Kč od řidiče, který je podezřelý ze spáchání přestupku podle tohoto zákona, je-li důvodné podezření, že se bude vyhýbat řízení o přestupku nebo že by případné vymáhání uložené pokuty bylo spojeno s nepřiměřenými náklady, popřípadě nebylo vůbec možné.
- (2) Výše kauce nesmí překročit nejvyšší výměru pokuty, kterou lze za daný přestupek uložit.
- (3) Při výběru kauce policista poučí řidiče o účelu vybrání kauce a podmínkách jejího vrácení a vystaví ve 3 vyhotoveních písemné potvrzení o vybrání kauce, ve kterém musí být uveden důvod vybrání kauce, její výše a správní orgán, který je příslušný k vedení řízení o přestupku.
- (4) Policista ponechá 1 vyhotovení potvrzení o vybrání kauce pro evidenční účely policie, 1 vyhotovení předá řidiči a 1 vyhotovení předá spolu s kaucí nejpozději následující pracovní den správnímu orgánu, který je příslušný k vedení řízení o přestupku.
- (5) Kauci nelze vybrat od osoby
- a) požívající imunit a výsad podle zákona nebo mezinárodního práva,

- b) jejíž jednání mající znaky přestupku se neprojednává podle zákona o přestupcích,
- c) podezřelé ze spáchání přestupku, nedosahuje-li nejvyšší výměra pokuty za tento přestupek alespoň 5 000 Kč.

§ 124b

Vrácení, započtení a propadnutí kauce

- (1) Kauce se vrátí v plné výši, nebyl-li řidič v řízení o přestupku shledán vinným z jeho spáchání.
- (2) Je-li v řízení o přestupku uložena řidiči pokuta a povinnost k úhradě nákladů řízení, rozhodne správní orgán o započtení složené kauce na zaplacení uložené pokuty a nákladů řízení. Je-li vybraná kauce vyšší než uložená pokuta a náklady řízení, vrátí se řidiči část kauce zbývající po započtení kauce na zaplacení uložené pokuty a nákladů řízení.
- (3) Kauce propadne, jestliže nelze
 - a) řízení ukončit rozhodnutím ve věci proto, že podezřelý z přestupku je nedosažitelný nebo nečinný, nebo
 - b) rozhodnutí ve věci, kterým byl řidič shledán vinným, nelze doručit z důvodů uvedených v písmeni a).
- (4) Vrací-li se kauce nebo její část, vyzve správní orgán bez zbytečného odkladu řidiče k vyzvednutí kauce nebo její části nebo ke sdělení potřebných údajů o bankovním účtu, na který lze kauci nebo její část vrátit. Výzva se doručuje do vlastních rukou. Kauce nebo její část propadá, nevyzvedne-li si ji řidič do 1 roku ode dne doručení výzvy nebo nesdělí-li v této lhůtě potřebné údaje o bankovním účtu. Nepodaří-li se výzvu doručit, kauce nebo její část propadá, nevyzvedne-li si ji řidič do 2 let ode dne odeslání výzvy nebo nesdělí-li v této lhůtě potřebné údaje o bankovním účtu.
- (5) Propadá kauce je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost správního orgánu, který je příslušný k vedení řízení o přestupku.

§ 124c

Zajištění vozidla

- (1) Je-li policista oprávněn vybrat kauci a řidič kauci na výzvu nesloží, přikáže policista řidiči jízdu na nejbližší místo z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích vhodné k odstavení vozidla a
 - a) zajistí vozidlo použitím technického prostředku nebo jeho odtahem, nebo
 - b) zakáže pokračovat v jízdě a zajistí řidiči osvědčení o registraci vozidla.
- (2) Při postupu podle odstavce 1 poučí policista řidiče o podmínkách uvolnění vozidla nebo vrácení osvědčení o registraci vozidla a vystaví ve 3 vyhotoveních potvrzení o zajištění vozidla nebo osvědčení o registraci vozidla. V potvrzení uvede důvod zajištění, důvod uložení kauce a její výši a správní orgán příslušný k vedení řízení o přestupku. Pro nakládání s potvrzením a se zajištěným osvědčením o registraci vozidla se § 124a odst. 4 použije obdobně.

(3) V případě zajištění vozidla nebo osvědčení o registraci vozidla lze kauci složit u policie nebo u správního orgánu příslušného k vedení řízení o přestupku. Orgán, který kauci vybral, o tom vydá řidiči písemné potvrzení; na obsah potvrzení se § 124a odst. 3 použije obdobně. Policie předá složenou kauci nejpozději následující pracovní den správnímu orgánu, který je příslušný k vedení řízení o přestupku.

(4) Správní orgán příslušný k vedení řízení o přestupku nebo policie, nepředala-li je správnímu orgánu příslušnému k vedení řízení o přestupku, řidiči neprodleně vrátí zajištěné osvědčení o registraci vozidla a policie neprodleně uvolní zajištěné vozidlo řidiči nebo jeho provozovateli, jestliže

- a) byla složena kauce,
- b) řidič nebyl v řízení o přestupku shledán vinným z jeho spáchání,
- c) byla zaplacená pokuta a náklady řízení uložené v řízení o přestupku, nebo
- d) zanikla odpovědnost za přestupek.

(5) Zajištění a vrácení osvědčení o registraci vozidla oznámí neprodleně orgán, který tento úkon provedl, správnímu úřadu příslušnému k vedení registru vozidel.

§ 125b

Státní odborný dozor a vrchní státní odborný dozor

(1) Státní odborný dozor a vrchní státní odborný dozor (dále jen „státní dozor“) nad výkonem působností ve věcech provozu na pozemních komunikacích podle tohoto zákona a zvláštního právního předpisu³⁰⁾ (dále jen „výkon působností“) vykonávají krajské úřady^{38a)} a ministerstvo.

(2) Ministerstvo vykonává vrchní státní odborný dozor nad výkonem působností obecními úřady obcí s rozšířenou působností a krajskými úřady.

(3) Pověření k výkonu státního odborného dozoru nebo vrchního státního odborného dozoru ve věcech silničního provozu ve formě průkazu vydává správní orgán, do jehož působnosti výkon dozoru spadá. Náležitosti průkazu a jeho vzor stanoví prováděcí právní předpis.

Přestupky

§ 125c

Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích

- a) řídí vozidlo

1. na němž v rozporu s jiným právním předpisem^{38b)} není umístěna tabulka státní poznávací značky (dále jen „registrační značka“) nebo je umístěna tabulka registrační značky, která nebyla vozidlu přidělena,

2. jehož tabulka registrační značky je zakryta, nečitelná nebo upravena anebo umístěna tak, že je znemožněna nebo podstatně ztížena její čitelnost,

O uvedený přestupek půjde především tehdy, pokud na vozidle bude zcela absentovat tabulka státní poznávací značky, ač na něm povinně musí být umístěna. Může se jednat jak

o motorové, tak i nemotorové (přípojně) vozidlo, neboť v případě jízdní soupravy řidič řídí celou jízdní soupravu, tj. každé vozidlo do ní zapojené. (...) O uvedený přestupek dále půjde, bude-li na vozidle umístěna tabulka s jinou státní poznávací značkou, než která byla vozidlu přidělena

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6; body se nezaznamenávají.²⁴³

3. které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích^{34a)} tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích, nebo

Závady na vozidle, které ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, vymezuje § 40 vyhlášky č. 341/2014 Sb.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6; za přestupek podle bodu 3 se zaznamenává 5 bodů.²⁴⁴

4. jehož osvědčení o registraci bylo zadrženo,

Zadržením osvědčení o registraci se rozumí jeho zadržení podle § 6b.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 10 000 Kč do 20 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6.²⁴⁵

b) v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 500 Kč do 20 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6; započítává se 7 bodů, je-li zjištěný obsah alkoholu u řidiče vyšší než 0,3 promile, nebo jedná-li se o řízení vozidla bezprostředně po užití jiné návykové látky nebo v takové době po užití jiné návykové látky, po kterou je řidič ještě pod jejím vlivem.²⁴⁶

c) řídí vozidlo nebo jede na zvířeti ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodila požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky,

Stavem vylučujícím způsobilost se podle dosavadní judikatury rozumí případy, kdy množství alkoholu v krvi řidiče motorového vozidla dosáhne 1 g/kg (promile). V jednotlivých případech však tato hodnota může být s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti a osobu pachatele i nižší.

²⁴³ Tamtéž, s. 296.

²⁴⁴ Tamtéž, s. 296.

²⁴⁵ Tamtéž, s. 298.

²⁴⁶ Tamtéž, s. 298.

Za tento přestupek, nebude-li se jednat o trestný čin podle § 274 trestního zákoníku, se uloží pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let – viz odst. 5 a 6; započítává se 7 bodů.²⁴⁷

d) se v rozporu s § 5 odst. 1 písm. f) a g) odmítne podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebo jízdy na zvířeti nebyla ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou,

Pokud je podezřelou z tohoto přestupku osoba s bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie, obecní úřad obce s rozšířenou působností v souladu s § 125j zašle této osobě spolu s oznámením o zahájení řízení informační formulář v úředním jazyce členského státu Evropské unie, ve kterém má podezřelý bydliště.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let – viz odst. 5 a 6; započítává se 7 bodů.²⁴⁸

e) řídí motorové vozidlo a

1. v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění,

Držitelem řidičského oprávnění není ani osoba, která jej pozbyla podle § 94a nebo podle § 123c odst. 3.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let – viz odst. 5 a 6; započítávají se 4 body.²⁴⁹

2. byl jí zadržen řidičský průkaz podle § 118b odst. 1,

Tohoto přestupku se dopustí řidič motorového vozidla, kterému byl zadržen řidičský průkaz policistou podle § 118b odst. 1.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6; započítává se 7 bodů.²⁵⁰

3. v rozporu s § 3 odst. 4 není k jeho řízení profesně způsobilá podle zvláštního právního předpisu⁴⁾ nebo na základě rozhodnutí příslušného orgánu jiného členského státu nebo Švýcarské konfederace,

K profesní způsobilosti řidiče a jejímu prokazování viz § 46 až 52c zákona č. 247/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a § 3 odst. 4 a 5a § 6 odst. 7 písm. c).

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6; započítávají se 3 body.²⁵¹

4. není držitelem platného posudku o zdravotní způsobilosti,

Skutečnost, že řidič motorového vozidla nebude mít v rozporu s § 6 odst. 7 u sebe doklad o zdravotní způsobilosti, sama o sobě nebude zakládat naplnění skutkové podstaty

²⁴⁷ Tamtéž, s. 298.

²⁴⁸ Tamtéž, s. 301.

²⁴⁹ Tamtéž, s. 301.

²⁵⁰ Tamtéž, s. 300.

²⁵¹ Tamtéž, s. 300.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6; body se nezapočítávají.²⁵²

5. pozbyla jako řidič, který je držitelem řidičského průkazu Evropské unie, řidičského průkazu vydaného cizím státem nebo mezinárodního řidičského průkazu vydaného cizím státem, právo k řízení motorového vozidla na území České republiky podle § 123c odst. 7, nebo

Za tento přestupek se uloží pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let – viz odst. 5 a 6; body se nezapočítávají.²⁵³

6. řidičské oprávnění jí bylo pozastaveno podle § 95 nebo exekucním příkazem podle exekučního řádu,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6; body se nezapočítávají.²⁵⁴

f) při řízení vozidla

1. v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) drží v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení,

Pokud je podezřelou z tohoto přestupku osoba s bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie, obecní úřad obce s rozšířenou působností v souladu s § 125j zašle této osobě spolu s oznámením o zahájení řízení informační formulář v úředním jazyce členského státu Evropské unie, ve kterém má podezřelý bydliště.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 1 500 Kč do 2 500 Kč – viz odst. 5 a 6; v blokovém řízení se za tento přestupek uloží pokuta do 1 000 Kč – viz odst. 7. Započítávají se 2 body.²⁵⁵

2. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km.h⁻¹ a více nebo mimo obec o 50 km.h⁻¹ a více,

Jedná se o překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené jak zákonem, tak příslušnou dopravní značkou.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6; započítává se 5 bodů.²⁵⁶

3. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 20 km.h⁻¹ a více nebo mimo obec o 30 km.h⁻¹ a více,

Jedná se o překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené jak zákonem, tak příslušnou dopravní značkou.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 500 Kč do 5 000 Kč, pokuta od 2 500 Kč do 5 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho měsíce do šesti měsíců se uloží tomu, kdo tento přestupek

²⁵² Tamtéž, s. 300.

²⁵³ Tamtéž, s. 301.

²⁵⁴ Tamtéž, s. 302.

²⁵⁵ Tamtéž, s. 302.

²⁵⁶ Tamtéž, s. 302.

spáchal v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát – viz odst. 5 a 6; v blokovém řízení se uloží pokuta do 2 500 Kč – viz odst. 7. Započítávají se 3 body.²⁵⁷

4. překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km.h⁻¹ nebo mimo obec o méně než 30 km.h⁻¹,

Jedná se o překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené jak zákonem, tak příslušnou dopravní značkou.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 1 500 Kč do 2 500 Kč – viz odst. 5, v blokovém řízení se uloží pokuta do 1 000 Kč – viz odst. 7, za překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopravní značkou o více než 5 km.h⁻¹ a méně než 20 km.h⁻¹ v obci nebo o více než 10 km.h⁻¹ a méně než 30 km.h⁻¹ mimo obec se započítávají 2 body.²⁵⁸

5. v rozporu s § 4 písm. b) a c) nezastaví vozidlo na signál, který jí přikazuje zastavit vozidlo nebo na pokyn „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou,

Jedná se o jediný přestupek podle § 125c, u kterého má forma zavinění – úmysl či nedbalost-vliv na aplikaci ustanovení o výši sankce.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 500 Kč do 5 000 Kč; pokuta od 4 000 do 7 500 Kč a zákaz činnosti od jednoho měsíce do šesti měsíců se uloží tomu, kdo tento přestupek spáchal v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát. Stejná sankce se uloží tomu, kdo spáchal přestupek úmyslně tím, že nezastavil vozidlo na pokyn „Stůj!“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou. V blokovém řízení, pokud se neukládá zákaz činnosti, se za tento přestupek uloží pokuta do 2 500 Kč – viz odst. 7 a 8. Započítává se 5 bodů.²⁵⁹

6. v rozporu s § 5 odst. 2 písm. f) neumožní chodci na přechodu pro chodce nerušené a bezpečné přejití vozovky nebo nezastaví vozidlo před přechodem pro chodce v případech, kdy je povinna tak učinit, nebo ohrozí chodce přecházejícího pozemní komunikaci, na kterou odbočuje, nebo v rozporu s § 5 odst. 2 písm. g) ohrozí chodce při odbočování na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při výjezdu na pozemní komunikaci nebo při otáčení a couvání,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 500 Kč do 5 000 Kč; pokuta od 2 500 do 5 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho měsíce do šesti měsíců se uloží tomu, kdo tento přestupek spáchal v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát – viz odst. 5 a 6. V blokovém řízení se za tento přestupek uloží pokuta do 2 500 Kč – viz odst. 7; za nezastavení vozidla před přechodem pro chodce v případech, kdy je řidič povinen tak učinit, se započítávají 3 body, za ohrožení chodce na přechodu a neumožnění nerušeného a bezpečného přejití vozovky se započítávají 4 body, za ohrožení chodce přecházejícího

²⁵⁷ Tamtéž, s. 302.

²⁵⁸ Tamtéž, s. 302.

²⁵⁹ Tamtéž, s. 303.

pozemní komunikaci při odbočování s vozidlem na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení a couvání se započítává 5 bodů.²⁶⁰

7. předjíždí vozidlo v případech, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno,

Z judikatury:

Nejvyšší správní soud (podle rozsudku ze dne 6. 8. 2009, čj. 9 As 77/2008-50, č. 1938 Sb. NSS):

Skutková podstata přestupku je po formální stránce svojí povahou skutkovou podstatou zakazující a zároveň odkazující na konkrétní případy zákazu předjíždění v zákoně č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, pro jejíž naplnění není podstatné, zda byla způsobena dopravní nehoda či nikoli. Materiální stránka přestupku pak v daném případě spočívá v tom, že došlo k ohrožení zájmu společnosti na bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6; za předjíždění vozidla v případech, ve kterých je to zakázáno zákonem se započítává 7 bodů.²⁶¹

8. nedá přednost v jízdě v případech, ve kterých je povinna dát přednost v jízdě,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 500 Kč do 5 000 Kč; pokuta od 2 500 do 5 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho měsíce do šesti měsíců se uloží tomu, kdo tento přestupek spáchal v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát – viz odst. 5 a 6. V blokovém řízení se za tento přestupek uloží pokuta do 2 500 Kč – viz odst. 7; započítávají se 4 body.²⁶²

9. v rozporu s § 29 odst. 1 vjíždí na železniční přejezd v případech, kdy je to zakázáno,

Nejen s ohledem na úpravu obsaženou v odstavci 8, podle které nelze v blokovém řízení projednat přestupek, za který se ukládá zákaz činnosti, je zřejmá kolize mezi odst. 6 písm. c) bodem 3, který předpokládá vždy obligatorní zákaz činnosti, a odst. 7 písm. c), který v tomto případě výslovně připouští blokové řízení. S ohledem na speciální úpravu pro blokové řízení v tomto případě se domníváme, že se obecný odstavec 8, který blokové řízení vylučuje, neuplatní, tedy že blokové řízení v tomto případě je přípustné.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 500 Kč do 5 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho měsíce do šesti měsíců – viz odst. 5 a 6. V blokovém řízení se za tento přestupek uloží pokuta do 2 500 Kč – viz odst. 7; započítává se 7 bodů.²⁶³

10. v provozu na dálnici nebo na silnici pro motorová vozidla se otáčí, jede v protisměru nebo couvá v místě, kde to není dovoleno podle § 36 odst. 1 písm. b), nebo

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč a zákaz činnosti od šesti měsíců do jednoho roku – viz odst. 5 a 6. V blokovém řízení se za tento přestupek uloží pokuta do 2 500 Kč – viz odst. 7; započítává se 7 bodů.²⁶⁴

²⁶⁰ Tamtéž, s. 303.

²⁶¹ Tamtéž, s. 303.

²⁶² Tamtéž, s. 303.

²⁶³ Tamtéž, s. 304.

11. neoprávněně stojí s vozidlem na parkovišti vyhrazeném pro vozidlo označené parkovacím průkazem pro osoby se zdravotním postižením nebo v rozporu s § 67 odst. 4 neoprávněně použije parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením při stání nebo při jízdě,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč – viz odst. 5 a 6. Body se nezapočítávají.²⁶⁵

g) v rozporu s § 43 poruší omezení jízdy některých vozidel,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 500 Kč do 5 000 Kč; pokuta od 2 500 do 5 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho měsíce do šesti měsíců se uloží tomu, kdo tento přestupek spáchal v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát – viz odst. 5 a 6. V blokovém řízení se za tento přestupek uloží pokuta do 2 500 Kč – viz odst. 7; body se nezapočítávají.²⁶⁶

h) způsobí dopravní nehodu, při které je jinému ublíženo na zdraví,

Ublížením na zdraví se podle trestního zákoníku rozumí takový stav záležející v poruše zdraví nebo jiném onemocnění, který porušením normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňuje, nikoli jen po krátkou dobu, obvyklý způsob života poškozeného a který vyžaduje lékařské ošetření. Tento přestupek, pokud byl spáchán mezi osobami blízkými, se projedná pouze na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka. V případě, že k ublížení na zdraví dojde porušením tzv. důležité povinnosti, nepůjde o přestupek, neboť se bude jednat o trestný čin ublížení na zdraví.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho roku do dvou let – viz odst. 5 a 6. Za způsobení dopravní nehody porušením povinnosti řidiče, při které došlo k usmrcení nebo těžké újmě na zdraví jiné osoby, se započítává 7 bodů.²⁶⁷

i) při dopravní nehodě

1. v rozporu s § 47 odst. 2 písm. a) neprodleně nezastaví vozidlo,

2. v rozporu s § 47 odst. 3 písm. b) neohlásí dopravní nehodu policistovi,

3. v rozporu s § 47 odst. 3 písm. f) neprokáže totožnost ostatním účastníkům nehody včetně sdělení údajů o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě, nebo

4. v rozporu s § 47 odst. 4 písm. c) nedovoleně opustí místo dopravní nehody nebo se neprodleně nevrátí na místo dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci nebo po ohlášení dopravní nehody,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 2 500 Kč do 5 000 Kč; pokuta od 2 500 do 5 000 Kč a zákaz činnosti od jednoho měsíce do šesti měsíců se uloží tomu, kdo tento přestupek spáchal v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát – viz odst. 5 a 6; za neposkytnutí účinné pomoci účastníkem silničního provozu, který není účastníkem dopravní nehody při nehodě s evidentním poškozením zdraví nebo ohrožením života, se započítává 7 bodů; za neprodlené nezastavení vozidla účastníka dopravní nehody nebo

²⁶⁴ Tamtéž, s. 304.

²⁶⁵ Tamtéž, s. 304.

²⁶⁶ Tamtéž, s. 304.

²⁶⁷ Tamtéž, s. 304.

nedovolené opuštění místa dopravní nehody nebo nevrácení se na místo dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci se započítává 7 bodů.²⁶⁸

j) v rozporu s § 3 odst. 6 použije antiradar,

Za tento přestupek se uloží pokuta od 5 000 Kč do 10 000 Kč – viz odst. 5 a 6. Body se nezapočítávají.²⁶⁹

k) jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.

V tomto jediném případě skutkové podstaty přestupku lze upustit od uložení sankce.

Za tento přestupek se uloží pokuta od 1 500 Kč do 2 500 Kč; v blokovém řízení se za tento přestupek uloží pokuta do 2 000 Kč.

Za ohrožení jiného řidiče při přejíždění s vozidlem z jednoho jízdního pruhu do druhého se započítává 5 bodů, za překročení maximální doby řízení vozidla nebo nedodržení minimální doby odpočinku o 20 % a více nebo nedodržení bezpečnostní přestávky o 33 % a více podle jiných právních předpisů se započítávají 4 body, za porušení povinnosti použít dětskou autosedačku nebo bezpečnostní pás při přepravě dětí podle § 6 se započítávají 4 body, za porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu se započítávají 3 body, za neoznačení překážky provozu na pozemních komunikacích, kterou řidiči způsobil, se započítávají 2 body.

V případě, že dojde k porušení jiné povinnosti, než která je stanovena v § 3 až 79a zákona o silničním provozu, nepůjde o přestupek podle § 125c odst. 1.²⁷⁰

(2) Fyzická osoba se dopustí jako provozovatel vozidla přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže nebo svěří samostatné řízení vozidla osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti.

(3) Fyzická osoba se dopustí přestupku jako učitel autoškoly při výkonu dohledu nad řidičem motorového vozidla podle § 3 odst. 3 písm. b) nebo c) tím, že v provozu na pozemních komunikacích

a) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. a) požije alkoholický nápoj nebo užije jinou návykovou látku během jízdy ve výcvikovém vozidle,

b) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. b) vykonává činnost učitele autoškoly bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy ještě je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,

c) v rozporu s § 8a odst. 1 písm. c) vykonává činnost učitele autoškoly, ačkoliv je jeho schopnost k výkonu této činnosti snížena v důsledku jeho zdravotního stavu,

d) se přes výzvu dle § 8a odst. 2 písm. a) a b) odmítne podrobit vyšetření, zda při výkonu činnosti učitele autoškoly nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

²⁶⁸ Tamtéž, s. 304.

²⁶⁹ Tamtéž, s. 304.

²⁷⁰ Tamtéž, s. 304.

(4) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) se v rozporu s § 87a odst. 1 nebo 2 nepodrobí dopravně psychologickému vyšetření,
- b) v rozporu s § 94a odst. 2, § 113 odst. 1 nebo § 123c odst. 5 neodevzdá řidičský průkaz, mezinárodní řidičský průkaz nebo potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození anebo zničení řidičského průkazu nebo v rozporu s § 6b odst. 4 neodevzdá osvědčení o registraci vozidla.

(5) Za přestupek se uloží pokuta

- a) od 25 000 Kč do 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c), d), e) bodů 1 a 5, a písm. h),
- b) od 10 000 Kč do 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) bodu 4 a odstavce 3,
- c) od 2 500 Kč do 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b),
- d) od 5 000 Kč do 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) bodu 1 až 3, písm. e) bodů 2 až 4 a 6, písm. f) bodů 2, 7, 10 a 11, písm. j) a podle odstavce 2,
- e) od 4 000 do 7 500 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodu 5 spáchaný v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát,
- f) od 2 500 do 5 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 3, 5, 6, 8 a 9, písm. g) a i), a podle odstavce 4,
- g) od 1 500 Kč do 2 500 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 1 a 4 a písm. k).

(6) Zákaz činnosti se uloží na dobu

- a) od jednoho roku do dvou let za přestupek podle odstavce 1 písm. c), d), e) bodů 1 a 5, a písm. h),
- b) od šesti měsíců do jednoho roku za přestupek podle odstavce 1 písm. a), písm. b), písm. e) bodů 2 až 4 a 6, písm. f) bodů 2, 7 a 10 a podle odstavce 3,
- c) od jednoho měsíce do šesti měsíců
 - 1. tomu, kdo spáchal přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 3, 5, 6 a 8, písm. g) a i) v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát a vícekrát,
 - 2. tomu, kdo spáchal přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodu 5 úmyslně tím, že nezastavil vozidlo na pokyn „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou, nebo
 - 3. za přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodu 9.

(7) Příkazem na místě se uloží pokuta do

- a) 2 000 Kč za přestupek podle odstavce 1 písm. k),
 - b) 1 000 Kč za přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 1 a 4,
 - c) 2 500 Kč za přestupek podle odstavce 1 písm. f) bodů 3, 5, 6, 8, 9 a písm. g).
- (8) Přestupek, za který se podle tohoto zákona ukládá zákaz činnosti, nelze projednat příkazem na místě.
- (9) Od uložení správního trestu podle odstavců 5 a 6 nelze v rozhodnutí o přestupku upustit.
- (10) Od výkonu zbytku zákazu činnosti uloženého za přestupek podle odstavce 1 písm. b), c) nebo d) nelze upustit před uhrazením uložené pokuty nebo, bylo-li povoleno uhrazení pokuty ve splátkách, pokud přestupce neuhradil všechny splátky splatné přede dnem podání žádosti o upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti.

§ 125d

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

- (1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako provozovatel vozidla
- a) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. a) přikáže nebo dovolí, aby bylo v provozu na pozemních komunikacích použito vozidla, které nesplňuje podmínky stanovené jiným právním předpisem²⁾,
 - b) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. b) svěří řízení vozidla osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 2 a § 5 odst. 2 písm. b) a c),
 - c) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. c) svěří řízení motorového vozidla osobě, která nesplňuje podmínky podle § 3 odst. 3,
 - d) v rozporu s § 10 odst. 2 nezajistí, aby barevné provedení a označení vozidla bylo provedeno tak, aby nebylo zaměnitelné se zvláštním barevným provedením a označením vozidel Vojenské policie¹²⁾, policie¹³⁾, celní správy¹⁴⁾, obecní policie^{14a)} a Vězeňské služby,
 - e) v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) přikáže řízení vozidla nebo svěří vozidlo osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti,
 - f) v rozporu s § 3 odst. 4 použije antiradar.
- (2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až f) lze uložit pokutu do 100 000 Kč.

§ 125e

Společná ustanovení k přestupkům

- (1) Přestupky podle tohoto zákona projednává obecní úřad obce s rozšířenou působností podle působnosti stanovené v § 124 odst. 5 písm. j).
- (2) Pokuty vybírá orgán, který je uložil.

§ 125f

Přestupek provozovatele vozidla

- (1) Provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
- (2) Provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 odpovídá, pokud
- a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání,
 - b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a
 - c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.
- (3) K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek podle odstavce 1 se nevyžaduje zavinění.
- (4) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10000 Kč.
- (5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje a
- a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo
 - b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
- (6) Provozovatel vozidla za přestupek podle odst. 1 neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích
- a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo
 - b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.

§ 125g

Je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za přestupek podle § 125f, nelze již zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. Řízení o přestupku lze zahájit, pokud se provozovatel vozidla zproští odpovědnosti za správní delikt podle § 125f odst. 6.

§ 125h

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,

b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a

c) porušení je možné projednat uložením pokuty příkazem na místě.

(2) Určená částka se stanoví ve stejné výši jako pokuta, kterou lze uložit příkazem na místě. Při stanovení určené částky obecní úřad obce s rozšířenou působností přihlédne k závažnosti porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích.

(3) Určená částka je splatná do 15 dnů ode dne doručení výzvy podle odstavce 1.

(4) Výzva podle odstavce 1 musí obsahovat popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7.

(5) Je-li určená částka uhrazena nejpozději v den splatnosti, obecní úřad obce s rozšířenou působností věc odloží. V opačném případě obecní úřad s rozšířenou působností pokračuje v šetření přestupku. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.

(6) Neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1.

(7) Je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.

(8) Určená částka je příjmem obce, jejíž obecní úřad vyzval provozovatele vozidla k uhrazení určené částky.

§ 125i

Pokud obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne o uložení správního trestu za přestupek podle § 125d odst. 1 písm. a) nebo c) spáchaný některým z porušení pravidel uvedených v seznamu podle čl. 6 odst. 2 písm. b) nebo příloze IV přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým se zavádějí společná pravidla pro výkon povolání podnikatele v silniční dopravě⁴³) osobě, která je podnikatelem v silniční dopravě provozované velkými vozidly podle zvláštního právního předpisu²¹), nebo jeho odpovědnému zástupci, zašle kopii pravomocného rozhodnutí dopravnímu úřadu podle zvláštního právního předpisu²¹), v jehož územním obvodu je sídlo této osoby, jde-li o právnickou osobu, nebo místo podnikání, jde-li o fyzickou osobu.

§ 125j

(1) Pokud je podezřelým z přestupku osoba s bydlištěm v jiném členském státě Evropské unie, zašle obecní úřad obce s rozšířenou působností této osobě spolu s oznámením o zahájení řízení informační formulář v úředním jazyce členského státu Evropské unie, ve kterém má podezřelý bydliště. Tento postup se použije v případě, že se jedná o přestupek

a) podle § 125c odst. 1 písm. b), c), d) nebo písm. f) bodů 1 až 5, nebo

b) podle § 125c odst. 1 písm. k) v případě, že byla porušena povinnost stanovená v § 6 odst. 1, byl užit vyhrazený jízdní pruh v rozporu s § 14 nebo § 27 odst. 1 písm. i) nebo byl porušen zákaz užití jízdní pruh stanovený v § 71 odst. 2.

(2) Informační formulář musí obsahovat popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, vymezení správních trestů, které lze za přestupek uložit, a odkaz na tento zákon. V případě, že jde o skutek zjištěný prostřednictvím automatizovaného technického prostředku, musí informační formulář obsahovat identifikační údaje o tomto prostředku.

(3) Vzor informačního formuláře stanoví prováděcí právní předpis.

HLAVA VII SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ § 126

(1) Podle tohoto zákona se vydávají řidičské průkazy též osobám, které plní úkoly podle zvláštních právních předpisů³⁹⁾.

(2) U osob, které jsou členy zastupitelských úřadů cizích států nebo zahraničních služeb akreditovaných v České republice, plní funkci příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností ministerstvo.

§ 127

(1) Zaměstnanci ministerstva, krajů a obcí a další osoby, které zabezpečují výrobu a vyplňování řidičských průkazů, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděli při provádění tohoto zákona nebo v přímé souvislosti s ním. Povinnost mlčenlivosti jim trvá i po skončení pracovního nebo služebního poměru.

(2) Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být osoby uvedené v odstavci 1 zproštěny

a) pouze občanem, jehož se skutečnosti, které jsou předmětem povinnosti zachovávat mlčenlivost, týkají, nebo

b) vedoucím zaměstnancem, a to ve veřejném zájmu a písemnou formou s uvedením rozsahu a účelu zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost.

(3) Ustanoveními odstavců 1 a 2 není dotčena povinnost osob uvedených v odstavci 1 oznamovat určité skutečnosti orgánům příslušným podle zvláštních právních předpisů.

§ 128

- (1) Kopii nebo opis pravomocného rozsudku, kterým byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, jsou povinny soudy všech stupňů zaslat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.
- (2) Kopii nebo opis pravomocného rozhodnutí správního orgánu, kterým byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, jsou povinny správní orgány, které je vydaly, zaslat příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.
- (3) Oznámení o uložení pokuty příkazem na místě za přestupek podle tohoto zákona, za který byla uložena pokuta vyšší než 1 000 Kč nebo za který lze uložit body v bodovém hodnocení řidičů, jsou orgány policie, Vojenské policie nebo obecní policie povinny zaslat do 3 pracovních dnů po projednání přestupku příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

§ 128a

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 129

Vztah ke správnímu řádu

- (1) Jestliže se žadateli o udělení řidičského oprávnění anebo o rozšíření řidičského oprávnění podle § 92 vyhoví v plném rozsahu, místo rozhodnutí se žadateli vydá řidičský průkaz s uděleným nebo s rozšířeným řidičským oprávněním.
- (2) Jestliže se žadateli o výjimku ze zákazu jízdy podle § 43 odst. 5 nebo o výjimku z podmínky věku pro osobu, která je držitelem licence motoristického sportovce podle § 83 odst. 5, vyhoví v plném rozsahu, místo rozhodnutí se žadateli udělí výjimka ze zákazu jízdy nebo výjimka z podmínky věku pro osobu, která je držitelem licence motoristického sportovce. Proti udělení výjimky se nelze odvolat.
- (3) Odvolání proti rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění, omezení řidičského oprávnění nebo o zadržení řidičského průkazu nemá odkladný účinek.
- (4) Pro účely vedení v registru řidičů a vyhotovení řidičského průkazu nebo paměťové karty řidiče si obecní úřad obce s rozšířenou působností při podání žádosti o udělení řidičského oprávnění, rozšíření řidičského oprávnění nebo o vydání řidičského průkazu nebo paměťové karty řidiče opatří digitalizovanou fotografii žadatele a digitalizovaný vlastnoruční podpis žadatele. Nelze-li digitalizovanou fotografii žadatele získat z registru řidičů, z evidence občanských průkazů, z evidence cestovních dokladů nebo z agendového informačního systému cizinců nebo došlo-li k podstatné změně podoby žadatele, pořídí ji obecní úřad obce s rozšířenou působností při podání žádosti.

§ 130

Pracovněprávní vztahy

Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců k zaměstnavateli podle zvláštního právního předpisu,⁴⁰⁾ kteří ke dni účinnosti zákona vykonávají převážně činnost ve věcech

stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, řidičských oprávnění a řidičských průkazů, evidencí uvedených v registru řidičů podle § 119 a přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,³⁰⁾ přecházejí ke dni účinnosti zákona z Ministerstva vnitra a z policie na ministerstvo a na okresní úřady.

§ 131

Předání agendy dopravním úřadům

Útvary Ministerstva vnitra a policie, které ke dni účinnosti zákona vykonávají správní činnosti ve věcech stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích, řidičských průkazů a řidičských oprávnění, evidencí uvedených v registru řidičů podle § 119 a projednávání přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích³⁰⁾, jsou povinny předat spisovou agendu příslušným útvarům ministerstva a okresním úřadům nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti zákona.

§ 132

(1) Řízení zahájená před nabytím účinnosti zákona se ukončí podle dosavadních právních předpisů.

(2) Doklady týkající se řidičských oprávnění a řidičských průkazů vydané před účinností zákona se považují za doklady vydané podle tohoto zákona.

§ 133

Rozsah platnosti dosavadních řidičských oprávnění

(1) Řidičská oprávnění udělená na základě předpisů platných do 30. června 1964 platí po nabytí účinnosti zákona v tomto rozsahu:

- a) řidičské oprávnění řidiče I. nebo II. třídy opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do všech skupin a podskupin řidičských oprávnění,
- b) řidičské oprávnění řidiče III. třídy opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do všech skupin a podskupin řidičských oprávnění s výjimkou skupin D, D + E a podskupin D1 a D1 + E,
- c) řidičské oprávnění řidiče osobního automobilu opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin AM, B a podskupiny B1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- d) řidičské oprávnění řidiče motocyklu opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin A, AM a podskupiny A1,
- e) řidičské oprávnění řidiče traktoru opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin AM a T a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
- f) řidičské oprávnění k řízení malých motocyklů opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičského oprávnění skupiny AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³.

(2) Řidičská oprávnění udělená na základě předpisů platných po 1. červenci 1964 platí po nabytí účinnosti zákona v tomto rozsahu:

- a) řidičské oprávnění skupiny A opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin A, AM a podskupiny A1,
 - b) řidičské oprávnění skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin B, AM a podskupiny B1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
 - c) řidičské oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin AM, B, C, T a podskupin B1, C1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
 - d) řidičské oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin AM, B, C, D, T a podskupin B1, C1, D1 a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
 - e) řidičské oprávnění skupiny E u řidičského oprávnění skupiny B opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupiny B + E,
 - f) řidičské oprávnění skupiny E u řidičského oprávnění skupiny C opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupiny C + E a podskupiny C1 + E,
 - g) řidičské oprávnění skupiny E u řidičského oprávnění skupiny D opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupiny D + E a podskupiny D1 + E,
 - h) řidičské oprávnění skupiny M a A/50 opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičského oprávnění skupiny AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³,
 - i) řidičské oprávnění skupiny T opravňuje k řízení motorových vozidel zařazených do řidičských oprávnění skupin T a AM a podskupiny A1 s omezením do 50 cm³.
- (3) Omezení řidičského oprávnění zapsané v řidičském průkazu na základě předpisů platných před nabytím účinnosti zákona zůstávají v platnosti i po nabytí účinnosti zákona.
- (4) Průkaz způsobilosti k řízení hnacího vozidla na trolejbusové dráze⁴¹⁾ vydaný před účinností tohoto zákona s řidičským oprávněním skupiny C pozbývá platnosti dnem 31. prosince 2003.

§ 134

Výměna dosavadních řidičských průkazů

(1) Řidičské průkazy vydané

- a) od 1. ledna 1994 do 31. prosince 2000 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31. prosince 2010,
- b) od 1. ledna 2001 do 30. dubna 2004 jsou jejich držitelé povinni vyměnit do 31. prosince 2013.

(2) Řidičské průkazy podle odstavce 1 pozbývají platnosti uplynutím příslušné doby stanovené pro jejich výměnu. Platnost řidičského průkazu omezená podle předchozí věty se prodlužuje o lhůtu vydání řidičského průkazu podle § 110 odst. 2, prokáže-li držitel

řidičského průkazu, že podal příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností žádost o vydání řidičského průkazu před uplynutím lhůty stanovené podle odstavce 1.

§ 135

Platnost dosavadních mezinárodních řidičských průkazů

Mezinárodní řidičský průkaz vydaný podle dosavadních právních předpisů platí po dobu jeho platnosti i po nabytí účinnosti zákona.

§ 136

Platnost dosavadních speciálních označení

Označení vozidla přepravujícího osobu těžce postiženou na zdraví, označení vozidla přepravujícího osobu těžce pohybově postiženou nebo označení vozidla řízeného osobou sluchově postiženou, která byla vydána podle stávajících právních předpisů, platí do 30. června 2001.

§ 137

(1) Vláda vydá nařízení k provedení § 5 odst. 2 písm. b) a § 41 odst. 3.

(2) Ministerstvo vydá prováděcí právní předpis k provedení § 5 odst. 1 písm. d), § 6 odst. 6, § 6a odst. 4, § 6b odst. 6, § 10 odst. 5, § 43 odst. 6, § 45 odst. 6, § 56 odst. 8, § 62 odst. 5, § 63 odst. 2, § 65 odst. 3, § 66 odst. 3, § 67 odst. 1, § 67 odst. 11, § 68 odst. 3, § 75 odst. 7, § 78 odst. 5, § 79 odst. 9, § 87a odst. 9, § 87b odst. 5, § 92 odst. 8, § 104 odst. 5, 105 odst. 4, § 106 odst. 4, § 107 odst. 3, § 109 odst. 10, § 110 odst. 8, § 110a odst. 7, § 111 odst. 9, § 113 odst. 7, § 115 odst. 7, § 116 odst. 4 a 7, § 118b odst. 6, § 122b, § 123 odst. 4, § 124 odst. 3, § 125b odst. 3 a § 125j odst. 3.

(3) Ministerstvo zdravotnictví vydá prováděcí právní předpis k provedení § 6 odst. 6, § 84 odst. 6, § 85 odst. 7, § 87 odst. 7 a § 88 odst. 6.

Zrušena zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, s účinností od 1. července 2017.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Ustanovení § 108 odst. 1 a 2 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění tohoto zákona, se po dni nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužije, jde-li o změnu údaje o obci obvyklého bydliště držitele na území České republiky, zaznamenané v řidičském průkazu.

ČÁST ŠESTÁ

§ 142

Zrušuje se § 7 vyhlášky č. 87/1964 Sb., o řidičských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST SEDMÁ ÚČINNOST § 143

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001 s výjimkou části šesté, která nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 411/2005 Sb. Čl. II

Dopravně psychologickému vyšetření a neurologickému a EEG vyšetření je držitel řidičského oprávnění uvedený v § 87a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, povinen podrobit se v termínu pravidelné lékařské prohlídky podle § 87 odst. 2 nejpozději však do 31. prosince 2007.

Přechodné ustanovení zavedeno zákonem č. 170/2007 Sb. Čl. XIII

V evidenci ztracených, odcizených, poškozených a zničených řidičských průkazů a mezinárodních řidičských průkazů a v evidenci vyrobených a nevydaných tiskopisů mezinárodních řidičských průkazů a vyrobených a nevydaných tiskopisů potvrzení o oznámení ztráty, odcizení, poškození nebo zničení řidičského průkazu podle § 119 odst. 2 písm. k) a l) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se evidují pouze doklady nahlášené jako ztracené, odcizené, poškozené nebo zničené ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona a tiskopisy vyrobené ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 133/2011 Sb. Čl. II

1. Při zaznamenávání bodů do bodového hodnocení za jednání spáchaná porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla před účinností tohoto zákona se postupuje podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Označení O 1 mohou osoby, které je obdržely od příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle dosavadních právních předpisů, využívat na území České republiky do ukončení jeho platnosti, nejpozději však do 31. prosince 2012. Osobám podle věty první vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností na jejich žádost parkovací průkaz, podá-li tato osoba žádost před ukončením platnosti označení O 1, které obdržela podle dosavadních právních předpisů, nejpozději však do 31. prosince 2012. Žadatel o vydání parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením, který byl držitelem označení O 1 vydaného podle dosavadních předpisů, je povinen toto označení při vydání parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením odevzdat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

3. Osoby oprávněné provádět dopravně psychologické vyšetření podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, mohou toto vyšetření provádět po dobu 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Povinnost užít při jízdě v provozu na pozemních komunikacích vozidlo vybavené zimními pneumatikami podle § 40a zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti čl. I bodu 12 tohoto zákona, se na vozidla ozbrojených sil vztáhne od 1. listopadu 2016 a na vozidla jednotek požární ochrany o maximální přípustné hmotnosti nad 3500 kg od 1. listopadu 2021.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 297/2011 Sb. Čl. II

1. Řidičská oprávnění jednotlivých skupin a podskupin udělená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zůstávají zachována v rozsahu, jaký měla podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona; tato řidičská oprávnění opravňují ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona rovněž k řízení motorových vozidel, která jsou do skupin vozidel se shodným označením nově zařazena tímto zákonem, pokud tomu nebrání omezení nebo podmínění řidičského oprávnění.

2. Žadatel, který dokončil výuku a výcvik k získání řidičského oprávnění přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se řidičské oprávnění udělí podle dosavadní právní úpravy; doklad o získání odborné způsobilosti nesmí být ke dni podání žádosti o řidičské oprávnění starší než 6 měsíců.

3. Řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončená se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posoudí podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Řidičské průkazy vydané před 30. dubnem 2004 pozbývají platnosti uplynutím příslušné doby stanovené pro jejich výměnu. Ostatní řidičské průkazy vydané přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti uplynutím doby, na kterou byly vydány.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 230/2014 Sb. Čl. II

1. Řidičská oprávnění pro skupinu B udělená v době od 19. ledna 2013 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za řidičská oprávnění pro skupinu B udělená podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řidičská oprávnění pro skupinu D1 udělená

a) před 19. lednem 2013 zůstávají zachována v dosavadním rozsahu,

b) od 19. ledna 2013 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona zůstávají na území České republiky zachována v rozsahu, jaký měla podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a to na dobu 5 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 268/2015 Sb. Čl. IV

1. Bylo-li Ministerstvem vnitra nebo Policií České republiky vydáno písemné vyjádření ke stanovení místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích nebo užití zařízení pro provozní informace nebo byla-li podána žádost o souhlas příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností se stanovením místní nebo přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích nebo užití zařízení pro provozní informace na veřejně přístupných účelových komunikacích, stanovení místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích a užití zařízení pro provozní informace zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené se dokončí podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Řízení o povolení výjimky z místní a přechodné úpravy provozu na pozemních komunikacích zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené se dokončí podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Dodatková tabulka MIMO DOPRAVNÍ OBSLUHY užitá před nabytím účinnosti tohoto zákona zůstává v platnosti i po nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však po dobu 5 let od nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodná ustanovení zavedena zákonem č. 48/2016 Sb. Čl. II

1. Řidičské oprávnění pro skupinu B1, udělené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, opravňuje k řízení tříkolových vozidel zařazených do skupiny A1 po dobu 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Pro nakládání s výsledkem dopravně psychologického vyšetření, provedeného přede dnem nabytím účinnosti tohoto zákona, se použije zákon č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
3. Pro nakládání s kaucí vybranou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a pro nakládání s vozidlem, jemuž bylo zabráněno v jízdě na základě § 118a odst. 1 písm. i) zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije zákon č. 361/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Přechodné ustanovení zavedené zákonem č. 183/2017 Sb. Čl. CIV

Správním trestem se při postupu podle zákona č. 361/2000 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, rozumí také sankce uložená podle zákona č. 200/1990 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Příloha**Přehled jednání spočívajících v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání**

Porušení předpisů o provozu na pozemních komunikacích	Počet bodů
řízení vozidla bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po jeho požití, po kterou je řidič ještě pod vlivem alkoholu, je-li zjištěný obsah alkoholu u řidiče vyšší než 0,3 promile, nebo řízení vozidla bezprostředně po užití jiné návykové látky nebo v takové době po užití jiné návykové látky, po kterou je řidič ještě pod jejím vlivem	7
odmítnutí řidiče podrobit se vyšetření podle jiného právního předpisu ⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou	7
způsobení dopravní nehody porušením povinnosti řidiče, při které došlo k usmrcení nebo k těžké újmě na zdraví jiné osoby	7
neprodlené nezastavení vozidla účastníka dopravní nehody nebo nedovolené opuštění místa dopravní nehody nebo neprodlené nevrácení se na místo dopravní nehody po poskytnutí nebo přivolání pomoci	7
při jízdě na dálnici nebo silnici pro motorová vozidla otáčení se nebo jízda v protisměru nebo couvání v místě, kde to není dovoleno	7
vjíždění na železniční přejezd v případech, ve kterých je to zakázáno	7
neposkytnutí účinné pomoci (první pomoc a přivolání záchranných složek) účastníkem silničního provozu, který není účastníkem dopravní nehody při nehodě s evidentním poškozením zdraví nebo ohrožením života	7
předjíždění vozidla v případech, ve kterých je to zákonem zakázáno	7
řízení motorového vozidla řidičem, kterému byl zadržen řidičský průkaz	7
řízení vozidla, které je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožuje ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích	5
překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopravní značkou o 40 km.h ⁻¹ a více v obci nebo o 50 km.h ⁻¹ a více mimo obec	5
nezastavení vozidla na signál, který příkazuje řidiči zastavit vozidlo, nebo nezastavení vozidla na pokyn „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou	5
ohrožení jiného řidiče při přejíždění s vozidlem z jednoho jízdního pruhu do druhého	5
ohrožení chodce přecházejícího pozemní komunikaci při odbočování s vozidlem na místo ležící mimo pozemní komunikaci, při vjíždění na pozemní komunikaci nebo při otáčení a couvání	5

při řízení vozidla ohrožení chodce na přechodu a neumožnění nerušeného a bezpečného přejití vozovky	4
nedání přednosti v jízdě v případech, ve kterých je řidič povinen dát přednost v jízdě	4
překročení maximální doby řízení vozidla nebo nedodržení minimální doby odpočinku o 20 % a více nebo nedodržení bezpečnostní přestávky o 33 % a více podle jiných právních předpisů ⁴²⁾	4
řízení motorového vozidla bez držení příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění	4
porušení povinnosti použít dětskou autosedačku nebo bezpečnostní pás při přepravě dětí podle § 6	4
překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopravní značkou o 20 km.h ⁻¹ a více v obci nebo o 30 km.h ⁻¹ a více mimo obec	3
nezastavení vozidla před přechodem pro chodce v případech, kdy je řidič povinen tak učinit	3
řízení motorového vozidla bez držení platného osvědčení profesní způsobilosti řidiče ⁴⁾	3
porušení povinnosti být za jízdy připoután bezpečnostním pásem nebo užít ochrannou přilbu	3
neoznačení překážky provozu na pozemních komunikacích, kterou řidič způsobil	2
překročení nejvyšší dovolené rychlosti stanovené zákonem nebo dopravní značkou o více než 5 km.h ⁻¹ a méně než 20 km.h ⁻¹ v obci nebo o více než 10 km.h ⁻¹ a méně než 30 km.h ⁻¹ mimo obec	2
držení telefonního přístroje nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení v ruce nebo jiným způsobem při řízení vozidla	2

Seznam odkazů

- 1) Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- 2) Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění vyhlášky č. 100/2003 Sb.
- 3) Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech. Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech). Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.
- 4) Zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 4a) § 45 zákona č. 247/2000 Sb.
- 5) Například § 17b zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.
- 6) Vyhláška č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.
- 7) Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 225/2006 Sb.
- 8) Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
- 8a) § 2 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 9a) § 46 odst. 3 zákona č. 247/2000 Sb.
- 9b) § 47 odst. 3 a 4 zákona č. 247/2000 Sb.
- 9c) § 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.
- 9d) Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky.
Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- 10) § 2 odst. 10 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 150/2000 Sb.
- 11) Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.
- 12) Vyhláška č. 58/1996 Sb., kterou se stanoví zevní označení a služební průkaz vojenského policisty a barevné provedení a označení dopravních prostředků Vojenské policie.
- 12a) Například zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- 13) Vyhláška č. 25/1998 Sb., o vnějším označení policie a prokazování příslušnosti k policii, ve znění vyhlášky č. 246/2002 Sb.
- 14) Vyhláška č. 197/2001 Sb., o způsobu vnějšího označení a odznaků celní správy, vzorech služebních stejnokrojů a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel celní správy, ve znění vyhlášky č. 246/2002 Sb.

- 14a) Vyhláška č. 88/1996 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii.
- 14b) § 24b zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, ve znění zákona č. 436/2003 Sb.
- 14c) Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.
- 15) Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 16) Například zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 67/1992 Sb., o Vojenském obranném zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 16a) Například zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů.
- 17) § 9 vyhlášky č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah.
- 18) Zákon č. 54/1946 Sb., o letním čase. Nařízení vlády č. 41/1998 Sb., o zavedení letního času v letech 1998 až 2001.
- 18a) § 21 odst. 3 vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- 19) Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu.
- 20) Vyhláška č. 61/1983 Sb., o Dohodě o mezinárodních přepravách zkazitelných potravin a o specializovaných prostředcích určených pro tyto přepravy (ATP), ve znění pozdějších předpisů.
- 20a) § 12 a 13 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 102/2000 Sb. a zákona č. 80/2006 Sb.
- 21) Zákon č. 111/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 22) Například ČSN 01 8020 Dopravní značky na pozemních komunikacích, ČSN 36 560-1-1 Světelná signalizační zařízení, technické a funkční požadavky, ČSN 73 6021 Světelná signalizační zařízení, umístění a použití návěstidel.
- 23) Například § 23 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění zákona č. 102/2000 Sb.
- 24) Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů.
- 25) § 25 zákona č. 13/1997 Sb., ve znění zákona č. 102/2000 Sb.
- 26) Například § 18 zákona č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění zákona č. 39/1995 Sb., § 37 zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb.
- 27) Zákon č. 553/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 27a) Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.
- 28) Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 29) ČSN 66 6416.
- 31) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

- 32) § 27a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona č. 138/1995 Sb.
- 32a) Nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 o harmonizaci určitých sociálních právních předpisů v silniční dopravě.
- 32b) Nařízení Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovém zařízení v silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.
- 32c) Zákon č. 500/2004 Sb.
- 33) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb.
- 34) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.
- 34a) § 3 odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.
- 34a) § 37 zákona č. 56/2001 Sb.
- 35) § 12 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb.
- 35a) Zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 35b) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.
- 35b) Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 35c) § 1 zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.
- 35d) Zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 35e) § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.
- 35f) § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., ve znění zákona č. 439/2004 Sb.
- 35g) Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 37) Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 38a) § 69 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- 38b) Zákon č. 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 39) Například § 33 zákona č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 13 zákona č. 154/1994 Sb.
- 40) Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- 41) Vyhláška č. 101/1995 Sb., kterou se vydává Řád pro zdravotní a odbornou způsobilost osob při provozování dráhy a drážní dopravy.
- 42) Nařízení Rady (EHS) č. 3820/85 ze dne 20. prosince 1985 o harmonizaci určitých sociálních právních předpisů v silniční dopravě.
Evropská dohoda o práci osádek vozidel v mezinárodní silniční dopravě (AETR), vyhlášená pod č. 108/1976 Sb.
Nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních

postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky.

Vyhláška č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě, ve znění vyhlášky č. 55/2003 Sb.

44) Například Úmluva o silničním provozu (Vídeň 1968), Úmluva o silničním provozu (Ženeva 1949).

45) Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů.

46) Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

47) Směrnice Rady 91/671/EHS ze dne 16. prosince 1991 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/20/ES ze dne 8. dubna 2003, kterou se mění směrnice Rady 91/671/EHS o sbližování právních předpisů členských států týkajících se povinného používání bezpečnostních pásů ve vozidlech s hmotností do 3,5 tuny.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES ze dne 20. prosince 2006 o řidičských průkazech.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/82/EU ze dne 25. října 2011 o usnadnění přeshraniční výměny informací o dopravních deliktech v oblasti bezpečnosti silničního provozu.

Povinná výbava motorových vozidel

(vyhláška č. 341/2014 Sb., příloha č. 12)

B) Technické požadavky na povinnou výbavu vozidel:

1. Vozidla kategorií M a N musí být vždy vybavena:

a) náhradní elektrickou pojistkou, po jedné od každého užitého druhu, pokud jsou v elektrické instalaci používány,

b) po jedné náhradní žárovce výměnného zdroje světla od každého druhu užívaného v zařízeních k vnějšímu osvětlení a ke světelné signalizaci a náradí nutné k jejich výměně, s výjimkou zvláštního světelného výstražného zařízení,

c) příručním zvedákem o nosnosti rovnající se alespoň největší technicky přípustné hmotnosti na nápravu nejvíce zatížené nápravy vozidla nebo jízdní soupravy nebo rovnající se hmotnosti zvedané části vozidla z největší technicky přípustné hmotnosti vozidla při zvedání této části způsobem stanoveným výrobcem pro použití zvedáku,

d) klíčem na matice nebo šrouby kol vozidla a

e) náhradní kolem, tedy ráfkem s pneumatikou, které je dostatečně upevněno v držáku zajišťujícím, že síla při snímání kola z držáku nebo vkládání do držáku nepřesáhne 490 N; v případě, kdy je na vozidle použito více rozměrů kol, musí být náhradní kolo použitelné pro všechny tyto rozměry nebo musí být vozidlo vybaveno náhradními koly pro všechny rozměry.

2. Povinnost podle odstavce 1 písm. c) a d) a povinnost vybavení vozidla náhradními koly rozměrů podle písmene e) se nevztahuje na

a) vozidla, která mají opatřena všechna kola pneumatikami zvláštní konstrukce umožňující nouzové dojetí po defektu s indikací defektu v kterékoliv z pneumatik nebo u vozidel kategorií M a N s indikací defektu v kterékoliv z pneumatik, která jsou vybavena prostředky pro bezdemontážní opravu poškozené pneumatiky umožňující nouzové dojetí,

b) městské autobusy, zásahové požární automobily a komunální vozidla, která jsou provozována na omezeném území v operativním dosahu servisních služeb svého provozovatele,

c) vozidla, která jsou vybavena prostředky pro bezdemontážní opravu poškozené pneumatiky umožňující nouzové dojetí; u vozidel kategorie N₂, N₃, M₂ a M₃ vybavení prostředky pro bezdemontážní opravu může být nahrazeno patřičným smluvním vztahem, na jehož základě bude zajištěna oprava poškozené pneumatiky nepřetržitě na celém území České republiky; toto ustanovení platí pro vozidla kategorie M₁ a N₁ uvedená do provozu před 15. září 2009 pouze se souhlasem výrobce nebo pro vozidla kategorie M₁ a N₁ stejného typu jako vozidla, která se uvádí na trh jako nová bez náhradního kola v souladu s touto vyhláškou. Toto ustanovení platí obdobně i na přípojná vozidla v jízdní soupravě s vozidly kategorie M a N.

3. Pro vozidla kategorií T a SS platí ustanovení odstavce 1 s výjimkou písmen c), d) a e), pro jednonápravové traktory s přívěsy ustanovení odstavce 1 neplatí.

4. Přívěsy a návěsy s výjimkou vozidel kategorií O_1 a R_1 a požárních přívěsů musí být vybavena náhradním kolem s ráfkem a s pneumatikou předepsaného druhu a rozměru upevněné v držáku, který zajišťuje, že síla při snímání kola z držáku nebo vkládání do držáku nepřesáhne 490 N. Tahač návěsu může mít náhradní kolo umístěno na připojeném návěsu. V provozu může jízdní souprava, v případě stejných rozměrů pneumatik a stejného provedení kola, mít jedno společné náhradní kolo. Tato povinnost se nevztahuje na přívěsy a návěsy kategorie R, které jsou provozovány na omezeném území v operativním dosahu servisních služeb svého provozovatele. Pro povinné vybavení přívěsu a návěsu náhradním kolem platí ustanovení odstavce 2 písm. c) obdobně.

5. Vozidla kategorie L musí být vybaveny minimálně jednou náhradní pojistkou, pokud je v elektrické instalaci používána.

6. Každé motorové vozidlo, kromě mopedu a motokola, jednonápravového traktoru s přívěsem a motorového vozíku, musí být vybaveno příslušným druhem lékárničky pro poskytnutí první pomoci. Pro požární automobily je výbava příslušným druhem lékárničky stanovena jiným právním předpisem⁴⁾. Obsah lékárničky se ukládá do samostatného pouzdra. Lékařnička se ve vozidle ukládá v takovém prostoru, aby na ni nemohlo dopadat přímé sluneční světlo - záření. Úložný prostor pro lékárničku musí být suchý a čistý a musí být snadno přístupný. U vozidel pro hromadnou přepravu cestujících se lékárnička umísťuje na označeném a přístupném místě v prostoru vozidla určeném pro cestující. Provozovatel vozidla musí lékárničku udržovat v řádném stavu a jednotlivé druhy zdravotnických potřeb obměňovat. Doba použitelnosti jednotlivých druhů zdravotnických potřeb je na nich vyznačena. Druhy lékárniček, jejich obsah a výbava a použití podle druhů vozidel jsou uvedeny v bodu 11 odst. B této přílohy vyhlášky. Použití jednotlivých druhů autolékárniček:

- a)** vozidla pro hromadnou přepravu osob s obsaditelností více než 80 cestujících velikost III,
- b)** vozidla pro hromadnou přepravu osob s obsaditelností do 80 cestujících včetně velikost II,
- c)** ostatní motorová vozidla s nejméně čtyřmi koly velikost I,

pro vozidla městské hromadné přepravy osob je dostačující autolékárnička velikosti II bez ohledu na jejich obsaditelnost.

7. Pro vyznačení nouzového stání vozidla na pozemní komunikaci musí být motorová vozidla, s výjimkou vozidel kategorie L, jednonápravových traktorů s přívěsem, speciálních nosičů pracovních adaptérů, motorových vozíků a vozidel o celkové šířce menší než 1,00 m, vybavena přenosným výstražným trojúhelníkem schváleným podle předpisu EHK č. 27.

8. Autobus, který má nejvýše 22 míst k přepravě osob kromě místa řidiče, musí být vybaven jedním nebo několika hasicími přístroji s minimální hasicí schopností 21 A nebo 113 B, ostatní autobusy hasicími přístroji s minimální hasicí schopností 43 A nebo 183 B nebo v souladu s předpisem EHK č. 107. Sanitní vozidlo hasicím přístrojem s hasicí schopností 34 B podle technické normy⁵⁾ a podle technické normy⁶⁾,

9. Hasicí přístroje musí mít provedeno posouzení shody výrobku autorizovanou osobou⁷⁾. Hasicí přístroj se ve vozidle upevňuje do úchyty pro umístění ve směru svislém nebo vodorovném tak, aby spolehlivě odolával zrychlení nejméně 6 g ve směru čelního nárazu

vozidla, a umísťuje se na dobře viditelném a snadno přístupném místě, přičemž jeden přístroj se instaluje v bezprostřední blízkosti řidiče vozidla.

10. Motorová vozidla, s výjimkou motocyklů a mopedů, musí být vybavena oděvním doplňkem s označením z retroreflexního materiálu podle jiného právního předpisu⁸⁾.

11. Druhy lékárniček, jejich obsah a výbava a jejich použití podle druhů vozidel

a) Lékárnička pro motorová vozidla kategorie L (motolékárnička)

Zdravotnický materiál	množství (ks)
a) Obvaz hotový s 1 polštářkem (šíře nejméně 8 cm, savost nejméně 800g/m ²)	1
b) Obvaz hotový s 2 polštářky (šíře nejméně 8 cm, savost nejméně 800g/m ²)	1
c) Šátek trojcípý (z netkaného) textilu (délka stran nejméně 960 × 1360 × 960 mm)	1
d) Náplast s polštářkem velikost 8 cm × 4 cm, minimální lepivost 2,5 N/cm)	3
e) Obinadlo škrťící pryžové (60 × 1250 mm) a	1
f) Rukavice pryžové (latexové) chirurgické v obalu	1

b) Lékárnička pro ostatní motorová vozidla (autolékárnička)

Zdravotnický materiál	množství (ks) Velikost lékárničky		
	I.	II.	III.
a) Obvaz hotový s 1 polštářkem (šíře nejméně 8 cm, savost nejméně 800 g/m ²)	3	5	10
b) Obvaz hotový s 2 polštářky (šíře nejméně 8 cm, savost nejméně 800 g/m ²)	3	5	10
c) Šátek trojcípý z (netkaného) textilu (délka stran nejméně 960 × 1360 × 960 mm)	2	3	6
d) Náplast hladká cívka (velikost 2,5 cm × 5 m, min.lepivost 7 N/25 mm)	1	2	4
e) Náplast s polštářkem (velikost 8 cm × 4 cm, minimální lepivost 2,5 N/cm)	6	12	18
f) Obinadlo škrtící pryžové (60 × 1250 mm)	1	3	5
g) Rouška plastová (20 × 20 cm, tloušťka 0,05 mm)	1	2	4
h) Rukavice pryžové (latexové) chirurgické v obalu	1	2	4
i) Nůžky zahnuté (se sklonem) v antikoroziční úpravě se zaoblenými hroty - délka nejméně 14 cm a	1	1	1
j) Isotermická fólie o rozměrech nejméně 200 × 140 cm	1	1	1

Poznámka: autolékárničku velikosti III. je možno nahradit dvěma autolékárničkami velikosti II.

Technická nezpůsobilost

(zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (...),

§ 37

Silniční vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud

- a) pro závady v technickém stavu bezprostředně ohrožuje bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- b) poškozuje životní prostředí nad míru stanovenou prováděcím právním předpisem,
- c) provozovatel vozidla neprokáže jeho technickou způsobilost k provozu na pozemních komunikacích způsobem stanoveným tímto zákonem (§ 3 zákona 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů),
- d) byly na vozidle provedeny neschválené změny anebo zásahy do identifikátorů vozidla, například VIN.

Mezi závady na vozidle, které ohrožují bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a v důsledku nichž nesmí být vozidlo užito v provozu na pozemních komunikacích, s výjimkou nouzového dojetí, podle § 36 vyhlášky č. 341/2014 Sb., ve znění pozdějších předpisů, patří:

A. Závady v osvětlení vozidla,

- a) nesvítlí-li potkávací nebo brzdové nebo zadní obrysové světlo alespoň na straně přivrácené do středu vozovky,
- b) nelze-li přepnout dálková světla na potkávací,
- c) způsobují-li světlomety oslnění,
- d) jsou-li dodatečně namontovány nebo upraveny svítilny svítící dopředu nepřerušovaně světlem jiné barvy než bílé, kromě předních svítlen do mlhy žluté barvy a dozadu nepřerušovaně svítící světlem jiné barvy než červené.
- e) jsou-li chybně zapojeny svítilny nebo chybně propojeny svítilny tažného vozidla a přípojného vozidla.

B. Závady v zasklení vozidla,

- a) prasklé nebo poškozené čelní sklo ve stírané ploše o velikosti větší než 20 mm,
- b) zatemnění čelního skla na propustnost zjevně nižší než 75 % nebo zatemnění předního bočního skla na propustnost zjevně nižší než 70 %.

C. Závada na výfukovém potrubí vozidla spočívající v netěsnosti nebo neúplnosti výfukového potrubí nebo zjevný zásah do tohoto potrubí mající vliv na vnější hluk vozidla.

D. Závada na karoserii vozidla nebo na jeho podvozku spočívající v poškození nebo deformaci karoserie nebo podvozku, včetně řízení a brzd, které může bezprostředně ohrozit bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

E. Závady na pneumatikách vozidla,

a) je-li hloubka dezénu hlavních dezénových drážek nebo zářezů menší než 1,6 mm u vozidel všech kategorií a u mopedů menší než 1,0 mm,

b) obnažuje-li trhлина nebo poškození pláště pneumatiky na jejím vnějším obvodu (oblast koruny, ramene, boku a patky) kostru pneumatiky nebo ji narušují,

c) jsou-li namontovány pneumatiky různého rozměru na téže nápravě, nejde-li o nouzové dojetí.

F. Závada spočívající v překročení nejvyšší povolené hmotnosti vozidla nebo překročení největších povolených rozměrů vozidla nebo jízdní soupravy, není-li vozidlo v režimu zvláštního užívání pozemní komunikace podle zvláštního právního předpisu.

G. Závada spočívající v porušení požadavků na vzájemné zapojení vozidel do jízdních souprav.

H. Závady na brzdovém systému, které znemožňují nebo by mohly znemožnit účinně zastavit vozidlo (například prasklé brzdové hadice) nebo hrubé závady na řídicím ústrojí (například zjevné deformace a nadměrné vůle).

I. Závada spočívající ve zjevném unikání paliva, oleje nebo mazacích tuků.²⁷¹

²⁷¹ BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J., SEIDL, A.: *Zákon o silničním provozu s komentářem*, Praha 2011, s. 236.

Seznam použité literatury:

BUŠTA, P., KNĚŽÍNEK, J.: *Zákon o silničním provozu (ve znění 42 novel) s komentářem*. Praha: 2016. ISBN 978-80-906024-1-0.

FASTR, P. aj. ČECH. *Zákon o pozemních komunikacích: s komentářem, se souvisejícími a prováděcími předpisy: podle stavu k 1. 2. 2012*. 11., aktualiz. a rozšíř. vyd. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-876-5.

LEITNER, Milan, Vladimír LUKÁŠEK a Zdeněk KOPECKÝ. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích: a předpisy prováděcí a souvisící s komentářem*. 1. vyd. Praha: Linde, 2001, 487 s. ISBN 80-7201-280-0.

MÁCHA, A., HUNEŠ, K.: *Místní a účelové komunikace*. Praha: Leges, s. r. o., 2016. ISBN 978-80-7502-129-8.

ŠUCHA, M., REHNOVÁ, V., KOŘÁN, M., ČERNOCHOVÁ, D.: *Dopravní psychologie pro praxi*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4113-0.